

BUITENGEWONE
OFFISIËLE KOERANT
VAN SUIDWES - AFRIKA.
OFFICIAL GAZETTE

EXTRAORDINARY
OF SOUTH WEST AFRICA.

UITGAWE OP GESAG.

PUBLISHED BY AUTHORITY.

1/- Dinsdag, 23 Junie 1959

WINDHOEK

Tuesday, 23rd June, 1959

No. 2199

INHOUD

CONTENTS

Bladsy/Page

GOEWERMENSKENNISGEWING—

GOVERNMENT NOTICE—

No. 147. Ordonnansies 1959: Uitvaardiging van Ordinances, 1959: Promulgation of 481

Goewermentskennisgewing.

Government Notice.

Die volgende Goewermentskennisgewing word vir algemene inligting gepubliseer.

The following Government Notice is published for general information.

C. F. MARAIS,
Sekretaris van Suidwes-Afrika.

C. F. MARAIS,
Secretary for South West Africa.

Kantoor van die Administrateur,
Windhoek.

Administrator's Office,
Windhoek.

No. 147.] [23 Junie 1959.

No. 147.] [23rd June, 1959.

ORDONNANSIES, 1959: UITVAARDIGING VAN.

ORDINANCES, 1959: PROMULGATION OF.

Dit het die Administrateur behaag om sy goedkeuring te heg, ooreenkomstig artikel *twee-en-dertig* van „De Suidwest-Afrika Konstitutie Wet 1925” (Wet 42 van 1925), aan die volgende Ordonnansies wat hiermee vir algemene inligting gepubliseer word, ooreenkomstig artikel *vier-en-dertig* van gemelde Wet:—

The Administrator has been pleased to assent, in terms of section *thirty-two* of the South-West Africa Constitution Act, 1925 (Act No. 42 of 1925), to the following Ordinances which are hereby published for general information in terms of section *thirty-four* of the said Act:—

No.	Titel	Title	Bladsy Page
15	Noodlenigingsordonnansie op Landnedersetting 1959	Land Settlement Relief Ordinance, 1959	482
16	Ordonnansie op Spesiale Onderstand aan Boere 1959	Farmers' Special Relief Ordinance, 1959	484
17	Ordonnansie op die Noodleniging van Boere buiten Huurders ten opsigte van Rente en Delging 1959	Ordinance for Relief in Respect of Interest and Redemption to Farmers other than Lessees, 1959	492
18	Wysigingsordonnansie op Wildbeskerming 1959	Preservation of Game Amendment Ordinance, 1959	493
19	Administrasiewerknemerspensioenordonnansie 1959	Administration Employees Pension Ordinance, 1959	494
20	Wysigingsordonnansie op Vakleerlinge 1959	Apprenticeship Amendment Ordinance, 1959	502
21	Wysigingsordonnansie op Onderwys en Pensioene aan Onderwysers 1959	Education and Teachers' Pensions Amendment Ordinance, 1959	504
22	Wysigingsordonnansie op Dranklisensies 1959	Liquor Licensing Amendment Ordinance, 1959	505
23	Wysigingsordonnansie op Myne, Werke en Minerale 1959	Mines, Works and Minerals Amendment Ordinance, 1959	506
24	Wysigingsordonnansie op Landnedersetting 1959	Land Settlement Amendment Ordinance, 1959	507
25	Konsolidasiewysigingsordonnansie betreffende Lisensies 1959	Licences Consolidation Amendment Ordinance, 1959	507
26	Wysigingsordonnansie op Pensioene vir Onderwysers 1959	Teachers' Pension Amendment Ordinance, 1959	508
27	Wysigingsordonnansie op Naturelleservate 1959	Native Reserves Amendment Ordinance, 1959	509
28	Wysigingsordonnansie op die Omheiningsproklamasie 1959	Fencing Proclamation Amendment Ordinance, 1959	509

29	Wysigingsordonnansie op Hondebelasting 1959	Dog Tax Amendment Ordinance, 1959	509
30	Wysigingsordonnansie op Verenigings van Werk- gewers van Kontrak-Inboorlinge 1959	Societies of Employers of Contracted Natives Amend- ment Ordinance, 1959	510
31	Wysigingsordonnansie op die Proklamasie op die beskerming van die Diamantnywerheid 1959	Diamond Industry Protection Proclamation Amend- ment Ordinance, 1959	510
32	Munisipale Wysigingsordonnansie 1959	Municipal Ordinance Amendment Ordinance, 1959	511
33	Munisipale Verdere Wysigingsordonnansie 1959	Municipal Ordinance Further Amendment Ordinance, 1959	528
34	Ordonnansie op Dieresiektes en -parasiete 1959	Animal Diseases and Parasites Ordinance, 1959	530
35	Wysigingsordonnansie op Banke 1959	Banks Amendment Ordinance, 1959	548
36	Ordonnansie op Bourekenaars 1959	Quantity Surveyors Ordinance, 1959	551
37	Wysigingsordonnansie op Paaie 1959	Roads Amendment Ordinance, 1959	554

No. 15 van 1959.]

ORDONNANSIE

Om voorsiening te maak vir die noodleniging van
huurders en ter wysiging van die wet op landnedersetting.

(Goedgekeur 18 Junie 1959.)

(Afrikaanse teks deur die Administrateur geteken).

Die Wetgewende Vergadering van die Gebied Suid-
wes-Afrika VERORDEN:—

1. In hierdie Ordonnansie —

- (i) beteken „hoofproklamasie” die Landnedersetting
Gekonsolideerde en Wysigingsproklamasie 1927
(Unieproklamasie 310 van 1927);
- (ii) het elke uitdrukking waaraan die hoofproklamasie
'n betekenis heg, in hierdie Ordonnansie dieselfde
betekenis.

2. (1) Nieteenstaande enige bepaling van die hoof-
proklamasie of van enige huurkontrak of ooreenkoms uit-
gereik of aangegaan ingevolge die bepalings van die ge-
noemde proklamasie, moet die Administrateur ongeag of
die betrokke huurder toegelaat is om sy opsie om die
hoeve te koop uit te oefen of nie, enige bedrae wat ten
opsigte van die onderstaande skulde op 31 Maart 1959
nog nie betaal is nie, by die koopprys van die hoeve voeg
en insluit:—

- (a) enige voorskot wat ingevolge artikel *vier-en-veer-
tig* van die hoofproklamasie aan die huurder
gemaak is, of enige restant daarvan, saam met
rente bereken tot op die voormelde datum;
- (b) enige huurgeld wat ingevolge die huurkontrak op-
eisbaar is;
- (c) enige voorskot wat ingevolge artikel *twee* van die
Wysigingsordonnansie op Landnedersetting (wei-
dingslisensiehouers) 1951 (Ordonnansie 14 van
1951) aan die huurder gemaak is, of enige restant

No. 15 of 1959.]

ORDINANCE

To provide for the grant of relief to lessees and to
amend the law relating to Land Settlement.

(Assented to 18th June, 1959.)

(Afrikaans text signed by the Administrator.)

BE IT ORDAINED by the Legislative Assembly for
the Territory of South West Africa as follows:

1. In this Ordinance:

- (i) “Principal Proclamation” means the Land Settle-
ment Consolidation and Amendment Proclamation,
1927 (Union Proclamation 310 of 1927);
- (ii) Any expression to which in the principal Procla-
mation a meaning has been assigned, bears, when
used in this Ordinance, the same meaning.

2. (1) Notwithstanding anything contained in the
principal Proclamation, or in any lease or agreement is-
sued under the provisions of the aforesaid Proclamation,
the Administrator shall, whether or not the lessee con-
cerned has been permitted to exercise his option to pur-
chase the holding, add to and include in the purchase price
of the holding, any amounts which remain unpaid on the
31st March, 1959, in respect of the following:—

- (a) any advance made to the lessee in terms of section
forty-four of the principal Proclamation, or any
balance thereof, together with interest calculated
up to the aforesaid date;
- (b) any rent due and payable under the lease;
- (c) any advance made to the lessee in terms of section
two of the Land Settlement (Grazing Licences)
Amendment Ordinance, 1951 (Ordinance 14 of

daarvan, saam met rente bereken tot op die voormelde datum;

- (d) enige bedrag aan rente op die koopprys wat voor die voormelde datum opeisbaar is;
- (e) enige voorskot wat ingevolge die Proklamasie op Hulpverlening aan Oudvrywilligers 1945 (Proklamasie 2 van 1945) aan die huurder gemaak is, of enige restant daarvan, saam met rente bereken tot op die voormelde datum;
- (f) enige uitstaande bedrae ten opsigte van voorskotte wat aan die huurder gemaak is uit gelde afgesonder vir hulpverlening aan die Angolatrekkers en hul afstammeling.

(2) As 'n huurder sy opsie om die hoewe te koop nie uitgeoefen het nie, word die huurgeld wat hy ingevolge artikel vier-en-twintig van die hoofproklamasie moet betaal, vir die onverstreke deel van sy huurtermyn bereken op die grondslag van die nuwe koopprys wat ingevolge subartikel (1) bepaal is, en is dit halfjaarliks vooruit betaalbaar maar steeds behoudens die bepalings van artikel drie:

Met dien verstande dat sodanige huurgeld bereken moet word teen vier persent per jaar ten opsigte van enige bedrag aan voorskotte gemaak ingevolge artikel vier-en-veertig van die hoofproklamasie, artikel twee van die Wysigingsordonnansie op Landnederstelling (weidingslisensiehouers) 1951 (Ordonnansie 14 van 1951), die Proklamasie op Hulpverlening aan Oudvrywilligers 1945 (Proklamasie 2 van 1945), of ten opsigte van voorskotte aan die huurder uit gelde afgesonder vir hulpverlening aan Angolatrekkers en hul afstammeling, en rente op sodanige voorskotte wat ingevolge hierdie Ordonnansie by die koopprys van die hoewe gevoeg is.

(3) Die koopprys soos bepaal ingevolge subartikel (1) moet uiterlik betaal word aan die einde van vyf-en-dertig jaar met ingang van die datum waarop die opsie om te koop uitgeoefen is.

(4) Nadat 'n voorskot ingevolge subartikel (1) by die koopprys gevoeg is, berus die eiendomsreg op die vee en hul aanteel (as daar is) of die werktuie of enigets anders wat deur of namens die huurder aangekoop of verkry is uit voorskotgelde en wat voorheen as sekerheidstelling vir sodanige voorskotte gedien het, by die huurder.

(5) Die bepalings van hierdie Ordonnansie raak geensins die voordele waarvoor die voorbehoud by subartikel (2) van artikel vier-en-twintig van die hoofproklamasie voorsiening maak nie.

3. Nieteenstaande enige bepaling van die hoofproklamasie en vir 'n tydperk van twee jaar met ingang van die eerste dag van April 1959 —

- (a) is geen huurgeld betaalbaar op enige huurkontrak wat voor die eerste dag van April 1959 ingevolge die bepalings van die hoofproklamasie aangegaan is nie;
- (b) is geen rente betaalbaar op die koopprys van enige hoewe wat voor die eerste dag van April 1959 ingevolge die bepalings van die hoofproklamasie aangekoop is nie;
- (c) word die betaling van die koopprys van 'n hoewe opgeskort, ongeag of dit ingevolge artikel twee verhoog is of nie.

4. Die bepalings van artikels twee en drie van hierdie Ordonnansie is *mutatis mutandis* van toepassing op elkeen wat 'n geregistreerde huurkontrak hou ten opsigte van 'n hoewe wat aan hom toegewys is ingevolge die „Crown Land Disposal Ordinance, 1903” van die Transvaal (Ordonnansie 57 van 1903) soos toegepas op die Gebied, en op enige voorskot wat ingevolge die regulasies uit kragte van die laasgenoemde Ordonnansie gemaak is.

5. Hierdie Ordonnansie heet die Noodlenigingsordonnansie op Landnederstelling 1959.

1951) or any balance thereof, together with interest calculated up to the aforesaid date;

- (d) any amount representing interest on the purchase price due and payable prior to the aforesaid date;
- (e) any advance made to the lessee in terms of the Ex-Volunteers Assistance Proclamation, 1945, (Proclamation 2 of 1945) or any balance thereof, together with interest calculated up to the aforesaid date;
- (f) any amounts outstanding in respect of advances made to the lessee from moneys set aside for assistance to Angola Trekkers and their descendants.

(2) If a lessee has not exercised his option to purchase the holding, the rent payable by him as provided in section *twenty-four* of the principal Proclamation shall for the remainder of the period of his lease, but subject to the provisions of section *three*, be calculated and be payable half-yearly in advance on the basis of the new purchase price determined under sub-section (1):

Provided that such rent shall be calculated at the rate of four percent per annum in respect of any amount representing advances made in terms of section *forty-four* of the principal Proclamation, section *two* of the Land Settlement (Grazing Licences) Amendment Ordinance, 1951 (Ordinance 14 of 1951), the Ex-Volunteers Assistance Proclamation, 1945 (Proclamation 2 of 1945) or advances made to the lessee from moneys set aside for assistance to Angola Trekkers and their descendants and interest on such advances which has been added under this Ordinance to the purchase price of the holding.

(3) The purchase price as determined under sub-section (1) shall be paid not later than at the end of thirty-five years reckoned from the date on which the option to purchase was exercised.

(4) Upon any advance having been added to the purchase price in terms of sub-section (1) the dominium in the stock and its progeny, if any, or the implements or other things purchased or acquired by or on behalf of the lessee from moneys advanced and which previously served as security for such advance shall vest in the lessee.

(5) The benefits provided for in the proviso to sub-section (2) of section *twenty-four* of the principal Proclamation shall not be affected by the provisions of this Ordinance.

3. Notwithstanding anything contained in the principal Proclamation and for a period of two years from the 1st day of April, 1959:

- (a) no rent shall be payable under any lease entered into under the provisions of the principal Proclamation prior to the 1st day of April, 1959;
- (b) no interest shall be payable on any purchase price of any holding purchased under the provisions of the principal Proclamation prior to the 1st day of April, 1959;
- (c) payment of the purchase price of any holding, whether or not increased in terms of section *two*, shall be suspended.

4. The provisions of sections *two* and *three* of this Ordinance shall *mutatis mutandis* apply to any person who holds a registered lease over a holding allotted to him under the Crown Land Disposal Ordinance 1903 (Transvaal) (Ordinance 57 of 1903) as applied to the Territory and any advance made in terms of the Regulations framed under the latter Ordinance.

5. This Ordinance shall be called the Land Settlement Relief Ordinance, 1959.

No. 16 van 1959.]

ORDONNANSIE

Om voorsiening te maak vir lenings aan bepaalde boere ter voldoening van dringende skulde, vir die leniging van nood veroorsaak deur droogte, en verbandhoudende sake.

(Goedgekeur 18 Junie 1959.)

(Afrikaanse teks deur die Administrateur geteken).

Die Wetgewende Vergadering van die Gebied Suidwes-Afrika, met die toestemming van die Goewerneur-generaal dermate sodanige toestemming nodig is vooraf verkreeë en deur boodskap van die Administrateur aan die Wetgewende Vergadering meegedeel ooreenkomstig die bepalings van artikel *ses-en-twintig* van die „Zuidwest Afrika Konstitutie Wet 1925” (Wet 42 van 1925) soos gewysig by artikel *sestien* van die Wysigingswet op Aangeleenthede van Suidwes-Afrika 1949 (Wet 23 van 1949) van die Parlement van die Unie van Suid-Afrika, VERORDEN:—

1. (1) So gou doenlik na die inwerkingtreeding van hierdie Ordonnansie benoem die Administrateur die lede van die Landbankraad, ingestel en benoem ingevolge die bepalings van artikel *drie* van die Landbank Proklamasie 1935 (Proklamasie 22 van 1935) soos gewysig, om, saam met die bestuurder van die Land- en Landboubank van Suidwes-Afrika (hierna heet hy die bestuurder) ’n raad te vorm (hierna heet dit die raad) ten einde gevog te gee aan die bepalings van hierdie Ordonnansie.

(2) Alle uitgawes noodsaaklik aangegaan in verband met die uitvoering van hierdie Ordonnansie word bestry uit die gelde vermeld in artikel *twee*.

2. (1) Behoudens die bepalings van hierdie Ordonnansie kan die raad uit gelde wat die Wetgewende Vergadering spesiaal daartoe bewillig het, ter voldoening van dringende skulde ’n lening toestaan aan enigiemand wat op of voor die een-en-dertigste dag van Julie 1960 daarom aansoek gedoen het, en wat, na die raad meen —

- (a) gedurende ’n tydperk van minstens twaalf maande onmiddellik voor die eerste dag van April 1959 boerdery in die Gebied beoefen het as sy enigste of vernaamste lewensonderhoud;
- (b) van goeie karakter is;
- (c) aanspreeklik is vir ’n skuld wat hy voor die eerste dag van April 1959 aangegaan het en wat hy kan regverdig;
- (d) weens die feit dat sy middele deur die heersende droogtetoestande nadelig getref is, geen redelike vermoëns het om daardie skuld te betaal nie;
- (e) waarskynlik ernstige of onherstelbare verlies sal ly, tensy daardie skuld geheel of gedeeltelik betaal word;
- (f) ’n redelike vooruitsig het om al sy geldelike moeilikhede te bowe te kom as daardie skuld geheel of gedeeltelik betaal word;
- (g) ’n redelike vooruitsig het om sy boerdery voort te sit as geldelike hulp aan hom toegestaan word;
- (h) voldoende sekerheid ingevolge artikel *vyf* vir die lening kan stel.

(2) Die raad kan desgelyks aan enigiemand vir wie die bepalings van paragraaf (a) en (b) van subartikel (1) geld, en wat, omdat sy middele nadelig getref is deur die heersende droogtetoestande, geen redelike middele het om krag- of ander voer vir die behoud van sy vee aan te koop nie, ’n lening van hoogstens tweehonderd pond toestaan om sodanige voer aan te koop.

„Met dien verstande dat in die geval van ’n geregistreerde eienaar van onroerende goedere of ’n huurder bedoel in artikel *twintig* die maksimum eenduisend pond moet wees.”

No. 16 of 1959.]

ORDINANCE

To provide for loans to certain farmers for the purpose of meeting pressing liabilities, for the relief of distress caused by drought and matters incidental thereto.

(Assented to 18th June, 1959.)

(Afrikaans text signed by the Administrator.)

BE IT ORDAINED by the Legislative Assembly for the Territory of South West Africa, with the consent of the Governor-General, in so far as such consent is necessary, previously obtained and communicated to the Legislative Assembly by message from the Administrator in accordance with the provisions of section *twenty-six* of the South West Africa Constitution Act, 1925 (Act 42 of 1925), as amended by section *sixteen* of the South West Africa Affairs Amendment Act, 1949 (Act 23 of 1949), of the Parliament of the Union of South Africa, as follows:—

1. (1) As soon as may be after the commencement of this Ordinance, the Administrator shall appoint the members of the Land Bank Board, constituted and appointed under the provisions of section *three* of the Land Bank Proclamation, 1935 (Proclamation 22 of 1935), as amended, who shall, together with the manager of the Land and Agricultural Bank of South West Africa, (hereinafter referred to as the manager) constitute a board (hereinafter referred to as the board) for the purpose of giving effect to the provisions of this Ordinance.

(2) All expenses necessarily incurred in connection with the administration of this Ordinance shall be defrayed from the moneys referred to in section *two*.

2. (1) Subject to the provisions of this Ordinance, the board may out of moneys specially voted by the Legislative Assembly grant a loan for the purpose of meeting pressing liabilities to any person who has applied therefor on or before the thirty-first day of July, 1960, and who, in the opinion of the board —

- (a) during a period of not less than twelve months immediately preceding the first day of April 1959, has been carrying on farming operations in the Territory as his sole or principal means of livelihood;
- (b) is of good character;
- (c) owes any debt incurred before the first day of April, 1959, which he was justified in incurring;
- (d) has by reason of his means having been adversely affected by the prevailing conditions of drought no reasonable means of paying that debt;
- (e) is likely to suffer serious or irreparable loss unless such debt is paid wholly or in part;
- (f) has a reasonable prospect of overcoming all his financial difficulties if such debt is paid wholly or in part;
- (g) has a reasonable prospect of carrying on such farming operations if financial assistance is granted;
- (h) can give sufficient security for the loan in terms of section *five*.

(2) The board may in a like manner grant to any person to whom the provisions of paragraphs (a) and (b) of sub-section (1) apply and who, by reason of his means having been adversely affected by the prevailing conditions of drought, has no reasonable means of buying concentrates or other fodder for the sustenance of his stock, a loan not exceeding two hundred pounds for the purpose of purchasing such fodder.

“Provided that in the case of a registered owner of immovable property or a lessee referred to in section *twenty* the maximum shall be one thousand pounds.”

(3) 'n Aansoek om 'n lening ingevolge hierdie artikel moet geskied op die vorm en wyse en langs die weë wat die raad voorskryf, en die aansoeker moet daarby die nligting verstrek waarom die raad vra.

3. (1) By die toepassing van subartikel (1) van artikel twee mag die raad nie aan 'n applikant teen sekuriteit van onroerende goedere 'n bedrag leen wat, as dit op die titelbewys van sodanige goedere geregistreer word, die verbande op sodanige goedere verhoog tot meer as vyf-en-sewentig persent van die raad se taksasie daarvan nie, of teen sekuriteit van roerende goedere 'n bedrag van meer as vyfhonderd pond nie, maar onderhewig daarvan dat die totale lening aan enige applikant hoogstens twee-duisend pond mag bedra."

(2) 'n Lening ingevolge hierdie Ordonnansie word vir 'n tydperk van vyf jaar toegestaan en dra rente teen vier persent per jaar en is terugbetaalbaar in die paaiemente en op die tye wat die raad bepaal wanneer hy die lening toegestaan, maar onderhewig aan die bepalings van subartikel (4).

(3) Elke sodanige lening en die rente wat daarop ver-skuldig is, is terugbetaalbaar aan die bestuurder en deur hom namens die Administrasie verhaalbaar.

(4) Die raad kan op versoek van iemand aan wie 'n lening ingevolge hierdie Ordonnansie toegestaan is, die tydstippte waarop rente en paaiemente betaal moet word soos by subartikel (2) bepaal, verander, selfs al oorskry die algehele tydperk van die lening daardeur die tydperk van vyf jaar.

(5) Die raad kan die verlenging van die tydperk van terugbetaling van 'n lening of die verandering van die paaiemente waarin die terugbetaling moet geskied onderhewig maak aan die verskaffing van bykomende sekerheidstelling in die vorm van 'n verband op onroerende goed of 'n hipoteek op roerende goed en die bepalings van hierdie Ordonnansie is van toepassing op sodanige bykomende sekerheidstelling.

4. (1) Elke lening wat ingevolge hierdie Ordonnansie toegestaan word, word nie aan die lener self uitbetaal nie, maar word gebruik om met sy toestemming en namens hom dié van sy skulde of 'n deel daarvan af te betaal wat die raad bepaal op lewering van die bewys van sy aanspreeklikheid daarvoor wat die raad vereis.

(2) Die raad kan, wanneer hy 'n lening toegestaan ter gedeeltelike afbetaling van 'n reeds aange-gane skuld, dit as 'n voorwaarde van betaling aan die skuldeiser stel dat die skuldeiser die lener die uitstel moet gee wat die raad goed vind ten opsigte van enige restant op geld wat die lener aan hom skuld.

(3) So 'n lening word beskou as aan die lener toegestaan met ingang van die datum waarop die eerste betaling aan 'n skuldeiser van die lener ooreenkomstig subartikel (1) geskied, maar rente op elke betaling word bereken eers met ingang van die datum waarop die betaling geskied. Die raad kan lenings wat ingevolge die bepalings van hierdie Ordonnansie toegestaan is, saamvoeg.

5. (1) Die raad kan 'n lening ingevolge hierdie Ordonnansie net toestaan teen die sekerheidstelling van 'n verband op onroerende goedere waarvan die lener die geregistreerde eienaar is, in die vorm van 'n skuldbrief wat in hoofsaak met die eerste bylae van hierdie Ordonnansie ooreenkom of teen die sekerheidstelling van 'n hipoteek op roerende goedere waarvan die lener die eienaar is en waarvan hy die gebruiks- en beskikkingsreg het, in die vorm van 'n skuldbrief wat in hoofsaak met die tweede bylae van hierdie Ordonnansie ooreenkom of teen 'n sessie as sekerheidstelling van een of ander reg waarvoor hy kan beskik.

(2) So 'n skuldbrief of sessie moet deur die lener geteken word voor die landdros van die distrik waarin hy woon of boer of voor enigiemand anders wat die bestuurder aanwys.

6. (1) As 'n lening ingevolge hierdie Ordonnansie toegestaan is, moet die lener enige skuldbrief wat bestem is om onroerende goedere ten opsigte van die lening te verbind, in tweevoud aan die bestuurder besorg saam met die eienaar se titelbewys ten opsigte van die onroerende

(3) An application for a loan under this section shall be made in such form and manner and through such channels and the applicant shall furnish therewith such information as the board may require.

3. (1) The board shall not for the purposes of sub-section (1) of section two lend to any applicant, against security of immovable property, an amount which, if registered against the title deed of such property, will raise the mortgage bonds against such property to more than seventy-five percent of the board's valuation thereof, or against security of movable property, an amount exceeding five hundred pounds, subject to the total loan to any applicant not exceeding two thousand pounds.

(2) A loan granted under this Ordinance shall be for a period of five years and bear interest at the rate of four per cent. per annum and be repayable in such instalments and at such times as the board may determine when granting the loan, but subject to the provisions of sub-section (4).

(3) Any such loan and the interest due thereon shall be repayable to and recoverable by the manager on behalf of the Administration.

(4) The board may, at the request of a person to whom a loan has been granted under this Ordinance vary the times of payment of interest and instalments determined under sub-section (2) even though thereby the total period of the loan may exceed the period of five years.

(5) The board may make the granting of an extension of the period of repayment of any loan, or the variation of the instalments in which such repayment shall be made conditional upon the furnishing of additional security by way of a mortgage of immovable property or of a hypothec of movable property and the provisions of this Ordinance shall apply to such additional security.

4. (1) Any loan granted under this Ordinance shall not be paid out to the borrower himself, but shall be utilized to pay with his consent and on his behalf such of his debts or part thereof as the board may determine, on production of such proof of his liability therefor as the board may require.

(2) The board may in granting a loan for the payment in part of a debt already incurred make it a condition of payment to the creditor that he will grant to the borrower such extension of time in respect of any balance of moneys due by the borrower to him, as the board deems fit.

(3) Any such loan shall be deemed to have been granted to the borrower as from the date upon which the first payment to any creditor of the borrower is made in terms of sub-section (1) but interest on each payment shall be calculated only from the date of such payment. The board may consolidate loans granted under the provisions of this Ordinance.

5. (1) The board shall not grant a loan under this Ordinance except upon the security of a mortgage of immovable property whereof the borrower is the registered owner, in the form of a bond corresponding substantially with the First Schedule to this Ordinance, or upon the security of a hypothec of movable property of which the borrower is the owner, and in respect whereof he has the right of use and disposal, in the form of a bond corresponding substantially with the Second Schedule to this Ordinance, or upon a cession, by way of security, of any right of which he is entitled to dispose.

(2) Any such bond or cession shall be signed by the borrower before the magistrate of the district wherein he resides or carries on his farming operations, or before any other person prescribed by the manager.

6. (1) Upon a loan being granted in terms of this Ordinance, any bond intended to mortgage immovable property in connection with such loan shall be submitted in duplicate by the borrower to the manager, together with the owner's title deed of such property. The mana-

goedere. By ontvangs daarvan moet die bestuurder albei oorspronklike eksemplare van die skuldbrief aan die Registrateur van Aktes besorg saam met die eienaar se titelbewys ten opsigte van die onroerende goedere, en daarop moet die Registrateur onmiddellik 'n aantekening maak op sodanige titelbewys en op die duplikaat wat in die Aktekantoor bewaar word, ten effekte dat die genoemde onroerende goedere ingevolge hierdie Ordonnansie met 'n verband belas is, en moet hy die datum van die aantekening daarop inskryf (selfs al is daar op die datum van sodanige aantekening een of ander bedrag aan grond- of ander belasting verskuldig ten opsigte van sodanige onroerende goedere.) Ook moet die Registrateur van Aktes op albei eksemplare van die genoemde skuldbrief sertifiseer dat daar op die titelbewyse van die betrokke onroerende goedere 'n aantekening soos voormeld gemaak is en moet hy elke ander aantekening of inskrywing op elke ander dokument of register in daardie registrasiekantoor maak wat hy nodig ag om die bestaan van daardie verband bekend te maak.

(2) Die Registrateur stuur daarop een van die eksemplare van die skuldbrief terug aan die bestuurder en bewaar die ander eksemplaar in sy registrasiekantoor waar dit vir elke belanghebbende beskikbaar gestel word op dieselfde wyse en voorwaardes asof dit 'n gewone verbandakte was op die betrokke onroerende goedere wat in daardie registrasiekantoor geregistreer is.

(3) Wanneer die aantekeninge vermeld in subartikel (1) gemaak is, word die onroerende goedere waarop die bedoelde skuldbrief betrekking het, beskou as ewe geldig met 'n verband belas asof daardie skuldbrief geteken, geattesteer en geregistreer was in die bedoelde registrasiekantoor ooreenkomstig die regsbepalings op die ondertekening, attestasie en registrasie van verbande op onroerende goedere, en die bedoelde skuldbrief volg as verband in rang onmiddellik op die laasvoorgaande verband wat op daardie goedere rus.

(4) Wanneer 'n lening waarvoor daar ingevolge die voorafgaande bepalings van hierdie artikel 'n verband gevestig is, ten volle terugbetaal is, stel die bestuurder die Registrateur van Aktes skriftelik in kennis van die terugbetaling en besorg hy aan hom die eksemplaar van die skuldbrief wat ingevolge subartikel (2) aan die bestuurder teruggestuur is. Daarop roeier die Registrateur beide eksemplare van die skuldbrief en enige aantekening of inskrywing wat hy in verband daarmee gemaak het.

(5) Die bestuurder kan, op voorwaardes wat hy na goeddunke stel, by wyse van 'n geskrif wat hy onderteken, enige deel van die onroerende goedere vrystel van 'n verband wat ingevolge hierdie artikel daarop gevestig is, of ander onroerende goedere aanneem in die plek van die onroerende goedere wat aldus met 'n verband beswaar is en laasgenoemde goedere van die verband vrystel, of as die onroerende goedere wat aldus met 'n verband beswaar is aan verskeie eienaars in onverdeelde aandele behoort, sy toestemming verleen tot 'n verdeling van daardie goedere onder die eienaars en tot 'n transport van aparte dele van sodanige goedere ten einde aan daardie verdeling gevolg te gee, onderhewig aan die registrasie, teen een of meer van die onderskeie dele op die wyse hierbo bepaal, van die restant van die skuld ten opsigte van enige verband wat teen sodanige goedere geregistreer is, in die verhouding wat die bestuurder as billik beskou om die Administrasie se belange nie te benadeel nie, of sy toestemming verleen tot enige ander transaksie in verband met goedere wat aldus beswaar is.

7. (1) Na ondertekening van 'n skuldbrief wat bestemd is om roerende goedere ingevolge artikel vyf te verhipotekeer, word die betrokke goedere en alle aandeel of opbrengs van die verhipotekeerde vee beskou as verpand aan die Administrasie as sekerheidstelling vir die betrokke lening op dieselfde wyse asof dit in pand aan die Administrasie uitgelewer was. In hierdie subartikel sluit die woord „opbrengs” met betrekking tot skape of bokke ook hul wol of haar in, en met betrekking tot enige lewendende hawe wat verhipotekeer is en wat doodgegaan het, ook hul velle en huide in.

(2) Die bestuurder kan te eniger tyd op voorwaardes wat hy wenslik ag, die eienaar van goedere wat ingevolge subartikel (1) verhipotekeer is, toelaat om dit van die

ger shall upon receipt thereof transmit both originals of such bond, together with the owner's title deed of such property, to the Registrar of Deeds and such Registrar shall thereupon forthwith endorse such title deed and the duplicate thereof filed in the deeds registry with a statement to the effect that the said property has been mortgaged under this Ordinance, and with the date of such endorsement (notwithstanding that there may be at the date when such endorsement is made, any amount due in respect of such property by way of rates or taxes). He shall also endorse on both originals of the said bond a certificate to the effect that the title deeds of the property in question have been endorsed as aforesaid and make such other endorsement upon or entry in any other document or register filed in such registry as he may deem necessary to disclose the existence of such mortgage.

(2) The said Registrar shall thereupon return one of the originals of the said bond to the manager and shall file the other original in his registry, where it shall be available to any interested person in the same manner and under the same conditions as if it were an ordinary mortgage bond upon the property in question registered in such registry.

(3) When the endorsements referred to in sub-section (1) have been made the immovable property to which the said bond relates shall be deemed to have been mortgaged as effectively as if such bond had been executed, attested and registered in the said deeds registry in accordance with the provisions of the law relating to the execution, attestation and registration of mortgage bonds on immovable property and such bond shall rank as a mortgage bond immediately after the last prior mortgage bond to which such property may be subject.

(4) When a loan in respect whereof a mortgage bond was constituted in terms of the preceding provisions of this section, has been repaid in full, the manager shall inform the Registrar of Deeds in writing of such repayment and shall transmit to him the original of the bond returned to him in terms of sub-section (2). The registrar shall thereupon cancel both originals of such bond and any endorsement or entry made by him in connection therewith.

(5) The manager may, on such conditions as he thinks fit to impose, by writing under his hand, release any portion of any property from a mortgage bond imposed thereon in terms of this section or accept any other immovable property in substitution of any property so mortgaged and release the last mentioned property from the mortgage bond, or if any property so mortgaged belongs to several owners in undivided shares, consent to a division of such property among its owners and to a transfer of individual portions of such property for the purpose of giving effect to such division subject to the registration against one or more of the respective portions in the manner hereinbefore provided of the balance of the indebtedness in respect of any mortgage bond registered against such property in such proportions as the manager deems equitable so as not to prejudice the interest of the Administration, or consent to any other transaction relating to any property so mortgaged.

7. (1) Upon the execution of a bond intended to hypothecate movable property in terms of section five, the said property and any progeny or produce of hypothecated stock, shall be deemed to have been pledged to the Administration as security for the loan in question in the same manner as if it had been delivered to the Administration as a pledge. In this sub-section the word “produce” in relation to any sheep or goats includes their wool or mohair, and in relation to any livestock subject to the hypothec which may have died, includes their skins or hides.

(2) The manager may at any time upon such conditions as he may think fit to impose, permit the owner of any property hypothecated in terms of sub-section (1)

hand te sit of om dit deur ander goedere te vervang, en alle aldus vervangende goedere word beskou as geldig verhipotekeer volgens die bedoeling van hierdie artikel.

8. (1) Geen bedrag word uitbetaal op 'n lening ingevolge hierdie Ordonnansie wat deur 'n verband op onroerende goedere verseker is voordat die aantekening vermeld in subartikel (1) van artikel ses op die betrokke titelbewyse en skuldbrief gemaak is nie.

(2) Geen bedrag mag uitbetaal word op 'n lening ingevolge hierdie Ordonnansie wat deur 'n hipoteek op roerende goedere verseker is, voordat die bestuurder hom oortuig het dat daardie goedere behoorlik volgens sy voorskrif gemerk is nie.

(3) Die eienaar van aldus verhipotekeerde en gemerkte vee moet die aanteel daarvan laat merk met dieselfde merk as daardie vee wanneer die aanteel van die ouderdom bereik het wat die bestuurder voorgeskryf het.

(4) Die eienaar van roerende goedere wat ingevolge hierdie Ordonnansie verhipotekeer is, en wat ingevolge subartikel (2) van artikel sewe toegelaat is om hulle deur ander goedere te vervang, moet onmiddellik na die vervanging die vervangende goedere laat merk met dieselfde merk as die oorspronklike goedere.

(5) As enige goedere wat ingevolge die voorafgaande bepalings van hierdie artikel gemerk behoort te geword het, nie aldus gemerk is nie, staan daardie goedere desnietem in onder hipoteek op dieselfde wyse asof dit aldus gemerk was.

9. (1) Wanneer enige dier wat ingevolge hierdie Ordonnansie onder hipoteek staan, doodgaan of wegraak of gesteel word, of wanneer enige ander roerende goedere wat onder sodanige hipoteek staan, vernietig of gesteel word, of wegraak, moet die eienaar daarvan die saak onverwyld aangee op die wyse wat die bestuurder voorskryf, en as die eienaar of enigiemand anders so 'n gesteelde of weggeraakte dier of ander roerende goedere wat aldus aangegee is, terugkry, moet die eienaar daarvan die terugkryging daarvan onverwyld aangee op die wyse wat die bestuurder voorskryf.

(2) Die bestuurder kan beveel dat die eienaar van sodanige gestorwe, weggeraakte of gesteelde diere, of van sodanige ander vernietigde, weggeraakte of gesteelde roerende goedere ander diere of roerende goedere wat die bestuurder goedkeur, in die plek stel van sodanige diere of ander goedere; en die bepalings van hierdie Ordonnansie is op die vervangende diere of ander roerende goedere van toepassing asof hulle oorspronklik ingevolge hierdie Ordonnansie verhipotekeer was.

(3) Die eienaar van enige roerende goedere wat ingevolge hierdie Ordonnansie verhipotekeer is, mag nie sonder die skriftelike toestemming van die bestuurder of van iemand wat hy aangewys het om sodanige toestemming te gee, daardie goedere verwyder van die grond wat daardie eienaar in sy aansoek om 'n lening aangegee het as die grond waarop hy boer of voornemens is om te boer, of van grond waarheen hy daardie goedere met sodanige toestemming vervoer het nie.

(4) Die eienaar van die aldus verhipotekeerde goedere moet, op las van iemand wat die bestuurder skriftelik gemagtig het om sodanige goedere te besigtig, daardie goedere op enige redelike tyd aan hom ter besigtiging vertoon en wel op die plek wat so iemand aanwys op die grond waar sodanige goedere regmatig kan verkeer.

10. (1) Wanneer ook al die raad ingevolge hierdie Ordonnansie 'n lening aan iemand toegestaan het, gee die bestuurder aan die landdros van die distrik waarin so iemand woon, kennis dat die lening toegestaan is.

Die kennisgewing moet die volgende besonderhede bevat:—

- (a) die volledige naam en adres van die lener;
- (b) die bedrag van die lening;
- (c) besonderhede van die bates wat met hipoteek of verband belas is as sekerheidstelling vir die lening;
- (d) die tydperk en voorwaardes van terugbetaling van die lening.

(2) Die landdros moet enigeen kosteloos toelaat om die kennisgewing te lees en af te skryf.

to dispose thereof, or to substitute any other property therefor, and any property so substituted shall be deemed to have been validly hypothecated within the meaning of this section.

8. (1) No amount shall be paid out in respect of a loan under this Ordinance, which is secured by a mortgage of immovable property, until the endorsements referred to in sub-section (1) of section six have been made on the relevant title deeds and bond.

(2) No amount shall be paid out in respect of a loan under this Ordinance which is secured by a hypothec of movable property, until the manager is satisfied that such property has been duly marked in manner prescribed by him.

(3) The owner of any livestock so hypothecated and marked shall cause any progeny thereof when it has reached the age prescribed by the manager, to be marked with the same mark as the parent stock.

(4) The owner of any movable property hypothecated under this Ordinance who has been permitted, in terms of sub-section (2) of section seven, to substitute any other property therefor, shall immediately after such substitution cause the substituted property to be marked in the same manner as the original property.

(5) If any property which should have been marked in terms of the preceding provisions of this section has not been so marked, such property shall nevertheless be subject to a hypothec in the same manner as if it had been so marked.

9. (1) Whenever any animal which is subject to a hypothec under this Ordinance dies or is lost or stolen or whenever any other movable property which is subject to such hypothec is destroyed, lost or stolen, the owner thereof shall forthwith report the matter in manner prescribed by the manager and in the event of the recovery by the owner or any other person of such stolen or lost animal or other movable property so reported upon, the owner thereof shall forthwith report the recovery thereof in manner prescribed by the manager.

(2) The manager may require the owner of such animals that have died, been lost or stolen, or of any such other movable property that has been destroyed, lost or stolen, to replace such animals or such other property by other animals or other movable property approved by the manager; and the provisions of this Ordinance shall apply to such substituted animals of other movable property as if they had originally been hypothecated under this Ordinance.

(3) The owner of any movable property which is subject to a hypothec under this Ordinance shall not without the written permission of the manager or of a person delegated by him to grant such permission, remove such property from the land indicated in such owner's application for a loan as the land whereon he carried on or intends carrying on his farming operations, or from any land to which he has been so permitted to remove such property.

(4) The owner of any such hypothecated property shall upon the demand of any person authorized in writing by the manager to inspect any such property produce such property to him at any reasonable time for inspection, at such place on the land whereon such property may lawfully be, as such person may indicate.

10. (1) Whenever the board has granted a loan under this Ordinance to any person, the manager shall notify the magistrate of the district wherein such person resides, that such loan has been granted.

Such notice shall contain —

- (a) the full name and address of the borrower;
- (b) the amount of the loan;
- (c) particulars of the assets hypothecated or mortgaged as security for the loan;
- (d) the period and conditions of repayment of the loan.

(2) The magistrate shall permit any person to read and copy such notice, free of charge.

11. Die bestuurder kan te eniger tyd op die voorwaardes wat hy wenslik ag, deur 'n geskrif wat hy onderteken het, roerende goedere wat ingevolge artikel *sewe* verhipotekeer word, aanneem in die plek van onroerende goedere wat ingevolge artikel *ses* met verband beswaar is, en omgekeerd.

12. Onroerende goedere wat ingevolge hierdie Ordonnansie met verband beswaar is of roerende goedere wat ingevolge hierdie Ordonnansie verhipotekeer is, kan met die skriftelike toestemming van die bestuurder aan iemand anders oorgedra word onderhewig aan die verband of hipoteek waarmee dit belas is, en wanneer so 'n oordrag geskied het, is die bepalings van hierdie Ordonnansie op die oorgedrae goedere en op die persoon aan wie dit oorgedra is, van toepassing, en is hy verplig om die verskuldigde restant van die lening met rente terug te betaal op dieselfde wyse en voorwaardes asof die lening oorspronklik aan hom toegestaan was.

13. Alle handeling kragtens subartikel (5) van artikel *ses*, subartikel (2) van artikel *sewe* en artikels *elf* en *twaaft* word deur die Registrateur van aktes verrig by wyse van endossemente op die betrokke titelbewyse en/of verbande en deur aantekenings in die betrokke registers by oorlegging van skriftelike toestemming van die voorsitter van die raad."

14. As die raad meen dat die lener die voorwaardes waarop hy die geld geleen het, verontagsaam het, of dat die belange van die Administrasie 'n onmiddellike terugvordering van 'n lening wat ingevolge hierdie Ordonnansie toegestaan is, vereis, kan hy, al het die tydperk waarvoor die lening toegestaan is, nog nie verstryk nie, en afgesien van enige voorwaardes van terugbetaling wat by die toestaan van die lening gestel is, die skuldenaar per aangetekende brief gerig aan hom by die adres wat hy in sy aansoek om 'n lening of 'n ander adres wat hy moontlik daarna aan die raad gegee het, of by sy bekende woonplek, of middels 'n kennisgewing aan hom persoonlik oorhandig, aansê om die hele lening of enige deel daarvan wat nog nie terugbetaal is nie, met al die daarop verskuldigde rente onverwyld terug te betaal, en die lening en rente verval dan op die dag waarop daardie brief die adres waarheen dit oor die pos gerig is, bereik, of in die gewone loop van sake moes bereik het, of waarop daardie kennisgewing aan die skuldenaar oorhandig is, asof die tydperk waarvoor die lening toegestaan is, op daardie dag verstryk het.

15. (1) Wanneer 'n lening of 'n deel of paalement van 'n lening, wat ingevolge hierdie Ordonnansie toegestaan is, verval en onbetaald bly gedurende 'n tydperk van veertien dae na die vervaldag, kan die bestuurder sonder vorm van proses enige roerende goedere wat ingevolge hierdie Ordonnansie as sekerheidstelling vir daardie lening verhipotekeer is, in beslag laat neem, waar hulle ook al is, en hulle laat verkoop op die plek en wyse wat die bestuurder bepaal: Met dien verstande dat as daardie lening of deel of paalement van 'n lening op 'n ander wyse verval het as ingevolge artikel *veertien*, daardie inbeslagneming nie mag geskied nie buiten na redelike kennisgewing aan die skuldenaar dat die inbeslagneming uitgevoer sal word, tensy die verskuldigde bedrag betaal word.

(2) Die opbrengs van die verkoping, na betaling van die koste gemaak in verband met die inbeslagneming en verkoping, word aangewend tot vermindering of aflossing van wat nog op die lening met rente daarop betaalbaar is, en as daar nog 'n oorskot oorbly, word dit aan die skuldenaar of sy wetlike verteenwoordiger uitbetaal.

(3) As iemand aan wie 'n lening ingevolge hierdie Ordonnansie toegestaan is teen sekerheidstelling van 'n hipoteek op roerende goedere, sterf, of op las van 'n bevoegde hof as geestelik gekrenk of gebrekkig aangehou word, of deur 'n bevoegde hof onbevoeg verklaar word om sy eie sake te bestuur, moet die eksekuteur van sy boedel of sy wetlike verteenwoordiger (met inbegrip van iemand wat regtens gemagtig is om sy boedel te bestuur of om opdrag vir die bestuur daarvan te gee) na gelang, daardie goedere in bewaring neem en ter beskikking hou van die bestuurder wat daarmee ingevolge hierdie Ordon-

11. The manager may at any time, on such conditions as he thinks fit to impose by writing under his hand, accept in substitution for any immovable property mortgaged in terms of section *six* any movable property to be hypothecated in terms of section *seven*, and *vice versa*.

12. Any immovable property mortgaged or movable property hypothecated in terms of this Ordinance may, with the written consent of the manager, be transferred to any other person subject to the mortgage or hypothec with which it is burdened; and upon such transfer being effected, the provisions of this Ordinance shall apply to the property transferred and to the person to whom it is transferred, and he shall be liable to repay the unpaid balance of the loan with interest in the same way, and subject to the same conditions, as if it had originally been granted to him.

13. All acts in terms of sub-section (5) of section *six*, sub-section (2) of section *seven* and sections *eleven* and *twelve* shall be performed by the Registrar of Deeds by way of endorsements on the title deeds and/or mortgage bonds and of entries in the registers concerned on production of the written consent of the chairman of the board."

14. If the board is of opinion that the borrower has infringed the conditions under which the money has been lent or that the interests of the Administration demand an immediate calling-up of any loan granted under this Ordinance it may, notwithstanding the fact that such loan was granted for a period which has not yet expired and notwithstanding any terms of repayment stipulated in granting such loan, call upon the debtor, by registered letter addressed to him at the address given in his application for the loan or such other address as he may thereafter have given to the board or where he may be known to reside or by notice delivered to him personally, to repay forthwith the whole of such loan or any part thereof which is still unredeemed with all interest due thereon, and such loan and interest shall thereupon become due upon the date when such letter reached or should in the ordinary course have reached the address to which it was posted or when such notice was delivered, as if the period for which the loan was granted had expired upon such date.

15. (1) Whenever any loan or any part or instalment of a loan granted under this Ordinance becomes repayable and remains unpaid for a period of fourteen days after the due date, the manager may without recourse to any court of law cause any movable property hypothecated under this Ordinance as security for such loan to be seized, wherever it may be, and to be sold at such place and time and in such manner as the manager may determine: Provided that if such loan or part or instalment thereof has become repayable otherwise than in terms of section *fourteen*, such seizure shall not be effected except after reasonable notice to the debtor that such seizure will be effected unless the amount due is paid.

(2) The proceeds of such sale, after payment of any costs incurred in connection with the seizure and sale, shall be applied towards reducing or liquidating so much of the loan and interest thereon as is unpaid and if any balance remains it shall be paid to the debtor or his legal representative.

(3) If a person, to whom a loan has been granted under this Ordinance on the security of a hypothec of a movable property, dies, or is detained under order of a competent court as a mentally disordered or defective person, or is declared by a competent court incapable of managing his own affairs, the executor of his estate or his legal representative (including any person empowered by law to administer or give directions as to the administration of his estate), as the case may be, shall take charge of such property and hold it at the disposal of the manager, who may deal with it under this Ordi-

nansie kan handel asof die hipoteekskuldenaar nog in lewe was, of nie aldus aangehou was nie, of nie aldus onbevoeg verklaar was om sy eie sake te bestuur nie: Met dien verstande dat as die bestuurder daardie goedere laat verkoop en die verkreeë verkoopprys meer beloop as die bedrag wat op die lening met rente daarop verskuldig is en die koste aangegaan in verband met die inbeslagneming en verkoping, die oorskot uitbetaal moet word aan die eksekuteur of die wetlike verteenwoordiger, na gelang.

(4) As die boedel van iemand aan wie 'n lening ingevolge hierdie Ordonansie toegestaan is teen sekerheidstelling van 'n hipoteek op roerende goedere ingevolge die bepalings van die Insolvensiewet 1936, of enige wysiging daarvan, soos op die Gebied toegepas by Wet 16 van 1943 gesekwestreer word, is die bepalings van subartikels (5), (6), (7) en (8) van toepassing.

(5) Die bestuurder kan te eniger tyd, maar uiterlik dertig dae nadat die Meester van die Hoë Hof of die kurator hom skriftelik aangesê het om die keuse uit te oefen wat hom by hierdie subartikel verleen word, die Meester of kurator skriftelik meedel dat hy verkies om ingevolge hierdie Ordonnansie met die goedere te handel.

(6) Behoudens die bepalings van subartikel (7) gaan die verhipotekeerde roerende goedere nie op die Meester van die Hoë Hof of die kurator oor nie.

(7) As die bestuurder nie binne die tydperk wat subartikel (5) noem, die mededeling doen waarvoor daardie subartikel gaan nie, of as hy voor die verstryking van daardie tydperk die Meester of die kurator skriftelik meedel dat hy verkies om nie met daardie goedere ingevolge hierdie Ordonnansie te handel nie, gaan daardie goedere by verstryking van daardie tydperk, of op die datum waarop daardie mededeling gedoen word, na gelang, oor op die Meester of die kurator wat daarmee moet handel asof hierdie artikel nie ingevoer was nie.

(8) As die bestuurder binne die tydperk wat subartikel (5) noem die mededeling doen waarvoor daardie subartikel gaan, geld die onderstaande bepalings:—

- (a) Die bestuurder kan met die verhipotekeerde roerende goedere handel asof die skuldenaar se boedel nie gesekwestreer was nie.
- (b) Die bestuurder moet in die mededeling waarvoor subartikel (5) gaan, ook verklaar hoe groot die bedrag van die lening is wat hy wil hê beskou moet word as verseker deur die hipoteek op die roerende goedere, en daarop word daardie bedrag beskou as aldus verseker, en —
 - (i) as die lening verseker is deur sowel 'n verband op onroerende goedere as 'n hipoteek op roerende goedere, word die restant van die lening (as daar 'n restant is) beskou as bloot deur die verband op onroerende goedere verseker;
 - (ii) as die lening nie deur 'n verband op onroerende goedere verseker is nie, word die restant van die lening beskou as onverseker.
- (c) Die bestuurder kan 'n vordering teen die boedel bewys ten opsigte van daardie deel van die lening wat ingevolge paragraaf (b) beskou word as bloot verseker deur die verband op onroerende goedere, of, na gelang, beskou word as onverseker, en die bepalings van die Insolvensiewet 1936, soos van tyd tot tyd gewysig en soos voormeld op die Gebied toegepas, is op elke sodanige vordering van toepassing.
- (d) As die bestuurder die verhipotekeerde roerende goedere laat verkoop en die verkreeë verkoopprys meer beloop as die bedrag wat ingevolge paragraaf (b) beskou word as verseker deur die hipoteek op roerende goedere met rente daarop en die koste aangegaan in verband met die inbeslagneming en verkoping, moet die oorskot uitbetaal word aan, en gaan dit oor op, die Meester of die kurator.

16. (1) Die bestuurder kan met die Administrateur se goedkeuring en namens die Administrasie enige onroerende of roerende goedere aankoop wat ingevolge hierdie Ordonnansie onder verband of hipoteek staan.

nance as if the hypothec debtor was still alive, or had not been so detained, or had not been so declared incapable of managing his affairs: Provided that if the manager causes such property to be sold, and the sale price realized exceeds the amount owing in respect of the loan and interest thereon and the costs incurred in connection with the seizure and sale, the balance shall be paid over to the executor or legal representative, as the case may be.

(4) If the estate of a person to whom a loan has been granted under this Ordinance on the security of a hypothec of movable property is sequestrated under the provisions of the Insolvency Act, 1936, or any amendment thereof, as applied to the Territory by Act 16 of 1943, the provisions of sub-sections (5), (6), (7) and (8) shall apply.

(5) The manager may at any time, but not later than thirty days after he has been required in writing by the Master of the High Court or the trustee to exercise the option given him by this sub-section, notify the Master or the trustee in writing that he elects to deal with such property in terms of this Ordinance.

(6) The hypothecated movable property shall not, subject to the provisions of sub-section (7), vest in the Master of the High Court or the trustee.

(7) If the manager does not, within the period stated in sub-section (5), give the notification referred to in that sub-section, or if before the expiration of that period he notifies the Master or trustee in writing that he elects not to deal with such property in terms of this Ordinance, such property shall at the expiration of that period, or at the date of such notification as the case may be, vest in the Master or trustee who shall deal with it as if this section had not been enacted.

(8) If within the period stated in sub-section (5) the manager gives the notification referred to in that sub-section, the following provisions shall apply, viz:

- (a) The manager may deal with the hypothecated movable property as if the debtor's estate had not been sequestrated.
- (b) The manager shall include in the notification referred to in sub-section (5) a statement of the amount of the loan that he desires shall be deemed to be secured by the hypothec of movable property, and thereupon that amount shall be deemed to be so secured and —
 - (i) if the loan is secured by both a mortgage of immovable property and a hypothec of movable property, the balance (if any) of the loan shall be deemed to be secured only by the mortgage of immovable property;
 - (ii) if the loan is not secured by a mortgage of immovable property, such balance shall be deemed to be unsecured.
- (c) The manager shall be entitled to prove a claim against the estate in respect of so much of the loan as in terms of paragraph (b) is deemed to be secured only by the mortgage of immovable property or, as the case may be, is deemed to be unsecured, and the provisions of the Insolvency Act, 1936, as amended from time to time and applied to the Territory as aforesaid, shall apply to every such claim.
- (d) If the manager causes the hypothecated movable property to be sold, and the sale price realized exceeds the amount which in terms of paragraph (b) is deemed to be secured by the hypothec of movable property and interest thereon and the costs incurred in connection with the seizure and sale, the balance shall be paid over to and vest in the Master or the trustee.

16. (1) The manager may, with the approval of the Administrator and on behalf of the Administration, buy in any immovable or movable property mortgaged or hypothecated under this Ordinance.

(2) Die bestuurder moet met die Administrateur se goedkeuring en sodra 'n redelike prys op redelike voorwaardes daarvoor verkrygbaar is, alle onroerende of roerende goedere wat hy ingevolge subartikel (1) gekoop het namens die Administrasie verkoop teen die prys en op die voorwaardes wat hy wenslik ag.

17. Die stilswyende hipoteek van 'n verhuurder is nie van toepassing op roerende goedere wat ingevolge hierdie Ordonnansie verhipotekeer is nie, buiten dermate die bestuurder skriftelik daartoe toegestem het.

18. (1) Elke aansoeker om 'n lening ingevolge hierdie Ordonnansie wat in verband met sy aansoek valse inligting verstrek of wat versuim om al sy bates en skulde, hetsy werklik of voorwaardelik, aan te gee, is aan 'n oortreding skuldig en is by skuldigbevinding strafbaar met 'n boete van hoogstens eenhonderd pond of met gevangenis van hoogstens een jaar of met beide die boete en die gevangenis.

(2) Die eienaar van roerende goedere wat ingevolge hierdie Ordonnansie verhipotekeer is, wat sodanige goedere vervreem, vernietig of verbruik of sodanige vervreemding, vernietiging of verbruik sonder die bestuurder se skriftelike toestemming toelaat, is aan 'n oortreding skuldig en is by skuldigbevinding strafbaar met die strawwe wat subartikel (1) noem.

(3) As enige sodanige goedere verdwyn het of nie vertoon word nie wanneer die vertoning daarvan ingevolge subartikel (4) van artikel *nege* gelas word, word daar vermoed dat die eienaar van daardie goedere dit strydig met subartikel (2) vervreem, vernietig of verbruik het, tensy hy bewys dat hy geensins verantwoordelik is vir sodanige verdwyning of versuim om die goedere te vertoon nie en dat hy dit nie kon verhinder het nie.

(4) Die eienaar van enige sodanige goedere wat —

- (a) hulle versteek of beskadig; of
- (b) enige merk wat ingevolge hierdie Ordonnansie daarop aangebring is, verander, onleesbaar maak of verwyder; of
- (c) versuim om subartikel (3) of (4) van artikel *agt* of subartikel (3) of (4) van artikel *nege* na te kom,

is aan 'n oortreding skuldig en by skuldigbevinding strafbaar met 'n boete van hoogstens vyftig pond of met gevangenis vir 'n tydperk van hoogstens ses maande.

(5) As enige sodanige goedere versteek of beskadig is, of enige merk wat soos voormeld daarop aangebring is, verander, onleesbaar gemaak of verwyder is, word daar vermoed dat die eienaar van sodanige goedere sodanige versteking, skade, verandering, onleesbaarmaking of verwydering veroorsaak het, tensy hy bewys dat hy geensins daarvoor verantwoordelik was nie en dit nie kon verhinder het nie.

(6) Elkeen wat die inbeslagneming van goedere ingevolge subartikel (1) van artikel *vyftien* belemmer of hinder of probeer verydel, is aan 'n oortreding skuldig en by skuldigbevinding strafbaar met die strawwe wat subartikel (4) noem.

19. Geen ampsgelde en geen seëlregte hoegenaamd is verskuldig weens enige handeling of op enige dokument wat by die toepassing van hierdie Ordonnansie verrig of vereis word nie.

20. (1) Die bepalinge van hierdie Ordonnansie geld *mutatis mutandis* vir enige huurder soos bepaal by die Landnedersetting Gekonsolideerde en Wysigings Proklamasie 1927 (Unieproklamasie 310 van 1927) behoudens die onderstaande veranderings:—

Tensy die sinsverband 'n ander bedoeling aandui, geld die onderstaande veranderings, aan die Ordonnansie:—

- (a) Elke verwysing na „Landbankraad” en „raad” moet vertolk word as 'n verwysing na die Landraad ingestel ingevolge artikel *drie* van die Landnedersetting Gekonsolideerde en Wysigings Proklamasie 1927 (Unieproklamasie 310 van 1927).
- (b) Elke verwysing na „Bestuurder van die Land- en Landboubank van Suidwes-Afrika” en „bestuurder” moet vertolk word as 'n verwysing na die Direk-

(2) The manager shall, with the approval of the Administrator, as soon as a reasonable price is obtainable therefor on reasonable terms, sell, on behalf of the Administration, any immovable or movable property bought by him in terms of sub-section (1) at such a price and on such conditions as he may deem expedient.

17. The tacit hypothec of a landlord shall not be operative in respect of any movable property hypothecated under this Ordinance except in so far as the manager may have agreed thereto in writing.

18. (1) Any applicant for a loan under this Ordinance who, in connection with his application furnishes any information which is false or fails to disclose all his assets and liabilities, whether actually existing or contingent, shall be guilty of an offence and liable on conviction to a fine not exceeding one hundred pounds or to imprisonment for a period not exceeding one year or to both such fine and imprisonment.

(2) The owner of any movable property hypothecated under this Ordinance who disposes of, destroys or consumes any such property or permits such disposal, destruction or consumption without the written consent of the manager, shall be guilty of an offence and liable on conviction to the penalties set forth in sub-section (1).

(3) If any such property has disappeared or if it is not produced when its production is demanded in terms of sub-section (4) of section *nine* the owner of such property shall be presumed to have disposed thereof, or to have destroyed or consumed it in contravention of sub-section (2), unless he proves that he was in no way responsible for such disappearance or non-production and that he could not have prevented it.

(4) The owner of any such property who —

- (a) conceals or damages it; or
- (b) alters, defaces or removes any mark placed thereon in terms of this Ordinance; or
- (c) fails to comply with sub-section (3) or (4) of section *eight* or with sub-section (3) or (4) of section *nine*

shall be guilty of an offence and liable on conviction to a fine not exceeding fifty pounds or to imprisonment for a period not exceeding six months.

(5) If any such property has been concealed or damaged or if any mark placed thereon as aforesaid has been altered, defaced or removed, the owner of such property shall be presumed to have caused such concealment, damage, alteration, defacement or removal, unless he proves that he was in no way responsible therefor and could not have prevented it.

(6) Any person who obstructs or hinders or endeavours to defeat the seizure of any property in terms of sub-section (1) of section *fifteen* shall be guilty of an offence and liable on conviction to the penalties set forth in sub-section (4).

19. No fee of office and no stamp duty whatever shall be payable in respect of any act performed or document required for the purposes of this Ordinance.

20. (1) The provisions of this Ordinance shall, subject to the modifications set forth hereunder, apply *mutatis mutandis* to any lessee as defined in the Land Settlement Consolidation and Amendment Proclamation, 1927 (Union Proclamation 310 of 1927).

Modifications to the Ordinance, unless the context otherwise indicates, are:—

- (a) Any reference to “Land Bank Board” and “board” shall be construed as a reference to the Land Board constituted under the provisions of section *three* of the Land Settlement Consolidation and Amendment Proclamation, 1927 (Union Proclamation 310 of 1927).
- (b) Any reference to “Manager of the Land and Agricultural Bank of South West Africa” and “manager” shall be construed as a reference to the

teur van Lande van die Administrasie van Suidwes-Afrika (hierna heet hy die direkteur).

(c) Die tweede bylae van hierdie Ordonnansie moet vertolk word asof —

- (i) die woorde „en/of huurakte” na die woorde „roerende goedere” waar hulle vir die laaste keer voorkom, en
- (ii) die woorde „Ek sertifiseer dat ek vandag ’n aantekening op die huurakte van die bogenoemde goedere ingevolge artikels vyf en sewe van die Ordonnansie op Spesiale Onderstand aan Boere 1959 gemaak het.

Geteken in Windhoek op hierdie dag van 19.....

Registrateur van Aktes”

na die woorde „(of iemand anders wat die raad voorskryf)” ingevoeg was.

(2) Waar die aansoeker om ’n voorskot bedoel in subartikel (1) ’n huurder is —

- (i) kan die voorskot verseker word by wyse van ’n hipoteek op die huurakte self ongeag of die opsie om die huurgoedere te koop uitgeoefen is of nie;
- (ii) gee sodanige hipoteek die huurder dieselfde voorregte ingevolge hierdie Ordonnansie asof hy die eenaar is van die huurgoedere en ’n verband daarop geregistreer is;
- (iii) moet die Registrateur van Aktes sodanige hipoteek registreer op aanvraag van die direkteur op die wyse voorgeskryf by artikel sewentien van die Ordonnansie op die Bevordering van Boerderybelange 1952 (Ordonnansie 29 van 1952).

21. Hierdie Ordonnansie heet die Ordonnansie op Spesiale Onderstand aan Boere 1959.

EERSTE BYLAE.

VERBAND OP ONROERENDE GOEDERE.

Ingevolge die bepalings van die Ordonnansie op Spesiale Onderstand aan Boere 1959.

Ek

van erken hierby dat ek regmatig die bedrag van £..... (..... pond) aan die Administrasie van Suidwes-Afrika verskuldig is, wat as ’n lening aan my toegestaan is om ingevolge die bepalings van die Ordonnansie op Spesiale Onderstand aan Boere 1959 namens my aan sekere van my skuldeisers uitbetaal te word; en ek onderneem om voormelde bedrag met rente daarop teen vier persent per jaar aan die Bestuurder van die Land- en Landboubank van Suidwes-Afrika, as verteenwoordiger van die voormelde Administrasie, by sy kantoor in Windhoek of by ’n ander plek in die Gebied wat hy aanwys, terug te betaal binne die tydperk van jaar van die dag waarop die eerste betaling uit die genoemde lening aan enigeen van my voormelde skuldeisers gedoen word, en wel op die volgende wyse:—

Op die

tensy ek ingevolge artikel veertien van die genoemde Ordonnansie aangesê word om my skuld eerder terug te betaal.

Ter versekering van die terugbetaling van die genoemde bedrag, met rente daarop, verbind ek hierby onder ’n verband ingevolge artikels vyf en ses van die voormelde Ordonnansie die volgende onroerende goedere:—

Verbandskuldenaar.

Director of Lands of the South West Africa Administration (hereinafter referred to as the director).

(c) The Second Schedule to this Ordinance shall be construed as if —

- (i) the words “and/or deed of lease” had been inserted after the words “movable property” where they occur for the last time, and
- (ii) the words “I certify that I have this day endorsed the deed of lease of the abovementioned property in terms of sections five and seven of the Farmers’ Special Relief Ordinance, 1959.

Signed at Windhoek this day of 19.....

Registrar of Deeds”

had been inserted after the words “(or other person prescribed by the Board)”.

(2) Where the applicant for an advance is a lessee referred to in sub-section (1) —

- (i) such advance may be secured by a hypothec of the deed of lease itself whether the option to purchase the property leased has been exercised or not;
- (ii) such hypothec shall entitle the lessee to the same benefits under this Ordinance as if he owned the property leased and a mortgage bond had been registered against it;
- (iii) the registration of such hypothec shall be effected by the Registrar of Deeds at the instance of the director in the manner provided for in section seventeen of the Promotion of Farming Interests Ordinance, 1952 (Ordinance 29 of 1952).

21. This Ordinance shall be called the Farmers’ Special Relief Ordinance, 1959.

FIRST SCHEDULE.

MORTGAGE OF IMMOVABLE PROPERTY.

Under the Provisions of the Farmers’ Special Relief Ordinance, 1959.

I,

of do hereby acknowledge that I am lawfully indebted to the Administration of South West Africa in respect of an amount of £..... (..... pounds) granted to me as a loan to be paid on my behalf to certain of my creditors under the provisions of the Farmers’ Special Relief Ordinance, 1959; and I undertake to repay the amount aforesaid with interest thereon at the rate of four per cent, per annum to the Manager of the Land and Agricultural Bank of South West Africa, as the representative of the said Administration, at his office at Windhoek or at such other place in the Territory as he may direct within a period of years from the date on which the first payment out of the said loan is made to any of my aforesaid creditors in the following manner:—

On the

unless previously called upon to do so in terms of section fourteen of the said Ordinance.

And for the purpose of securing the payment of the said amount with interest thereon, I hereby bind under a mortgage bond in terms of sections five and six of the said Ordinance the following immovable property:—

Mortgagor.

Onderteken op hierdie dag van
 19..... op
 in my teenwoordigheid.

Landdros van die distrik
 (of iemand anders deur die raad
 aangewys)

Ek sertifiseer dat ek vandag op die titelbewys van bovermelde goedere ingevolge artikel ses van die Ordonnansie op Spesiale Onderstand aan Boere 1959 'n aantekening gemaak het.

Onderteken op hierdie dag van
 19..... op

Registrateur van Aktes.

TWEEDE BYLAE.

HIPOTEEK OP ROERENDE GOEDERE.

Ingevolge die bepalings van die Ordonnansie op Spesiale Onderstand aan Boere 1959.

Ek,
 van
 erken hierby dat ek regmatig die bedrag van £
 (..... pond) aan die Administrasie van Suidwes-Afrika verskuldig is, wat as 'n lening aan my toegestaan is om ingevolge die bepalings van die Ordonnansie op Spesiale Onderstand aan Boere 1959 namens my aan sekere van my skuldeisers uitbetaal te word, en ek onderneem om voormelde bedrag met rente daarop teen vier persent per jaar aan die Bestuurder van die Land- en Landboubank van Suidwes-Afrika, as verteenwoordiger van die voormelde Administrasie, by sy kantoor in Windhoek of by 'n ander plek in die Gebied wat hy aanwys, terug te betaal binne die tydperk van jaar van die dag waarop die eerste betaling uit die genoemde lening aan enigen van my voormelde skuldeisers gedoen word, en wel op die volgende wyse:—

tensy ek ingevolge artikel *veertien* van die voormelde Ordonnansie aangesê word om die lening eerder terug te betaal.

Ter versekering van die terugbetaling van genoemde bedrag met rente daarop, verbind ek hierby onder 'n hipoteek ingevolge artikels *vyf* en *sewe* van die voormelde Ordonnansie die volgende roerende goedere:—

Hipoteekskuldenaar

Onderteken op hierdie dag van
 19..... op
 in my teenwoordigheid.

Landdros van die distrik
 (of iemand anders deur die raad
 aangewys).

No. 17 van 1959.]

ORDONNANSIE

Om voorsiening te maak vir die noodleniging van bepaalde boere buiten huurders soos bepaal by die Landnederstelling Gekonsolideerde en Wysigingsproklamasie 1927 (Unieproklamasie 310 van 1927).

(Goedgekeur 18 Junie 1959.)

(Afrikaanse teks deur die Administrateur geteken).

Signed in my presence this day of
 19..... at

Magistrate of the District of
 (or other person prescribed by the Board)

I certify that I have this day endorsed the title deeds of the above-mentioned property in terms of section six of the Farmers' Special Relief Ordinance, 1959.

Signed at this
 day of 19.....

Registrar of Deeds.

SECOND SCHEDULE.

HYPOTHECATION OF MOVABLE PROPERTY.

Under the Provisions of the Farmers' Special Relief Ordinance, 1959.

I,
 of
 do hereby acknowledge that I am lawfully indebted to the Administration of South West Africa in respect of an amount of £..... (..... pounds) granted to me as a loan to be paid on my behalf to certain of my creditors under the provisions of the Farmers' Special Relief Ordinance, 1959; and I undertake to repay the amount aforesaid with interest thereon at the rate of four per cent. per annum to the Manager of the Land and Agricultural Bank of South West Africa, as the representative of the said Administration, at his office at Windhoek or at such other place in the Territory as he may direct within a period of years from the date on which the first payment out of the said loan is made to any of my aforesaid creditors in the following manner:—

unless previously called upon to do so in terms of section *fourteen* of the said Ordinance.

And for the purpose of securing the payment of the said amount with interest thereon, I hereby bind under a hypothec in terms of sections *five* and *seven* of the said Ordinance, the following movable property:—

Hypothec Debtor.

Signed in my presence this day of
 19..... at

Magistrate of the District of
 (or other person prescribed by the Board)

No. 17 of 1959.]

ORDINANCE

To provide relief to certain farmers other than lessees as defined in the Land Settlement Consolidation and Amendment Proclamation, 1927 (Union Proclamation 310 of 1927).

(Assented to 18th June, 1959.)

(Afrikaans text signed by the Administrator.)

Die Wetgewende Vergadering van die Gebied Suidwes-Afrika VERORDEN:—

1. (1) Nieteenstaande enige ander wetsbepalings geld die bepaling van subartikel (2) vir diegene vir wie soortgelyke voorsiening nie in die Noodlenigingsordonnansie op Landnedersetting 1959 (Ordonnansie 15 van 1959) gemaak is nie en aan wie lenings voor die eerste dag van April 1959 ingevolge die bepaling van die ondervermelde wette toegewys is:—

- (a) die Wysigingsordonnansie op Landnedersetting (weidingslisensiehouers) 1951 (Ordonnansie 14 van 1951);
- (b) die Proklamasie op Hulpverlening aan Oudvrywilligers 1945 (Proklamasie 2 van 1945);
- (c) die Ordonnansie op die Bevordering van Boerderybelange 1952 (Ordonnansie 29 van 1952).

(2) Vir 'n tydperk van twee jaar met ingang van die eerste dag van April 1959 —

- (a) is geen rente op enige sodanige lening betaalbaar nie; en
- (b) word die terugbetaling van die kapitale bedrag wat ten opsigte van sodanige lening nog uitstaande is, opgeskort.

2. By die toekenning van noodleniging ingevolge hierdie Ordonnansie is dit 'n verdere vereiste dat die applikant —

- (a) gedurende 'n tydperk van minstens twaalf maande onmiddellik voor die eerste dag van April 1959 boerdery in die Gebied as sy enigste of vernaamste lewensonderhoud beoefen het;
- (b) van goeie karakter is.

3. Die Administrateur kan die bepaling van hierdie Ordonnansie toepas op enigiemand anders aan wie 'n lening uit openbare geld voor die eerste dag van April 1959 toegestaan is.

4. Hierdie Ordonnansie heet die Ordonnansie op die Noodleniging van Boere buiten Huurders ten opsigte van Rente en Delging 1959.

No. 18 van 1959.]

ORDONNANSIE

Ter wysiging van die wet op die beskerming van wild.

(Goedgekeur 18 Junie 1959.)

(Afrikaanse teks deur die Administrateur geteken.)

Die Wetgewende Vergadering van die Gebied Suidwes-Afrika VERORDEN:—

1. Artikel ses van die Ordonnansie op Wildbeskerming 1951 (Ordonnansie 11 van 1951) — hierna heet dit die hoofordonnansie — word hierby gewysig deur die invoeging van die woorde "of ratel" na die woord "erdvark" in subartikel (5).

2. Artikel ses bis van die hoofordonnansie word hierby gewysig —

- (a) deur die vervanging van die woord „grond” waar dit vir die eerste keer voorkom, deur die woorde „'n plaas”;
- (b) deur die vervanging van die woord „grond” waar dit vir die tweede en derde keer voorkom, deur die woord „plaas”;
- (c) deur die invoeging van die onderstaande voorbehoud na die eerste paragraaf:—
„Met dien verstande dat as sodanige plaas met jakkalsdraad omhein is, die eienaar of bewoner ook die eienaar is van alle steenbokke en duikers wat regmatig op sodanige plaas verkeer;” en

BE IT ORDAINED by the Legislative Assembly for the Territory of South West Africa as follows:—

1. (1) Notwithstanding anything in any law contained, the provisions of sub-section (2) shall apply to persons for whom similar provision has not been made in the Land Settlement Relief Ordinance, 1959 (Ordinance 15 of 1959) and to whom loans were granted prior to the first day of April, 1959 under the provisions of the enactments enumerated hereunder:

- (a) Land Settlement (Grazing Licences) Amendment Ordinance, 1951 (Ordinance 14 of 1951);
- (b) Ex-Volunteers Assistance Proclamation, 1945 (Proclamation 2 of 1945);
- (c) Promotion of Farming Interests Ordinance, 1952 (Ordinance 29 of 1952).

(2) For a period of two years as from the first day of April, 1959 —

- (a) no interest shall be payable on any such loan; and
- (b) repayment of the capital amount still outstanding in respect of such loan shall be suspended.

2. It shall be a further requisite to the granting of relief under this Ordinance that the applicant —

- (a) during a period of not less than twelve months immediately preceding the first day of April, 1959, has been carrying on farming operations in the Territory as his sole or principal means of livelihood;
- (b) is of good character.

3. The provisions of this Ordinance may be applied by the Administrator to any other person to whom a loan from public funds has been granted prior to the first day of April, 1959.

4. This Ordinance shall be called the Ordinance for Relief in respect of Interest and Redemption to Farmers other than Lessees, 1959.

No. 18 of 1959.]

ORDINANCE

To amend the law relating to the preservation of game.

(Assented to 18th June, 1959.)

(Afrikaans text signed by the Administrator.)

BE IT ORDAINED by the Legislative Assembly for the Territory of South West Africa as follows:—

1. Section six of the Game Preservation Ordinance, 1951 (Ordinance 11 of 1951), hereinafter called the principal Ordinance, is hereby amended by the insertion in sub-section (5) after the word "antbear" of the words "or honeybadger".

2. Section six bis of the principal Ordinance is hereby amended:

- (a) by the substitution for the word "land", where it occurs for the first time, of the words "a farm";
- (b) by the substitution for the word "land", where it occurs for the second and third time, of the word "farm";
- (c) by the insertion of the following proviso after the first paragraph:

"Provided that, should such farm be enclosed with a jackalproof fence, such owner or occupier shall also own all steenbok and duiker which are lawfully upon such farm;" and

- (d) deur die invoeging van die woord „voorts”. na die woord „verstande” in die tweede paragraaf.

„Met dien verstande voorts dat by die toepassing van hierdie artikel die woord „plaas” beskou word as insluitende 'n natuurelleservaat of enige ander grond afgesonder vir alleengebruik of -besetting deur Naturelle.”

3. Artikel *agt* van die hoofordonnansie word hierby gewysig —

- (a) deur die vervanging van die woord „grond” waar dit vir die eerste keer in subartikel (1) voorkom deur die woorde „'n plaas”;
- (b) deur die vervanging van die woord „grond” waar dit vir die tweede, derde en vierde keer in die genoemde subartikel voorkom deur die woord „plaas”;
- (c) deur die vervanging van die woord „grond” waar dit vir die eerste keer in subartikel (2) voorkom deur die woorde „'n plaas”;
- (d) deur die vervanging van die woord „grond” waar dit vir die tweede keer in genoemde subartikel voorkom deur die woord „plaas”.

„Met dien verstande voorts dat by die toepassing van hierdie artikel die woord „plaas” beskou word as insluitende 'n natuurelleservaat of enige ander grond afgesonder vir alleengebruik of -besetting deur Naturelle.”

4. Artikel *tien* van die hoofordonnansie word hierby gewysig —

- (a) deur die vervanging van die woord „grond” waar dit vir die eerste keer in subartikel (1) voorkom deur die woorde „'n plaas”;
- (b) deur die vervanging van die woord „grond” waar dit vir die tweede, derde en vierde keer in die genoemde subartikel voorkom deur die woord „plaas”;
- (c) deur die vervanging van die woord „grond” waar dit vir die eerste keer in subartikel (2) voorkom deur die woorde „'n plaas”; en
- (d) deur die vervanging van die woord „grond” waar dit vir die tweede keer in die genoemde subartikel voorkom deur die woord „plaas”.

„Met dien verstande voorts dat by die toepassing van hierdie artikel die woord „plaas” beskou word as insluitende 'n natuurelleservaat of enige ander grond afgesonder vir alleengebruik of -besetting deur Naturelle.”

5. Hierdie Ordonnansie heet die Wysigingsordonnansie op Wildbeskerming 1959.

No. 19 van 1959.]

ORDONNANSIE

Om voorsiening te maak vir pensioene en ander geldelike voordele by uitdienstreding of ontslag betaalbaar aan sekere werknemers in die Administrasie van Suidwes-Afrika aangestel, of by die dood van sulke werknemers aan hulle afhanklikes, en verbandhoudende aangeleenthede.

(Goedgekeur 18 Junie 1959.)

(Afrikaanse teks deur die Administrateur geteken).

Die Wetgewende Vergadering van die Gebied Suidwes-Afrika VERORDEN:—

1. In hierdie Ordonnansie, tensy dit met die samehang strydig is, beteken —

„aktuaris 'n „fellow” van die „Institute of Actuaries” van Londen of van die „Faculty of Actuaries” van

- (d) by the insertion in the second paragraph after the word “Provided” of the word “further”.

“Provided also that for the purposes of this section the word “farm” shall be deemed to include a native reserve or any other land set apart for the sole use or occupation by natives.”

3. Section *eight* of the principal Ordinance is hereby amended:

- (a) by the substitution in sub-section (1) for the word “land”, where it occurs for the first time, of the words “a farm”;
- (b) by the substitution in the said sub-section for the word “land”, where it occurs for the second, third and fourth time, of the word “farm”;
- (c) by the substitution in sub-section (2) for the word “land”, where it occurs for the first time, of the words “a farm”; and
- (d) by the substitution in the said sub-section for the word “land”, where it occurs for the second time, of the word “farm”.

“Provided also that for the purposes of this section the word “farm” shall be deemed to include a native reserve or any other land set apart for the sole use or occupation by natives.”

4. Section *ten* of the principal Ordinance is hereby amended:

- (a) by the substitution in sub-section (1) for the word “land”, where it occurs for the first time, of the words “a farm”;
- (b) by the substitution in the said sub-section for the word “land”, where it occurs for the second, third and fourth time, of the word “farm”;
- (c) by the substitution in sub-section (2) for the word “land”, where it occurs for the first time of the words “a farm”; and
- (d) by the substitution in the said sub-section for the word “land”, where it occurs for the second time, of the word “farm”.

“Provided also that for the purposes of this section the word “farm” shall be deemed to include a native reserve or any other land set apart for the sole use or occupation by natives.”

5. This Ordinance shall be called the Preservation of Game Amendment Ordinance, 1959.

No. 19 of 1959.]

ORDINANCE

To provide for pensions and other financial benefits payable upon retirement or discharge to certain employees in the Administration of South West Africa or, at the death of such employees, to their dependants and to provide for matters incidental thereto.

(Assented to 18th June, 1959.)

(Afrikaans text signed by the Administrator.)

BE IT ORDAINED by the Legislative Assembly for the Territory of South West Africa as follows:

1. In this Ordinance, unless it is inconsistent with the context —

“actuary” means a Fellow of the Institute of Actuaries of London or the Faculty of Actuaries of Scotland

- Skotland, of enige ander persoon wat die Administrateur as aktuaris erken;
- „Administrasie” die Administrasie van Suidwes-Afrika;
- „Administrateur” die Administrateur van die Gebied Suidwes-Afrika, handelende op raad en met die toestemming van die Uitvoerende Komitee van genoemde Gebied;
- „jaargeld” ’n bedrag wat elke jaar gedurende die leeftyd van die jaargeldtrekker betaalbaar is;
- „agterstallige bydraes” die bedrae wat ’n lid ten opsigte van vorige tydperke van pensioen-gewende diens aan die fonds betaal het of skuld;
- „bydraes” die bedrae wat ’n lid aan die fonds betaal het of skuld, maar nie ook rente nie;
- „afhanklike” met betrekking tot ’n persoon
- die weduwee of onmondige kind of stiefkind van sodanige persoon; of
 - enige ander deur die Administrateur aangewese familiebetrekking of persoon wat vir sy onderhoud van sodanige persoon afhanklik is;
- „bepaalde datum” die eerste dag van April 1959;
- „fonds” die Administrasiewerknemerspensioenfonds soos by artikel twee ingestel;
- „staatsdepartement” ook enige Provinsiale Administrasie, die Administrasie van Suidwes-Afrika en die Suid-Afrikaanse Spoorweg- en Hawensadministrasie;
- „inrigting vir hoër onderwys” ’n inrigting binne die bedoeling van artikel *seventien* van die Konsolidasie- en Wysigingswet op Finansiële Verhoudings, 1945 (Wet 38 van 1945);
- „lid” ’n werknemer wat tot die fonds bydra, asook iemand wat tot ’n uitkering uit die fonds geregtig is hoewel hy nie meer ’n bydraer is nie;
- „werknemer” ’n persoon in diens van die Administrasie uitgesonderd ’n lid van die Staatsdiens soos bepaal by artikel *drie* van die Staatsdienswet, 1957 (Wet 54 van 1957) of ’n onderwyser soos bepaal by artikel *een* van die Onderwysproklamasie 1926 (Proklamasie 16 van 1926) of iemand wat in ’n tydelike hoedanigheid of op kontrak werk maar ingeslote iemand wat ’n pos beklee wat die Administrateur gelas het, kragtens die bepalings van regulasie 3 van die regulasies uitgevaardig by Gowermentskennisgewing 156 van 1957 ooreenkomstig die bepalings van artikel *drie* van die Administrasiewerknemersordonnansie 1957 (Ordonnansie 17 van 1957), om ingedeel te word in die Vakkundige (Hoër), Vakkundige (Laer), Administratiewe, Klerklike, Algemene en Verpleeg-afdelings asook alle nie-blanke stafverpleegsters in Staatsinrigtings en blanke verpleegpersoneel in die vaste personeel van gesubsidieerde hospitale;
- „eie bydraes” die bedrae wat ’n lid aan die fonds betaal het of skuld en die bedrag aan bydraes wat ’n lid kragtens die bepalings tot reëling van enige ander pensioenfonds of -skema gestort het en kragtens artikel *vyftien* ten opsigte van sodanige lid in die fonds gestort word, maar dit dek nie rente nie;
- „pensioen” ’n jaargeld, gratifikasie of ander uitkering;
- „pensioenleef tyd” die leeftyd van vyf-en-estig jaar;
- „pensioengewende besoldiging” ook ’n lid se betaling en enige spesiale toelae of enige duurtetoelae of ’n klimaatstoelae indien sodanige spesiale of ander toelae deur die Administrateur tot pensioengewend verklaar word, maar dit dek nie die volgende nie, naamlik —
- enige spesiale besoldiging wat ’n lid ontvang omrede hy spesiale pligte vervul of terwyl hy in ’n betrekking waarneem; of
 - enige vervoer- of onderhoudstoelae; of
- or any other person recognised as an actuary by the Administrator;
- “Administration” means the Administration of South West Africa;
- “Administrator” means the Administrator of the Territory of South West Africa acting on the advice and with the consent of the Executive Committee of the said Territory;
- “annuity” means an amount which is payable each year during the lifetime of the annuitant;
- “arrear contributions” means the amounts paid or due by a member to the fund in respect of past periods of pensionable service;
- “contributions” means the amounts paid or due by a member to the fund, excluding interest;
- “dependant” means, in relation to any person —
- the widow or a minor child or stepchild of such person; or
 - any other relative or person dependent upon such person for his maintenance, as the Administrator may direct;
- “fixed date” means the first day of April, 1959;
- “fund” means the South West Administration Employees Pension Fund as established under section *two*;
- “Government department” includes any Provincial Administration, the Administration of South West Africa and the South African Railway and Harbours Administration;
- “institution for higher education” means an institution within the meaning of section *seventeen* of the Financial Relations Consolidation and Amendment Act, 1945 (Act 38 of 1945);
- “member” means an employee who contributes to the fund, and includes any person who is entitled to a payment from the fund although no longer a contributor;
- “employee” means any person in the service of the Administration not being a member of the Public Service as defined by section *three* of the Public Service Act, 1957 (Act 54 of 1957) or a teacher as defined by section *one* of the Education Proclamation, 1926 (Proclamation 16 of 1926), or any person employed in a temporary capacity or on contract, but shall include any person occupying a post which the Administrator under the provisions of regulation 3 of the regulations published in Government Notice 156 of 1957 in accordance with the provisions of section *three* of the Administration Employees Ordinance, 1957 (Ordinance 17 of 1957) has directed to be classified into Professional (Higher), Professional (Lower), Administrative, Clerical, General and Nursing Divisions as well as all the non-European staff nurses in Government institutions and European nurses on the permanent staff of subsidised hospitals;
- “own contributions” means the amounts paid or due by a member to the fund and the amount representing the contributions paid by a member under the provisions regulating any other pension fund or scheme, which is paid to the fund in respect of such member under the provisions of section *fifteen*, excluding interest;
- “pension” means an annuity, gratuity or other benefit;
- “pensionable age” means the age of sixty-five years;
- “pensionable emoluments” includes a member’s pay and any special allowance or any allowance for the cost of living or a climatic allowance, if such special or other allowance is declared by the Administrator to be pensionable, but does not include —
- any special remuneration which a member may receive for performing special duties or while acting in any post; or
 - any transport or subsistence allowance; or

- (c) gelde, honorariums of bonusse van enige aard; of
- (d) betaling vir oortydwerk; of
- (e) enige ander toelaes wat nie hierin vermeld staan en nie deur die Administrateur tot pensioengewend verklaar word nie;

„pensioengewende diens” pensioengewende diens soos by artikel *twaalf* bepaal;

„inkomste” die Gebiedsinkomstefonds;

„erkende pensioen- of voorsorgfonds” ’n fonds wat deur die Unie-tesourie, Provinsiale Administrasies, semi-Staatsbesture en ander by wet gestigte of goedgekeurde besture beheer word;

„bydraende diens” diens ten opsigte waarvan bydraes tot die fonds betaal is;

„Sekretaris” die Sekretaris van Suidwes-Afrika.

2. Die Administrasiewerknemerspensioenfonds word met ingang van die bepaalde datum ingestel en bestaan uit —

- (a) die bedrae wat bydraers in die fonds stort;
- (b) die bedrae uit inkomste in die fonds gestort; en
- (c) enige ander bedrae waarmee die fonds gekrediteer moet word.

3. Behoudens die bepalings van artikel *vyf* moet volgens die skaal van ses persent van die pensioengewende besoldiging tot die fonds bygedra word deur —

- (a) elkeen wat op die bepaalde datum ’n werknemer is; en
- (b) elkeen wat op of na die bepaalde datum as werknemer aangestel word.

4. (1) ’n Lid moet by verwydering van ’n in artikel *vyf* bedoelde diskwalifikasie ten opsigte van enige deur die Sekretaris goedgekeurde tydperk van sy vorige ononderbroke diens bydra tensy hy binne ses maande vanaf die datum van sy aanstelling of die bepaalde datum, watter ook al die jongste is, skriftelik aandui dat hy nie ten opsigte van die goedgekeurde tydperk wil bydra nie.

(2) As ’n werknemer nie onmiddellik voor die bepaalde datum ’n bydraer tot ’n pensioen- of voorsorgfonds was nie en op die bepaalde datum lid word, moet hy ingevolge sub-artikel (1) bydra.

(3) ’n Lid wat nie ’n lid is op wie die bepalings van subartikel (2) van toepassing is nie, kan met goedkeuring van die Sekretaris en op die bedinge en voorwaardes in die bedoelde goedkeuring uiteengesit, toegelaat word om ten opsigte van een of meer vorige dienstydperke ten opsigte waarvan hy tot ’n erkende pensioen- of voorsorgfonds bygedra het, by te dra tot die fonds.

5. Niemand dra tot die fonds by nie —

- (a) terwyl hy onder die leeftyd van sestien jaar is;
- (b) terwyl hy pensioengewende verdienste trek volgens ’n skaal van minder as negentig pond per jaar;
- (c) as hy in diens geneem is vir die voltooiing of verrigting van bepaalde werk;
- (d) as sy besoldiging uitsluitlik uit honoraria of toelaes bestaan;
- (e) as al sy tyd nie tot beskikking van die Administrasie staan nie;
- (f) terwyl hy vir ’n bepaalde aantal jare of maande in diens is;
- (g) terwyl hy tydelik in diens is.

6. (1) ’n Lid het die reg om by bereiking van die pensioenleeftyd met pensioen af te tree en hy word aldus afgedank wanneer hy genoemde leeftyd bereik tensy die Administrateur dit in die openbare belang wenslik ag om hom na bereiking van daardie ouderdom in sy betrekking aan te hou in welke geval hy vir ’n verdere tydperk of tydperke van altesaam hoogstens vyf jaar aangehou kan word.

(2) ’n Lid kan versoek om by bereiking van die ouderdom van sestig jaar met pensioen afgedank te word en kan so afgedank word: Met dien verstande dat hy minstens drie maande voordat hy die ouderdom van sestig jaar bereik skriftelik kennis moet gee van sy voornemens om aldus af te tree.

- (c) any fees, honoraria or bonuses of any kind; or
- (d) any overtime payments; or
- (e) any other allowance not specified herein and not declared pensionable by the Administrator;

“pensionable service” means pensionable service according to the provisions of section *twelve*;

“revenue” means the Territory Revenue Fund;

“recognised pension or provident fund” means a fund controlled by the Union Treasury, Provincial Administrations, semi-Government and other authorities constituted or approved in terms of any law;

“contributory service” means service in respect of which contributions are paid to the fund;

“Secretary” means the Secretary for South West Africa.

2. As from the fixed date there shall be established the Administration Employees Pension Fund which shall consist of —

- (a) the amounts paid to the fund by contributors;
- (b) the amounts paid to the fund out of revenue; and
- (c) any other amounts which are to be credited to the fund.

3. Subject to the provisions of section *five* contributions shall be made to the fund at the rate of six per cent of the pensionable emoluments by —

- (a) every person who is an employee on the fixed date; and
- (b) every person who is appointed as an employee on or after the fixed date.

4. (1) Any person who becomes a member on removal of any disqualification referred to in section *five* in respect of any period of his past continuous service approved by the Secretary, shall contribute, unless he intimates in writing within six months of the date of his appointment or of the fixed date, whichever is the latest, that he does not wish to contribute with regard to the approved period.

(2) Any employee who immediately before the fixed date was not a contributor to any pension or provident fund, and who becomes a member on the fixed date shall contribute in terms of sub-section (1) hereof.

(3) A member, not being a member to whom the provisions of sub-section (2) apply, may, with the approval of the Secretary, and on such terms and conditions as may be specified in such approval, be permitted to contribute to the fund in respect of one or more previous periods of service in respect of which he contributed to a recognised pension or provident fund.

5. No person shall contribute to the fund —

- (a) while under the age of sixteen years;
- (b) while he receives pensionable emoluments on a scale of less than ninety pounds per annum;
- (c) if he has been engaged for the completion or performance of specific work;
- (d) if his remuneration consists solely of fees or allowances;
- (e) if all his time is not at the disposal of the Administration;
- (f) while he is employed for a fixed number of years or months;
- (g) while he is employed temporarily.

6. (1) A member shall have the right to retire on pension on reaching the pensionable age, and shall be so retired on reaching the said age, unless the Administrator considers it desirable in the public interest to retain him in his post beyond that age and in that case he may be retained for a further period or periods which shall in all not exceed five years.

(2) A member may request to be retired on pension on reaching the age of sixty years, and may be so retired: Provided that he shall give written notice of his intention so to retire at least three months before he reaches the age of sixty years.

(3) Wanneer 'n lid die ouderdom van sestig jaar bereik, kan die Administrateur hom met pensioen afdank.

(3) When a member has reached the age of sixty years he may be retired on pension by the Administrator.

7. (1) 'n Lid wat minstens tien jaar pensioengewende diens voltooi het, is by aftrede op die aftreeouderdom geregtig op 'n jaargeld gebaseer op die jaarlikse gemiddelde van sy pensioengewende besoldiging gedurende die laaste sewe jaar van sy pensioengewende diens, en bereken volgens die skaal van een-tagtigste van bedoelde gemiddelde vir elke jaar van pensioengewende diens.

7. (1) A member who has completed at least ten years of pensionable service, shall, on retirement at the pensionable age, be entitled to an annuity based on the annual average of his pensionable emoluments during the last seven years of his pensionable service, calculated on the scale of one-eightieth of such average for every year of pensionable service.

(2) As 'n lid wat minstens tien jaar pensioengewende diens voltooi het, ontslaan word —

(2) When a member who has completed not less than ten years pensionable service, is retired —

- (a) na bereiking van die ouderdom van sestig jaar;
- (b) weens swak gesondheid wat sonder sy eie toedoen veroorsaak is;
- (c) ter bevordering van doeltreffendheid, besuiniging of weens die afskaffing van sy pos;
- (d) omdat hy vir die werk verbonde aan sy betrekking ongeschik is of nie die werk bekwaam kan doen nie;
- (e) by vrywillige aftrede by of na bereiking van die ouderdom van sestig jaar —

- (a) after reaching the age of sixty years;
- (b) because of ill-health occasioned without his own default;
- (c) in order to promote efficiency or economy, or because of the abolition of his post;
- (d) because he is unfit for the duties attached to his post, or incapable of performing them efficiently;
- (e) on voluntary retirement on or after reaching the age of sixty years —

kan aan hom 'n jaargeld toegestaan word in ooreenstemming met dié in subartikel (1) genoem ten opsigte van sy pensioengewende diens tot op die datum van sy aftrede.

he may be granted an annuity in accordance with that provided for in sub-section (1) in respect of his pensionable service up to the date of his retirement.

8. (1) Aan 'n lid wat aftree ingevolge artikel *sewe* is, benewens sy jaargeld, 'n gratifikasie betaalbaar bereken teen vyf persent van die gemiddelde pensioengewende besoldiging oor die laaste sewe jaar ten opsigte van elke jaar van sy pensioengewende diens.

8. (1) A member who retires in terms of the provisions of section *seven*, shall, in addition to his annuity, be paid a gratuity calculated at five per cent of the average pensionable emoluments during the last seven years in respect of each year of his pensionable service.

(2) As 'n lid afgedank word ingevolge artikel *sewe* en minder as tien jaar pensioengewende diens het, word aan hom 'n gratifikasie gelyk aan dubbel sy bydraes tot die fonds betaal.

(2) If a member is retired in terms of the provisions of section *seven* before having completed ten years pensionable service, he shall be paid a gratuity equal to double the amount of his contributions paid into the fund.

(3) As 'n lid in diens sterf, ontvang sy afhanklikes 'n gratifikasie van tien persent van die lid se gemiddelde pensioengewende besoldiging oor die laaste sewe diensjare ten opsigte van elke jaar pensioengewende diens: Met dien verstande dat 'n minimum gratifikasie aan lede met minder as tien jaar diens, gelyk aan een jaar se gemiddelde pensioengewende salaris oor die laaste sewe jaar of oor die hele diensteryn indien minder as sewe jaar, betaalbaar is. As hy nie afhanklikes het nie, ontvang sy boedel sy eie bydraes. Die gratifikasie word aan sy afhanklikes toegewys op die wyse wat die Sekretaris bepaal en die Sekretaris kan so 'n gratifikasie in die geval van ander afhanklikes as die weduwee van 'n oorlede lid verminder in die mate wat hy met inagneming van die omstandighede van daardie afhanklikes redelik ag.

(3) If a member dies while in service, his dependants shall receive a gratuity of ten per cent of the member's average pensionable emoluments during the last seven years of service in respect of every year of pensionable service: Provided that, in the case of members with less than ten years service, a minimum gratuity equal to one year's average pensionable salary during the last seven years, or during his whole period of service, if it is less than seven years, shall be payable. If he leaves no dependants his own contributions shall be paid into his estate. The gratuity shall be allocated amongst his dependants as the Secretary determines, and the Secretary may, in the case of dependants other than the widow of a deceased member, reduce such gratuity to the extent which, having regard to the circumstances of such dependants, appears to him to be reasonable.

(4) 'n Vroulike lid wat by haar huwelik ontslaan word of met die oog op haar huwelik bedank en binne drie maande daarna in die huwelik tree en minstens vyf jaar pensioengewende diens voltooi het, ontvang die grootste van die ondervermelde bedraes:

(4) A female member who is discharged on her marriage or who resigns in contemplation of marriage and marries within three months thereafter having completed at least five years of pensionable service, shall receive the greater of the following amounts:—

- (a) haar eie bydraes;
- (b) 'n persentasie van die bedrag van die maandelikse gemiddelde van haar pensioengewende besoldiging vir die laaste sewe jaar van haar pensioengewende diens of vir die hele tydperk van sulke diens, welke ook al die kortste tydperk is, ten opsigte van elke voltooide jaar van haar pensioengewende diens bereken teen die volgende skaal:

- (a) her own contributions;
- (b) a percentage of the amount of the monthly average of her pensionable emoluments for the last seven years of her pensionable service, or for the whole period of such service, whichever is the shorter period, in respect of each completed year of pensionable service calculated according to the following scale:—

Getal voltooide jare pensioengewende diens.	Persentasie van maandelikse gemiddelde van pensioengewende besoldiging.
Minder as 5 jaar	eie bydraes
5	50
6	60
7	70
8	80
9	90
10 en meer	100

Number of completed years of pensionable service.	Percentage of the monthly average of pensionable emoluments.
Less than 5 years	Own contributions
5	50
6	60
7	70
8	80
9	90
10 and more.	100

(5) Nieteenstaande enige ander bepaling in hierdie Ordonnansie is 'n lid wat 'n leerlingverpleegster of leerlinghulpverpleegster is en wie se diens beëindig word en wat bedank voordat sy in die voorgeskrewe eksamen wat

(5) Notwithstanding any provision in this Ordinance a member who is a student nurse or a student auxiliary nurse, whose services are terminated and who resigns before she has passed the prescribed examination qualifying

haar kwalifiseer vir aanstelling as verpleegster of hulp-verpleegster geslaag het, slegs geregtig op die betaling van haar eie bydraes.

9. As 'n gepensioneerde binne vyf jaar na sy aftrede sterf en afhanklikes nalaat, word sy pensioen, behoudens die bepaling van artikel *sewe-en-twintig*, aan sy afhanklikes uitbetaal of totdat die vyf jaar om is, of onmiddellik in een bedrag gelyk aan vyf maal sy jaargeld soos bepaal by artikel *sewe* min die bedrag van sodanige jaargeld wat reeds aan hom uitbetaal is.

10. As 'n lid bedank, is die volgende aan hom betaalbaar:—

- (a) Die totale bedrag van sy eie bydraes tot die fonds; en
- (b) vier persent van (a) vir elke voltooide jaar van bydraende diens meer as tien jaar.

11. Aan 'n lid wat in die Administrasie se diens was voordat hy lid geword het van die Unieweduweespensioenfonds, kan bykomende voordele ten opsigte van sodanige vorige diens uitbetaal word uit die Gebiedsinkomstefonds op 'n grondslag wat die Sekretaris bepaal.

12. (1) Die pensioengewende diens ten opsigte waarvan pensioen bereken moet word, moet deurlopend wees of anders moet dit diens wees wat die Sekretaris ingevolge subartikel (3) van artikel *vier* goedkeur.

(2) Behoudens die bepaling van subartikel (3) omvat pensioengewende diens —

- (a) werklike diens;
- (b) afwesigheidsverlof;
- (c) skorsing, indien dit deur herstelling in dieselfde of in 'n ander betrekking gevolg word,

en word afwesigheidsverlof sonder betaling nie as 'n onderbreking daarvan beskou nie.

(3) Geen tydperk van diens, verlof of skorsing van 'n lid word by sy pensioengewende diens gereken nie tensy sodanige lid ten opsigte van daardie tydperk tot die fonds bygedra het of tensy sy bydraes ten opsigte van daardie tydperk ooreenkomstig subartikel (3) van artikel *dertien* van die pensioen afgetrek word.

(4) Die tydperk pensioengewende diens word by die jaar en maand bereken en dele van 'n maand word buite rekening gelaat.

13. (1) 'n Lid se bydraes tot die fonds word ingevorder by wyse van aftrekkings van sy besoldiging aan die end van elke maand of op die tydstippe en voorwaardes, met inbegrip van die vordering van rente waar nodig, wat die Administrateur bepaal.

(2) Enige bydraes wat van 'n lid geëis word of wat 'n lid ooreenkomstig artikel *vier* gekies het om te betaal, moet behoudens enige andersluidende bepaling van hierdie Ordonnansie paaientemsgewys betaal word, en die bedrae wat in daardie verband van 'n lid se pensioengewende besoldiging afgetrek moet word, moet bereken word teen twee persent van daardie besoldiging of teen die hoër koers wat die lid verkies.

(3) As 'n lid ooreenkomstig artikels *vier* of *vyftien* bydraes betaal en sterf of aftree of afgedank of ontslaan word voordat die volle bedrag van sodanige bydraes betaal is, moet die nog onbetaalde bedrag afgetrek word van die pensioen wat uit die fonds of uit inkomste, na gelang, aan hom of aan sy afhanklikes betaalbaar is, en moet die pensioen bereken word op die volle tydperk van pensioengewende diens ten opsigte waarvan hy moet bydra of gekies het om by te dra.

(4) Terwyl 'n lid met siekte- of ander verlof afwesig is met volle of halwe betaling of ten opsigte van enige tydperk van verlof sonder betaling wat veertien dae of korter is, moet hy aanhou om tot die fonds by te dra en sy bydraes gedurende sodanige verlof moet op sy volle pensioengewende besoldiging gebaseer word.

(5) 'n Lid dra by ten opsigte van enige siekte- of ander verlof sonder betaling vir langer as veertien dae tensy hy skriftelik kennis gee dat hy nie aldus wil bydra nie.

her for appointment as nurse or auxilliary nurse, shall be entitled only to payment of the amount of her contributions.

9. If a pensioner dies within five years after his retirement and leaves dependants, his pension shall; subject to the provisions of section *twenty seven*; be paid out to his dependants, either until the five years have elapsed, or immediately in a lump sum equalling five times his annuity as defined in Section *seven* less the amount of such annuity already paid out to him.

10. If a member resigns, the following amounts are payable to him:—

- (a) the total amount of his own contributions to the fund; and
- (b) four per cent of (a) for each completed year of contributory service beyond ten years.

11. To a member who was in the Administration's service before becoming a member of the Union Widow's Pension Fund, additional benefits in respect of such prior service may be paid out of the Territory Revenue Fund on a basis determined by the Secretary.

12. (1) The pensionable service in respect of which the pension is to be calculated, shall be continuous or otherwise such service as is approved by the Secretary in terms of sub-section (3) of section *four*.

(2) Subject to the provisions of sub-section (3) pensionable service shall include —

- (a) actual service;
- (b) leave of absence;
- (c) suspension, if followed by reinstatement in the same or another post,

and shall not be deemed to be interrupted by leave of absence without pay.

(3) No period of employment, leave or suspension of a member shall be included in his pensionable service unless he has contributed to the fund in respect of that period, or unless his contributions in respect of that period are deducted from the pension in terms of sub-section (3) of section *thirteen*.

(4) The period of pensionable service shall be calculated by the year and month, and fractions of a month shall be discounted.

13. (1) A member's contributions to the fund shall be collected by deductions from his emoluments at the end of each month or at such times, and on such conditions, which shall include the levying of interest charges where necessary, as the Administrator may determine.

(2) Any contributions which a member is required to make, or has elected to make in terms of section *four* shall, except where otherwise provided in this Ordinance, be paid in instalments, and the deductions to be made in respect thereof from a member's pensionable emoluments shall be calculated at the rate of two per cent of those emoluments or at such higher rate as the member may desire.

(3) If a member who is paying contributions in terms of section *four* or *fifteen* dies or retires or is retired or discharged before the total amount of such contributions has been paid, the amount which remains unpaid shall be set off against the pension payable to him or his dependants from the fund or from revenue, as the case may be, and such pension shall be calculated on the whole period of pensionable service in respect of which he is required, or has elected, to contribute.

(4) A member shall continue to contribute to the fund while on sick or other leave with full or half pay, or in respect of any period of leave without pay of fourteen days or less, and his contributions during such leave shall be based on his full pensionable emoluments.

(5) A member shall contribute in respect of any period of sick or other leave without pay longer than fourteen days unless he gives written notice that he does not wish so to contribute.

(6) As 'n lid geskors of uit sy betrekking ontslaan is en in daardie of in 'n ander betrekking herstel word, moet hy met ingang van die skorsings- of ontslagdatum tot die fonds bydra op die voorwaardes wat die Administrateur bepaal, en sy bydraes ten opsigte van daardie tydperk moet op sy volle pensioengewende besoldiging onmiddellik voor sy skorsing of ontslag gebaseer word.

14. As 'n lid na 'n staatsdepartement of 'n by wet gestigte raad, inrigting of liggaam gesekondeer word, kan hy behoudens die goedkeuring van die Administrateur gedurende sy sekondering aanhou om tot die fonds by te dra: Met dien verstande dat die bydraes ten opsigte van die lid wat anders uit inkomste in die fonds gestort sou word, of deur vermeldde staatsdepartement, raad, inrigting of liggaam waarna die lid gesekondeer is of deur die lid self betaal word, en dat die bydraes in inkomste gestort word: Met dien verstande voorts dat die aldus volgehoue bydraes gebaseer moet word op 'n bedrag wat die Administrateur van tyd tot tyd bepaal en wat nie kleiner mag wees as die pensioengewende besoldiging wat sodanige lid sou ontvang het as hy nie gesekondeer was nie, en vir die doeleindes van hierdie Ordonnansie word enige sodanige bedrag as die lid se pensioengewende besoldiging gedurende die betrokke tydperk beskou.

15. (1) Elkeen wat in diens is van 'n staatsdepartement of van 'n inrigting vir hoër onderwys of van 'n ander vir hierdie doel deur die Administrateur goedgekeurde inrigting of liggaam waar hy aan 'n pensioen- of spaarfonds onderhewig is, en wat sonder onderbreking van sy diens as 'n werknemer aangestel word of wat sonder onderbreking van sy diens daarvoor aanspreeklik word om tot die fonds by te dra moet behoudens die bepalinge van artikel vyf ooreenkomstig dié in artikel drie uiteengesette skaal tot die fonds bydra.

(2) Enigeen wat aldus aangestel of soos voormeld aanspreeklik word, kan binne sestig dae nadat die Sekretaris hom versoek het om dit te doen, skriftelik kies om sy vorige diens as pensioengewende diens kragtens hierdie Ordonnansie te reken en as dit sy keuse is, moet hy aan die fonds 'n bedrag betaal wat deur en ten opsigte van hom gedurende sy vorige diens aan die fonds betaalbaar sou gewees het as hy gedurende daardie tydperk 'n lid van die fonds was. Rente op sodanige bydraes teen vyf persent per jaar word uit inkomste in die fonds gestort. Sodanige rente moet jaarliks op die een-en-dertigste dag van Maart saamgestel word en moet bereken word volgens die datums waarop die bydraes betaalbaar sou gewees het:

Met dien verstande dat —

- (i) van die bedrag betaalbaar deur die lid plus die rente betaalbaar uit inkomste afgetrek moet word enige bedrag wat deur sodanige Staatsdepartement, inrigting of liggaam ten opsigte van sodanige vorige pensioengewende diens aan die fonds betaal is en
- (ii) as die bedrag kleiner is as die bedrag wat die fonds ooreenkomstig hierdie subartikel toekom, dié balans nadat die rente uit inkomste gestort is, paaiemensgewys deur die lid betaal kan word en wel binne die tydperk en op die voorwaardes wat die Sekretaris bepaal.

16. (1) As 'n lid sonder onderbreking van sy diens aangestel word in 'n staatsdepartement of 'n inrigting vir hoër onderwys of van 'n ander vir hierdie doel deur die Administrateur goedgekeurde inrigting of liggaam waar hy aan 'n pensioen- of spaarfonds onderhewig is, en as hy met ingang van die datum van sodanige aanstelling 'n bydraer van 'n ander fonds word en toegelaat word en kies om ten opsigte van sy vorige pensioengewende diens tot die ander fonds by te dra, moet uit die fonds aan die ander fonds 'n bedrag oorgedra word wat gelyk is aan twee maal sy eie bydraes, tesame met rente teen vyf persent op die bydraes, en vermeldde rente moet jaarliks op die een-en-dertigste dag van Maart saamgestel word en moet bereken word volgens die datums waarop die bydraes betaalbaar geword het. As die aldus oordraagbare bedrag egter die bedrag oortref wat die ander fonds ten opsigte van die vorige pensioengewende diens vereis moet net daardie bedrag oorgedra word wat die ander fonds aldus vereis en moet met die oorblywende bedrag gehandel word soos die Sekretaris gelas. Die Sekretaris bepaal wat in verband met tekorte gemaak moet word.

(6) A member who has been suspended or discharged from his post and reinstated in that post or another post shall, on such conditions as the Administrator may determine, contribute to the fund from the date of his suspension or discharge and his contributions in respect of that period shall be based on his full pensionable emoluments immediately before his suspension or discharge.

14. A member who is seconded to a Government department or any board, institution or body established by law, may, subject to the Administrator's approval, continue while so seconded to make contributions to the fund: Provided that the contributions which would otherwise be made to the fund from revenue in respect of such member shall be made either by the said Government department, board, institution or body to which such member has been seconded or by the member himself, and such contributions shall be credited to revenue: Provided, further, that the contributions so continuing to be made shall be based upon such amount, not being less than the pensionable emoluments which such member would have drawn had he not been seconded, as the Administrator may determine from time to time, and any such amount shall, for the purposes of this Ordinance, be deemed to be the pensionable emoluments of such member during the period concerned.

15. (1) Any person in the service of a Government department or of an institution for higher education or other institution or body approved by the Administrator for this purpose, in which he has to contribute to a pension or provident fund and who is appointed without a break in his service as an employee or who without a break in his service becomes liable to contribute to such fund, shall, subject to the provisions of section five, contribute to the fund according to the scale set forth in section three.

(2) Any person so appointed or becoming liable as aforesaid, may elect in writing within sixty days after he has been called upon by the Secretary to do so, to reckon his past service as pensionable service under this Ordinance, and if he so elects, he shall pay to the fund an amount which would have been payable by or in respect of him to the fund during his previous service had he during that period been a member of the fund. Interest on such contributions at the rate of five per cent per annum shall be deposited into the fund from revenue. Such interest shall be compounded annually as at the thirty-first day of March and calculated according to the dates on which the contributions would have been payable: Provided that —

- (i) from the amount payable by the member plus the interest payable from revenue there shall be deducted any sum paid to the fund by such Government department, institution or body in respect of such past pensionable service; and
- (ii) if such sum is less than the amount payable to the fund in terms of this sub-section, the balance, after the interest has been deposited from revenue, may be paid in instalments by the member within the period and upon the conditions determined by the Secretary.

16. (1) If a member is appointed without a break in his service to a Government department or an institution for higher education or any other institution or body approved by the Administrator for this purpose, in which he is subject to a pension or provident fund and becomes a contributor to another fund as from the date of such appointment and is permitted and elects to contribute to the other fund in respect of his past pensionable service, there shall be transferred from the fund to such other fund an amount equal to twice his own contributions together with interest at the rate of five per cent on such contributions, and such interest shall be compounded annually as at the thirty-first day of March, and calculated according to the dates upon which the contributions became payable. If the amount so to be transferred exceeds the amount which is required in respect of such past pensionable service by the other fund, then only the amount so required by such other fund shall be transferred and the excess dealt with as the Secretary may direct. Any shortfalls shall be dealt with as the Secretary may direct.

(2) As 'n lid wat in enige sodanige diens aangestel word, nie toegelaat word om ten opsigte van sy vorige pensioengewende diens by te dra nie of nie aldus bydra nie hoewel hy toegelaat word om dit te doen, kan hy binne een maand nadat hy deur sodanige staatsdepartement, inrigting of liggaam versoek is om dit te doen, skriftelik kies —

- (a) òf om ooreenkomstig die bepalings van hierdie Ordonnansie behandel te word asof hy vrywillig afgetree het;
- (b) òf dat daar, as hy om enige rede uit die diens van sodanige departement, administrasie, inrigting of liggaam tree, ontslaan of afgedank word, aan homself, of, in die geval van sy dood, aan sy afhanklikes uit die fonds of uit inkomste, na gelang, die pensioen betaal word waartoe hy op die datum van sodanige aanstelling ten opsigte van sy pensioengewende diens geregtig sou gewees het as hy op daardie datum om dieselfde rede afgetree het of ontslaan of afgedank was of as hy op daardie datum oorlede is: Met dien verstande dat, as die lid aldus aftree of ontslaan word vanweë die leeftyd wat hy bereik het, enige pensioen slegs betaalbaar is met ingang van die datum waarop hy 'n leeftyd bereik het waarop hy kon geëis het om op pensioen gestel te word.

(3) As die lid in gebreke bly om ooreenkomstig subartikel (2) te kies, word beskou dat hy gekies het om die uitkerings aan te neem wat in paragraaf (a) van genoemde subartikel vermeld staan.

17. Met ingang van die bepaalde datum moet daar uit inkomste aan die fonds betaal word —

- (1) aan die end van elke maand, 'n bedrag gelyk aan die totaal van die bydraes wat gedurende daardie maand ooreenkomstig artikel *drie* deur lede aan die fonds betaal is;
- (2) op die een-en-dertigste dag van Maart elke jaar —
 - (a) 'n bedrag gelyk aan die totaal van die bydraes ten opsigte van vorige pensioengewende diens waarvoor lede ooreenkomstig artikel *vier* aanspreeklik geword het;
 - (b) rente teen vier persent per jaar op
 - (i) twee maal die bedrag van die in sub-paragraaf (a) vermelde bydraes, en sodanige rente moet jaarliks saamgestel word en moet bereken word op grondslag van die datums waarop vermelde bydraes betaalbaar sou geword het as die lede sedert die aanvang van die tydperke van hul vorige diens bydraers was;
 - (ii) die bedrag van enige bydraes wat ooreenkomstig artikels *vier* en *vyftien* deur lede verskuldig is en onvereffen bly aan die end van elke maand gedurende die tydperk ten opsigte waarvan die rente betaal word, en sodanige rente moet op 'n maandelikse grondslag bereken word; en
 - (iii) die gemiddelde van die onbelegde bedrae in die fonds aan die end van elke maand gedurende die tydperk ten opsigte waaraan die rente betaal word.

18. (1) Alle bedrae wat aan die fonds betaal word, moet vir krediet van die fonds by die Administrasie inbetaal word.

(2) Daardie deel van die aldus inbetaalde bedrae wat nie vir lopende doeleindes nodig is nie, moet vir belegging by die Staatskuldkommissaris gedeponeer word.

(3) As die totale beleggings van die fonds gedurende enige boekjaar 'n gemiddelde jaarlikse rentekoers van minder as vier persent oplewer, moet 'n bedrag gelyk aan die tekort uit inkomste in die fonds gestort word sodra die tekort vasgestel is.

19. (1) Die Administrateur laat volledige en juiste rekeninge van die fonds byhou, en sodanige rekeninge moet besonderhede verstrek —

- (a) in verband met alle bedrae betaal of verskuldig —
 - (i) aan die fonds deur lede;

(2) If a member who is appointed to any such service is not permitted to contribute in respect of his past pensionable service, or, if so permitted, does not so contribute, he may elect in writing within one month after he has been called upon to do so by such Government department, institution or body, either —

- (a) to be dealt with under the provisions of this Ordinance as if he had retired voluntarily; or
- (b) if for any reason he should retire, or be retired or discharged from the service of such department, administration, institution or body, that he, or in the event of his death, his dependants, be granted out of the fund or from revenue the pension to which he would have been entitled on the date of such appointment in respect of his pensionable service, had he, on that date retired, or been retired or discharged for the same reason, or had he died on that date: Provided that if such member so retires or is discharged by reason of the age which he has attained, any such pension shall only be payable as from the date on which he attains an age at which he could have claimed to be pensioned.

(3) If such member fails to make an election in terms of sub-section (2) he shall be deemed to have elected to accept the benefits referred to in paragraph (a) of the said sub-section.

17. There shall be paid out of revenue to the fund, with effect from the fixed date —

- (1) at the end of each month an amount equal to the aggregate of the contributions paid to the fund by members during that month in terms of section *three*;
- (2) on the thirty-first day of March in each year —
 - (a) an amount equal to the aggregate of the contributions in respect of past pensionable service for which members may have become liable in terms of section *four*;
 - (b) interest at the rate of four per cent per annum on —
 - (i) twice the amount of the contributions referred to in sub-paragraph (a), such interest to be compounded annually and calculated according to the dates on which the said contributions would have become payable had the members been contributors as from the beginning of the periods of their past pensionable service;
 - (ii) the amount of any contributions due by members in terms of sections *four* and *fifteen* which remain unpaid at the end of each month during the period in respect of which the interest is paid, such interest to be calculated on a monthly basis; and
 - (iii) the average of the uninvested amounts in the fund at the end of each month during the period in respect of which the interest is paid.

18. (1) All the amounts paid to the fund shall be lodged with the Administration to the credit of the fund.

(2) So much of the amounts so lodged as is not required for current purposes shall be deposited with the Public Debt Commissioners for investment.

(3) If the total investments of the fund produce during any financial year an average annual rate of interest lower than four per cent, a sum equal to the deficit shall, as soon as the deficit is ascertained, be paid to the fund from revenue.

19. (1) The Administrator shall cause full and true accounts of the fund to be kept, showing particulars in connection with —

- (a) all amounts paid or due —
 - (i) to the fund by members;

- (ii) uit die fonds aan lede of hul afhanklikes of aan ander persone;
 - (iii) aan die fonds uit inkomste of aan inkomste uit die fonds;
 - (iv) aan of uit die fonds ooreenkomstig artikels *vyftien* en *sestien*.
- (b) in verband met enige ander aangeleentheid ten opsigte waarvan dit nodig is om vir die doeleindes van hierdie Ordonnansie 'n rekening by te hou, of sodat 'n aktuariële waardering van die fonds te eniger tyd uitgevoer kan word.

20. (1) Die fonds se bate en laste op die een-en-derdertigste dag van Maart 1964, en elke vyf jaar daarna, moet gewaardeer word deur 'n aktuaris wat enige oorskot of tekort ten opsigte daarvan verklaar en daaroor aan die Administrateur verslag doen. Sy verslag moet in die Wetgewende Vergadering ter Tafel gelê word en wel, indien die Wetgewende Vergadering dan sitting hou, binne 'n maand na die ontvangs daarvan deur die Administrateur, of, indien die Wetgewende Vergadering nie dan sitting hou nie, binne veertien dae na die aanvang van sy eersvolgende sitting.

(2) As die aktuaris in sodanige verslag sertifiseer dat daar 'n aansienlike oorskot of 'n aansienlike tekort is, kan die bydraes betaalbaar deur of ten opsigte van lede of enige klas lede na gelang van omstandighede verhoog of verlaag word en wel in die mate en met ingang van die datum wat die Administrateur op aanbeveling van die aktuaris bepaal. Die tariewe waarteen bydraes ten opsigte van lede uit inkomste betaalbaar is, mag egter nie so verlaag word dat hulle laer is as die tariewe waarteen bydraes deur lede betaalbaar is nie.

(3) Die Administrateur se beslissing kragtens subartikel (2) moet in die Wetgewende Vergadering ter Tafel gelê word binne 'n jaar na die aktuaris se verslag.

21. Die Administrateur bestuur sake van die fonds en die koste daarvan en van enige aktuariële ondersoek en van verbandhoudende aangeleenthede word uit inkomste betaal.

22. Tensy anders bepaal is, moet alle pensioene wat kragtens hierdie ordonnansie betaalbaar is, uit die fonds betaal word.

23. (1) As 'n jaargeldtrekker aan 'n misdryf skuldig bevind en daarom sonder die keuse van 'n boete tot langer as twaalf maande gevangenisstraf gevonniss word, moet betaling van die jaargeld aan hom gestaak word.

(2) Gedurende die jaargeldtrekker se gevangenhouding word die jaargeld, of 'n deel daarvan, uitbetaal in die verhouding aan, of ten behoeve van, een of meer van sy afhanklikes, al na die Administrateur bepaal.

(3) Wanneer die jaargeldtrekker uit die gevangenis ontslaan word, moet die betaling van die jaargeld aan hom hervat word en moet enige deel van sy jaargeld wat teruggehou is, ook aan hom uitbetaal word.

24. As die boedel van 'n jaargeldtrekker gesekwestreer of hy daarvan afstand doen, maak die jaargeld nie deel van die bate van sy insolvente of afgestande boedel uit nie.

25. (1) Geen reg ten opsigte van 'n pensioen kan oordra of verpand word nie, en dit is nie aan beslaglegging of aan enige vorm van eksekusie kragtens 'n hofuitspraak of -bevel onderhewig nie.

(2) As iemand enige reg ten opsigte van enige sodanige pensioen probeer sedgeer of verpand, kan die uitbetaling van sodanige pensioen op las van die Administrateur teruggehou, opgeskort of gestaak word. Die Administrateur kan egter gelas dat sodanige pensioen of 'n deel daarvan gedurende 'n deur hom bepaalde tydperk aan een of meer van sodanige persoon se afhanklikes betaal word.

26. As 'n uitkering ooreenkomstig hierdie Ordonnansie aan of ten opsigte van 'n lid verskuldig is en nie binne twaalf maande na die datum van die lid se aftrede, bedanking, ontslag of dood opgeëis word nie, moet die uitkering so spoedig doenlik daarna in inkomste gestort word, en as die lid of sy afhanklikes later die uitbetaling

- (ii) out of the fund to members or their dependants, or to other persons;
- (iii) to the fund from revenue or to revenue from the fund;
- (iv) to or from the fund in terms of sections *fifteen* and *sixteen*; and

(b) any other matter for which it is necessary to keep an account for the purposes of this Ordinance, or in order that an actuarial valuation of the fund may be made at any time.

20. (1) The assets and liabilities of the fund as at the thirty first day of March, 1964, and every five years thereafter, shall be valued by an actuary who shall declare any surplus or deficit which appears therein and report thereon to the Administrator. His report shall be laid upon the Table of the Legislative Assembly within one month of the Administrator's receipt thereof if the Legislative Assembly is then in session, or, if it is not then in session, within fourteen days of its next ensuing session.

(2) If the actuary certifies in such report that there is a substantial surplus or that there is a substantial deficit, the contributions payable by or in respect of members, or of any class of members, may be reduced or increased, as the case may be, to such an extent and from such a date as the Administrator, on the recommendation of the actuary, may determine. The rates at which contributions are payable in respect of members from revenue shall not, however, be reduced to less than the rates at which contributions are payable by members.

(3) The decision of the Administrator under subsection (2) shall be laid upon the Table of the Legislative Assembly within one year after the actuary's report.

21. The business of the fund shall be conducted by the Administrator and the costs in connection therewith and of any actuarial investigation and matters incidental thereto shall be paid from revenue.

22. All pensions payable under this Ordinance shall, except where otherwise provided, be paid out of the fund.

23. (1) If an annuitant is convicted of any offence, and sentenced therefor to any term of imprisonment exceeding twelve months without the option of a fine, payment of the annuity to him shall be discontinued.

(2) During such annuitant's imprisonment, the annuity or portion thereof shall be paid to, or for the benefit of, one or more of his dependants and according to such allocation amongst them as the Administrator may determine.

(3) On the discharge of such annuitant from prison the payment to him of the annuity shall be resumed and he shall also be paid any portion of his annuity which may have been withheld.

24. If an annuitant's estate is sequestrated or assigned, the annuity shall not form part of the assets in his insolvent or assigned estate.

25. (1) No right in respect of a pension may be ceded or hypothecated, and any such right shall not be liable to be attached or to be subject to any form of execution under a judgment or order of the court.

(2) If a person attempts to cede or hypothecate any rights in respect of any such pension, the payment of such pension may, if the Administrator so directs, be withheld, suspended or discontinued. The Administrator may, however, direct that such pension or a part thereof be paid to one or more of such person's dependants during such period as he may determine.

26. If a benefit due to or in respect of a member in terms of this Ordinance has not been claimed within a period of twelve months from the date of retirement, resignation, discharge or death of the member, such benefit shall, as soon as may be feasible thereafter, be paid to revenue, and if such member or his dependants subse-

daarvan eis, moet 'n bedrag gelyk aan vermelde uitkering uit inkomste aan of ten behoeve van die daarop geregtigde persoon betaal word.

27. (1) As die Sekretaris oortuig is dat dit om een of ander rede onwenslik is om die hele bedrag van 'n pensioen wat kragtens hierdie Ordonnansie aan iemand betaalbaar is, aan so iemand self te betaal, kan die Sekretaris gelas dat die pensioen of 'n gedeelte daarvan aan iemand anders betaal word op die voorwaardes wat betref die beheer daarvan ten bate van so 'n pensioentrekker of sy afhanklikes wat die Sekretaris bepaal.

(2) Nieteenstaande die bepalings van hierdie Ordonnansie, of van enige ander wet, kan enige bedrag wat 'n lid om enige rede hoegenaamd aan die Administrasie skuld, insluitende die bedrag van enige tekort, verlies of skade weens 'n onregmatige daad deur sodanige lid, afgetrek word, op 'n wyse wat die Administrateur bepaal, van die pensioen wat ingevolge hierdie Ordonnansie aan hom betaalbaar is: Met dien verstande dat geen pensioen uitbetaal word nie tensy die Kontroleur en Ouditeur-generaal sertifiseer dat daar geen sodanige bedrag aan die Administrasie verskuldig is nie.

28. Die Administrateur en die Sekretaris kan alle of enigeen van die bevoegdthede wat hierdie Ordonnansie aan hulle verleen aan enige beampete deleger op voorwaardes wat hulle stel.

29. Die Administrateur kan regulasies wat bestaanbaar is met hierdie Ordonnansie uitvaardig in verband met enige aangeleenthede ten opsigte waarvan hy voorsiening nodig of dienstig ag ten einde die bepalings van hierdie Ordonnansie doelmatig en gerieflik toe te pas.

30. Hierdie Ordonnansie heet die Administrasiewerknemerspensioenordonnansie, 1959.

No. 20 van 1959.]

ORDONNANSIE

Ter wysiging van die Vakleerlinge Ordonnansie 1938

(Goedgekeur 18 Junie 1959.)

(Engelse teks deur die Administrateur geteken.)

Die Wetgewende Vergadering van die Gebied Suidwes-Afrika VERORDEN:—

1. Die onderstaande artikel word hierby na artikel tien in die Vakleerlinge Ordonnansie 1938 (Ordonnansie 12 van 1938) ingevoeg — hierna heet hierdie Ordonnansie die hoofordonnansie:—

„Skorsing van vakleerlinge.

10bis (1) As 'n werkgewer oortuig is dat 'n vakleerling wat deur 'n kontrak ingevolge hierdie Ordonnansie aan hom gebonde is, 'n ernstige oortreding van die bepalings van die kontrak of van 'n leerlingskapvoorwaarde begaan het, kan hy die vakleerling onmiddellik in sy diens skors vir 'n tydperk van hoogstens dertig werksdae of vir die verdere tydperk wat die betrokke komitee van tyd tot tyd toestaan.

(2) As 'n vakleerling na die mening van die inspekteur opgetree het op 'n wyse wat sy skorsing kragtens subartikel (1) regverdig, en hy nie deur die betrokke werkgewer geskors is nie, kan die inspekteur te eniger tyd, na raadpleging met die betrokke komitee, by skriftelike kennisgewing beveel dat die vakleerling in sy diens geskors word vanaf die datum en vir die tydperk, maar hoogstens dertig werksdae, wat hy bepaal.

(3) 'n Werkgewer wat 'n vakleerling aldus geskors het, moet die saak binne drie dae

quently claim payment thereof, an amount equal to the said benefit shall be paid out of revenue to or for the benefit of the person entitled to it.

27. (1) If the Secretary is satisfied that it is for any reason undesirable to pay the whole amount of any pension due to any person under this Ordinance, to that person, the Secretary may direct that the pension or a part thereof be paid to some other person on such conditions relating to its control in favour of such pensioner or his dependants as the Secretary may determine.

(2) Notwithstanding any provision in this Ordinance, or any other law, any amount due to the Administration by a member arising out of any cause whatsoever including the amount of any deficiency, loss or damage caused by any wrongful act of such member, may, in such manner as the Administrator may determine, be deducted from the pension payable to such member under this Ordinance, provided that no pension shall be paid out unless the Controller and Auditor-General has certified that no such amount is due to the Administration.

28. The Administrator and the Secretary may delegate all or any of the powers conferred upon them by this Ordinance, to any officer on such conditions as they may determine.

29. The Administrator may make regulations not inconsistent with this Ordinance in respect of any such matters as he may deem necessary or expedient to provide for in order that the provisions of this Ordinance may be effectively and conveniently administered.

30. This Ordinance shall be called the Administration Employees Pension Ordinance 1959.

No. 20 of 1959.]

ORDINANCE

To amend the Apprenticeship Ordinance, 1938.

(Assented to 18th June, 1959.)

(English text signed by the Administrator.)

BE IT ORDAINED by the Legislative Assembly for the Territory of South West Africa as follows:—

1. The following section is hereby inserted in the Apprenticeship Ordinance, 1938 (Ordinance 12 of 1938), hereinafter called the principal Ordinance, after section ten:

“Suspension of apprentices

10bis (1) If an employer is satisfied that an apprentice bound to him by a contract under this Ordinance has committed a serious breach of the terms of the contract or of any condition of apprenticeship, he may forthwith suspend the apprentice for a period not exceeding thirty working days, or such further period as the committee concerned may from time to time allow.

(2) If in the opinion of the inspector an apprentice has acted in a manner justifying his suspension under sub-section (1), and he has not been suspended by the employer concerned, the inspector may at any time, after consultation with the committee concerned, by written notice order the suspension of the apprentice as from such date and for such period, not exceeding thirty working days, as he may determine.

(3) Any employer who has so suspended an apprentice shall report the matter in writ-

na die skorsing skriftelik by die betrokke komitee aanmeld.

(4) Die komitee moet die saak so spoedig doenlik ondersoek en die skorsing van die vakleerling kragtens subartikel (1) bekragtig, wysig of ter syde stel.

(5) As die komitee die skorsing van die vakleerling kragtens subartikel (4) wysig of ter syde stel, kan hy beveel dat 'n deel of die hele bedrag van die loon wat moontlik tydens die duur van die skorsing van die vakleerling weerhou is, aan die Sekretaris betaal moet word binne die tydperk wat die komitee bepaal.

(6) 'n Bevel wat kragtens subartikel (5) gegee is en 'n beslissing kragtens subartikel (7) ten opsigte van so 'n bevel (buiten 'n opheffing daarvan) het die uitwerking van 'n siviele vonnis ten gunste van die Administrasie en kan ten uitvoer gelê word asof dit so 'n vonnis is, en die Sekretaris betaal enige bedrag wat hy ingevolge die bevel of beslissing ontvang aan die vakleerling, of, as hy 'n minderjarige is, aan sy voog.

(7) As 'n werkgewer of vakleerling hom veronreg voel deur 'n beslissing van 'n komitee kragtens hierdie artikel, of as die komitee versuim om binne 'n tydperk van drie maande 'n beslissing te gee, kan hy hom te eniger tyd binne dertig dae na die beslissing op die inspekteur beroep, of na verstryking van die tydperk van drie maande, na gelang, die saak aan die inspekteur voorlê, en die inspekteur kan, na raadpleging met die komitee, die beslissing bekragtig of die ander beslissing gee wat die komitee syns insiens moes gegee het, of die saak beslis, na gelang.

(8) Die skorsing van 'n vakleerling onthef hom nie van die verpligting om enige leerlingskapvoorwaardes na te kom wat kragtens paragraaf (f) van subartikel (1) van artikel *dertien* voorgeskryf is nie."

ing to the committee concerned within three days of the suspension.

(4) The committee shall, as soon as may be, enquire into and confirm, vary or set aside any suspension under sub-section (1).

(5) If the committee varies or sets aside the suspension of an apprentice under sub-section (4) it may order that any or all of the wages which may have been withheld from the apprentice during the period of suspension, be paid to the Secretary within such period as the committee may direct.

(6) An order made under sub-section (5) and any decision under sub-section (7) in respect of any such order (other than a rescission thereof), shall have the effect of, and may be executed as if it were, a civil judgement in favour of the Administration and the Secretary shall pay any amount received by him in pursuance of the order or decision to the apprentice, or if he is a minor, to his guardian.

(7) If an employer or apprentice feels aggrieved by any decision of a committee under this section, or if the committee fails to give any decision within a period of three months, he may at any time within thirty days of the decision, or on the expiry of the said period, as the case may be, appeal or submit the matter to the inspector, who may, after consultation with the committee, confirm its decision or give such other decision as in his opinion it ought to have given, or decide the matter, as the case may be.

(8) The suspension of an apprentice shall not release him from compliance with any condition of apprenticeship prescribed under paragraph (f) of sub-section (1) of section *thirteen*."

2. Die onderstaande artikel word hierby na artikel *twintig* van die hoofordonnansie ingevoeg:—

„Vrystelling deur
Administrateur.

20bis. (1) Nieteenstaande andersluitende bepalinge in hierdie Ordonnansie kan die Administrateur, as daar syns insiens spesiale omstandighede heers wat vrystelling regverdig, op aanbeveling van die betrokke vakleerlingskomitee enige klas, groep, afdeling of soort werkgewers of vakleerlinge of in die algemeen of met die beperkings wat hy goed vind en op die voorwaardes wat hy stel, vrystel van almal of van enige van die bepalinge van hierdie Ordonnansie of van enige leerlingskapvoorwaarde.

(2) Die Administrateur kan, na raadpleging met die betrokke komitee, as daar syns insiens spesiale omstandighede heers wat vrystelling regverdig, enige persoon of in die algemeen of met die beperkings wat hy goed vind en op voorwaardes wat hy stel en vir die tydperk wat hy bepaal, middels 'n vergunning onderteken deur die inspekteur, vrystel van almal of van enige van die bepalinge van hierdie Ordonnansie, of van enige leerlingskapvoorwaarde of van enige voorwaarde gestel kragtens subartikel (1).

(3) Die Administrateur kan van tyd tot tyd skriftelik onder sy handtekening en op die voorwaardes wat hy goed vind, almal of enige van die bevoegdhede wat hierdie artikel aan hom verleen, oordra aan 'n beampte in die Administrasie se diens, en kan so 'n oordrag intrek.

(4) 'n Vrystelling, kragtens subartikel (1) of (2) kan na raadpleging met die betrokke komitee te eniger tyd na goeddunke van die Administrateur of 'n beampte aan

2. The following section is hereby inserted after section *twenty* of the principal Ordinance:—

“Exemption by
the Adminis-
trator.

20bis. (1) Notwithstanding anything in this Ordinance contained the Administrator may, if in his opinion special circumstances exist which justify exemption, on the recommendation of the apprenticeship committee concerned, exempt any class, group, section or type of employers or apprentices, either generally or with such restrictions as he may deem fit and subject to any conditions he may impose, from all or any of the provisions of this Ordinance, or from any condition of apprenticeship.

(2) The Administrator may, after consultation with the committee concerned, if in his opinion special circumstances exist which justify exemption, under licence signed by the inspector, exempt any person, either generally or with such restrictions as he may deem fit and subject to any conditions he may impose and for such period as he may specify, from all or any of the provisions of this Ordinance, or from any condition of apprenticeship or from any condition imposed under sub-section (1).

(3) The Administrator may from time to time by writing under his hand and subject to such conditions as he may deem fit delegate all or any of the powers conferred upon him by this section to any officer in the service of the Administration, and withdraw any such delegation.

(4) Any exemption granted under sub-section (1) or sub-section (2) may, after consultation with the committee concerned, at any time be withdrawn at the discretion of the Administrator or of an officer to whom

wie die bevoegdhede kragtens subartikel (3) oorgedra is, ingetrek word."

3. (1) Artikel vier van die Wysigingsordonnansie op Vakleerlinge 1957 (Ordonnansie 25 van 1957) word hierby gewysig deur die uitdrukking „paragraaf (e)” te vervang deur die uitdrukking „paragraaf (1)”.

(2) Hierdie artikel word beskou as reeds in werking met ingang van die agtiende dag van Junie 1957.

4. Hierdie Ordonnansie heet die Wysigingsordonnansie op Vakleerlinge 1959.

No. 21 van 1959.]

ORDONNANSIE

Ter wysiging van die wet op onderwys en pensioene vir onderwysers.

(Goedgekeur 18 Junie 1959.)

(Afrikaanse teks deur die Administrateur geteken).

Die Wetgewende Vergadering van die Gebied Suidwes-Afrika VERORDEN:—

1. Artikel sewe van die Proklamasie van 1931 betreffende Pensioene van Onderwysers (Proklamasie 39 van 1931) soos gewysig, word hierby gewysig —

(a) deur die woord „sestig” in subartikel (1) deur die woord „drie-en-sestig” te vervang en die volgende voorbehoud aan die slot van die subartikel te voeg:—

„Met dien verstande dat 'n onderwyser wat voor die eerste dag van Junie 1959 in die diens van die Departement getree het, die reg het om uit die diens te tree by die bereiking van die leeftyd van sestig jaar, mits hy sodanige keuse skriftelik uitoefen na die afkondiging van hierdie Ordonnansie maar uiterlik op die dertigste dag van September 1959.”;

(b) deur subartikel (2) deur die onderstaande subartikel te vervang:—

(2) „Behalwe soos by subartikel (3) van hierdie artikel bepaal, kan daar van 'n onderwyser verlang word dat hy by of na die bereiking van die leeftyd van sestig jaar moet aftree.”

2. Artikel twee-en-sestig van die Onderwys Proklamasie 1926 (Proklamasie 16 van 1926) word hierby deur die onderstaande artikel vervang:—

„62. (1) Behoudens subartikel (3) hiervan is die normale aftredingsleeftyd van 'n onderwyser drie-en-sestig jaar: Met dien verstande dat 'n onderwyser by die bereiking van agt-en-veftig jaar vrywillig kan aftree, of, as die Direkteur dit in die belang van die publiek nodig ag, kan daar van hom verlang word dat hy by of na bereiking van die leeftyd van sestig jaar moet aftree: Met dien verstande voorts dat die dienste van 'n onderwyser na die normale aftredingsleeftyd behou kan word as die Direkteur meen dat dit in die publieke belang is.

(2) 'n Onderwyser wat voor die eerste dag van Junie 1959 in die diens van die Departement getree het, het die reg om normaalweg uit die diens te tree by die bereiking van die leeftyd van sestig jaar, mits hy sodanige keuse skriftelik uitoefen na die afkondiging van hierdie Ordonnansie maar uiterlik op die dertigste dag van September 1959.

(3) In die geval van 'n onderwyseres word die verskillende leeftye genoem in subartikels (1) en (2)

powers have been delegated under subsection (3).”

3. (1) Section four of the Apprenticeship Amendment Ordinance, 1957 (Ordinance 25 of 1957) is hereby amended by the substitution for the expression “paragraph (e)” of the expression “paragraph (1)”.

(2) This section shall be deemed to have come into operation on the eighteenth day of June, 1957.

4. This Ordinance shall be called the Apprenticeship Amendment Ordinance, 1959.

No. 21 of 1959.]

ORDINANCE

To amend the laws relating to education and teachers' pensions.

(Assented to 18th June, 1959.)

(Afrikaans text signed by the Administrator.)

BE IT ORDAINED by the Legislative Assembly for the Territory of South West Africa, as follows:—

1. Section seven of the Teachers' Pensions Proclamation, 1931 (Proclamation 39 of 1931) as amended, is hereby amended —

(a) by the substitution of the word “sixty-three” for the word “sixty” in sub-section (1), and by the addition of the following proviso at the end of that sub-section:—

“Provided that a teacher who entered the service of the Department before the first day of June, 1959, shall be entitled to retire from the service on reaching the age of sixty years, if he elects to do so in writing after the promulgation of this Ordinance but not later than the thirtieth day of September, 1959.”;

(b) by the substitution of the following sub-section for sub-section (2):—

“(2) Save as is provided in sub-section (3) of this section a teacher may be required to retire on or after reaching the age of sixty years.”

2. The following section is hereby substituted for section sixty-two of the Education Proclamation, 1926 (Proclamation 16 of 1926):—

“62. (1) Subject to the provisions of sub-section (3) hereof the normal retiring age of a teacher shall be sixty-three years: Provided that a teacher may retire voluntarily on reaching the age of fifty-eight years, or, if the Director considers it necessary in the public interest, he may be required to retire on or after reaching the age of sixty years: Provided further that the services of a teacher may be retained beyond the normal retiring age if the Director considers such retention to be in the public interest.

(2) A teacher who entered the service of the Department before the first day of June, 1959, shall be entitled to retire normally on reaching the age of sixty years, if he elects to do so in writing after the promulgation of this Ordinance but not later than the thirtieth day of September, 1959.

(3) In the case of a woman teacher the several ages mentioned in sub-sections (1) and (2) of this

van hierdie artikel in elke geval met vyf jaar minder."

3. Hierdie Ordonnansie heet die Wysigingsordonnansie op Onderwys en Pensioene aan Onderwysers 1959 en word beskou as reeds in werking met ingang van 19 November 1956.

No. 22 van 1959.]

ORDONNANSIE

Ter wysiging van die wet op die verkoop en beheer van sterk drank.

(Goedgekeur 18 Junie 1959.)

(Engelse teks deur die Administrateur geteken.)

Die Wetgewende Vergadering van die Gebied Suidwes-Afrika met die toestemming van die Goewerneur-generaal, dermate sodanige toestemming nodig is, vooraf verkreeë en deur boodskap van die Administrateur aan die Wetgewende Vergadering meegedeel ooreenkomstig die bepalings van artikel *ses-en-twintig* van die „Zuidwest Afrika Konstitutie Wet 1925" soos gewysig by artikel *sestien* van die Wysigingswet op Aangeleenthede van Suidwes-Afrika 1949 van die Parlement van die Unie van Suid-Afrika, VERORDEN:—

1. Artikel *vyf* van die „Drank Licentie Proklamasie 1920" (Proklamasie 6 van 1920) — hierna heet dit die hoofproklamasie — word hierby gewysig deur die vervanging van die woord „September" waar dit ook al in subartikel (3) voorkom deur die woord „Oktober".

2. Artikel *sewe* van die hoofproklamasie word hierby gewysig —

- (a) deur die invoeging in paragraaf (a) van subartikel (2)*bis* van die woorde „en kleurlinge wat regmatig in die Gebied verkeer" na die woord „Rehoboth" waar dit vir die tweede keer voorkom, en van die woorde „en kleurlinge na die woord „Burghers" waar dit vir die tweede keer voorkom; en
- (b) deur die invoeging van die onderstaande subartikel na subartikel (2)*bis*:—

„(2)*ter*. (a) Geen bepaling van hierdie Proklamasie of enige ander wet moet so vertolk word dat dit die toekenning verhinder nie van 'n kleinhandel-lisensie aan 'n Burgher van Rehoboth in daardie deel van die distrik Rehoboth wat as die Bastergebied bekend staan vir die verskaffing van drank aan Burghers van Rehoboth en kleurlinge wat regmatig in die Gebied verkeer.

(b) Dit is 'n voorwaarde van elke lisensie wat ingevolge die bepalings van hierdie subartikel toegeken word, dat geen drank daaringevolge aan 'n blanke verskaf mag word nie.

(c) Behoudens die bepalings van hierdie subartikel is al die bepalings van hierdie Proklamasie op die verkoop van drank ingevolge 'n kleinhandellisensie *mutatis mutandis* van toepassing."

3. Artikel *vyf-en-dertig bis* van die hoofproklamasie word hierby gewysig deur die woorde „wat binne die gebied van 'n munisipaliteit of dorpsbestuur geleë is en" in subartikel (1) te skrap.

4. Artikel *ses-en-sestig* van die hoofproklamasie word hierby gewysig —

- (a) deur die invoeging in subartikel (1) van die woorde „buiten die houër van 'n lisensie" na die woord „persoon" waar dit die eerste keer voorkom;
- (b) deur die byvoeging aan die slot van subartikel (1) van die onderstaande voorbehoude:

section shall, in each case, be reduced by five years."

3. This Ordinance shall be called the Education and Teachers' Pensions Amendment Ordinance, 1959, and shall be deemed to have come into operation on the 19th November, 1956.

No. 22 of 1959.]

ORDINANCE

To amend the law relating to the sale and control of intoxicating liquor.

(Assented to 18th June, 1959.)

(English text signed by the Administrator.)

BE IT ORDAINED by the Legislative Assembly for the Territory of South West Africa, with the consent of the Governor-General, in so far as such consent is necessary previously obtained and communicated to the Legislative Assembly by message from the Administrator in accordance with the provisions of section *twenty-six* of the South West Africa Constitution Act, 1925, as amended by section *sixteen* of the South West Africa Affairs Amendment Act, 1949 of the Parliament of the Union of South Africa as follows:—

1. Section *five* of the Liquor Licencing Proclamation, 1920 (Proclamation 6 of 1920), hereinafter called the principal Proclamation, is hereby amended by the substitution in sub-section (3) for the word "September" wherever it occurs of the word "October".

2. Section *seven* of the principal Proclamation is hereby amended —

- (a) by the insertion in paragraph (a) of sub-section (2)*bis* of the words "and coloured persons lawfully in the *Gebiet*" after the word "Rehoboth" where it occurs for the second time and the insertion of the words "and coloureds" after the word "Burghers" where it occurs for the second time; and
- (b) by the insertion of the following sub-section after sub-section (2)*bis*:—

"(2)*ter*. (a) Nothing in this Proclamation or any other law contained shall be deemed to prevent the grant of a retail licence to a Burgher of Rehoboth in that portion of the District of Rehoboth known as the "*Bastard Gebiet*" for the supply of liquor to Burghers of Rehoboth and coloured persons lawfully in the *Gebiet*.

(b) It shall be a condition of every licence granted under the provisions of this sub-section that no liquor shall be supplied thereunder to a European.

(c) Subject to the provisions of this sub-section, all the provisions of this Proclamation relating to the sale of liquor under a retail licence shall *mutatis mutandis* apply."

3. Section *thirty-five bis* of the principal Proclamation is hereby amended by the deletion in sub-section (1) of the words "situate within the area of a municipality or village management board and".

4. Section *sixty-six* of the principal Proclamation, is hereby amended —

- (a) by the insertion in sub-section (1) of the words "other than the holder of a licence" after the word "person" where it occurs for the first time.
- (b) by the addition at the end of sub-section (1) of the following provisos:

„Met dien verstande dat niemand, buiten die houër van 'n lisensie, so 'n permit nodig het nie vir die invoer van hoogstens twaalf kwart-bottels of 'n gelyke hoeveelheid drank in 'n houër of houers wat behoorlik en dig gekurk of geprop moet wees:

Met dien verstande voorts dat die bovermelde vrystelling nie geld vir die streek wat in paragraaf (b) van subartikel (1) aangedui word nie.”

5. Artikel *sewen-en-sestig* van die hoofproklamasie word hierby gewysig deur die vervanging in subartikel (1) van die woord „deze” deur die woorde „die voorafgaande”.

6. Artikel *een-en-sewentig* van die hoofproklamasie word hierby gewysig deur die woorde „de volgende straffen:

voor de eerste overtreding en boete vijftig pond niet te boven gaande, en indien geen securiteit voor de betaling gegeven is, en bij gebreke van betaling, aan gevangenisstraf, met of zonder harde arbeid, drie maanden niet te boven gaande, tenzij de boete vroeger betaald of geïnd is.

Voor een tweede overtreding een boete honderd pond niet te boven gaande en bij gebreke van betaling of voornoemde securiteit, aan gevangenisstraf, met of zonder harde arbeid, zes maanden niet te boven gaande, tenzij de boete vroeger betaald of geïnd is.

Voor een derde of verdere overtreding een boete honderd en vijftig pond niet te boven gaande, en bij gebreke van betaling of voornoemde securiteit, aan gevangenisstraf, met of zonder harde arbeid, twaalf maanden niet te boven gaande, tenzij de boete tevoren betaald of geïnd is of de boete en gevangenisstraf te samen” te vervang deur die woorde „'n boete van hoogstens vyfhonderd pond of gevangenisstraf vir 'n tydperk van hoogstens vyf jaar of beide sodanige boete en sodanige gevangenisstraf.”

7. Hierdie Ordonnansie heet die Wysigingsordonnansie op Dranklisensies 1959.

No. 23 van 1959.]

ORDONNANSIE

Ter wysiging van die Ordonnansie op Myne, Werke en Minerale, 1954.

(Goedgekeur 18 Junie 1959.)

(Engelse teks deur die Administrateur geteken.)

Die Wetgewende Vergadering van die Gebied Suidwes-Afrika VERORDEN:

1. Artikel *agt-en-vyftig* van die Ordonnansie op Myne, Werke en Minerale 1954 (Ordonnansie 26 van 1954) word hierby gewysig deur—

(a) Subartikel (1) deur die volgende subartikel te vervang:

„(1) (a) Die Administrateur kan aan enigiemand die alleenreg toeken, op voorwaardes wat hy na goeddunke stel, om in 'n bepaalde streek te prospekteeer of te myn òf in die algemeen òf ten opsigte van enige besondere minerale.

(b) So 'n alleenreg om te prospekteeer of te myn geld vir 'n termyn wat die Administrateur bepaal en hy kan die termyn van tyd tot tyd verleng.

(c) By ontvangs van kennisgewing van die Administrateur dat 'n alleenreg om te prospekteeer of te myn, of dat 'n verlen-

“Provided that no such permit shall be required by any person other than the holder of a licence for the importation of not more than twelve quart bottles or the equivalent amount of liquor in a receptacle or receptacles properly and securely corked or stoppered:

Provided further that the foregoing exemption shall not apply to the area described in paragraph (b) of sub-section (1).”

5. Section *sixty-seven* of the principal Proclamation is hereby amended by the substitution in sub-section (1) of the words “the preceding” for the word “this”.

6. Section *seventy-one* of the principal Proclamation, is hereby amended by the substitution for the words “the following penalties, that is to say,

For the first offence a penalty not exceeding fifty pounds, and in default of payment being made or security given for the same, to imprisonment, with or without hard labour, for any period not exceeding three months, unless such penalty be sooner paid or levied.

For a second offence a penalty not exceeding one hundred pounds, and in default of payment or security as aforesaid being made or given, to imprisonment, with or without hard labour, for any period not exceeding six months, unless such penalty be sooner paid or levied.

For a third or any subsequent offence a penalty not exceeding one hundred and fifty pounds, and in default of payment or security as aforesaid being made or given, to imprisonment with or without hard labour for any period not exceeding twelve months, unless such penalty be sooner paid or levied; or to both such penalty and such imprisonment.” of the words “a fine not exceeding five hundred pounds or to imprisonment for a period not exceeding five years or to both such fine and such imprisonment.”

7. This Ordinance shall be called the Liquor Licensing Amendment Ordinance, 1959.

No. 23 of 1959.]

ORDINANCE

To amend the Mines, Works and Minerals Ordinance, 1954.

(Assented to 18th June, 1959.)

(English text signed by the Administrator.)

BE IT ORDAINED by the Legislative Assembly for the Territory of South West Africa:—

1. Section *fifty-eight* of the Mines, Works and Minerals Ordinance, 1954 (Ordinance 26 of 1954) is hereby amended —

(a) by the substitution for sub-section (1) of the following sub-section:

“(1) (a) The Administrator may grant to any person the exclusive right to prospect or mine any defined area, either generally or in respect of any particular mineral, subject to such terms and conditions as he may deem fit.

(b) Such exclusive right to prospect or mine shall be for a period determined by the Administrator and he may extend such period from time to time.

(c) On receipt of a notification from the Administrator that an exclusive right to prospect or mine or that an extension of

ging van 'n bestaande reg om te prospekter of te myn aan enigiemand toegestaan is, publiseer die Inspekteur so gou doenlik 'n kennisgewing te dien effekte in die *Offisiële Koerant*.

- (d) Die alleenreg om te prospekter of te myn moet opgeneem word in 'n akte van toekenning onderteken deur die Administrateur en wat heet 'n prospekter- of myntoekenning en die akte word in die Aktekantoor geregistreer in 'n register wat die Registrateur van Aktes hou en wat 'n Prospekter- en Myntoekenningsregister heet. 'n Verlenging ingevolge paragraaf (b) word desgelyks geregistreer by skriftelike bewys van die toestemming van die Administrateur."

- (b) die skraping van subartikel (4); subartikels (5) en (6) word onderskeidelik (4) en (5).

2. Hierdie Ordonnansie heet die Wysigingsordonnansie op Myne, Werke en Minerale 1959 en word beskou as reeds in werking met ingang van die dertiende dag van Julie 1954.

No. 24 van 1959.]

ORDONNANSIE

Ter wysiging van die wet op landnedersetting.

(Goedgekeur 18 Junie 1959.)

(Afrikaanse teks deur die Administrateur geteken.)

Die Wetgewende Vergadering van die Gebied Suidwes-Afrika VERORDEN:—

1. Artikel *vier-en-veertig* van die Landnedersetting Gekonsolideerde en Wysigings Proklamasie 1927 (Unie-Proklamasie 310 van 1927) word hierby gewysig deur die vervanging van paragraaf (e) van subartikel (1) deur die onderstaande paragraaf:

„(e) 'n Geldvoorskot moet uitbetaal word binne ses maande, of binne die langer tydperk wat die Administrateur mag toelaat, na die datum waarop dit goedgekeur word, en, as dit nie aldus uitbetaal word nie, verval die goedkeuring om dit te verleen.”

Die bepalings van hierdie paragraaf word beskou as reeds in werking met ingang van die eerste dag van Januarie 1930.

2. Hierdie Ordonnansie heet die Wysigingsordonnansie op Landnedersetting 1959.

No. 25 van 1959.]

ORDONNANSIE

Ter wysiging van die wet op lisensieverlening aan die handel en bedrywe binne die Gebied.

(Goedgekeur 18 Junie 1959.)

(Engelse teks deur die Administrateur geteken.)

Die Wetgewende Vergadering van die Gebied Suidwes-Afrika VERORDEN:—

1. Artikel *nege* van die Konsolidasie-Ordonnansie betreffende Lisensies 1935 (Ordonnansie 13 van 1935) —

an existing right to prospect or mine has been granted to any person, the Inspector shall as soon as practicable publish a notice to that effect in the *Official Gazette*.

- (d) The exclusive right to prospect or mine shall be embodied in a deed of grant signed by the Administrator and styled a Prospecting and/or Mining Grant and shall be registered in the Deeds Registry in a register kept by the Registrar of Deeds and called a Prospecting and Mining Grants Register. Any extension granted in terms of paragraph (b) shall likewise be registered upon written proof of the Administrator's consent."

- (b) by the deletion of sub-section (4); sub-sections (5) and (6) becoming sub-sections (4) and (5) respectively.

2. This Ordinance shall be called the Mines, Works and Minerals Amendment Ordinance, 1959, and shall be deemed to have come into operation on the thirteenth day of July, 1954.

No. 24 of 1959.]

ORDINANCE

To amend the law relating to land settlement.

(Assented to 18th June, 1959.)

(Afrikaans text signed by the Administrator.)

BE IT ORDAINED by the Legislative Assembly for the Territory of South West Africa as follows:—

1. Section *forty-four* of the Land Settlement Consolidation and Amendment Proclamation, 1927 (Union Proclamation 310 of 1927) is hereby amended by the substitution of the following paragraph for paragraph (e) of sub-section (1):

“(e) An advance in money shall be paid over within six months, or such longer period as the Administrator may allow, after the date on which it is approved and, if it is not so paid over, the approval for the making thereof shall lapse.”

The provisions of this paragraph shall be deemed to have been in operation as from the first day of January, 1930.

2. This Ordinance shall be called the Land Settlement Amendment Ordinance, 1959.

No. 25 of 1959.]

ORDINANCE

To amend the law relating to the licensing of trades and occupations within the Territory.

(Assented to 18th June, 1959.)

(English text signed by the Administrator.)

BE IT ORDAINED by the Legislative Assembly for the Territory of South West Africa as follows:—

1. Section *nine* of the Licences Consolidation Ordinance, 1935 (Ordinance 13 of 1935), hereinafter called

hierna heet dit die hoofordonnansie — word hierby gewysig:

- (a) deur die skrapping van die woorde „en, in die geval van hernuwings, minstens sewe dae” en „en applikasies om hernuwings wat laat is, tot op drie dae voor sodanige sitting” in subartikel (2);
- (b) deur die vervanging van die woorde „sodanige applikasie” deur die woorde „applikasie om ’n nuwe lisensie” in subartikel (5);
- (c) deur die invoeging van die woorde „’n agent of handelsreisiger van ’n Uniefirma of ’n buitelandse firma in die kleinhandel,” na die woord „van” waar dit die eerste keer voorkom in sub-paragraaf (v) van paragraaf (a) van subartikel (6); en
- (d) deur die invoeging van die woorde „om ’n nuwe lisensie” na die woord „applikasie” waar dit die tweede keer in paragraaf (b) van subartikel (6) voorkom, en die byvoeging van die woorde “of die mediese streeksbeampte of gesondheidsinspekteur van die Administrasie” aan die slot van daardie paragraaf.

2. Artikel *tien* van die hoofordonnansie word hierby gewysig:

- (a) deur die invoeging van die woorde „die hernuwing van ’n lisensie regmatig verleen ingevolge die bepalings van hierdie Ordonnansie” na die woord “bepaal”;
- (b) deur die invoeging van die woord „hernuwe” na die woord “verleen”.

3. Subartikel (2) van artikel *elf* van die hoofordonnansie word hierby gewysig:

- (a) deur die vervanging van die woord „op” deur die woord “van”; en
- (b) deur die byvoeging van die woorde „of die Suidwes Sakekamer” aan die slot daarvan.

4. Artikel *twee-en-twintig* van die hoofordonnansie word hierby gewysig deur die vervanging van die woorde „voor die 30ste dag van September” in subartikel (1) deur die woorde „saam met die applikasie om hernuwing van die betrokke lisensie, maar in elk geval uiterlik op die een-en-dertigste dag van Januarie”.

5. Hierdie Ordonnansie heet die Konsolidasiewysigingsordonnansie betreffende Lisensies 1959.

No. 26 van 1959.]

ORDONNANSIE

Ter wysiging van die wet op pensioene aan onderwysers.

(Goedgekeur 18 Junie 1959.)

(Engelse teks deur die Administrateur geteken.)

Die Wetgewende Vergadering van die Gebied Suidwes-Afrika VERORDEN:—

1. Artikel *vier-en-sestig* van die Onderwys Proklamasie 1921 (Proklamasie 55 van 1921), soos gewysig, word hierby gewysig deur die vervanging van die woorde „zal zijn pension gedurende zodanige tydperk van weder-aanstelling onderworpen zijn aan vermindering, zodat hij met zodanig salaris niet meer betaald worden zal dan het salaris dat aan hem betaald werd onmiddellik vóór zijn aftreding als tevoren genoemd.” deur die woorde: „kan sy pensioene gedurende die tydperk van sodanige heraanstelling onderhewig gemaak word aan die vermindering wat die Administrateur gelas.”

2. Hierdie Ordonnansie heet die Wysigingsordonnansie op Pensioene vir Onderwysers 1959 en het regskrag vanaf 1 Januarie 1943.

the principal Ordinance, is hereby amended —

- (a) by the deletion in sub-section (2) of the words “and in the case of renewals at least seven days” and “and late applications for renewals up to three days before such sitting”;
- (b) by the substitution in sub-section (5) for the words “such application” of the words “application for a new licence”;
- (c) by the insertion in sub-paragraph (v) of paragraph (a) of sub-section (6) of the words “an agent or commercial traveller of a Union or foreign firm — retail,” after the word “of” where it occurs for the first time; and
- (d) by the insertion in paragraph (b) of sub-section (6) of the words „for a new licence” after the word „application” where it occurs for the second time and by the addition of the following words at the end of the paragraph “or the regional medical officer or health inspector of the Administration”.

2. Section *ten* of the principal Ordinance is hereby amended —

- (a) by the insertion of the words “the renewal of any licence lawfully granted under the provisions of this Ordinance,” after the word “eighteen”; and
- (b) by the insertion of the word “renewed” after the words “be granted”.

3. Sub-section (2) of section *eleven* of the principal Ordinance is hereby amended —

- (a) by the substitution for the word “on” of the word “of”; and
- (b) by the addition of the following words at the end thereof — “or the Suidwes Sakekamer”.

4. Section *twenty-two* of the principal Ordinance is hereby amended by the substitution in sub-section (1) for the words “furnished before the 30th day of September” of the words “rendered together with the application for the renewal of the licence concerned but in any event not later than the *thirty-first* day of January.”

5. This Ordinance shall be called the Licences Consolidation Amendment Ordinance, 1959.

No. 26 of 1959.]

ORDINANCE

To amend the law relating to pensions to teachers.

(Assented to 18th June, 1959.)

(English text signed by the Administrator.)

BE IT ORDAINED by the Legislative Assembly for the Territory of South West Africa, as follows:—

1. Section *sixty-four* of the Education Proclamation 1921 (Proclamation 55 of 1921) as amended, is hereby amended by the substitution for the words “his pension shall, during such period of re-employment, be subject to abatement so that with such salary he shall not be paid at a total rate exceeding the salary paid to him immediately before his retirement as aforesaid.” of the words “his pension may, during such period of re-employment, be made subject to such abatement as the Administrator may direct.”

2. This Ordinance shall be called the Teachers’ Pensions Amendment Ordinance 1959, and shall be deemed to have come into operation on the 1st day of January, 1943.

No. 27 of 1959.]

ORDONNANSIE

Ter wysiging van die wet op die byvoeging van bepaalde grond by die natuurereservaat Okombahe.

(Goedgekeur 18 Junie 1959.)

(Afrikaanse teks deur die Administrateur geteken.)

Die Wetgewende Vergadering van die Gebied Suidwes-Afrika, met die toestemming van die Goewerneur-generaal, dermate sodanige toestemming nodig is, vooraf verkreeë en deur boodskap van die Administrateur aan die Wetgewende Vergadering meegedeel ooreenkomstig die bepaling van artikel *ses-en-twintig* van die „Zuidwest Afrika Konstitutie Wet 1925” soos gewysig by artikel *sestien* van die Wysigingswet op Aangeleenthede van Suidwes-Afrika 1949 (Wet 23 van 1949) van die Parlement van die Unie van Suid-Afrika, VERORDEN:—

1. Artikel *een* van die Ordonnansie op Naturelleservate 1958 (Ordonnansie 26 van 1958) word hierby gewysig deur die vervanging van sub-artikel (1) van die Afrikaanse teks deur die onderstaande sub-artikel:—

„(1) Die kroongrond bestaande uit gedeelte 1, die oorblywende gedeelte van gedeelte 2 en gedeelte 4 van die plaas Sorris Sorris 186 wat in die distrik Omaruru geleë is en 12,860.6242 hektaar beslaan, word hiermee by die natuurereservaat Okombahe gevoeg.”

2. Hierdie Ordonnansie heet die Wysigingsordonnansie op Naturelleservate 1959 en word beskou as reeds in werking met ingang van 26 Junie 1958.

No. 28 van 1959.]

ORDONNANSIE

Ter wysiging van die wet op omheining.

(Goedgekeur 18 Junie 1959.)

(Engelse teks deur die Administrateur geteken.)

Die Wetgewende Vergadering van die Gebied Suidwes-Afrika VERORDEN:—

1. Subartikel (3) van artikel *een* van die Wysigingsordonnansie op die Omheiningsproklamasie 1957 (Ordonnansie 6 van 1957) word hiermee verder gewysig deur die byvoeging van die woorde „van die Proklamasie en die hele Ordonnansie 4 van 1928” na die woord „*veertig*”.

2. Hierdie Ordonnansie heet die Wysigingsordonnansie op die Omheiningsproklamasie 1959 en word beskou as in werking van die elfde dag van April 1957.

No. 29 van 1959.]

ORDONNANSIE

Ter wysiging van die wet op die belasting van honde.

(Goedgekeur 18 Junie 1959.)

(Afrikaanse teks deur die Administrateur geteken.)

No. 27 van 1959.]

ORDINANCE

To amend the law relating to the addition of certain land to the Okombahe Native Reserve.

(Assented to 18th June, 1959.)

(Afrikaans text signed by the Administrator.)

BE IT ORDAINED by the Legislative Assembly for the Territory of South West Africa, with the consent of the Governor-General, in so far as such consent is necessary previously obtained and communicated to the Legislative Assembly by message from the Administrator in accordance with the provisions of section *twenty-six* of the South West Africa Constitution Act, 1925, as amended by section *sixteen* of the South West Africa Affairs Amendment Act, 1949 (Act 23 of 1949), of the Parliament of the Union of South Africa as follows:—

1. Section *one* of the Native Reserves Ordinance, 1958 (Ordinance 26 of 1958) is hereby amended by the substitution in the Afrikaans text of the following sub-section for sub-section (1):—

„(1) Die kroongrond bestaande uit gedeelte 1, die oorblywende gedeelte van gedeelte 2 en gedeelte 4 van die plaas Sorris Sorris 186 wat in die distrik Omaruru geleë is en 12,860.6242 hektaar beslaan, word hiermee by die natuurereservaat Okombahe gevoeg.”

2. This Ordinance shall be called the Native Reserves Amendment Ordinance, 1959, and shall be deemed to have come into operation on the 26th June, 1958.

No. 28 of 1959.]

ORDINANCE

To amend the law relating to fencing.

(Assented to 18th June, 1959.)

(English text signed by the Administrator.)

BE IT ORDAINED by the Legislative Assembly for the Territory of South West Africa, as follows:—

1. Sub-section (3) of section *one* of the Fencing Proclamation Amendment Ordinance 1957, (Ordinance 6 of 1957), is hereby further amended by the addition of the words “of the Proclamation and the whole of Ordinance 4 of 1928” after the word “*forty*”.

2. This Ordinance shall be called the Fencing Proclamation Amendment Ordinance, 1959, and shall be deemed to have come into operation on the eleventh day of April, 1957.

No. 29 of 1959.]

ORDINANCE

To amend the law relating to the taxation of dogs.

(Assented to 18th June, 1959.)

(Afrikaans text signed by the Administrator.)

Die Wetgewende Vergadering van die Gebied Suidwes-Afrika, met die toestemming van die Goewerneur-Generaal, dermate sodanige toestemming nodig is, vooraf verkreë en deur boodskap van die Administrateur aan die Wetgewende Vergadering meegedeel ooreenkomstig die bepalings van artikel *ses-en-twintig* van die „Zuidwest Afrika Konstitutie Wet 1925” soos gewysig by artikel *sestien* van die Wysigingswet op Aangeleenthede van Suidwes-Afrika 1949 van die Parlement van die Unie van Suid-Afrika, VERORDEN:—

1. Artikel *een* van die Hondebelasting- (toepassing op Naturelle) -Proklamasie 1928 (Proklamasie 5 van 1928) word hierby gewysig deur die byvoeging van die woorde „buiten Naturelle wat in die Ovamboland, Kaokoveld en Zessfontein Reservate of die Okavango distrik woon.” aan die slot daarvan.

2. Hierdie Ordonnansie heet die Wysigingsordonnansie op Hondebelasting 1959 en word beskou as reeds in werking met ingang van die eerste dag van April 1928.

No. 30 van 1959.]

ORDONNANSIE

Ter wysiging van die Wet op Verenigings van Werkgewers van Kontrak-Inboorlinge.

(Goedgekeur 18 Junie 1959.)

(Engelse teks deur die Administrateur geteken.)

Die Wetgewende Vergadering van die Gebied Suidwes-Afrika, met die toestemming van die Goewerneur-generaal dermate sodanige toestemming nodig is, vooraf verkreë en deur boodskap van die Administrateur aan die Wetgewende Vergadering meegedeel ooreenkomstig die bepalings van artikel *ses-en-twintig* van die Zuidwest Afrika Konstitutie Wet 1925 (Wet 42 van 1925) soos gewysig by artikel *sestien* van die Wysigingswet op Aangeleenthede van Suidwes-Afrika 1949 (Wet 23 van 1949) van die Parlement van die Unie van Suid-Afrika, VERORDEN:—

1. Artikel *drie* van die Ordonnansie op Verenigings van Werkgewers van Kontrak-Inboorlinge 1952 (Ordonnansie 48 van 1952) word hierby gewysig deur in sub-artikel (1) na die woord „woon” die woorde „of *bona fide* boere wat in die Unie van Suid-Afrika woon en wat boerdery in Suidwes-Afrika beoefen”, in te voeg.

2. Hierdie Ordonnansie heet die Wysigingsordonnansie op Verenigings van Werkgewers van Kontrak-Inboorlinge 1959.

No. 31 van 1959.]

ORDONNANSIE

Ter wysiging van die Wysigingsordonnansie op die Proklamasie op die Beskerming van die Diamantnywerheid 1957.

(Goedgekeur 18 Junie 1959.)

(Engelse teks deur die Administrateur geteken.)

Die Wetgewende Vergadering van die Gebied Suidwes-Afrika VERORDEN:—

1. Subartikel (1) van Artikel *twee* van die Wysigingsordonnansie op die Proklamasie op die Beskerming

BE IT ORDAINED by the Legislative Assembly for the Territory of South West Africa, with the consent of the Governor-General, in so far as such consent is necessary, previously obtained and communicated to the Legislative Assembly by message from the Administrator in accordance with the provisions of section *twenty-six* of the South West Africa Constitution Act, 1925, as amended by section *sixteen* of the South West Africa Affairs Amendment Act, 1949, of the Parliament of the Union of South Africa as follows:—

1. Section *one* of the Dog Tax (Application to Natives) Proclamation, 1928, (Proclamation 5 of 1928), is hereby amended by the addition of the following words at the end thereof “except natives residing in the Ovamboland, Kaokoveld and Zessfontein Reserves or the Okavango district.”

2. This Ordinance shall be called the Dog Tax Amendment Ordinance, 1959, and shall be deemed to have come into operation on the first day of April, 1928.

No. 30 of 1959.]

ORDINANCE

To amend the law relating to the Societies of Employers of Contracted Natives.

(Assented to 18th June, 1959.)

(English text signed by the Administrator.)

BE IT ORDAINED by the Legislative Assembly for the Territory of South West Africa, with the consent of the Governor-General in so far as such consent is necessary previously obtained and communicated to the Legislative Assembly by message from the Administrator in accordance with the provisions of section *twenty-six* of the South West Africa Constitution Act, 1925 (Act 42 of 1925) as amended by section *sixteen* of the South West Africa Affairs Amendment Act, 1949 (Act 23 of 1949) of the Parliament of the Union of South Africa, as follows:

1. Section *three* of the Societies of Employers of Contracted Natives Ordinance, 1952 (Ordinance 48 of 1952) is hereby amended by the insertion of the words “or *bona fide* farmers resident in the Union of South Africa and farming in South West Africa” after the words “South West Africa” in sub-section (1).

2. This Ordinance shall be called the Societies of Employers of Contracted Natives Amendment Ordinance, 1959.

No. 31 of 1959.]

ORDINANCE

To amend the Diamond Industry Protection Proclamation Amendment Ordinance 1957.

(Assented to 18th June, 1959.)

(English text signed by the Administrator.)

BE IT ORDAINED by the Legislative Assembly for the Territory of South West Africa as follows:

1. Sub-section (1) of section *two* of the Diamond Industry Protection Proclamation Amendment Ordinance,

van die Diamantnywerheid 1957 (Ordonnansie 43 van 1957) word hierby gewysig deur die woorde „agthonderd jaarts” deur die woorde „drie myl” te vervang.

2. Hierdie Ordonnansie heet die Wysigingsordonnansie op die Proklamasie op die Beskerming van die Diamantnywerheid 1959.

1957 (Ordinance 43 of 1957), is hereby amended by the substitution of the words “three miles” for the words “eight hundred yards”.

2. This Ordinance shall be called the Diamond Industry Protection Proclamation Amendment Ordinance 1959.

No. 32 van 1959.]

ORDONNANSIE

Ter wysiging van die wet op munisipaliteite.

(Goedgekeur 18 Junie 1959.)

(Engelse teks deur die Administrateur geteken.)

No. 32 of 1959.]

ORDINANCE

To amend the law relating to Municipalities

(Assented to 18th June, 1959.)

(English text signed by the Administrator.)

Die Wetgewende Vergadering van die Gebied Suidwes-Afrika met die toestemming van die Goewerneurgeneraal, dermate sodanige toestemming nodig is, vooraf verkree en deur boodskap van die Administrateur aan die Wetgewende Vergadering meegedeel ooreenkomstig die bepaling van artikel *ses-en-twintig* van die „Zuidwest Afrika Konstitutie Wet 1925” soos gewysig by artikel *sestien* van die Wysigingswet op Aangeleenthede van Suidwes-Afrika 1949 van die Parlement van die Unie van Suid-Afrika, VERORDEN:—

1. Artikel *veertien* van die Munisipale Ordonnansie 1949 (Ordonnansie 3 van 1949) — hierna heet dit die hoofordonnansie — word hierby vervang deur die onderstaande artikel:—

„Diskwalifikasies.

14. (1) Niemand wat nie 'n blanke is nie, of wat 'n lid is van die raad van enige ander munisipaliteit of 'n lid is van 'n dorpsbestuur, niemand wie se boedel ten behoeve van sy skuldeisers afgestaan is, geen insolvent wat nie gerehabiliteer is nie, niemand wat te eniger tyd aan enige oortreding skuldig bevind is, en wat gestraf is met gevangenis sonder die keuse van 'n boete, tensy sy gevangenisstraf minstens vyf jaar voor sy verkiesing verstryk het, geen kranksinnige persoon, niemand wat reeds drie maande lank agterstallig is met die betaling van sy stadsbelasting, gelde of bedrae (insluitende rente) wat hy aan die munisipaliteit skuld, niemand wat by hierdie wet onbevoeg of gediskwalifiseer is, kan as raadslid van 'n munisipaliteit gekies word of aanbly nie, en as 'n aldus gediskwalifiseerde persoon vir verkiesing benoem word, is die benoeming ongeldig, en moet die kiesbeampde dit verwerp: Met dien verstande dat enige kieser geregtig is om die optrede van die kiesbeampde by die Hoë Hof van Suidwes-Afrika in hersiening te bring.

(2) Waar 'n raadslid langer as drie maande in gebreke bly met die betaling van die stadsbelasting, gelde of bedrae (insluitende rente) wat hy aan die munisipaliteit skuld, moet die stadsklerk hierdie feit aan die burgemeester rapporteer, en die burgemeester laat die stadsklerk 'n skriftelike kennisgewing per aangetekende pos aan sodanige raadslid bestel, waarin vermeld word dat sodanige raadslid aldus in gebreke bly en waarin sodanige raadslid gewaarsku word dat, tensy sodanige agterstallige belasting, gelde of bedrae (insluitende rente) binne 'n tydperk van veertien dae na die datum van die kennisgewing betaal word, die burgemeester sodanige raadslid ontsetel en sy amp vakant sal verklaar.

Versuim sodanige raadslid om sodanige agterstallige stadsbelasting, gelde of bedrae

BE IT ORDAINED by the Legislative Assembly for the Territory of South West Africa, with the consent of the Governor-General, in so far as such consent is necessary previously obtained and communicated to the Legislative Assembly by message from the Administrator in accordance with the provisions of section *twenty-six* of the South West Africa Constitution Act, 1925, as amended by section *sixteen* of the South West Africa Affairs Amendment Act, 1949 of the Parliament of the Union of South Africa as follows:—

1. The following section is hereby substituted for section *fourteen* of the Municipal Ordinance, 1949 (Ordinance 3 of 1949), hereinafter called the principal Ordinance:—

„Disqualifications.

14. (1) No person who is not a European or who is a member of the council of any other municipality or is a member of any village management board, no person whose estate is under assignment in trust for his creditors, no insolvent who has not obtained his rehabilitation, no person convicted at any time of any offence for which imprisonment without option of a fine has been imposed as a punishment unless his period of imprisonment has expired at least five years prior to his election, no person of unsound mind, no person who shall be in arrear for a period of three months in respect of rates, fees or monies, (including interest), due to the municipality, no person who is not qualified or who is disqualified by this law shall be capable of being elected or of continuing a councillor of any municipality, and in case any person so disqualified is nominated for election the nomination shall be void and shall be rejected by the returning officer: Provided that it shall be competent for any voter to bring the action of the returning officer on review before the High Court of South West Africa.

(2) Where a councillor remains in default with the payment of rates, fees or monies, (including interest), due by him to the municipality for more than three months, this fact shall be reported by the town clerk to the mayor who shall cause the town clerk to serve on such councillor a notice in writing under registered cover stating that the said councillor is so in default and warning such councillor that unless such arrear rates, fees or monies, (including interest), are paid within a period of fourteen days from the date of such notice, such councillor shall be declared by the mayor to be unseated and his seat vacant.

Should such councillor fail within such period of fourteen days aforesaid to pay in

(insluitende rente) binne voormelde tydperk van veertien dae ten volle te betaal, verklaar die burgemeester sodanige raadslid as ontsetel en sy amp vakant."

2. Artikel *sestien* van die hoofordonnansie word hierdeur vervang deur die onderstaande artikel:—

„Kontrakte waarby raadsliede belang het.

16. (1) Geen raadslid of sy gade mag, hetsy om eie ontwil of dié van sy gade, of ten behoeve van 'n vennootskap, firma of maatskappy of ander handelsliggaam met regs persoonlikheid waarin hy of sy gade belange het, 'n kontrak met die raad aangaan of, met die oog op so 'n kontrak met die raad, onderhandel nie, as hy of sy gade regstreeks of onregstreeks geldelike belange in so 'n kontrak het of sal kry nie; nóg mag hy, as hy 'n advokaat of prokureur is, regstreeks of onregstreeks as advokaat of prokureur optree teen die raad vir enigemand in enige siviele of strafregtelike saak of geding wat die raad teen so 'n persoon, of so 'n persoon teen die raad, aanhangig maak het nie, tensy sodanige raadslid, waar dit oor 'n strafregtelike saak gaan, vooraf die raad se eenparige toestemming daartoe verkry het, met dien verstande dat die onderstaande soorte kontrakte uitgesonderd word:—

- (i) toevallige aankope teen 'n waarde van hoogstens £15 per maand of 'n enkele transaksie van hoogstens £100 een keer per finansiële jaar as die burgemeester so 'n enkele transaksie skriftelik gemagtig het, en dit aan die raad meegedeel is;
- (ii) 'n kontrak met 'n beperkte maatskappy soos bepaal by die Maatskappyordonnansie 1928 (Ordonnansie 19 van 1928) of enige ander handelsliggaam met regs persoonlikheid waarin die raadslid of sy gade geen belange het nie buiten dié van 'n gewone aandeelhouer, as hulle saam hoogstens 33¹/₃% van so 'n maatskappy se aandele hou, of met 'n vereniging wie se winste nie aangewend word tot geldelike voordeel van sy lede nie;
- (iii) 'n kontrak vir die lewering deur die raad van 'n diens of artikel teen die gewone openbare tariefgelde;
- (iv) die verkoop of koop van eiendom per openbare veiling of deur openbare tender.

(2) Wanneer die stadsklerk opdrag ontvang van die Sekretaris van Suidwes-Afrika, nadat laasgenoemde 'n skriftelike verslag of klagte ontvang het waaruit dit vir hom blyk dat daar bewys *prima facie* bestaan dat 'n raadslid die bepalings van hierdie artikel oortree het, of waar dit middels 'n skriftelike verslag of klagte onder die stadsklerk se aandag gebring word, of waar hy rede het om aan te neem dat daar bewys *prima facie* bestaan dat 'n raadslid die bepalings van hierdie artikel oortree het, moet die onderstaande prosedure gevolg word:—

- (a) die stadsklerk moet die omstandighede onmiddellik aan die burgemeester meedeel;
- (b) binne sewe dae na ontvangs van die bogenoemde verslag of klagte moet die stadsklerk 'n vergadering van die raad byeenroep;
- (c) by sodanige vergadering moet die raad op die saak ingaan en binne veertien dae na die datum van sodanige vergadering moet die raad sy bevindings en aanbevelings skriftelik aan die Administrateur voorlê: Met dien verstande dat geen bepaling in hierdie

full such arrear rates, fees or monies, (including interest), the mayor shall declare such councillor to be unseated and his seat vacant."

2. The following section is hereby substituted for section *sixteen* of the principal Ordinance:—

"Contracts in which councillors are interested.

16. (1) No councillor or his spouse shall, either on his own behalf or that of his spouse, or on behalf of any partnership, firm or company or other corporate trading body in which he or his spouse is interested, enter into or negotiate for any contract with the council, if he or his spouse has or would derive any direct or indirect pecuniary interest in such contract; nor, being an advocate or attorney shall he directly or indirectly act as such advocate or attorney against the council for any person in any civil or criminal matter or case instituted by the council against such person or by such person against the council, unless such councillor, where it concerns a criminal case, has previously obtained the council's unanimous permission, provided that contracts of the following kinds shall be excepted.

- (i) casual purchases up to £15 per month or any single transaction not exceeding £100 once in every financial year, if such single transaction shall have been authorised in writing by the mayor and is reported to the council;
- (ii) a contract with a limited company as defined by the Companies Ordinance 1928 (Ordinance 19 of 1928), or any other corporate trading body in which the councillor or his spouse has no other interest than that of an ordinary shareholder, if between them they hold not more than 33¹/₃% of the shares in such company or with an association whose profits are not applied to the pecuniary benefit of its members;
- (iii) a contract for the supply by the council of a service or thing at the ordinary public tariff charges;
- (iv) a sale or purchase of property by public auction or public tender.

(2) Where the town clerk is instructed by the Secretary for South West Africa after the latter has received a written report or complaint from which it appears to him that there is *prima facie* proof that the provisions of this section have been contravened by a councillor or where it is brought to the notice of the town clerk by means of a written report or complaint or where he has reason to believe that there is *prima facie* proof that the provisions of this section have been contravened by a councillor, the following procedure shall be adopted:—

- (a) The town clerk shall immediately report the circumstances to the mayor;
- (b) within seven days of the receipt of the aforementioned report or complaint the town clerk shall convene a meeting of the council;
- (c) at this meeting the council shall investigate the matter and shall within fourteen days of the date of such meeting, submit its findings and recommendations to the Administrator in writing: Provided that nothing in this sub-section contained shall pre-

subartikel die Administrateur belet om 'n komitee van ondersoek *ex mero motu* aan te stel nie;

- (d) die Administrateur oorweeg die verslag en aanbevelings van die raad sodra moontlik, asook die verslag van die komitee van ondersoek, as daar so 'n verslag is, en, met betrekking tot die bepalings van hierdie artikel, bevind hy dat die betrokke raadslid —

- (i) die bepalings van hierdie artikel nie oortree het nie, en dan behou die raadslid sy amp; of
- (ii) die genoemde bepalings wel oortree het, maar dat sy optrede onopsetlik en in die openbare belang was, en dan behou die raadslid sy amp; of
- (iii) hierdie artikel oortree het en dat die versagtende omstandighede wat paragraaf (ii) noem, afwesig is, en dan verbeur die raadslid sy amp.

Die Administrateur stel die stads-klerk onmiddellik skriftelik in kennis van sy beslissing, en die stadsklerk moet die beslissing onverwyld aan die betrokke raadslid oordra. Waar die beslissing ooreenkomstig sub-paragraaf (iii) geskied, moet hy onmiddellik kragtens hierdie Ordonnansie stappe doen om die vakature te vul wat aldus geskep word.

(3) Waar 'n raadslid of sy gade geldelike belange het — hetsy om sy eie ontwil of die van sy gade, of ten behoeve van enige vennootskap, firma of maatskappy of ander handelsliggaam met regspersoonlikheid, waarin hy of sy gade regstreekse of onregstreekse geldelike belange het of kan verkry — in 'n kontrak met die munisipaliteit vir die lewering van 'n diens of goedere, hetsy ingevolge so 'n kontrak die raad of dan wel die ander kontraktant sodanige diens of goedere lewer, is dit die plig van so 'n raadslid om voor of op die raadsvergadering waarop sodanige kontrak goedgekeur word as sy belange dan bestaan, of as hulle daarna verwerf word, dan binne 'n redelike tydperk, maar in elk geval hoogstens een maand na die verwerwing van sodanige belange, dit aan die raad te openbaar, en as sodanige openbaarmaking nie op 'n vergadering van die raad geskied nie, moet dit middels 'n brief wat aan die stadsklerk gerig en afgelewer moet word, gedoen word, en die stadsklerk moet op die eerste vergadering na ontvangs van sodanige brief verslag daaroor aan die raad doen, en enige sodanige openbaarmaking moet aangeteken word in die notule van daardie raadsvergadering waarop die raadslid sy openbaarmaking gedoen het of die stadsklerk sodanige openbaarmaking gerapporteer het, en die raad moet dit onmiddellik skriftelik aan die Administrateur rapporteer.

(4) 'n Raadslid wat hierdie artikel oortree deur te versuim om sy belange in 'n kontrak met die munisipaliteit te openbaar soos hierby vereis word, is by skuldigbevinding strafbaar met 'n boete van hoogstens vyftig pond, en die hof wat hom veroordeel, kan beveel dat hy rekenskap gee van enige winste wat hom ten opsigte van so 'n kontrak toeval, en hulle aan die raad uitbetaal, en dat hy sy amp moet ontruim, en daarop word sy amp vakant: Met dien verstande egter dat die hof nie so 'n bevel doen nie as daar bewys word dat 'n raadslid se versuim om so 'n openbaarmaking te doen, te wyte was aan tekste, afwesigheid buite die munisipaliteit, vergissing, onopsetlikheid of 'n ander

vent the Administrator from instituting *ex mero motu* a committee of enquiry;

- (d) The Administrator shall as soon as possible consider the report and recommendations of the council as well as the report, if any, of such committee of enquiry and shall find relative to the provisions of this section, that the councillor in question —

- (i) has not contravened the provisions of this section, in which case the councillor shall retain his seat; or
- (ii) has contravened the said provisions, but that the action of the councillor was inadvertent or was in the public interest, in which case the councillor shall retain his seat; or
- (iii) has contravened this section and that the mitigating circumstances mentioned in sub-paragraph (ii) are absent, in which case the councillor shall forfeit his seat.

The Administrator shall forthwith notify the town clerk of his decision in writing and the latter shall immediately inform the councillor in question thereof and in the case of sub-paragraph (iii) he shall take immediate steps in terms of this Ordinance to fill the vacancy so created.

(3) Where any councillor or his spouse is pecuniarily interested either on his own behalf or on that of his spouse, or on behalf of any partnership, firm or company or other corporate trading body in which he or his spouse has or would derive any direct or indirect pecuniary interest in any contract with the municipality for the performance of any service or the supply of any material, whether under such contract such service is to be performed or such material is to be supplied by the council or the other party to the contract, it shall be the duty of such councillor, before or at the meeting of the council at which such contract is approved, if his interest then exists, or if his interest is subsequently acquired, then within a reasonable time and in any case not later than one month after the acquisition of such interest, to disclose the same to the council, and such disclosure, if not made at a meeting of the council, shall be made by letter addressed and delivered to the town clerk, which shall be reported by him to the council at the first meeting held after the receipt of such letter, and any such disclosure shall be entered in the minutes of the meeting of the council at which the same is made by the councillor or reported by the town clerk, and shall forthwith be reported in writing by the council to the Administrator.

(4) Any councillor who contravenes this section by omitting to disclose his interest in any contract with the council as hereby required shall be liable on conviction to a fine not exceeding fifty pounds, and the court before which he is convicted may order that he shall account for and pay over to the council any profits which may accrue to him in respect of such contract, and that he shall vacate his seat and his seat shall thereupon become vacant: Provided, however that the court shall not make such order if it is proved that the omission of any councillor to make such disclosure was due to illness, absence from the municipality, mis-

dergelike oorsaak, en nie aan kwade trou nie."

3. Artikel *sewentien* van die hoofordonnansie word hierby gewysig deur die voorbehoud daarvan te vervang deur die onderstaande voorbehoud:—

„Met dien verstande dat waar raadslede ingevolge 'n besluit van die raad gemagtig is om weens raadsake te reis die onderhoudstoelae aan hulle betaal kan word wat die Administrateur van tyd tot tyd in die *Offisiële Koerant* voorskryf: Met dien verstande voorts dat die raad besluit watter soort vervoer so 'n raadslid moet gebruik, en dat die raad of self sodanige vervoer kan verskaf of die raadslid kan vergoed vir die nodige uitgawes wat hy in verband met sodanige vervoer aangegaan het."

4. Artikel *twee-en-twintig* van die hoofordonnansie word hierby vervang deur die onderstaande artikel:—

„Bedanking deur raadslede.

22. Elkeen wat tot die amp van burgemeester, onderburgemeester, raadslid of adviseur van 'n komitee van 'n raad gekies of aangestel is, kan middels 'n skriftelike mededeling aan die stadsklerk uit sodanige amp bedank, en van die datum waarop die stadsklerk sodanige mededeling ontvang het, of van die datum wat in sodanige mededeling genoem word, na gelang, hou so iemand op om burgemeester, onderburgemeester, raadslid of adviseur, na gelang, te wees."

5. Artikel *drie-en-twintig* van die hoofordonnansie word hierby gewysig deur —

(a) die vervanging van subartikel (2) deur die onderstaande subartikel:—

„(2) Wanneer ook al sodanige buitengewone vakature ontstaan, moet die stadsklerk sodra moontlik daarna verslag daarvan doen by die burgemeester of die Administrateur, na gelang, en daarop verklaar die burgemeester of die Administrateur, na gelang, sodanige raadslid se amp vakant."

(b) die vervanging van subartikel (3) deur die onderstaande subartikel:—

„(3) Vakatures wat ontstaan weens die redes genoem in paragrafe (a) en (b) van subartikel (1) hiervan, word deur die burgemeester as sodanig verklaar, of as hy versuim om dit binne 'n redelike tyd te doen, deur die Administrateur.

Vakatures wat ontstaan weens die redes genoem in paragrafe (c), (d), (e) en (f) van subartikel (1) kan, onderhewig aan 'n beroep op die Hoë Hof van Suidwes-Afrika, deur die Administrateur as sodanig verklaar word, na sodanige ondersoek soos hy nodig en behoorlik ag, of deur die genoemde Hoë Hof in enige proses waarin sodanige onbevoegdheid of diskwalifikasie bewys word, of deur enige hof wat weens enige oortreding 'n diskwalifiserende vonnis vel. By 'n beroep teen die optrede van die Administrateur hieringevolge, kan die Sekretaris van Suidwes-Afrika, of persoonlik of deur 'n advokaat, namens die Administrasie verskyn."

6. Artikel *vyf-en-veertig* van die hoofordonnansie word hierby herroep.

7. Artikel *ses-en-veertig* van die hoofordonnansie word hierby gewysig deur die woord „ontstaan" waar ook al dit voorkom, te vervang deur die woorde „verklaar word."

8. Artikel *ses-en-veertig bis* van die hoofordonnansie word hierby gewysig deur die woord „ontstaan" waar dit vir die eerste keer voorkom, te vervang deur die woorde „verklaar word", en die woorde „Ontstaan so 'n vakature egter" te vervang deur die woorde „Word so 'n vakature egter verklaar."

9. Artikel *agt-en-veertig* van die hoofordonnansie word hierby vervang deur die onderstaande artikel:—

„Kennisgewing van verkiesing.

48. (1) Behoudens die bepalinge van artikels *ses-en-veertig* en *ses-en-veertig bis* moet die kiesbeampte binne sewe dae van die

take, inadvertence or some other like cause, and was not due to any want of good faith."

3. Section *seventeen* of the principal Ordinance is hereby amended by the substitution of the following proviso for the proviso thereto:—

“Provided that councillors authorised by resolution of the council to travel on council business may be paid such subsistence allowance as the Administrator may by notice in the *Official Gazette* from time to time prescribe: Provided further that the council shall decide on the form of transport to be used by such councillor and that the council may either provide such transport or reimburse such councillor for any necessary expenditure incurred by him in connection with such transport."

4. The following section is hereby substituted for section *twenty-two* of the principal Ordinance:

“Resignation of councillors.

22. Any person elected or appointed to the office of mayor, deputy mayor, councillor or adviser of a committee of a council may resign such office by written communication addressed to the town clerk, and such person shall cease to be mayor, deputy mayor, councillor or adviser as the case may be, from the date of the receipt of such communication by the town clerk or from any date specified in such communication as the case may be."

5. Section *twenty-three* of the principal Ordinance is hereby amended by:

(a) the substitution of the following sub-section for sub-section (2):—

“(2) Whenever such extraordinary vacancy occurs the town clerk shall as soon as possible thereafter report the same to the mayor or the Administrator, as the case may be, and the mayor or the Administrator, as the case may be, shall thereupon declare the seat of such councillor vacant."

(b) the substitution of the following sub-section for sub-section (3):—

“(3) Vacancies on the grounds mentioned in paragraphs (a) and (b) of sub-section (1) hereof shall be declared by the mayor, or in his default, within a reasonable time, by the Administrator.

Vacancies on the grounds mentioned in paragraphs (c), (d), (e) and (f) of sub-section (1) may, subject to an appeal to the High Court of South West Africa, be declared by the Administrator after such inquiry as he may deem necessary and proper, or by the said High Court in any proceedings in which any such disqualification is established or by any court passing any disqualifying sentence for any offence. In the case of an appeal against the Administrator's action hereunder the Secretary for South West Africa may appear on behalf of the Administration either personally or through counsel."

6. Section *forty-five* of the principal Ordinance is hereby repealed.

7. Section *forty-six* of the principal Ordinance is hereby amended by the substitution of the words “is declared” for the words “occurs” and “occur” wherever they appear.

8. Section *forty-six bis* of the principal Ordinance is hereby amended by the substitution of the words “is declared” for the word “occurs” wherever it appears.

9. The following section is hereby substituted for section *forty-eight* of the principal Ordinance:—

“Notice of election.

48. (1) Subject to the provisions of sections *forty-six* and *forty-six bis*, within seven days of the declaration of a vacancy

verklaring van 'n vakature in die raad, hetsy sodanige vakature deur verloop van tyd ontstaan het of 'n buitengewone vakature is, 'n kennisgewing plaas in een of meer nuusblaaië wat binne die munisipaliteit omloop, en sodanige kennisgewing buite die kantoor van die raad aanplak en aangeplak hou, en in sodanige kennisgewing moet hy 'n dag bepaal, hoogstens *een-en-twintig* en minstens veertien dae na die datum van sodanige kennisgewing, as die nominasiedag vir die verkiesing van kandidate, en hy moet vereis dat alle sodanige kandidate voor elfuur voormiddag op die nominasiedag op 'n plek binne die munisipaliteit wat sodanige kennisgewing aangee en op die wyse hieronder beskryf, benoem moet word: Met dien verstande dat waar 'n munisipaliteit in wyke verdeel is, waar al die raadslede saam weens verloop van tyd aftree, die kiesbeampte die kennisgewings wat hierdie artikel en artikel *drie-en-veertig* vereis, lank genoeg voor die werklike aftreedatum van sodanige raadslede kan publiseer, om toe te laat dat die verkiesing van hul opvolgers, as daar 'n verkiesing moet plaasvind, binne sewe dae na die datum van hul aftrede gehou word. As hierdie prosedure gevolg word, en die getal benoemde kandidate minder is as, of gelyk is aan, die getal vakatures, word die aldus benoemde kandidate as verkose verklaar van die datum waarop hul voorgangers aftree.

By 'n eerste verkiesing van raadslede in 'n munisipaliteit wat na die inwerking-treding van hierdie Ordonnansie gestig is, word die kennisgewing wat hierin genoem word, deur die magistraat van die distrik gepubliseer, en moet hy dit ook buite sy kantoor aanplak en aangeplak hou.

(2) 'n Raadslid wat verkies word om 'n buitengewone vakature te vul, aanvaar die amp onmiddellik na so 'n verkiesing en bekleed die amp vir die onverstreke gedeelte van die tydperk waarvoor die raadslid wie se plek hy inneem, verkies was.

(3) By die toepassing van hierdie hoofstuk beteken 'n „buitengewone vakature” enige vakature in die amp van raadslid buite 'n vakature wat deur verloop van tyd ontstaan het.”

10. Artikel *negen-en-veertig* van die hoofordonnansie word hierby gewysig deur die woorde „Voor vier uur in die namiddag van die dag voor die nominasiedag” te vervang deur die woorde „Voor elfuur voormiddag op die nominasiedag.”

11. Artikel *drie-en-veertig* van die hoofordonnansie word hierby gewysig deur die onderstaande woorde in te voeg na die woorde „stemplek aangegee word.”:—

„Die dag wat vir die verkiesing bepaal word, moet minstens veertien dae en hoogstens een-en-twintig dae na die nominasiedag wees.”

12. Artikel *ses-en-veertig* van die hoofordonnansie word hierby vervang deur die onderstaande artikel:—

„Pliëte van kiesbeampte.

56. Die kiesbeampte moet orde hou by die stemplek, moet reël hoeveel kiesers tegelyk toegelaat moet word, en moet alle ander persone, buite die beamptes, die kandidate, die diensdoende konstabels en een agent vir elke kandidaat op een tydstop, uitsluit.”

13. Paragraaf (a) van subartikel (2) van artikel *eenhonderd sewen-en-veertig* van die hoofordonnansie word hierby gewysig deur —

(a) die woord „inkomste” waar dit in die vyfde, negende en sestiende reël voorkom, te vervang deur die woord „uitgawe”;

(b) die onderstaande woorde aan die slot daarvan in te voeg:—

on the council, whether such vacancy be by effluxion of time or an extraordinary one, the returning officer shall publish a notice in the one or more newspapers circulating within the municipality and shall post such notice and keep it posted outside the offices of the council, and in such notice he shall specify a day, being not more than twenty-one and not less than fourteen days from the date of such notice, as the day of nomination of candidates for the election, and he shall require that all such candidates shall be nominated before 11 a.m. on the day of nomination at some place within the municipality to be fixed in such notice in the manner hereinafter provided: Provided that in the case of a municipality divided into wards where all the councillors retire together by effluxion of time, the returning officer may publish the notices required by this section and section *fifty-three* sufficiently far in advance of the actual date of retirement of the councillors as to permit of the election, if any, of their successors being held within seven days from the date of retirement. In the event of this procedure being adopted and the number of nominated candidates being less than or equal to the number of vacancies, the candidates thus nominated, shall be declared elected from the date of retirement of their predecessors.

In the case of a first election of councillors in any municipality constituted after the commencement of this Ordinance, the notice herein referred to shall be published by the Magistrate of the district, and shall be posted by him and kept posted outside his office.

(2) A councillor who has been elected to fill an extraordinary vacancy, shall assume office immediately after such election and he shall hold office for the unexpired portion of the period for which the councillor, whose place he has taken, had been elected.

(3) For the purposes of this chapter an “extraordinary vacancy” means any vacancy in the office of a councillor other than one occasioned by the effluxion of time.”

10. Section *forty-nine* of the principal Ordinance is hereby amended by the substitution of the words “Before 11 a.m. on the day of nomination” for the words “Before four o'clock in the afternoon of the day before the day of nomination”.

11. Section *fifty-three* of the principal Ordinance is hereby amended by the insertion of the following words after the words “polling place.”:—

“The day appointed for the holding of the election shall be not less than fourteen and not more than twenty-one days from the day of nomination.”

12. The following section is hereby substituted for section *fifty-six*:—

“Duties of returning officer.

56. The returning officer shall keep order at the polling place, shall regulate the number of voters to be admitted at a time and shall exclude all other persons except the officials, the candidates, the constables on duty, and one agent of each candidate at a time.”

13. Paragraph (a) of sub-section (2) of section *one hundred and forty-seven* of the principal Ordinance is hereby amended by:—

(a) the substitution of the word “expenditure” for the word “income” wherever it appears;

(b) the insertion of the following words at the end thereof:—

„By die toepassing van hierdie subartikel beteken die uitgawe van 'n munisipaliteit die goedgekeurde beraamde uitgawe van die voorafgaande jaar uit inkomstefondse.”

14. Artikel *eenhonderd-agt-en-veertig* van die hoofordonnansie word hierby vervang deur die onderstaande artikels:—

„Stadsklerk en amptenare.

148. (1) Die raad stel van tyd tot tyd 'n stadsklerk en die nodige amptenare aan, mits daar voorsiening gemaak is vir sodanige betrekings in die lopende begroting en in die vaste diensstaat van die raad en mits die Administrateur sowel die begroting en die vaste diensstaat, as die salarisskale van sodanige betrekings skriftelik goedgekeur het.

(2) Elke vaste aanstelling in die betrekking van 'n hoof van 'n departement of teen 'n salarisskaal met 'n maksimum van £1200 per jaar, of meer of teen 'n vaste salaris van £1200 per jaar of meer is onderworpe aan die voorafverkreë goedkeuring van die Administrateur sowel wat betref die keuse van die amptenaar as die voorwaardes waarop hy aangestel word: Met dien verstande dat die raad geen sodanige amptenaar wat met die Administrateur se goedkeuring aangestel is, sonder die Administrateur se voorafverkreë skriftelike goedkeuring mag ontslaan of sy besoldiging mag verminder of tot meer as sy normale skaalverhoging mag vermeerder nie.

(3) Die raad kan persone tydelik in diens neem mits die Administrateur die betrokke uitgawe skriftelik goedgekeur het, en, as die grondloon of -salaris van so 'n tydelike werknemer hoër as £300 per jaar is, die Administrateur sodanige salaris of loon skriftelik goedgekeur het.

(4) 'n Amptenaar wat nie ingevolge hierdie artikel met die Administrateur se goedkeuring aangestel is nie, en wat deur die raad ontslaan word, kan hom skriftelik op die Administrateur beroep teen so 'n ontslag, mits sodanige beroep binne sewe dae na die ontslag gedoen word. Enige amptenaar wat hom aldus beroep moet terselfder tyd 'n afskrif van die beroep aan die stadsklerk van die betrokke munisipaliteit stuur, en die stadsklerk moet die afskrif met die eerste geleentheid aan die raad voorlê.

(5) Niemand mag as amptenaar van 'n munisipaliteit aangestel word as hy in die ses maande onmiddellik voor sodanige aanstelling 'n raadslid van daardie munisipaliteit was nie.

(6) Niemand mag ingevolge die bepalings van hierdie artikel in 'n vaste hoedanigheid of op proef aangestel word nie, tensy hy van goeie karakter is, en vry is van enige geestelike of liggaamlike gebrek, siekte of swakheid wat die uitvoering van sy pligte waarskynlik kan belemmer of sy aftrede uit so 'n betrekking vroeër as op die voorgeskrewe aftree-ouderdom kan genoodsaak, en tensy hy minstens een jaar lank in die Unie of in die Gebied gewoon het: Met dien verstande dat iemand wat nie die bogenoemde woon-kwalifikasies het nie, aangestel kan word as die Administrateur oortuig is dat so 'n aanstelling weens tegniese of professionele kwalifikasies of om 'n ander spesiale rede nodig of wenslik is: Met dien verstande voorts dat geen so 'n aanstelling gedoen mag word nie, tensy die Administrateur die raad skriftelik meegedeel het dat hy aldus oortuig is.

(7) Die amptenare in die diens van die raad is nie onderworpe aan opdragte of bevels van enige raadslid buiten die burge-

“For the purposes of this sub-section the expenditure of a municipality shall mean the approved estimated expenditure of the previous year from revenue funds.”

14. The following sections are hereby substituted for section *one hundred and forty-eight* of the principal Ordinance:—

“Town clerk and officers.

148. (1) The council shall from time to time appoint a town clerk and such officers as may be necessary provided that provision has been made for such posts in the current estimates and on the fixed establishment of the council and that both the estimates and the fixed establishment, as well as the salary scales appertaining to such posts, have been approved by the Administrator in writing.

(2) Every appointment of a permanent nature in the post of a head of a department or on a salary scale with a maximum of £1,200 *per annum* or more, or at a fixed salary of £1,200 *per annum* or more, shall be subject to the prior approval of the Administrator both in regard to the selection of the officer and to the terms on which he is appointed: Provided that no such officer appointed with the approval of the Administrator shall be dismissed by the council or his emoluments reduced or increased beyond his normal scale increment, without the prior written approval of the Administrator.

(3) The council may employ persons on a temporary basis provided that the Administrator has in writing approved of the expenditure concerned and that, if the basic wages or salary of any person so temporarily employed is in excess of £300 *per annum*, such salary or wages have been approved in writing by the Administrator.

(4) Any officer who has not been appointed with the approval of the Administrator in terms of this section and who is dismissed by the council may appeal in writing to the Administrator against such dismissal provided that such appeal is made within seven days of such dismissal. Any officer so appealing shall at the same time forward a copy of such appeal to the town clerk of the municipality concerned and the latter shall lay such copy before the council at the earliest opportunity.

(5) No person shall be appointed as an officer of a municipality who has been a councillor of that municipality during the six months immediately preceding such appointment.

(6) No person shall be appointed under the provisions of this section in a permanent capacity or on probation unless such person is of good character and free from any mental or physical defect, disease or infirmity, which is likely to interfere with the performance of his duty or may render necessary his retirement therefrom earlier than the prescribed age of retirement, and unless he has resided for not less than one year in the Union or in the Territory: Provided that a person may be appointed who has not the aforesaid residential qualifications if the Administrator is satisfied that it is necessary or desirable to make such appointment on account of technical or professional qualifications or for some other special reason: Provided further that no such appointment shall be made unless the Administrator has signified in writing to the council that he is so satisfied.

(7) The officers in the employ of the council shall not be subject to the instructions or orders of any councillor except the

meester of, by sy afwesigheid, die onderburgemeester nie. Sodanige opdragte of bevels moet sover moontlik middels die stadsklerk aan die departementele hoof of betrokke amptenaar oorgedra word, en hulle mag nie onbestaanbaar wees met staande besluite of met die verklaarde beleid van die raad nie, nóg mag hulle uitgawes meebring waarvoor daar geen voorsiening in die goedgekeurde begroting van die raad gemaak is nie. Die bepalinge van subartikel (2) van artikel eenhonderd-agt-en-veertig *bis* geld met die nodige veranderinge ook hierdie subartikel.

(8) Die Raad kan vervoertoelae betaal teen 'n tarief per myl wat die Administrateur goedkeur, aan sodanige van sy werknemers wat hul private voertuie in die diens van die raad moet gebruik. Onderhewig aan die Administrateur se goedkeuring in elke besondere geval kan die raad ook toelae betaal aan sy werknemers ten opsigte van bykomende pligte wat sodanige werknemers verrig wanneer hulle 'n hoër betrekking waarneem, of om ander redes wat die Administrateur genoegsaam ag.

(9) By die toepassing van hierdie en die eersvolgende drie artikels beteken „hoof van 'n departement” die stadsklerk, die stadstoesourier, die stadsingenieur, die elektrotegniese stadsingenieur, die amptenaar wat toesig het oor die munisipaliteit se openbare gesondheidsdepartement, en die amptenaar wat toesig het oor die munisipaliteit se departement vir nie-blanke sake; beteken „amptenaar” 'n werknemer op die vaste diensstaat van die munisipale diens; en beteken „vaste diensstaat” die betrekkings wat die raad as nodig bepaal vir die normale en gereelde vereistes van die munisipale diens, maar sluit uit enigeen wie se basiese salaris minder is as £300 per jaar.

(10) Die bepalinge van hierdie artikel geld nie beamptes en ander persone wat uit die Naturelle-inkomsterekening besoldig word nie.

148*bis*. (1) Die stadsklerk is die uitvoerende en administratiewe hoofamptenaar van die raad. Hy is verantwoordelik vir, en het die toesig oor, al die stukke en aantekeninge van die raad, en hy voer die algemene korrespondensie van die raad. Alle mededelings wat onder die raad se aandag gebring moet word, moet aan hom gerig word, en hy lê hulle voor die raad of die betrokke komitee, na gelang. Hy is ook die gewone instansie waardeur die opdragte van die raad aan die ander hoofde van departemente en aan die personeel van die munisipaliteit moet gaan.

(2) Is enige besluit of opdrag wat die raad op 'n raadsvergadering of 'n komitee van die raad geneem of uitgereik het, syns insiens onwettig of onreëlmstig, moet die stadsklerk onmiddellik sodanige raad of komitee in kennis stel dat so 'n opdrag onwettig of onreëlmstig is. As die raad of komitee desondanks by so 'n besluit of opdrag bly, moet die stadsklerk hierdie feit in die notule van die vergadering waarop dit geopper is, aanteken, en moet die voorsitter van die vergadering of komitee die besluit of opdrag voor die afsluiting van die vergadering skriftelik aan die stadsklerk oordra.

(3) Die stadsklerk of in sy afwesigheid, 'n amptenaar wat hom verteenwoordig moet elke vergadering van die raad en elke vergadering van 'n komitee bywoon, tensy hy of sy verteenwoordiger die vergadering nie kan bywoon nie, of tensy hy of sy verteenwoordiger deur die voorsitter van die vergadering versoek word om hom daaraan te onttrek.

mayor or, in his absence, the deputy mayor. Such instructions or orders shall as far as possible be conveyed to the departmental head or officer concerned through the town clerk, and these shall not conflict with standing resolutions or with the stated policy of the council nor shall they involve expenditure for which no provision has been made on the approved estimates of the council. The provisions of sub-section (2) of section one hundred and forty-eight *bis* shall apply *mutatis mutandis* to this sub-section.

(8) The council may pay transportation allowances at rates per mile approved by the Administrator, to such of its employees who are required to use their private vehicles in the service of the council. The council may also, subject in each case to the approval of the Administrator, pay allowances to its employees in respect of additional duties performed by such employees when acting in a higher post or for some other reason which the Administrator deems sufficient.

(9) For the purposes of this section and the next succeeding three sections “head of a department” shall mean the town clerk, town treasurer, town engineer, town electrical engineer, the officer in charge of the public health department of the municipality and the officer in charge of the non-European affairs department of the municipality, “officer” shall mean an employee on the fixed establishment of the municipal service, and “fixed establishment” shall mean the posts determined by the council as necessary for the normal and regular requirements of the municipal service, but shall not include any persons whose basic salary is less than £300 *per annum*.

(10) The provisions of this section shall not apply to officials and persons paid from the Native Revenue Fund.

148*bis*. (1) The town clerk shall be the chief executive and administrative officer of the council. He shall be responsible for and have charge of all the documents and records of the council and he shall conduct the general correspondence of the council. All communications required to be brought to the attention of the council shall be addressed to him and he shall lay them before the council or committee concerned, as the case may be. He shall also be the normal channel through which the instructions of the council are conveyed to other heads of departments and to the staff of the municipality.

(2) Should any resolution taken or instruction issued by the council at any meeting of the council or committee of the council, be in the opinion of the town clerk illegal or irregular he shall forthwith make known to the council or committee that such resolution or instruction is illegal or irregular. Should the council or committee in spite hereof persist in such resolution or instruction the town clerk shall note these facts in the minutes of the meeting at which it arose and the resolution or instruction shall be conveyed to the town clerk in writing by the chairman of the meeting or committee before the conclusion of the meeting.

(3) Every meeting of the council and every meeting of a committee of the council shall be attended by the town clerk or in his absence by some officer representing him, unless he or his representative is unable to attend or he or his representative has been requested by the chairman of the meeting to withdraw therefrom.

Town clerk's duties.

Stadsklerk se pligte.

(4) Daar moet notule van die vergaderings van die raad of komitees van die raad gehou word, en die notules moet in boeke gebind word wat die stadsklerk vir daardie doel aanhou. Die notule van elke sodanige vergadering moet aan die eersvolgende gewone vergadering van die raad of komitee, na gelang, voorgelê word ter bekragtiging en ter ondertekening deur die voorsitter van sodanige vergadering, sowel as deur die stadsklerk, of, in sy afwesigheid, deur sy verteenwoordiger. Waar die notules op los blaaië aangeteken word en later in boekvorm gebind word, moet elke los blad deur die bogenoemde ondertekenaars onderteken word.

(5) Waar die stadsklerk of sy verteenwoordiger in die omstandighede wat subartikel (3) uiteensit, van 'n vergadering afwesig is, moet die voorsitter op daardie vergadering die besluite wat in die afwesigheid van die stadsklerk of sy verteenwoordiger geneem word, notuleer, en die notule by afloop van die vergadering of sodra daarna soos die stadsklerk of sy verteenwoordiger beskikbaar is, aan hom oorhandig. As die stadsklerk of sy verteenwoordiger op versoek van die voorsitter van 'n vergadering afwesig is, moet die voorsitter hierdie feit notuleer.

(6) Elke inskrywing in die notule van die raad of van 'n komitee daarvan, wat bekragtig en onderteken is soos hierdie artikel vereis, of enige gewaarmerkte afskrif daarvan of uittreksel daaruit, wat die burgemeester en die stadsklerk behoorlik as sodanig verklaar en onderteken het, word in alle geregshoue aanvaar as die amptelike notule van die raad of 'n komitee daarvan, en ten opsigte van alle sake in verband met 'n vergadering waarvan die vermelde notule na bewering 'n verslag is, word daar vermoed dat hulle behoorlik en reëlmatig geskied het, tensy die teenoorgestelde bewys word."

15. Artikel *eenhonderd een-en-vyftig* van die hoofordonnansie word hierby vervang deur die onderstaande artikel:—

„Vergaderings van die raad.

151. Die raad hou so dikwels soos nodig, maar minstens elf keer per jaar bereken van die eerste dag van Januarie met tussenposes van hoogstens agt weke, gewone vergaderings vir die afhandeling van sy werksaamhede. Die burgemeester kan, en moet, op 'n skriftelike versoek, onderteken deur minstens een-derde van die raadslede, waarin die doel van so 'n vergadering genoem moet word, te eniger tyd 'n spesiale vergadering byeenroep."

16. Artikel *eenhonderd drie-en-vyftig* van die hoofordonnansie word hierby vervang deur die onderstaande artikel:—

„Kworum.

153. Een helfte van die raadslede is 'n kworum, en by staking van stemme het die voorsitter benewens sy gewone stem ook 'n beslissende stem."

17. Artikel *eenhonderd ses-en-vyftig* van die hoofordonnansie word hierby gewysig deur die onderstaande voorbehoud aan die slot daarvan in te voeg:—

„Met dien verstande dat die raad, nieteenstaande andersluidende bepalings in hierdie artikel, 'n geldsake-komitee moet aanstel vir die reëling van, en die beheer oor, die geldsake van die raad."

18. Artikel *eenhonderd sewen-en-vyftig* van die hoofordonnansie word hierby gewysig deur die onderstaande woorde aan die slot daarvan in te voeg:—

„Sodanige raadgewers het egter geen stemreg nie."

19. Subartikel (1) van artikel *eenhonderd nege-en-vyftig* van die hoofordonnansie word hierby gewysig deur —

(4) Minutes of the meetings of the council or committee of the council shall be drawn up and bound in books kept for that purpose by the town clerk. The minutes of each such meeting shall be submitted for confirmation at the next ordinary meeting of the council or committee, as the case may be, and for signature by the chairman of such meeting and also by the town clerk or in his absence by his representative. If the minutes are kept on loose leaves, to be later bound into book form, each loose leaf shall be signed by the abovementioned signatories.

(5) Where the town clerk or his representative is absent from a meeting in the circumstances set out in sub-section (3), the resolutions taken in the absence of the town clerk or his representative shall be minuted by the chairman of that meeting and he shall hand the minutes to the town clerk or his representative at the conclusion of the meeting or so soon after as the town clerk or his representative is available. If the town clerk or his representative is absent from a meeting at the request of the chairman this fact shall be minuted by the chairman.

(6) Every entry contained in the minutes of the council or any committee thereof confirmed and signed as in this section required, or any authenticated copy thereof or extract therefrom, duly signed and attested as such by the mayor and town clerk, shall be received in all courts of law as the official minutes of the council or any committee thereof, and all matters relating to any meeting of which the said minutes purport to be the record, shall be presumed to have been properly and regularly done, until the contrary is proved."

15. The following section is hereby substituted for section *one hundred and fifty-one* of the principal Ordinance:—

"Meetings of council.

151. The council shall hold an ordinary meeting for the dispatch of business as often as may be necessary but not less than eleven times a year, calculated from the first day of January, at intervals of not more than eight weeks. The mayor may, and in the event of a written request signed by at least one-third of the councillors, specifying the object of such meeting, shall call a special meeting at any time."

16. The following section is hereby substituted for section *one hundred and fifty-three* of the principal Ordinance:—

"Quorum.

153. One half of the councillors shall form a quorum and in the event of an equality of votes the chairman, in addition to his ordinary vote shall have a casting vote."

17. Section *one hundred and fifty-six* of the principal Ordinance is hereby amended by the insertion of the following proviso at the end thereof:—

"Provided that notwithstanding anything to the contrary in this section contained the council shall appoint a finance committee for regulating and controlling the finances of the council."

18. Section *one hundred and fifty-seven* of the principal Ordinance is hereby amended by the insertion of the following words at the end thereof:—

"Such advisers shall, however, have no vote."

19. Sub-section (1) of section *one hundred and fifty-nine* of the principal Ordinance is hereby amended by:—

- (a) die onderstaande paragraaf na paragraaf 17 in te voeg:—

„17bis. Die reëling, inspeksie en registrasie van, en die toesig en beheer oor, huurrytuie, en die voorskryf van standaarde en voorwaardes waaraan hulle moet voldoen; die reëlings van, toesig en beheer oor, en beperking op, die getal passasiers en die hoeveelheid bagasie wat sodanige rytuie kan vervoer, insluitende die reg om te onderskei tussen die verskeie soorte sodanige rytuie; die reëling van, en beperking en verbod op, die gebruik van sodanige rytuie deur verskillende rasse, insluitende die reg om te onderskei tussen die verskillende rasse wat deur verskillende tipes rytuie vervoer kan word; die reëling van, en beheer en toesig oor, die parkering van sodanige rytuie in parkeer- of ander gebiede wat die raad bepaal; die voorskryf van vereistes om te verseker dat sodanige rytuie skoon en in goeie werkende orde gehou word, en die opstel van regulasies om die verspreiding van besmetlike, aansteeklike of aanstootlike siektes deur sodanige rytuie te verhoed;

- (b) die onderstaande paragraaf na paragraaf 19 in te voeg:—

19bis. Wanneer die raad, na behoorlike ondersoek en by vertoning van 'n sertifikaat te dien effekte deur die stadsingenieur, gesondheidsinspekteur of 'n ander behoorlik gekwalifiseerde persoon, 'n gebou of perseel weens gebrekkige of ondoelmatige konstruksie, vervalte toestand, gebrek aan lig, lug of belugting, of om enige ander rede beskou as gevaarlik of nadelig vir die bewoners daarvan, of vir persone of ander geboue of persele in die buurt, die reg om die eienaar daarvan aan te sê om sodanige gebou te ontruim of te sluit, en, met die Administrateur se goedkeuring, om dit te sloop, of die nodige veranderings daaraan aan te bring, of sodanige gebou of perseel skoon te maak of te ontsmet. Versuim die eienaar om aan so 'n lasgewing te voldoen, kan die raad alle werk daaraan wat hy nodig ag uitvoer en die koste daarvan van die eienaar verhaal.”;

- (c) die onderstaande paragraaf na paragraaf 36 in te voeg:—

„36bis. Die instelling van behuisingskemas onderhewig aan die Administrateur se goedkeuring en aan die waarborge en voorwaardes wat hy goed vind. Sodanige behuisingskemas kan, onder andere, die aankoop, oprigting en instandhouding van woonhuise, die verhuur van sodanige huise teen gangbare huurgelde, die verkoop van sodanige huise teen pryse en op voorwaardes wat die Administrateur goedkeur, en die voorskiet van geld, met vaste eiendom as sekuriteit, aan persone wat in die munisipaliteit woon (insluitende werknemers van die raad) om grond in die munisipaliteit aan te skaf of huise daarin te bou, asook verbandhoudende sake insluit. Die bepalinge van artikel eenhonderd twee-en-sewentig geld nie 'n huurkontrak wat ingevolge die bepalinge van 'n goedgekeurde behuisingskema aangegaan is nie.

36ter. Die uitvoering of onderneming van enige werk of diens binne 'n munisipaliteit, wat nie spesiaal by hierdie Ordonnansie of enige ander wet gemagtig word nie, wat die Administrateur goedgekeur het omdat dit in die belang van die raad of van die inwoners van die munisipaliteit is, en die opstel van regulasies in verband daarmee.”;

- (d) die onderstaande paragraaf na paragraaf 37 in te voeg:—

„37bis. Die uitvoering, met die Administrateur se goedkeuring, van alle werksaamhede wat nodig of dienstig is ter behoorlike uitoefening of nakoming van die bevoegdhede en pligte wat by hierdie Ordonnansie toegelaat of opgelê word.”

20. Subartikels (2) en (3) van artikel eenhonderdeen-sestig van die hoofordonnansie word hierby vervang deur die onderstaande subartikels:—

„(2) Nadat die raad 'n besluit vir die uitvaardiging van 'n regulasie aangeneem het, moet 'n afskrif van so 'n regulasie in die kantoor van die

- (a) the insertion of the following paragraph after paragraph 17:—

“17bis. The regulation, inspection, registration, supervision and control of vehicles plying for hire and the prescribing of standards and conditions to which they must conform; the regulation, supervision, control and limitation of the number of passengers and amount of luggage to be conveyed by such vehicles, including the right to differentiate between various kinds of such vehicles; the regulation, limitation and the prohibition of the use of such vehicles by different races, including the right to differentiate between the various races which different types of such vehicles may carry; the regulation control and supervision of the parking of such vehicles in parking areas or areas defined by the council; the prescribing of requirements for ensuring that such vehicles are kept clean and in good running order and the making of regulations for preventing the spreading of contagious, infectious or obnoxious diseases by means of such vehicles.”

- (b) the insertion of the following paragraph after paragraph 19:—

“19bis. The right where any buildings or premises are, in consequence of defective or unsuitable construction, bad state of repair, want of light, air, or ventilation or any other reason considered by the council after due investigation and upon production of a certificate to that effect by the town engineer, health inspector or some other suitably qualified person to be dangerous or injurious to the inhabitants thereof or to persons or other buildings or premises in the neighbourhood, to require the owner to vacate, or close, and with the approval of the Administrator, to demolish such building or premises, or to carry out such alterations as may be necessary or to cleanse or disinfect such building or premises. Upon failure by the owner so to do the council may carry out such work as it considers necessary and recover the cost thereof from the owner.”

- (c) the insertion of the following paragraphs after paragraph 36:—

“36bis. The provision of housing schemes subject to these being approved of by the Administrator and subject to such safeguards and conditions as he may deem fit. Such schemes may *inter alia* include the purchase, erection and maintenance of dwelling houses, the lease of such houses at current rentals, the sale of such dwellings at prices and conditions approved of by the Administrator, and the making of advances of money on the security of immovable property for the purpose of persons living in the municipality (including employees of the council) acquiring land or building houses in the municipality and for matters incidental thereto. The provisions of section one hundred and seventy-two shall not apply to any lease entered into under the provisions of an approved housing scheme.

36ter. The carrying on or undertaking of any work or service within a municipality, not specially authorised by this Ordinance or any other law, which the Administrator has approved of as being in the interest of the council or the inhabitants of the municipality, and the making of regulations in connection therewith.”;

- (d) the insertion of the following paragraph after paragraph 37:—

“37bis. The doing with the approval of the Administrator of all things necessary or expedient for the proper carrying out of the powers and duties imposed by or permitted under this Ordinance.”

20. The following sub-sections are hereby substituted for sub-sections (2) and (3) of section one hundred and sixty of the principal Ordinance:—

“(2) After any resolution for passing any regulation has been agreed to by the council, a copy of such regulation shall be deposited at the office of

stadsklerk ingelewer word, alwaar dit veertien dae lank en te alle redelike tye ter insae van enigeen moet lê, en moet daar 'n kennisgewing geplaas word in 'n nuusblad wat algemeen in die munisipaliteit omloop, asook aangeplak word op die plek of plekke in die munisipaliteit wat die raad bepaal, waarin die algemene strekking van die beoogde regulasie uiteengesit word, en waarin vermeld word dat 'n afskrif daaraan soos voormeld ter insae lê.

(3) Enigeen wat meen dat sy of die algemene publiek se belange nadelig beïnvloed sal word deur so 'n regulasie, kan binne die voormelde tydperk 'n skriftelike beswaar teen die beoogde regulasie by die stadsklerk indien. As die stadsklerk by verstryking van die voormelde tydperk nog geen besware ontvang het nie, moet die beoogde regulasie onmiddellik aan die Administrateur voorgelê word vir sy goedkeuring, wysiging of ander besluit; as daar egter wel besware ontvang word, moet hulle aan die raad voorgelê word vir oorweging, en dan saam met die beoogde regulasie en die raad se kommentaar, as hy kommentaar gelewer het, aan die Administrateur voorgelê word vir sy goedkeuring van die regulasie of enige ander besluit. As die regulasie goedgekeur word, moet dit in die *Offisiële Koerant* gepubliseer word, en daarop het sodanige regulasie regsrag in die munisipaliteit, en is dit nie bloot weens die feit dat die formaliteite wat by subartikel (2) hiervan uiteengesit is, nie in elke besonderheid nagekom is nie ongeldig nie, tensy daar tot oortuiging van 'n bevoegde hof bewys word dat werklike en wesenlike nadeel gely is weens die nie-nakoming van sodanige formaliteite: Met dien verstande dat waar so 'n regulasie in sy aard verdeelbaar is, die Administrateur 'n deel daarvan kan goedkeur, en sy goedkeuring van 'n deel daarvan kan weerhou of dit wysig."

20bis. Die onderstaande artikel word hierby ingevoeg na artikel *eenhonderd-en-sestig* van die hoofordonnansie:—

„Raad moet regulasies toevas.

160bis. Die raad is verplig om binne die munisipaliteit alle regulasies wat ingevolge die bepalings van hierdie Ordonnansie of enige ander wet uitgevaardig is, toe te pas."

21. Artikel *eenhonderd drie-en-sestig* van die hoofordonnansie word hierby vervang deur die onderstaande artikel:—

„Geldtoekennings ten behoeve van liefdadigheid en openbare belange, ens.

163. (1) Die raad kan in sy jaarlikse begroting voorsiening maak vir geldtoekennings aan enige persoon, vereniging of groep persone wat binne die munisipaliteit liefdadigheidsbelange, openbare belange, openbare welsyn, sport en sportbelange, opvoedkundige werksaamhede en vierings van 'n volksaard bevorder of daarby behulpsaam is.

(2) Die raad kan van tyd tot tyd aan enige persoon, vereniging of groep persone wat in sub-artikel (1) genoem word, enige munisipale diens gratis of teen 'n verminderde tarief lewer, mits die waarde van sodanige dienste verreken word teen die voorsiening wat in sub-artikel (1) genoem word."

22. Artikel *eenhonderd vier-en-sestig* van die hoofordonnansie word hierby gewysig deur na die woord „pleine" in sub-paragraaf (i) die onderstaande woorde in te voeg:—

„of 'n kaart wat 'n pad, straat of plein voorstel wat geheg is aan 'n transportakte wat sodanige pad, straat of plein of deel daarvan aan 'n raad oordra uit hoofde van 'n onderverdeling van eienendom."

23. Die onderstaande artikel word hierby na artikel *eenhonderd een-en-sewentig* van die hoofordonnansie ingevoeg:—

„Bevoegheid van Administrateur om strate te open.

171bis. Nieteenstaande andersluidende bepalings in hierdie Ordonnansie of enige ander wet, kan die Administrateur 'n straat

the town clerk, and shall there be open for inspection, for a period of fourteen days, by any person at all reasonable times, and a notice shall be published in a newspaper generally circulating in the municipality and shall furthermore be posted at such place or places in the municipality as the council may determine, setting forth the general purport of the proposed regulation, and stating that a copy is open for inspection as aforesaid.

(3) Any person who considers that his or the general public's interests will be adversely affected by such regulation may during the aforesaid period lodge a written objection with the town clerk against the proposed regulation. If, at the expiry of the aforementioned period no objections are received by the town clerk, the proposed regulations shall forthwith be submitted to the Administrator for approval, amendment or otherwise; in the event, however, of any objections being received, they shall be laid before the council for consideration, and shall be submitted, together with the proposed regulations and with the council's comments, if any, to the Administrator for approval or amendment or otherwise of the proposed regulations, which, if approved, shall be published in the *Official Gazette*, and thereupon such regulation shall have the force of law in the municipality and shall not be deemed to be invalid merely by reason of the fact that the formalities set out under sub-section (2) hereof have not been observed in every detail, unless it be shown to the satisfaction of any competent Court that real and substantial prejudice has in fact been suffered through the non-observance of such formalities: Provided that where any such regulation is in its nature divisible, the Administrator may approve part thereof and may withhold his approval from any part or may amend such regulation."

20bis. The following section is hereby inserted after section *one hundred and sixty* of the principal Ordinance:—

„Council obliged to enforce regulation.

160bis. It shall be obligatory upon the council to enforce, within the municipality, all regulations made under the provisions of this Ordinance or of any other law."

21. The following section is hereby substituted for section *one hundred and sixty-three* of the principal Ordinance:—

„Grants of money to charitable and public interests etc.

163. (1) The council may make provision in its annual estimates for grants of money to any person, society or group of persons who, within the municipality promote or assist in promoting charitable interests, public interest, public welfare, sport and sporting interests, educational activities and for celebrations of a national character.

(2) The council may from time to time grant and render to any person, society or group of persons mentioned in sub-section (1) any municipal service without charge or at a reduced charge, provided that the value of such services is debited against the provision referred to in sub-section (1)."

22. Section *one hundred and sixty-four* of the principal Ordinance is hereby amended by the insertion in sub-paragraph (i) of the following words after the word "squares":—

"or a diagram representing a road, street or square annexed to a deed of transfer conveying such road, street or square or portion thereof to a council in pursuance of any sub-division of property."

23. The following section is hereby inserted after section *one hundred and seventy-one* of the principal Ordinance:—

„Powers of Administrator to open streets.

171bis. Notwithstanding anything to the contrary in this Ordinance or in any other law contained, the Administrator may, where

wat ingevolge hierdie Ordonnansie gesluit of verlê is, heropen of herverlê as hy, na behoorlike ondersoek, meen dat sodanige heropening of herverlegging in die openbare belang is, en in so 'n geval geld die voorwaardes en beperkings wat artikel *eenhonderd een-en-sewentig* noem met die nodige veranderinge."

24. Artikel *eenhonderd twee-en-sewentig* van die hoofordonnansie word hierby gewysig deur —

(a) die onderstaande voorbehoud aan die slot van paragraaf (a) van subartikel (2) in te voeg:—
„Met dien verstande dat wanneer ook al die Administrateur ingevolge die Dorpe-Ordonnansie 1928 (Ordonnansie 11 van 1928) sy verlof gegee het tot 'n onderverdeling van grond of erwe in 'n munisipaliteit, geen sodanige goedkeuring nodig is ten opsigte van grond wat as voorwaarde by sodanige onderverdeling aan die munisipaliteit oorgedra word nie, nóg is sodanige goedkeuring nodig waar daar geen koopprys betaal of waardevolle teenprestasie geskied ten opsigte van die grond wat deur 'n munisipaliteit ontvang of aangeskaf word nie.”;

(b) subartikel (4) deur die onderstaande subartikel te vervang:—

„(4) (i) Alle gelde wat die raad uit die verkoop van vaste eiendom ontvang het en wat nie andersins deur die reg toegeëien word nie, insluitende rente op onbetaalde paaielemente van die koopprys van enige sodanige eiendom, en enige gelde wat volgens die Administrateur se lasgewing aldus inbetaal moet word, moet inbetaal word in 'n fonds wat die „Vaste Eiendomsfonds” heet: Met dien verstande dat die raad onderhewig aan die Administrateur se goedkeuring en aan ander bepalinge en voorwaardes wat hy oplê, van tyd tot tyd die gebruik van die helfte van die gelde wat in die Vaste Eiendomsfonds gestort word, vir die oprigting, verbetering of uitbreiding van permanente werke kan magtig, insluitende werke in verband met 'n onderneming wat hy gemagtig is om in te stel: Met dien verstande voorts dat die raad, onderhewig aan die Administrateur se goedkeuring en aan ander bepalinge en voorwaardes wat hy oplê, die gebruik van die oorblywende gelde waarmee die Vaste Eiendomsfonds gekrediteer is, vir die reeds vermelde doeleindes kan magtig, asook vir die terugbetaling van lenings wat ingevolge artikel *eenhonderd ses-en-tagtig* aan munisipaliteite toegeken is, mits die gelde wat aldus gebruik word met of sonder rente aan die Vaste Eiendomsfonds terugbetaal moet word uit die raad se inkomstefondsrekening of uit die inkomste van ander betrokke fondse by wyse van gelyke jaarlikse paaielemente oor 'n tydperk van hoogstens vyftig jaar, na die raad bepaal, en met inagneming van die duursaamheid van die werke waarop die uitgawes gemaak word.

(ii) Alle gelde wat kragtens die Dorpe-Ordonnansie 1928 (Ordonnansie 11 van 1928) aan die raad verskuldig word by wyse van vrytoekennings moet in 'n spesiale rekening inbetaal word, en sodanige gelde kan net gebruik word vir die oprigting, verbetering of uitbreiding van werke van 'n permanente aard.

(iii) Alle gelde wat die raad uit enige ander vorm van vervreemding van vaste eiendom ontvang moet aangewend word soos die Administrateur gelas.”;

(c) in subartikel (5) die woorde „asook die opmetingskoste van grond wat die raad aangeskaf het” in te voeg na die woorde „aangekoop is.”;

(d) subartikel (6) deur die onderstaande subartikel te vervang:—

(6) By die verkoop of verhuur van vaste eiendom kan die raad met die skriftelike toestemming van die Administrateur in die koop- of huurvoorwaardes die onderstaande bepaal:—

(a) die klas of waarde van die geboue wat daarop opgerig moet word;

a street has been closed or diverted in terms of this Ordinance, re-open or re-divert any such street if he, after due inquiry, is of opinion that such re-opening or re-diverting is in the interests of the public, in which case the conditions and restrictions mentioned in section *one hundred and seventy-one* shall *mutatis mutandis* apply.”

24. Section *one hundred and seventy-two* of the principal Ordinance is hereby amended by:—

(a) the insertion of the following proviso at the end of paragraph (a) of sub-section (2):—

“Provided that whenever the Administrator in terms of the Townships Ordinance 1928, (Ordinance 11 of 1928), has approved of any sub-division of land or erven in a municipality, no such sanction shall be necessary for any land transferred as a condition of such sub-division to such municipality, nor shall such sanction be necessary where no purchase price is paid or no valuable consideration passes in respect of land received or acquired by a municipality.”;

(b) the substitution of the following sub-section for sub-section (4):—

“(4) (i) All monies received by the council from the sale of immovable property, not otherwise appropriated by law, including interest on unpaid instalments of the purchase price of any such property, and any monies which the Administrator directs to be so paid shall be paid into a fund to be called the “Fixed Property Fund”: Provided that subject to the approval of the Administrator, and subject to such other terms and conditions as he may impose, the council may from time to time authorise the use of one half of the monies paid into the Fixed Property Fund for the construction, improvement or extension of any permanent works, including those of any undertaking which it is empowered to establish: Provided further that, subject to the approval of the Administrator and subject to such other terms and conditions as he may impose, the council may authorise the use of the remaining monies standing to the credit of the Fixed Property Fund for the purposes already mentioned, and to repay loans granted to municipalities in terms of section *one hundred and eighty-six*, provided that the monies so used shall be repaid to the Fixed Property Fund with or without interest from the council's revenue fund account or from the revenues of the other funds concerned, by equal annual instalments extending over a period not exceeding fifty years as the council may determine, regard being had to the durability of the works upon which expenditure is to be incurred.

(ii) Any monies which may become due to the council in terms of the Townships Ordinance, 1928 (Ordinance 11 of 1928), by way of endowments shall be paid into a special account and such monies shall only be used for the construction, improvement or extension of works of a permanent nature.

(iii) All monies received by the council from any other form of alienation of immovable property, shall be disposed of as directed by the Administrator.”

(c) by the insertion in sub-section (5) of the words “including survey costs, of land acquired by the council” after the word “council” where it appears for the second time;

(d) by the substitution of the following sub-section for sub-section (6):—

“(6) In selling or letting any immovable property the council may, with the written consent of the Administrator, make provision in the conditions of sale or lease for:

(a) the class or value of the buildings to be erected thereon;

- (b) die tyd waarbinne sodanige geboue opgerig moet word;
- (c) die inkorting van of beperking op, die gebruik van sodanige eiendom tot net woon- of sake-doeleindes of tot albei;
- (d) die oprigting van stutmure deur, en op koste van, die eienaar, koper of huurder, na gelang, van sodanige eiendom, om te verhoed dat enige deel daarvan op die straat afval of andersom, as die raad enige straatoppervlakte verhoog of verlaag;
- (e) die beperking van die bewoning en gebruik van enige sodanige eiendom tot blankes of nie-blankes en hul *bona fide* huisbediendes;
- (f) die aanlê van water-, elektrisiteits-, riool- of vloedwater-hoofleidings oor enige sodanige eiendom sonder dat hy vergoeding aan die eienaar of bewoner daarvan hoef te betaal;

en kan hy ook bepaal dat die voorwaardes wat nodig is om volle krag en werking te gee aan enige van die bepalinge wat in hierdie subartikel genoem word, in die transportaktes of huurkontrakte van enige sodanige eiendom ingevoeg moet word, sodat titelopvolgers ook daaraan gebonde is."

25. Artikel *eenhonderd vyf-en-sewentig* van die hoofordonnansie word hierby gewysig deur in die laaste paragraaf van subartikel (2) die woord „kalenderjaar” te vervang deur die woord „boekjaar”.

26. Artikel *eenhonderd ses-en-sewentig* van die hoofordonnansie word hierby gewysig deur —

- (a) subartikel (1) deur die onderstaande subartikel te vervang:—

„(1) Die raad van elke munisipaliteit moet ten opsigte van elke boekjaar en onderhewig aan die Administrateur se goedkeuring belastinge opleë en hef op alle belasbare vaste eiendom, insluitende tydelike oprigtings, binne die munisipaliteit. Sodanige belastinge kan die onderstaande wees:—

- (a) 'n belasting op die liggingswaarde van enige sodanige eiendom — dit heet 'n liggingswaardebelasting” van hoogstens een sjieling in die pond; of
- (b) 'n belasting op die waarde van die verbeterings op enige sodanige eiendom — dit heet die „verbeteringsbelasting”; of
- (c) beide 'n liggingswaardebelasting en 'n verbeteringsbelasting; of
- (d) 'n belasting op die totaalwaarde van enige sodanige eiendom — dit heet 'n „algemene belasting”.

Die raad kan die belastinge wat ten opsigte van 'n boekjaar gehef is, in gelyke paaielemente en so dikwels soos hy bepaal, invorder, en wel na kennisgewing van die betaaldag ingevolge subartikel (1) van artikel *eenhonderd sewe-en-sewentig*: Met dien verstande dat die raad, nieteenstaande andersluidende bepalinge in hierdie Ordonnansie of enige ander wet, ten opsigte van elke boekjaar belastinge soos hierdie artikel bepaal, moet opleë en hef teen kwarttarief op alle belasbare vaste eiendom wat binne die dorpsgrond of meent van die munisipaliteit geleë is maar buite die geproklameerde dorpsgebied, en wat te goeder trou vir die landbou gebruik word.”

- (b) subartikel (3) te vervang deur die onderstaande subartikel:—

„(3) Elke bedrag wat aan die raad verskuldig en betaalbaar is ten opsigte van sanitêre dienste of vuilgoed- of ander verwyderings, en water, waar spoelriolering ingerig is, is gesamentlik en afsonderlik verhaalbaar van die eienaar of bewoner van die eiendom ten tyde wanneer sodanige diens of lewering geskied het, of wanneer sodanige belastinge gehef is.

Elke bedrag wat aan die raad verskuldig en betaalbaar is ten opsigte van die lewering van elektrisiteit of gas of water, waar geen spoelriolering ingerig is nie, is verhaalbaar van die bewoner of persoon wat om sodanige diens of lewering aansoek gedoen het.

- (b) the time within which such buildings are to be erected;
- (c) the restriction or limitation of the use of such property solely for the purposes of residence or business or both;
- (d) the erection of retaining walls by and at the expense of the owner, buyer or lessee, as the case may be, of any such property to prevent any portion thereof from falling into the street or *vice versa*, should the level of any street be raised or lowered by the council;
- (e) the restriction of the occupation and use of any such property to Europeans or non-Europeans and their *bona fide* domestic servants;
- (f) the conducting of water-, electricity-, sewerage- or stormwater-mains over any such property without having to pay compensation to the owner or occupier thereof;

and for the insertion in the title deeds or leases of any such property of the conditions necessary to give full force and effect to any of the provisions mentioned in this sub-section so that successors in title will also be bound thereby.”

25. Section *one hundred and seventy-five* of the principal Ordinance is hereby amended by the substitution in the last paragraph of sub-section (2) of the word “financial” for the word “calendar”.

26. Section *one hundred and seventy-six* of the principal Ordinance is hereby amended by:—

- (a) the substitution of the following sub-section for sub-section (1):—

“(1) The council of every municipality shall, in respect of each financial year make and levy, subject to the approval of the Administrator, rates upon all rateable immovable property, including temporary structures, within the municipality. Such rates may be:

- (a) a rate upon the site value of any such property, to be known as a “site value rate”, not exceeding one shilling in the pound; or
- (b) a rate upon the value of the improvements upon any such property, to be known as an “improvements rate”; or
- (c) both a site value rate and an improvements rate; or
- (d) a rate upon the total value of any such property, to be known as a “general rate”.

The council may collect the rates levied in respect of the financial year in equal instalments as often as it may decide, after giving notice of the due date in terms of sub-section (1) of section *one hundred and seventy-seven*: Provided that, notwithstanding anything to the contrary in this Ordinance or any other law contained, the council shall in respect of each financial year make and levy rates, as set out in this section, at quarter rates on all rateable immovable property which is situated within the townlands or commonage of the municipality but outside the proclaimed township area, and which are *bona fide* used for agricultural purposes.”

- (b) the substitution of the following sub-section for sub-section (3):—

“(3) Every amount which is due and payable to the council in respect of sanitary services, rubbish or other removable, and water where waterborne sewerage is installed, shall be recoverable jointly and severally from the owner or occupier of the property at the time such service was rendered or supply given, or when such rate was levied.

Every amount which is due and payable to the council in respect of the supply of electricity or gas or water where no waterborne sewerage has been installed, shall be recoverable against the occupier or person who applied for such service or supply.

As 'n eienaar, ten gevolge van die bepalings van hierdie artikel, gelde betaal het aan die raad ten opsigte van sanitêre dienste of water, het hy, by gebrek aan enige strydige ooreenkoms, die reg om sodanige bedrag van die bewoner te verhaal.”;

- (c) die woorde „engelyk moet wees” in subartikel (5) te skrap.

27. Artikel *eenhonderd sewen-en-sewentig* van die hoofordonnansie word hierby gewysig deur —

- (a) subartikel (1) te vervang deur die onderstaande subartikel:—

„(1) (a) Elke liggingswaardebelasting, verbeteringsbelasting, spesiale belasting en algemene belasting wat ingevolge hierdie Ordonnansie opgelê is, moet aan die Registrateur van Aktes bekend gemaak word, en elke belasting en paalement daarvan word betaalbaar en opeisbaar by die raad se kantoor op 'n dag wat die raad bepaal, en die raad moet by wyse van 'n advertensie in 'n nuusblad wat in die munisipaliteit omloop, minstens dertig dae kennis gee van die dag waarop die paalement van die belasting betaalbaar en opeisbaar word en watter paalemente betaal moet word. Elkeen wat so 'n paalement van sodanige belasting betaal binne dertig dae na die datum waarop dit betaalbaar en opeisbaar word, is geregtig op 'n korting van tien persent, mits alle agterstallige belastings saam met betaalbare rente betaal is. Die raad kan, na goeë dunde, rente teen hoogstens ses persent per jaar, maar teen 'n minimale bedrag van twee sjellings en ses pennies, bereken van die datum waarop die belasting betaalbaar is tot die dag waarop dit betaal word invorder ten opsigte van alle belastings wat nie binne sestig dae van die datum waarop hulle betaalbaar geword het, betaal is nie.

(b) Die raad het die reg om belastings te hef op alle vaste belasbare eiendom wat gewaardeer is, en waarvan die waardasies verskyn op die voorlopige of op die hoofwaardasie lyste: Met dien verstande dat enige belasting wat gehef word op grond van waardasies wat op die voorlopige waardasielyste verskyn, 'n voorlopige aanslag is, en aangesuiwer moet word in ooreenstemming met die veranderinge en wysigings wat die waardasiehof aan die waardasielys maak.

(c) Enige belasting wat ooreenkomstig die bepalings van artikel *eenhonderd ses-en-sewentig* gehef word op die verbeterings, moet gehef word in verhouding met daardie gedeelte van die boekjaar waarin die verbeterings in hul geheel of ten dele bestaan het, as sodanige deel nuttig gebruik is of kon gebruik gewees het vir die doeleindes waarvoor sodanige verbeterings geskik was.

Die belastings wat ingevolge artikel *eenhonderd ses-en-sewentig* gehef is, is opeisbaar eers van die begin van die jaar, halfjaar of kwartaal, na gelang, waarin die waardering geskied het, of van die datum waarop die eiendom belasbaar geword het, watter van hierdie datums ook al die jongste is.

As daar niesteenstaande andersluidende bepalings in hierdie Ordonnansie of enige ander wet, weens 'n fout in die waardasielys of weens enige ander fout, geen belastings gehef is nie, kan sodanige foute herstel word deur die heffing van die belasting wat subartikel (d) van hierdie artikel bepaal, en wel met terugwerkende krag vir 'n tydperk van hoogstens twee jaar.

(d) Behoudens die bepalings van die voorafgaande subartikel is die belasting wat ingevolge die bepalings van artikel *eenhonderd ses-en-sewentig* betaal moet word op eiendomme waarvan die waardering geskied na die vervalddag van enige paalement van so 'n belasting, betaalbaar en opeisbaar op die datum wat bepaal word as die vervalddag van die eersvolgende paalement van sodanige belasting.”

- (b) subartikel (5) deur die onderstaande subartikel te vervang:—

„(5) Elke sodanige belasting is verhaalbaar van die eienaar ten tyde wanneer dit gewoonlik opeisbaar

Where as a consequence of the provisions of this section, an owner has paid to the council any monies in respect of sanitary services or water, he shall have the right, in the absence of any agreement to the contrary, to recover such amount from the occupier.”;

- (c) the deletion in sub-section (5) of the word “equally”.

27. Section *one hundred and seventy-seven* of the principal Ordinance is hereby amended by:—

- (a) the substitution of the following sub-section for sub-section (1):—

“(1) (a) Every site value rate, improvements rate, special rate and general rate imposed under this Ordinance, shall be notified to the Registrar of Deeds and every rate or instalment thereof shall become due and payable at the offices of the council upon a day to be fixed by the council, of which day and of which instalment of the rates the council shall give at least thirty days notice by advertisement in a newspaper circulating in such municipality. Every person who pays any such instalment of such rate within thirty days of the day on which it becomes due and payable shall be entitled to a reduction of ten *per cent*, provided that all arrear rates together with any interest due thereon have been paid. Interest not exceeding the rate of six *per cent per annum*, with a minimum amount of two shillings and six pence may in the discretion of the council, be charged as from the date on which the rates fall due to the date of payment on all rates which have not been paid within sixty days of the date upon which they fell due.

(b) The council shall have the right to levy rates on all immovable rateable properties which have been valued, the valuations of which properties appear on the provisional or on the main valuation rolls, provided that any rates levied on the basis of valuations appearing on the provisional valuation roll, shall be a provisional assessment, and shall be adjusted in accordance with the alterations and amendments made to the valuation roll by the valuation court.

(c) Any rates levied in accordance with the provisions of section *one hundred and seventy-six* on improvements shall be levied in proportion to that portion of the financial year during which the improvements existed totally or in part, where such part was used or was capable of being used beneficially for the purpose for which such improvements were suitable.

The rates levied in terms of section *one hundred and seventy-six* shall be payable only from the beginning of the year, half year or quarter, as the case may be, during which the valuation was made or as from the date on which the property became rateable, whichever date is the later.

Notwithstanding anything to the contrary in this Ordinance or any other law contained, where rates were not levied as the result of an error in the valuation roll or because of any other error, such errors may be rectified by levying the rate as provided for in sub-section (d) of this section retrospectively for a period not exceeding two years.

(d) Subject to the provisions of the previous sub-section, the rates which shall be payable in terms of the provisions of section *one hundred and seventy-six* in respect of properties of which the valuation shall be made after the due date of any instalment of such rates, shall be due and payable at the date determined to be the due date of the next succeeding instalment of such rates.”

- (b) the substitution of the following sub-section for sub-section (5):—

“(5) Every such rate shall be recoverable against the owner at the time such rate is normally pay-

is, al is daar 'n spesiale vereffeningsbewys ingevolge artikel *eenhonderd agt-en-sewentig* uitge-reik.”;

- (c) die woord „jaar” in subartikel (7) te vervang deur die woord „boekjaar.”

28. Artikel *eenhonderd nege-en-sewentig* van die hoofordonnansie word hierby vervang deur die onderstaande artikel:—

„Rente op agterstallige gelde.

179. Die raad kan rente bereken en invorder teen 'n koers van hoogstens ses persent per jaar op agterstallige gelde vir die lewering van water, elektrisiteit of gas of vir sanitêre dienste, of die raad kan, in stede van sodanige gelde te bereken, 'n bepaalde boete teen hoogstens twee sjielings en ses pennies oplê en invorder —

- (a) ten opsigte van gelde wat maandeliks agteruitbetaalbaar is, as sodanige gelde nie op of voor die vyftiende dag van die maand wat volg op die maand waarin die bedrag betaalbaar ten opsigte van die verbruik van water, elektrisiteit of gas of vir die lewering van sanitêre dienste bepaal word, betaal is nie;
- (b) ten opsigte van gelde wat maandeliks vooruitbetaalbaar is, as sodanige gelde nie op of voor die vyftiende dag van die maand waarin die bedrag bepaal word, wat betaalbaar is vir die water, elektrisiteit of gas wat verbruik sal word of die sanitêre dienste wat gelewer sal word, betaal is nie;
- (c) ten opsigte van gelde wat kwartaal-liks agteruitbetaalbaar is, as sodanige gelde nie op of voor die vyftiende dag van die maand wat volg op die kwartaal waarin die bedrag bepaal word, wat betaalbaar is ten opsigte van water-, elektrisiteits- of gasverbruik of die lewering van sanitêre dienste, betaal is nie;
- (d) ten opsigte van gelde wat kwartaal-liks vooruitbetaalbaar is, as sodanige gelde nie op of voor die vyftiende dag van die eerste maand van die kwartaal waarin die bedrag bepaal word, wat betaalbaar is ten opsigte van water, elektrisiteit of gas wat verbruik sal word, of sanitêre dienste wat gelewer sal word, betaal is nie.”

29. Artikel *eenhonderd een-en-tagtig* van die hoofordonnansie word hierby vervang deur die onderstaande artikel:—

„Waardaslelys.

181. (1) Een keer in elke vyf jaar moet daar 'n waardering van vaste eiendom in elke munisipaliteit plaasvind, en te eniger tyd wanneer nodig, 'n voorlopige waardering van sodanige eiendom met inagneming van die verdere bepalings van hierdie artikel.

(2) (a) Onderhewig aan die Administrateur se goedkeuring stel elke munisipaliteit 'n bevoegde persoon aan — hierna heet hy die „waardeerder” — wat 'n amptenaar van die munisipaliteit kan wees, teen besoldiging en vir 'n tydperk wat die raad bepaal, en hy is verantwoordelik vir die waardering van alle belasbare vaste eiendom binne die munisipaliteit op 'n hoofwaardaslelys, en hierdie lysie moet die onderstaande inligting aangee:—

- (i) 'n beskrywing van die eiendom;
- (ii) die naam van die eienaar;
- (iii) die grootte en omvang van die eiendom;
- (iv) die waardasie van die grond; en
- (v) die waardasie van enige verbeterings op die grond.

able, notwithstanding that a special clearance certificate may have been issued in terms of section *one hundred and seventy-eight*.”;

- (c) the insertion in sub-section (7) of the word “financial” before the word “year”.

28. The following section is hereby substituted for section *one hundred and seventy-nine* of the principal Ordinance:—

“Interest on arrear fees.

179. The council may charge and recover interest at a rate not exceeding six *per cent per annum* on arrear fees for the supply of water, electricity or gas or for sanitary services, or the council may in lieu of charging such interest, impose and recover a fixed penalty not exceeding two shillings and six pence —

- (a) in respect of fees which are payable monthly in arrear, if such fees are not paid on or before the fifteenth day of the month following the month during which the amount due in respect of the consumption of water, electricity or gas or in respect of the rendering of sanitary services is determined;
- (b) in respect of fees which are payable monthly in advance, if such fees are not paid on or before the fifteenth day of the month during which the amount due in respect of the consumption of water, electricity or gas which will take place or the sanitary services which will be rendered is determined;
- (c) in respect of fees which are payable quarterly in arrear if such fees are not paid on or before the fifteenth day of the month following the quarter during which the amount due in respect of the consumption of water, electricity or gas or the rendering of sanitary services is determined;
- (d) in respect of fees which are payable quarterly in advance if such fees are not paid on or before the fifteenth day of the first month of the quarter during which the amount in respect of the consumption of water, electricity or gas which will take place or the sanitary services which will be rendered is determined.”

29. The following section is hereby substituted for section *one hundred and eighty-one* of the principal Ordinance:—

“Valuation roll

181. (1) There shall be a valuation of rateable immovable property in every municipality once in every five years and a provisional valuation of such property at any time necessary, subject to the further provisions of this section.

(2) (a) Every municipality shall, subject to the approval of the Administrator, appoint a competent person, hereinafter called “the valuer”, who may be an officer of such municipality, at a remuneration and for a period to be determined by the council, and he shall be responsible for valuing all rateable immovable property within the municipality on a main valuation roll and for compiling the provisional valuation roll which rolls shall give:—

- (i) a description of the property;
- (ii) the name of the owner;
- (iii) the size and extent of the property;
- (iv) the valuation of the land; and
- (v) the valuation of any improvements on such land.

(b) Die waardeerder moet alle openbare sittings van die waardasiehof bywoon asook dié van enige appélhof waarby sy teenwoordigheid nodig is.

(c) By vertoning van 'n sertifikaat van die stadsclerk dat hy die aangestelde waardeerder is, het die waardeerder die reg om enige eiendom te betree wat vir die doeleindes van hierdie artikel geïnspekteer moet word, en enige eienaar of bewoner van sodanige eiendom, of iemand wat daarvoor toetsig het, moet op versoek van die waardeerder al die nodige geleentheid aan hom verskaf om hom in staat te stel om die eiendom te betree, asook die inligting wat hy vir die doeleindes van hierdie artikel nodig het.

(d) Die waardeerder kan uit sy amp ontslaan word om enige rede wat die Administrateur goed en genoegsaam beskou.

(3) (a) Die waardeerder waardeer alle belasbare vaste eiendomme in die munisipaliteit —

- (i) wat ingevolge sub-artikel (1) gewaardeer moet word;
- (ii) wat uit die vorige waardasielys uitge-laat is, of ten opsigte waarvan 'n fout gemaak is;
- (iii) waarvan die waarde sedert die vorige waardering wesenslik vermeerder of verminder het weens 'n oorsaak wat uitsluitlik in vervand staan met sodanige eiendom.

Die grondslag van die waardering is die geskatte prys wat 'n koper gewillig sou wees om te betaal en 'n verkoper gewillig sou wees om te aanvaar by 'n vrywillige verkoop ten tyde van die waardering;

(b) Die waardasie van sodanige eiendomme word opgeneem in die voorlopige waardasielys wat in subartikel (2) genoem word;

(c) Die voorlopige waardasielys moet in die betrokke munisipaliteit se kantoor gehou word en moet gedurende die gewone kantoorure van die munisipaliteit vir enigeen ter insae lê;

(d) Die voorlopige waardasielys staan onderhewig aan hersiening en wysiging deur die waardasiehof, en wanneer daardie hof die voorlopige waardasielys goedgekeur het, word dit dadelik deel van die hoofwaardasielys.

(4) Minstens dertig dae voor die datum wat vir 'n sitting van die waardasiehof bepaal is, moet die raad in 'n nuusblad wat in daardie munisipaliteit omloop, 'n kennisgewing laat publiseer dat die lys ter insae lê vir openbare inspeksie en vir die indiening van besware daarteen, wat binne een-en-twintig dae na die verskyning van sodanige kennisgewing moet geskied; die kennisgewing moet ook die datum en plek van die sitting van die waardasiehof aangee. Enige sodanige besware moet skriftelik geskied en moet die gronde van die besware aangee.

(5) (a) Die waardasiehof bestaan uit drie lede waarvan een (die voorsitter) die magistraat, of addisionele of assistent-magistraat, moet wees, een 'n lid moet wees wat die Administrateur aangestel het, en een 'n lid wat die plaaslike bestuur benoem het, maar wat nie 'n raadslid of 'n werknemer van die raad mag wees nie. Twee lede van die waardasiehof is 'n kworum, mits een van hulle die voorsitter is.

(b) The valuer shall attend all public sittings of the valuation court and of any court of appeal at which the presence of the valuer may be necessary;

(c) The valuer shall, upon production of a certificate by the town clerk to the effect that he is the appointed valuer, have the right of access to any property to be inspected for the purposes of this section and any owner, occupier or person in charge of such property shall upon the request of the valuer, furnish him with such facilities as are necessary to enable him to enter the property, and, with such information as he may require for the purposes of this section!

(d) The valuer may be removed from office for any reason which the Administrator deems good and sufficient.

(3) (a) The valuer shall value all rateable immovable properties within the municipality —

- (i) which require to be valued in terms of sub-section (1);
- (ii) which were omitted from the previous valuation roll or in respect of which an error had been made;
- (iii) which have materially increased or decreased in value due to any cause particular to such property since the last valuation thereof.

The basis of the valuation shall be the estimated price which a buyer would be willing to give and a seller would be willing to accept at a voluntary sale at the time of valuation.

(b) The valuation of such properties shall be included in the provisional valuation roll referred to in sub-section (2);

(c) The provisional valuation roll shall be kept at the offices of the municipality concerned, and shall be open for inspection by any person during the ordinary office hours of the municipality;

(d) The provisional valuation roll shall be subject to review and amendment by the valuation court, and on being approved by the said court, the provisional valuation roll shall forthwith become a portion of the main valuation roll.

(4) At least thirty days before the date determined for the sitting of the valuation court, the council shall cause to be published in a newspaper circulating in such municipality, a notice setting out that the roll is available for public inspection and for the lodging of objections thereto within a period of twenty-one days of such notice, and giving the date and place of the sitting of the valuation court. Such objections shall be in writing, and shall state the grounds on which the objections are based.

(5) (a) The valuation court shall consist of three members, one of whom shall be the magistrate (or an additional or assistant magistrate), as chairman, one member to be appointed by the Administrator and one member to be nominated by the local authority who shall not be a councillor or in the employ of the council. Two members of the valuation court shall, provided one of them is the chairman, form a quorum.

(b) Op die bepaalde datum oorweeg die waardasiehof die waardasie en enige besware wat daarteen ingedien is, en die hof kan die veranderings en wysigings aanbring wat hy goed vind, en kan enige waardasie vermeerder of verminder, of daarteen beswaar ingedien is of nie, maar met inagneming van die onderstaande bepalings:—

- (i) dat alle getuienis voor sodanige hof onder eed afgelê moet word;
- (ii) dat die hof van tyd tot tyd, wanneer hy dit doenlik vind, kan verdaag;
- (iii) dat 'n waardasie waarteen daar geen beswaar ingedien is nie, nie vermeerder mag word nie, tensy daar kennisgewing geskied het aan die eienaar, of, in sy afwesigheid, aan die bewoner van, of agent vir, die eiendom. Hierdie bepaling geld egter nie waar die hof die waardasies van alle eiendom in 'n bepaalde gebied vermeerder nie;
- (iv) dat geen lid van die hof mag deelneem aan 'n bespreking, of mag stem oor 'n vraag, waarby hy, óf regstreeks óf middels sy gade, vennoot of 'n naverwante, geldelike belange het nie.

(c) 'n Eienaar van vaste eiendom wat beswaar ingedien het teen 'n waardasie, of die Administrateur of die munisipaliteit, kan persoonlik of deur 'n behoorlik gemagtigde verteenwoordiger voor die waardasiehof verskyn.

(d) Die stadsklerk stel die eienaar van eiendom, wat teen die waardasie beswaar gemaak het, in kennis van die beslissing van die hof. Die verrigtinge van die waardasiehof se sittings moet behoorlik genotuleer en aangeteken word, en die beslissing oor elke geval moet opgeteken word. Die notule moet deur die voorsitter onderteken word, en is bewys *prima facie* van die verrigtinge en beslissings van die hof.

(e) Onderhewig aan die reg van appél is die beslissing van die waardasiehof afdoende.

(6) Die eienaar van vaste eiendom wat beswaar gemaak het teen 'n waardasie, of die Administrateur of die munisipaliteit kan appél aanteken by die Hoë Hof van Suidwes-Afrika. Skriftelike kennisgewing van sodanige appél moet binne een-en-twintig dae na die bekendmaking van die beslissing van die waardasiehof geskied, en daarin moet die gronde van sodanige appél aangegee word.

(7) Die hoofwaardasie moet gedurende die gewone kantoorure van die munisipaliteit vir enigeen ter insae beskikbaar wees.

30. Die Engelse teks van artikel *eenhonderd twee-en-tagtig* van die hoofordonnansie word hierby gewysig deur die woorde „one hundred and eighty” te vervang deur die woorde „one hundred and eighty-one”.

31. Artikel *eenhonderd vier-en-tagtig* van die hoofordonnansie word hierby gewysig deur —

- (a) sub-artikel (1) te vervang deur die onderstaande artikel:—

„(1) Die raad moet behoorlik boeke laat hou en juiste en gereelde rekenings daarin laat opteken van alle geldbedrae wat op rekening van, en vir die raad, ten opsigte van elke boekjaar ontvang is en moet word, en betaal is en moet word, en van die verskeie doeleindes waarvoor sodanige geldbedrae ontvang of betaal is of ontvang of be-

(b) The valuation court shall, on the appointed day, proceed to consider the valuation roll and the objections lodged thereto and the court shall be entitled to make such alterations and amendments as it sees fit and may increase or decrease any valuation whether it be objected to or not, subject to the following provisions:—

- (i) that all evidence given before the said court shall be on oath;
- (ii) that the court may adjourn from time to time as it may deem expedient;
- (iii) that a valuation to which no objection has been lodged shall not be increased unless notice has been given to the owner, or, in his absence, to the occupier of or the agent for the property, but this provision shall not apply where the court raises the valuation of all properties in a given area;
- (iv) that no member of the court shall take part in any discussion or shall vote on any question in which he is financially interested either directly or through his spouse, his partner or through a near relation.

(c) Any owner of fixed property who has objected against the valuation, or the Administrator or the municipality, may appear before the valuation court in person or by a duly authorised representative.

(d) The owner of property, who has objected against the valuation shall be advised by the town clerk of the decision of the court. Proper minutes and records shall be kept of the proceedings of the sitting of the valuation court, and the findings in each case shall be recorded. The minutes shall be signed by the chairman and shall be *prima facie* evidence of the proceedings and findings of the court.

(e) Subject to the right of appeal, the decision of the valuation court shall be final.

(6) An appeal may be brought before the High Court of South West Africa by the owner of immovable property who has objected to a valuation, or by the Administrator or the municipality. Written notice of such appeal shall be given within twenty-one days of the decision of the valuation court having been made known, and in such notice the grounds of such appeal shall be given.

(7) The main valuation roll shall be open for inspection by any person during the ordinary office hours of the municipality.

30. The English version of section *one hundred and eighty-two* of the principal Ordinance is hereby amended by the substitution of the words “one hundred and eighty-one” for the words “one hundred and eighty”.

31. Section *one hundred and eighty-four* of the principal Ordinance is hereby amended by:—

- (a) the substitution of the following sub-section for sub-section (1):—

“(1) The council shall cause proper books to be kept and true and regular accounts shall be entered therein of all sums of money received or to be received and paid or to be paid in respect of each financial year on account of and for the council and of the several purposes for which such sums of money have been received and paid or are re-

taal moet word: Met dien verstande dat die Administrateur die wyse en vorm waarin sodanige boeke gehou moet word, kan voorskryf.”;

- (b) sub-artikel (2) te vervang deur die onderstaande sub-artikel:—

„(2) Die rekeninge van die raad moet uiterlik op die dertigste dag van September van elke jaar, of teen 'n ander datum wat die Administrateur op skriftelike versoek van die betrokke munisipaliteit kan bepaal, afgesluit word, en by wyse van 'n uittreksel daaruit gepubliseer word, en vir die doeleindes van hierdie Ordonnansie beteken „boekjaar” die twaalf maande tot en met die dertigste dag van Junie in elke kalenderjaar. Vir die doeleindes van hierdie sub-artikel beteken „gepubliseer” aangeplak op 'n opvallende plek by die raad se kantoor.”;

- (c) die onderstaande voorbehoud aan die slot van sub-artikel (3) by te voeg:—

„Met dien verstande dat as die Administrateur die gespesifiseerde begroting van inkomste en uitgawe om die een of ander rede nie teen die eerste dag van Julie goedgekeur het nie, die munisipaliteit vir 'n tydperk van twee maande uitgawes kan aangaan, ooreenkomstig die voorafgaande jaar se gespesifiseerde begroting van inkomste en uitgawe, ten opsigte van die roetinesake wat vir daardie voorafgaande jaar goedgekeur is.”;

- (d) die onderstaande sub-artikels no sub-artikel (3) in te voeg:—

„(4) Nieteenstaande andersluidende bepalings in hierdie Ordonnansie kan die raad op enige departementele pos van sy gespesifiseerde begroting van inkomste en uitgawe, enige onderhoof van daardie pos oorskry met hoogstens twintig persent mits daar besparings by ander onderhoofde van dieselfde pos beskikbaar is om sodanige oorskrydende uitgawe te dek.

(5) Die raad kan reserwes uit surplusse skep waar die Administrateur dit goedkeur, en reëlings tref vir die inbetaling van gelde in banke, vir die betaling van rekeninge en vir die veilige bewaring van bates ooreenkomstig erkende sakepraktyk.”

32. Artikel *eenhonderd vyf-en-tagtig* van die hoofordonnansie word hierby gewysig deur —

- (a) in sub-artikel (1) die woorde „wat amptenare van die Staatsdiens is” te skrap;
- (b) paragraaf (e) van sub-artikel (3) te vervang deur die onderstaande paragraaf:—

„(e) die bedrae wat vir waardevermindering en veroudering van bates afgesonder is, voldoende is of ooreenkomstig is met die vereistes wat die Administrateur neergelê het.”;

33. Artikel *eenhonderd ses-en-tagtig* van die hoofordonnansie word hierby gewysig deur die onderstaande sub-artikel by te voeg; die bestaande artikel word dus sub-artikel (1):—

„(2) Voor die dertigste dag van September in elke jaar moet die stadsklerk 'n sertifikaat aan die Administrateur voorlê waarin hy vermeld of die voorwaardes wat ten opsigte van lenings aan die Raad opgelê is, nagekom is of nie.”

34. Die onderstaande artikel word hierby ingevoeg na artikel *eenhonderd ses-en-negentig* van die hoofordonnansie:—

„Onjuiste rekeninge kan aangesuiwer word.

196bis. Nieteenstaande andersluidende bepalings in hierdie Ordonnansie of in enige ander wet, kan 'n rekening wat deur die munisipaliteit gelewer is en wat onjuis is, terugwerkend vir 'n tydperk van hoogstens twee jaar aangesuiwer of reggestel word.”

35. Artikel *eenhonderd nege-en-negentig* van die hoofordonnansie word hierby gewysig deur die woord

ceivable and payable: Provided that the manner or form in which such books shall be kept may be prescribed by the Administrator.”;

- (b) the substitution of the following sub-section for sub-section (2):—

“(2) The accounts of the council shall be made up and an extract thereof published by not later than the thirtieth day of September of each year, or such other date as the Administrator may on the written request of the municipality concerned fix, and for the purposes of this Ordinance “financial year” shall be the twelve months ending on and including the thirtieth day of June in each calendar year. For the purposes of this sub-section “published” shall mean posted up in a conspicuous place at the office of the council.”;

- (c) by the addition of the following proviso at the end of sub-section (3):—

“Provided that should for any reason the detailed estimate of revenue and expenditure not have been approved by the Administrator by the first day of July, the municipality may incur expenditure for a period of two months in accordance with the previous year's detailed estimate of revenue and expenditure on such routine matters as were approved for the previous year.”;

- (d) by the insertion of the following sub-sections after sub-section (3):—

“(4) Notwithstanding anything to the contrary in this Ordinance contained the council may on any departmental vote of its detailed estimate of its revenue and expenditure exceed any sub-head of that vote by not more than twenty *per cent* provided that savings are available on other sub-heads of the same vote to cover such excess expenditure.

(5) The council may create such reserves out of surpluses as are approved by the Administrator and may make arrangements for the banking of monies, the payment of accounts and the safe-keeping of assets in accordance with accepted business practice.”

32. Section *one hundred and eighty-five* of the principal Ordinance is hereby amended by:—

- (a) the deletion in sub-section (1) of the words “being officers of the Public Service”;
- (b) the substitution of the following paragraph for paragraph (e) of sub-section (3):—

“(e) the amounts set aside for depreciation and obsolescence of assets are adequate or are in accordance with requirements laid down by the Administrator.”.

33. Section *one hundred and eighty-six* of the principal Ordinance is hereby amended by the addition of the following sub-section, the existing section becoming sub-section (1):—

“(2) The town clerk shall before the thirtieth day of September in each year submit a certificate to the Administrator setting out whether the conditions imposed on the council in respect of loans have been complied with or not”.

34. The following section is hereby inserted after section *one hundred and ninety-six* of the principal Ordinance:—

“Incorrect accounts may be corrected.

196bis. Notwithstanding anything to the contrary in this Ordinance or in any other law contained, if any account rendered by a municipality is incorrect, the account may be corrected or adjusted retrospectively up to a period not exceeding two years.”.

35. Section *one hundred and ninety-nine* of the

„lisensies” daarin te vervang deur die woord „lisensie-gelde”.

36. Goewermentskennisgewing 51 van 1920 (Waarderling van Onroerend Eigendom in Munisipaliteite) en die Munisipale Wysigingsordonnansie 1957 (Ordonnansie 48 van 1957) word hierby herroep: Met dien verstande dat enige daad of enigiets anders wat ingevolge die bepalings van Ordonnansie 48 van 1957 gedoen is of na voorgewing gedoen is, beskou word as gedoen ingevolge die ooreenstemmende bepalings van hierdie Ordonnansie”.

37. Hierdie Ordonnansie heet die Munisipale Wysigingsordonnansie 1959 en word beskou in werking te getree het op 26 Junie 1957.

No. 33 van 1959.]

ORDONNANSIE

Ter wysiging van die wet op munisipaliteite.

(Goedgekeur 18 Junie 1959.)

(Engelse teks deur die Administrateur geteken.)

Die Wetgewende Vergadering van die Gebied Suidwes-Afrika VERORDEN:—

1. Artikel *eenhonderd sewe-en-veertig* van die Munisipale Ordonnansie 1949 (Ordonnansie 3 van 1949) word hierby gewysig deur die vervanging van paragraaf (a) van subartikel (2) deur die onderstaande paragraaf:—

- „(a) (i) Behoudens die bepalings van subartikel (3) van artikel *eenhonderd vier-en-tagtig* is dit wettig vir die raad om uit munisipale inkomste 'n jaarlikse toelae wat die raad van tyd tot tyd by besluit bepaal, aan die burgemeester te betaal.
- (ii) Sodanige toelae word gebaseer op die gewone werklike inkomste van die munisipaliteit in die voorafgaande jaar met uitsluiting van die koste wat 'n departement van die munisipaliteit teen die munisipaliteit of 'n ander departement van die munisipaliteit debiteer, en mag die bedrae in die regterhandse kolom van die onderstaande skaal nie oorskry nie:—

Inkomste van munisipaliteit	Toelae per jaar.
Meer as £350,000	£1,000
£200,001 tot £350,000	£ 750
£150,001 tot £200,000	£ 600
£100,001 tot £150,000	£ 500
£ 75,001 tot £100,000	£ 450
£ 50,001 tot £ 75,000	£ 400
£ 30,001 tot £ 50,000	£ 350
£ 20,001 tot £ 30,000	£ 300
£ 10,001 tot £ 20,000	£ 200
£10,000 en minder	£ 100

- (iii) Wanneer die onderburgemeester onder enige van die omstandighede genoem in subartikel (3) die pligte van die burgemeesteramp uitvoer vir 'n aaneenlopende tydperk van minstens een maand word 'n eweredige deel van die toelae genoem in subparagraaf (ii) aan die onderburgemeester betaal.
- (iv) Onderhewig aan die Administrateur se goedkeuring kan die raad ook uit sy inkomste die toelae wat hy goed vind, aan raadslede bewillig.

2. Paragraaf 36bis van subartikel (1) van artikel *eenhonderd nege-en-vyftig* van die Munisipale Ordonnansie 1949 (Ordonnansie 3 van 1949) soos by artikel *negen-tien* van die Munisipale Wysigingsordonnansie 1957 (Or-

principal Ordinance is hereby amended by the substitution of the words “licence fees” for the word “licences”.

36. Government Notice 51 of 1920 (The Valuation of Immovable Property within Municipalities) and the Municipal Ordinance Amendment Ordinance, 1957 (Ordinance 48 of 1957) are hereby repealed: Provided that any act or thing done or purporting to have been done under the provisions of Ordinance 48 of 1957 shall be deemed to have been done under the corresponding provisions of this Ordinance.”

37. This Ordinance shall be called the Municipal Ordinance Amendment Ordinance 1959, and shall be deemed to have come into operation on 26th June, 1957.

No. 33 of 1959.]

ORDINANCE

To amend the law relating to municipalities.

(Assented to 18th June, 1959.)

(English text signed by the Administrator.)

BE IT ORDAINED by the Legislative Assembly for the Territory of South West Africa as follows:—

1. Section *one hundred and forty-seven* of the Municipal Ordinance, 1949 (Ordinance 3 of 1949), is hereby amended by the substitution for paragraph (a) of sub-section (2) of the following paragraph:

- “(a) (i) Subject to the provisions of sub-section (3) of section *one hundred and eighty-four* it shall be lawful for the council to pay to the mayor out of municipal revenues an annual allowance to be determined from time to time by resolution of the council.
- (ii) Such allowance shall be based on the normal actual income of the municipality of the previous year excluding such charges made by a department of the municipality to or against the municipality or another department of that municipality, and shall not exceed the amounts set out in the right-hand column of the following scale;

Income of Municipality.	Allowance per annum.
Exceeding £350,000	£1,000
£200,001 to £350,000	£ 750
£150,001 to £200,000	£ 600
£100,001 to £150,000	£ 500
£ 75,001 to £100,000	£ 450
£ 50,001 to £ 75,000	£ 400
£ 30,001 to £50,000	£ 350
£ 20,001 to £ 30,000	£ 300
£ 10,001 to £ 20,000	£ 200
£ 10,000 and less	£ 100

- (iii) Whenever the duties of the office of mayor are performed for any continuous period not being less than one month by the deputy mayor under any of the circumstances mentioned in subsection (3), a proportionate share of the allowance mentioned in subparagraph (ii) shall be paid to the deputy mayor.
- (iv) The council, may, subject to the approval of the Administrator, also vote out of its revenue to councillors such allowance as it may determine.

2. Paragraph 36bis of sub-section (1) of section *one hundred and fifty-nine* of the Municipal Ordinance, 1949 (Ordinance 3 of 1949) as inserted by section *nineteen* of the Municipal Ordinance Amendment Ordinance, 1957

donnansie 48 van 1957) ingevoeg, word hierby gewysig deur die onderstaande subparagraaf by te voeg; die bestaande paragraaf word dan subparagraaf (a):—

„Voorkeepsreg van munisipaliteite ten opsigte van wonings wat deur middel van munisipale behuisingslenings gebou is.

(b) (i) Nieteenstaande die bepalings van die voorafgaande subparagraaf is dit 'n voorwaarde van elke munisipale behuisingslening wat ingevolge subparagraaf (a) aan enigiemand toegestaan word dat, al is die totale bedrag van die lening, tesame met alle rente daarop, terugbetaal en die verband wat bedoelde lening verseker het weens die terugbetaling gekanselleer, so iemand of sy regsopvolgers geen woning wat deur middel van bedoelde lening gebou is, binne vyf jaar vanaf die datum van registrasie van die verband mag verkoop of andersins vervreem nie, tensy die woning eers aan die betrokke munisipaliteit te koop aangebied is.

(ii) So 'n aanbod moet skriftelik geskied en die munisipaliteit moet dit binne sestig dae na ontvangs aanvaar of afwys.

(iii) As so 'n aanbod aanvaar word, moet die munisipaliteit die woning koop teen 'n prys bepaal —

- (1) by ooreenkoms tussen die munisipaliteit en die verkoper, of
- (2) as die munisipaliteit en die verkoper nie binne sestig dae na aanvaarding van die aanbod kan ooreenkom nie, deur twee arbiters, van wie een deur die verkoper of (indien hy versuim om 'n arbiter te benoem binne veertien dae nadat hy skriftelik deur die munisipaliteit aangese is om dit te doen) deur die Administrateur en die ander deur die munisipaliteit benoem word; of
- (3) indien bedoelde arbiters nie kan ooreenkom nie, deur 'n eindbeslisser deur die arbiters benoem of (indien hulle nie omtrent die eindbeslisser kan ooreenkom nie) deur 'n eindbeslisser deur die Administrateur benoem, en die beslissing van so 'n eindbeslisser is afdoende.

(iv) By die bepaling van die koopprys van die woning moet die arbiters of die eindbeslisser enige beginsels wat by regulasie voorgeskryf is, in ag neem.

(v) Die koste, bereken volgens die hoër skaal wat van toepassing is op koste in landdroshowe, in verband met die bepaling van die koopprys van die woning, word, by ontstentenis van ooreenkoms tussen die partye, betaal —

- (1) as die bepaling ingevolge subparagraaf (b) (iii) (2) deur arbiters gemaak word, soos hulle beveel; of
- (2) as die arbiters nie kan ooreenkom betreffende die bevel wat kragtens (1) onmiddellik hierbo gemaak moet word nie, deur die partye wat die koste aangegaan het; of
- (3) as die bepaling, ingevolge subparagraaf (b) (iii) (3), deur 'n eindbeslisser gemaak word, soos hy beveel, en sy beslissing is afdoende.

(vi) Wanneer 'n woning wat ingevolge subparagraaf (b) (iii) deur 'n munisipaliteit gekoop is, aan hom oorgedra is, kan die munisipaliteit die woning òf verhuur teen die huur wat hy goedvind òf van die hand sit en die restante bedrag bo en behalwe die bedrag nog op die lening verskuldig in die Vaste Eiendomsfonds ingevolge subartikel (4) van artikel eenhonderd-twee-en-sewentig betaal, tensy die woning onder die munisi-

(Ordinance 48 of 1957) is hereby amended by the addition of the following subparagraph; the existing paragraph becoming subparagraph (a):—

“Pre-emptive right of municipalities in respect of dwellings constructed by means of municipal housing loans.

(b) (i) Notwithstanding anything contained in the preceding subparagraph it shall be a condition of every municipal housing loan granted in terms of subparagraph (a) to any person that notwithstanding the fact that the total amount of the loan, together with all interest thereon, has been repaid and that the mortgage bond which secured such loan has been cancelled by reason of such repayment, such person or his successors in title shall not sell or otherwise alienate any dwelling constructed by means of such loan within five years from the date of the registration of the mortgage bond, unless such dwelling has first been offered for sale to the municipality concerned.

(ii) Any such offer shall be made in writing and shall be accepted or rejected by the municipality within sixty days after receipt thereof.

(iii) If such offer is accepted, the dwelling shall be purchased by the municipality at a price determined —

- (1) by agreement between the municipality and the seller; or
- (2) if the municipality and the seller are unable to agree within sixty days after the acceptance of the offer, by two arbitrators, one of whom shall be appointed by the seller, or (if he fails to appoint an arbitrator within fourteen days after having been required in writing to do so by the municipality) by the Administrator, and the other by the municipality; or
- (3) if the said arbitrators are unable to agree by a referee appointed by the arbitrators or (if no agreement can be reached by them as to a referee) by a referee appointed by the Administrator, and the decision of any such referee shall be final.

(iv) In determining the purchase price of the dwelling the arbitrators or the referee shall be guided by any principles which may be prescribed by regulation.

(v) The costs, calculated in accordance with the higher scale applicable to costs in magistrates' courts in connection with the determination of the purchase price of the dwelling, shall, in the absence of agreement between the parties, be paid —

- (1) if the determination is made by arbitrators in terms of sub-paragraph (b) (iii) (2), as directed by them; or
- (2) if the arbitrators are unable to agree as to the direction to be given under (1) immediately above, by the parties who incurred the costs; or
- (3) if the determination is made by a referee in terms of sub-paragraph (b) (iii) (3), as directed by him, and his decision shall be final.

(vi) When any dwelling purchased by a municipality in terms of sub-paragraph (b) (iii) has been transferred to it, such municipality may either let the dwelling at such rental as it deems fit, or dispose of it, and pay any surplus over the amount still owing on the loan into the Fixed Property Fund in terms of sub-section (4) of section one hundred and seventy-two, unless the dwel-

paliteit se behuisingleningskema verkoop word asof dit 'n woning was wat ingevolge subparagraaf (a) deur bedoelde munisipaliteit gebou is.

(vii) Die Administrateur kan te eniger tyd in oorleg met die betrokke munisipaliteit vrystelling van die bepalinge van subparagraaf (b) (i) verleen ten opsigte van enige woning waarop die bepalinge van daardie bedoelde subparagraaf (b) (i) van toepassing is.

(viii) Die Registrateur van Aktes moet op versoek van 'n munisipaliteit

(1) die endossemente op die titelbewyse van 'n woning maak en die inskrywings in sy registers maak wat nodig is om aan te dui dat die bepalinge van subparagraaf (b) (i) ten opsigte van die woning van toepassing is; en

(2) enige sodanige endossemente en inskrywings kanselleer waar 'n vrystelling ingevolge subparagraaf (b) (vii) ten opsigte van 'n woning verleen is.

(ix) 'n Woning waarvoor die voorwaarde genem in subparagraaf (b) (i) geld, kan net aan die betrokke munisipaliteit oorgedra word, tensy die munisipaliteit 'n sertifikaat by die Registrateur van Aktes indien dat daardie woning ingevolge die bedoelde subparagraaf (b) (i) te koop aangebied is en dat die aanbod afgewys is."

3. Artikel 1 van hierdie Ordonnansie word beskou as reeds in werking van die eerste dag van Januarie 1959.

4. Hierdie Ordonnansie heet die Munisipale Verdere Wysigingsordonnansie 1959.

No. 34 van 1959.]

ORDONNANSIE

Om die wette betreffende dieresiektes en -parasiete te konsolideer en te wysig.

(Goedgekeur 18 Junie 1959.)

(Engelse teks deur die Administrateur geteken.)

Die Wetgewende Vergadering van die Gebied Suidwes-Afrika, met die toestemming van die Goewerneur-Generaal, dermate sodanige toestemming nodig is, vooraf verkreeë en deur boodskap van die Administrateur aan die Wetgewende Vergadering meegedeel ooreenkomstig die bepalinge van artikel *ses-en-twintig* van die „Zuidwest Afrika Konstitutie Wet 1925" soos gewysig by artikel *ses-tien* van die Wysigingswet op Aangeleenthede van Suidwes-Afrika 1949 van die Parlement van die Unie van Suid-Afrika, VERORDEN:—

1. In hierdie Ordonnansie, tensy uit die samehang anders blyk, beteken —

- (i) „beampte" 'n beampte van die Departement; (xi)
- (ii) „besmetlike ding" enigiets buiten 'n dier, vervoermiddel of parasiet, wat, na die Administrateur by kennisgewing in die *Offisiële Koerant* verklaar waarskynlik 'n siekte of parasiet in die Gebied sal inbring of versprei; (vii)
- (iii) „bewoner" met betrekking tot —
 - (a) grond wat deur die Administrasie gebruik word, die persoon wat toesig hou oor sulke grond of dit beheer of bestuur;

ling is sold under the municipality's housing loan scheme as if it were a dwelling constructed by the said municipality under sub-paragraph (a).

(vii) The Administrator may at any time in consultation with the municipality concerned grant exemption from the provisions of sub-paragraph (b) (i) in respect of any dwelling to which the provisions of the said sub-paragraph (b) (i) apply.

(viii) The Registrar of Deeds shall, at the request of a municipality —

(1) make such endorsements on the title deeds of any dwelling and such entries in his registers as may be necessary to indicate that the provisions of sub-paragraph (b) (i) apply in respect of such dwelling; and

(2) cancel any such endorsements and entries where an exemption has been granted in terms of sub-paragraph (b) (vii) in respect of a dwelling.

(ix) A dwelling to which the condition mentioned in sub-paragraph (b) (i) applies, shall be transferred only to the municipality concerned, unless the municipality submits to the Registrar a certificate that such dwelling has in terms of the said sub-paragraph (b) (i) been offered for sale and that the offer has been rejected.

3. Section 1 of this Ordinance shall be deemed to have come into operation on the first day of January, 1959.

4. This Ordinance shall be called the Municipal Ordinance Further Amendment Ordinance, 1959.

No. 34 of 1959.]

ORDINANCE

To consolidate and amend the laws relating to animal diseases and parasites.

(Assented to 18th June, 1959.)

(English text signed by the Administrator.)

BE IT ORDAINED by the Legislative Assembly for the Territory of South West Africa, with the consent of the Governor-General, in so far as such consent is necessary, previously obtained and communicated to the Legislative Assembly by message from the Administrator in accordance with the provisions of section *twenty-six* of the South West Africa Constitution Act, 1925, as amended by section *sixteen* of the South West Africa Affairs Amendment Act, 1949, of the Parliament of the Union of South Africa as follows:—

1. In this Ordinance, unless the context otherwise indicates —

- (i) "animal" means any member of any species of animals to which the Administrator by notice in the *Official Gazette* declares that the provisions of this Ordinance shall apply; (v)
- (ii) „authorized person" means any person authorized under paragraph (b) of sub-section (1) of section *eighteen* to do anything or perform any act referred to in that paragraph; (viii)
- (iii) "conveyance" means any vehicle, vessel or aircraft; (xxi)

- (b) grond wat die Suid-Afrikaanse Naturelletrust besit, of 'n lokasie soos omskryf by artikel *vyf-en-twintig* van die Naturelle-administrasie Proklamasie, 1928 (Proklamasie 15 van 1928), die kaptein daarvan of, indien daar nie 'n kaptein is nie, die hoofman daarvan, of, indien daar nie 'n hoofman is nie, dié persoon wat die Administrateur, na oorlegpleging met die Minister van Naturellesake, as bewoner aanwys;
- (c) 'n meent of uitspanning, wat nie deur 'n plaaslike owerheid beheer word nie, dié persoon wat die Administrateur as bewoner aanwys; en
- (d) enige ander grond, met inbegrip van Kroongrond wat ingevolge 'n huurkontrak, vergunning of toekenning besit word, dié persoon wat daarop woon, of indien daar nie so iemand is nie, dié persoon wat gewoonlik daarop teenwoordig is gedurende die normale tye waarop 'n bedryf, waarvoor die grond gebruik word, beoefen word, en wat toesig hou oor sulke grond of so 'n bedryf, of dit beheer of bestuur, of indien daar nie so iemand is nie, dié persoon wat kragtens die bepalings van sub-artikel (1) van artikel *sewentien* as bewoner aangewys is; (x)
- (iv) „Departement” die Afdeling Landbou van die Administrasie; (iv)
- (v) „dier” 'n lid van 'n diersoort waarop die Administrateur by kennisgewing in die *Offisiële Koerant* verklaar dat die bepalings van hierdie Ordonnansie van toepassing is; (i)
- (vi) „direkteur” die Staatsveearts wat asdan die veeartsenykundige afdeling van die Departement beheer; (v)
- (vii) „eienaar” met betrekking tot —
- (a) Kroongrond wat besit word ingevolge 'n huurkontrak, vergunning of toekenning wat in 'n registrasiekantoor van aktes of 'n ander registrasie kantoor geregistreer is en 'n opsie bevat om sulke grond te koop, die persoon wat as reghebbende ten aansien van sulke grond ingevolge die huurkontrak, vergunning of toekenning geregistreer is;
- (b) Kroongrond wat ingevolge 'n koopakte besit word, die koper ingevolge dié akte;
- (c) grond wat deur 'n plaaslike owerheid of die Suid-Afrikaanse Naturelletrust besit of beheer word, daardie plaaslike owerheid of Trust;
- (d) enige ander grond, die geregistreerde eienaar van die grond of, indien dié eienaar —
- (i) van die Gebied afwesig is of nie opgespoor kan word nie, sy gevolmagtigde of regsvertegenwoordiger, in die Gebied, indien daar een is;
- (ii) minderjarig, geestelik gebrekkig, insolvent of andersins onbevoeg is om sy sake te bestuur, of oorlede is, die persoon wat regtens gemagtig is om sy sake te bestuur; of
- (iii) 'n maatskappy is wat onder geregtelike bestuur of in likwidasie is, die geregtelike bestuurder of likwidateur, na gelang van die geval; en
- (e) enige roerende saak, die persoon wat dit asdan bestuur, bewaar of beheer; (xii)
- (viii) „gemagtigde persoon” 'n persoon kragtens paragraaf (b) van sub-artikel (1) van artikel *agtien* gemagtig om iets te doen, of 'n handeling te verrig, waarna in daardie paragraaf verwys word; (ii)
- (ix) „grond” ook 'n gebou, bouwerk, afgesluite plek, perseel, hawe, hawehoof, kaai en water; (viii)
- (x) „hierdie Ordonnansie” ook die regulasies; (xxi)
- (xi) „parasiet” 'n plant, insek of ander ongewerweld dier wat vir diere skadelik is of enige siekte in die Gebied kan inbring of versprei, en waarop die Administrateur by kennisgewing in die *Offisiële Koerant* verklaar dat die bepalings van hierdie Ordonnansie van toepassing is; (xiii)
- (iv) “Department” means the Agricultural Branch of the Administration; (iv)
- (v) “director” means the State veterinarian for the time being in control of the veterinary division of the Department; (vi)
- (vi) “disease” means any disease to which animals are liable and to which the Administrator by notice in the *Official Gazette* declares that the provisions of this Ordinance shall apply; (xviii)
- (vii) “infectious thing” means any thing, other than an animal, a conveyance, or a parasite, which the Administrator by notice in the *Official Gazette* declares to be likely to introduce into or spread within the Territory any disease or parasite; (ii)
- (viii) “land” includes any building, structure, enclosure, premises, harbour, jetty, wharf and water; (ix)
- (ix) “local authority” means a town council constituted under the provisions of the Municipal Ordinance, 1949, (Ordinance 3 of 1949), as amended, or a village management board constituted under the provisions of the Village Management Boards Ordinance, 1937, (Ordinance 16 of 1937), as amended; (xiii)
- (x) “occupier” means, in relation to —
- (a) any land used by the Administration, the person having the charge, control or management of such land;
- (b) any land held by the South African Native Trust, or any location as defined by section *twenty-five* of the Native Administration Proclamation, 1928, (Proclamation 15 of 1928), the chief thereof or, if there is no chief, the headman thereof, or, if there is no headman, the person whom the Administrator may designate as occupier after consultation with the Minister of Native Affairs;
- (c) any commonage or outspan not controlled by any local authority, the person whom the Administrator may designate as occupier; and
- (d) any other land, including any Crown land held under a lease, licence or allotment, the person resident thereon, or, if there is no such person, the person ordinarily present thereon during the normal hours of any business for which such land is used, and having the charge, control, or management of such land or business, or, if there is no such person, the person designated as occupier under the provisions of sub-section (1) of section *seventeen*; (iii)
- (xi) “officer” means an officer of the Department; (i)
- (xii) “owner” means, in relation to —
- (a) any Crown land held under a lease, licence or allotment, registered in a deeds registry or other registration office, and containing an option to purchase such land, the person registered as the holder of such lease, licence or allotment;
- (b) any Crown land held under a deed of sale, the purchaser under such deed;
- (c) any land held or controlled by any local authority or the South African Native Trust, such local authority or trust;
- (d) any other land, the registered owner of such land, or, if such owner —
- (i) is absent from the Territory, or cannot be traced, his agent or legal representative, if any, in the Territory;
- (ii) is a minor, mentally disordered, insolvent or otherwise incompetent in law to administer his estate, or is deceased, the person authorized by law to administer his estate; or
- (iii) is a company under judicial management or in liquidation, the judicial manager or liquidator, as the case may be; and

- (xii) „permit” ’n skriftelike permit wat kragtens hierdie Ordonnansie uitgereik is; (xiv)
- (xiii) „plaaslike owerheid” ’n stadsraad ingestel ingevolge die bepalings van die Munisipale Ordonnansie 1949 (Ordonnansie 3 van 1949), soos gewysig, of ’n dorpsbestuur ingestel ingevolge die bepalings van die Ordonnansie op Dorpsbesture 1937 (Ordonnansie 16 van 1937), soos gewysig; (ix)
- (xiv) „polisiebeampte” ’n lid van ’n polisiemag wat kragtens enige wet ingestel is; (xv)
- (xv) „polisiesone” die lyn omskrywe in die Eerste Bylae van die Verbode Gebiede Proklamasie 1928 (Proklamasie 26 van 1928), soos gewysig van tyd tot tyd; (xvi)
- (xvi) „regulasie” ’n regulasie wat kragtens hierdie Ordonnansie uitgevaardig of van krag is; (xviii)
- (xvii) „Sekretaris” die Sekretaris van Suidwes-Afrika; (xix)
- (xviii) „siekte” ’n siekte waaraan diere onderhewig is en waarop die Administrateur by kennisgewing in die *Offisiële Koerant* verklaar dat die bepalings van hierdie Ordonnansie van toepassing is; (vi)
- (xix) „Staatsveearts” ’n veearts in diens van die Departement; (xx)
- (xx) „veeartseny-installasie” ’n dipbak, spuittoestel, drukgang, hok, afloopbak of ander bouwerk of voorwerp vir gebruik by die doen aan diere van enigiets wat hierdie Ordonnansie vereis dat dit gedoen word, met die nodige toebehoorsels en aanhangsels daarvan; (xxii)
- (xxi) „vervoermiddel” enige voertuig, vaartuig of vliegtuig; (iii)
- (xxii) „voorskryf” kragtens hierdie Ordonnansie by regulasie voorskryf. (xvii)

2. (1) Niemand mag, sonder die gesag van ’n permit, of strydig met ’n voorwaarde in ’n permit opgelê, ’n dier, of ’n besmetlike ding waarop die Administrateur by kennisgewing in die *Offisiële Koerant* die bepalings van hierdie artikel van toepassing verklaar het, in die Gebied invoer of laat invoer nie.

(2) Geen permit om ’n dier, of ’n besmetlike ding waarna in sub-artikel (1) verwys word, in die Gebied in te voer, word uitgereik aan iemand wat by die Administrasie in die skuld staan vir enige bedrag ten opsigte van ’n dier of besmetlike ding wat vantevore deur hom ingevoer is, alvorens sodanige bedrag betaal is nie.

(3) Die bepalings van sub-artikels (1) en (2) van hierdie artikel is *mutatis mutandis* van toepassing op die beweging of vervoer van diere of besmetlike dinge oor die Polisiezone, ongeag die rigting waarin sodanige vervoer of beweging ook al plaasvind.

3. By die aankoms van ’n vervoermiddel in die Gebied van ’n plek van vertrek buite die Gebied moet die eienaar van daardie vervoermiddel —

- (a) onverwyld aan die voorgeskrewe persoon skriftelik besonderhede meedeel van alle diere, en sodanige besmetlike dinge waarna sub-artikel (1) van artikel twee verwys, wat in of op daardie vervoermiddel is, ongeag of hulle of enige van hulle ’n deel van die lading, vrag, toerusting of voorrade van die vervoermiddel uitmaak, of die eiendom, of in bewaring, van ’n passasier op, of lid van die bemanning of personeel van, daardie vervoermiddel is, en ongeag of hulle of enige van hulle bestem is om in die Gebied afgelaai te word;
- (b) in daardie mededeling ook inligting verstrek wat aantoon —
 - (i) die name van alle hawens of plekke waarby daardie vervoermiddel op sy vaart of reis na die Gebied aangedoen het;
 - (ii) die diere en sodanige besmetlike dinge wat deur daardie vervoermiddel tussen daardie hawens of plekke vervoer is, en die kontak wat die diere en sodanige besmetlike dinge wat in die Gebied ingebring is, daarmee gehad het;
 - (iii) die tydelike aflaaier, onderweg, van die diere en sodanige besmetlike dinge wat deur die vervoermiddel in die Gebied ingebring is;

(e) any movable thing, the person having for the time being the management, custody or control thereof; (vii)

- (xiii) “parasite” means any plant, insect or other invertebrate injurious to animals or capable of introducing or spreading any disease into or within the Territory, and to which the Administrator by notice in the *Official Gazette* declares that the provisions of this Ordinance shall apply; (xi)
- (xiv) “permit”, when used as a noun, means a written permit issued under this Ordinance; (xii)
- (xv) “police officer” means any member of a police force established under any law; (xiv)
- (xvi) “police zone” means the line defined in the First Schedule of the Prohibited Areas Proclamation, 1928 (Proclamation 26 of 1928), as amended from time to time; (xv)
- (xvii) “prescribe” means prescribe by regulation under this Ordinance; (xxii)
- (xviii) “regulation” means any regulation made or in force under this Ordinance; (xvi)
- (xix) “Secretary” means the Secretary for South West Africa; (xvii)
- (xx) “State veterinarian” means any veterinarian in the employ of the Department; (xix)
- (xxi) “this Ordinance” includes the regulations; (x)
- (xxii) “veterinary fixture” means any dipping tank, spraying appliance, crush, pen, race or other structure or thing for use in the doing to animals of anything required to be done under this Ordinance, with the necessary appurtenances thereof. (xx)

2. (1) No person shall except under the authority of a permit, or contrary to any condition imposed in a permit, import or cause to be imported into the Territory any animal, or any infectious thing to which the Administrator has by notice in the *Official Gazette* declared that the provisions of this section shall apply.

(2) No permit to import into the Territory any animal, or any infectious thing referred to in sub-section (1), shall be granted to any person who is indebted to the Administration for any amount in respect of any animal or infectious thing previously imported by him, until such amount has been paid.

(3) The provisions of sub-sections (1) and (2) of this section shall, *mutatis mutandis*, apply to the movement or removal of animals or infectious things across the Police Zone, immaterial of the direction in which such movement or removal takes place.

3. Upon the arrival of any conveyance in the Territory from any place of departure outside the Territory, the owner of such conveyance shall —

- (a) forthwith report in writing to the prescribed person particulars of all animals, and such infectious things as are referred to in sub-section (1) of section two, which are in or upon such conveyance, irrespective of whether or not they or any of them are part of the cargo, load, equipment or stores of the conveyance, or are the property or in the custody of any passenger on, or member of the crew or staff of, such conveyance, and irrespective of whether or not they or any of them are intended to be landed in the Territory;
- (b) include in such report information disclosing —
 - (i) the names of all ports or places visited by such conveyance in the course of its voyage or journey to the Territory;
 - (ii) the animals and such infectious things carried by such conveyance between such ports or places, and the contact which the animals and such infectious things brought into the Territory had with them;
 - (iii) the temporary landings on the way of the animals and such infectious things brought by the conveyance into the Territory;

- (iv) alle gevalle van siekte of dood onder die diere op die vervoermiddel tydens die vaart of reis na die Gebied;
 - (v) die maatreëls getref, tydens die vaart of reis, vir die ontsmetting van die vervoermiddel; en
 - (vi) die ander besonderhede wat die Administrateur voorskryf;
- (c) alle diere wat in of op daardie vervoermiddel is, daarin of daarop insluit en in veilige insluiting hou, en verhoed dat hulle daaruit ontsnap of verwyder word, totdat 'n beampte magtiging verleen het dat hulle verwyder, vrygelaat, of andersins oor beskik kan word;
- (d) daarna, onverwyld aan die voorgeskrewe persoon skriftelik kennis gee van die doodgaan van 'n dier terwyl dit aldus ingesluit is, en van die ongemagtigde verdwyning van 'n dier uit sodanige insluiting; en
- (e) so 'n besmetlike ding wat in of op die vervoermiddel is, daar hou en verhoed dat dit daaruit verwyder word, totdat 'n beampte magtiging verleen het dat dit verwyder, vrygestel of andersins oor beskik kan word.

4 (1) Indien dit vir 'n Staatsveearts blyk wanneer 'n dier of ding die Gebied ingebring word, of daarin kom, dat daardie dier of ding siekte in die Gebied kan inbring of versprei, kan hy beslag daarop lê en, hangende die Administrateur se opdrag, ingevolge sub-artikel (3), wat betref die beskikking daaroor, dit in afsondering hou.

(2) Die direkteur kan, te eniger tyd en op enige plek, beslag laat lê op 'n dier of ding wat die Gebied ingebring is of daarin gekom het en wat, na sy mening, siekte in die Gebied kan inbring of versprei, en, hangende die Administrateur se opdrag, ingevolge sub-artikel (3), wat betref die beskikking daaroor, dit in afsondering laat hou.

(3) Die Administrateur kan met betrekking tot 'n dier of ding wat ingevolge sub-artikel (1) of (2) gehou word —

- (a) gelas dat dit van kant gemaak word;
- (b) gelas dat die eienaar dit binne die tydperk en op die wyse en langs die roete wat die Administrateur bepaal uit die Gebied verwyder;
- (c) toestemming verleen dat dit, behoudens die voorwaardes wat hy oplê, in die Gebied gehou word; of
- (d) sodanige ander bevel aangaande die beskikking daaroor uitreik soos hy goed ag.

5. (1) Wanneer daar 'n dier of besmetlike ding in die Gebied gevind word wat, na die mening van die Administrateur, in stryd met die bepalings van hierdie Ordonnansie of van 'n wet by hierdie Ordonnansie herroep, die Gebied ingebring is of daarin gekom het, kan hy, na goedvinde dit konfiskeer of van kant laat maak of andersins daaroor laat beskik.

(2) Wanneer 'n beampte, 'n gemagtigde persoon of polisiebeampte op redelike gronde meen of vermoed dat 'n dier of besmetlike ding in stryd met die bepalings van hierdie Ordonnansie of van 'n wet by hierdie Ordonnansie herroep, die Gebied ingebring is of daarin gekom het, kan hy beslag daarop lê en dit hou, hangende die beslissing van die Administrateur ingevolge sub-artikel (1), wat betref die beskikking daaroor.

(3) Die bepalings van sub-artikels (1) en (2) van hierdie artikel is *mutatis mutandis* van toepassing op die beweging of vervoer van diere of besmetlike dinge oor die Polisiezone.

6. (1) Wanneer 'n bewoner van grond of 'n eienaar van diere op daardie grond of tussen sy diere, 'n dier vind wat na sy wete of vermoede van 'n plek buite die Gebied of oor die Polisiezone daarheen afgedwaal het, moet hy —

- (a) onmiddellik die dier afsonder;
- (b) onverwyld die vind van die dier op die voorgeskrewe wyse aanmeld; en
- (c) die dier in afsondering hou, hangende die Administrateur se opdrag ingevolge sub-artikel (3), wat betref die beskikking daaroor.

- (iv) all cases of sickness and death among the animals on the conveyance during the voyage or journey to the Territory;
- (v) the measures taken during the voyage or journey for the disinfection of the conveyance; and
- (vi) such other particulars as the Administrator may prescribe;

- (c) confine and keep in secure confinement in or upon such conveyance all animals therein or thereon, and prevent their escape or removal therefrom, until an officer has authorized their removal, release or disposal otherwise;
- (d) thereafter, forthwith report in writing to the prescribed person the death of any animal while so confined, and the unauthorized disappearance of any animal from such confinement; and
- (e) retain any such infectious thing, which is in or upon such conveyance, and prevent its removal therefrom, until an officer has authorized its removal, release or disposal otherwise.

4. (1) If, when any animal or thing is introduced or comes into the Territory, it appears to a State Veterinarian that such animal or thing may introduce or spread disease into or within the Territory, he may seize it and detain it in isolation pending the Administrator's direction, under sub-section (3), as to its disposal.

(2) The director may at any time and place cause to be seized and detained in isolation, pending the Administrator's direction, under sub-section (3), as to its disposal, any animal or thing which has been introduced or has come into the territory, and which, in his opinion, may introduce or spread disease into or within the Territory.

(3) The Administrator may in respect of any animal or thing detained under sub-section (1) or (2) —

- (a) order that it be destroyed;
- (b) order the owner to remove it from the Territory within such time and in such manner and by such route as the Administrator may direct;
- (c) grant permission for it to be kept in the Territory subject to such conditions as he may impose; or
- (d) make such other order for its disposal as he may deem fit.

5. (1) If there is found within the Territory any animal or infectious thing which, in the opinion of the Administrator, was introduced or came into the Territory in contravention of the provisions of this Ordinance, or of a law repealed by this Ordinance, he may confiscate it or cause it to be destroyed or otherwise disposed of, as he may deem fit.

(2) If any officer, authorized person or police officer on reasonable grounds believes or suspects that any animal or infectious thing was introduced or came into the Territory in contravention of the provisions of this Ordinance or of a law repealed by this Ordinance, he may seize it and detain it pending the Administrator's decision, under sub-section (1), as to its disposal.

(3) The provisions of sub-sections (1) and (2) of this section shall, *mutatis mutandis*, apply to the movement or removal of animals or infectious things across the Police Zone.

6. (1) If any occupier of land finds thereon, or if any owner of animals finds with his animals, any animal which he knows or suspects has strayed thither from some place outside the Territory, or across the Police Zone, he shall —

- (a) immediately isolate such animal;
- (b) forthwith report the finding of such animal in the manner prescribed; and
- (c) detain such animal in isolation pending the Administrator's direction, under sub-section (3), as to its disposal.

(2) Wanneer 'n beampte, 'n gemagtigde persoon of polisiebeampte binne die Gebied 'n dier vind ten opsigte waarvan hy op redelike gronde meen of vermoed dat dit tot in die Gebied of oor die Polisiezone afgedwaal het, kan hy beslag daarop lê en dit in afsondering hou, of eis dat die bewoner van die grond waarop die dier is, dit aldus hou, of indien hy so 'n dier op 'n openbare pad of in 'n openbare plek aldus vind, eis dat die bewoner van enige grond in die nabyheid dit doen, en moet hy onverwyld die vind van so 'n dier op die voorgeskrewe wyse aanmeld.

(3) Die Administrateur kan na goeë dunde 'n dier waarmee ingevolge sub-artikel (1) of (2) gehandel is, konfiskeer of van kant laat maak of andersins daaroor laat beskik.

7. Niemand mag sonder die gesag van 'n permit, of strydig met 'n voorwaarde in 'n permit opgelê, 'n dier wat met siekte besmet is, waarop die Administrateur by kennisgewing in die *Offisiële Koerant* die bepaling van hierdie artikel van toepassing verklaar het van die grond waarop dit is, verwyder of laat verwyder nie.

8. Die eienaar van 'n dier wat met 'n siekte besmet is, waarop die Administrateur by kennisgewing in die *Offisiële Koerant* die bepaling van hierdie artikel van toepassing verklaar het, mag nie toelaat dat daardie dier afdwaal van die grond waarop dit is nie.

9. (1) Niemand mag, sonder die gesag van 'n permit, of strydig met 'n voorwaarde in 'n permit opgelê, 'n dier of ding, die beweging waarvan na, op, in of van enige grond of gebied uit hoofde van die regulasies verbied of beperk is, na, op, in of van sodanige grond of gebied neem, verskuif of verwyder of toelaat dat dit gedoen word nie.

(2) Die eienaar van 'n dier, die beweging waarvan na, op, in of van enige grond of gebied uit hoofde van die regulasies verbied of beperk is, mag nie toelaat dat so 'n dier na, op, in of van sodanige grond of gebied afdwaal nie.

10. Ondanks andersluidende wetsbepalings betreffende skutte, mag niemand 'n dier wat met 'n siekte besmet is, waarop die Administrateur by kennisgewing in die *Offisiële Koerant* die bepaling van hierdie artikel van toepassing verklaar het, in 'n openbare skut sit of laat sit nie.

11. (1) Wanneer 'n dier ingevolge hierdie Ordonnansie van kant gemaak is, is die karkas daarvan die eiendom van die Administrasie, en kan daarvoor beskik word soos die Administrateur gelas.

(2) Die Administrateur moet uit fondse wat die Wetgewende Vergadering daarvoor bewillig het, aan 'n persoon die uitgawes vergoed wat hy in verband met 'n dier noodsaaklikerwyse aangegaan het, by die uitvoering van 'n plig kragtens hierdie Ordonnansie aan hom opgelê, mits hy nie die eienaar van die dier is nie.

(3) Die Administrasie kan in 'n regsbevoegde hof op die eienaar van 'n dier of ding die uitgawes verhaal, wat hy ingevolge hierdie Ordonnansie in verband met die dier of ding aangegaan of vergoed het.

12. Niemand mag 'n dier of ding wat ingevolge hierdie Ordonnansie aangehou word of afgesonder is van die plek van aanhouding of afsondering bevry, of, sonder die gesag van 'n permit, of strydig met 'n voorwaarde in 'n permit opgelê, verwyder nie.

13. (1) Die Administrateur kan 'n veeartseny-installasie op enige grond laat oprig en die koste van die oprigting daarvan bestry uit fondse wat die Wetgewende Vergadering daarvoor bewillig: Met dien verstande dat die Administrateur na goeë dunde die eienaar van die grond waarop so 'n installasie opgerig is, kan gelas om 'n bedrag wat hy bepaal, tot daardie koste by te dra.

(2) Die Administrateur kan die eienaar van enige grond waarop daar diere is waaraan iets kragtens hierdie Ordonnansie gedoen moet word wat die gebruik van 'n veeartseny-installasie meebring, gelas om op sy eie koste en binne 'n tydperk bepaal, en ooreenkomstig planne en spesifikasies goedgekeur deur die Administrateur, daarop so 'n veeartseny-installasie op te rig, in stand te hou, te herstel of te verbeter.

(3) Wanneer twee of meer eienaars van grond deur die Administrateur gelas is om op hul onderskeie stukke

(2) If any officer, authorized person or police officer finds within the Territory any animal which he on reasonable grounds believes or suspects has strayed into the Territory or across the Police Zone, he may seize it and detain it in isolation, or require the occupier of the land whereon such animal may be, so to detain it, or, if he so finds such animal in a public road or place, require the occupier of any land in the vicinity so to do, and shall forthwith report the finding of such animal in the manner prescribed.

(3) The Administrator may confiscate any animal dealt with under sub-section (1) or (2), or cause it to be destroyed or otherwise disposed of, as he may deem fit.

7. No person shall, except under the authority of a permit, or contrary to any condition imposed in a permit, move or permit to be moved from the land where it is, any animal infected with any disease to which the Administrator has by notice in the *Official Gazette* declared that the provisions of this section shall apply.

8. The owner of any animal infected with any disease to which the Administrator has by notice in the *Official Gazette* declared that the provisions of this section shall apply, shall not allow such animal to stray from the land where it is.

9. (1) No person shall except under the authority of a permit, or contrary to any condition imposed in a permit, move or permit to be moved into, within or from any land or area any animal or thing, the movement of which into, within or from such land or area is prohibited or restricted under the regulations.

(2) The owner of any animal, the movement of which into, within or from any land or area is prohibited or restricted under the regulations, shall not allow such animal to stray into, within or from such land or area.

10. Notwithstanding anything to the contrary contained in any law relating to pounds, no person shall impound or cause to be impounded in a public pound any animal infected with any disease to which the Administrator has by notice in the *Official Gazette* declared that the provisions of this section shall apply.

11. (1) When any animal has been destroyed under this Ordinance, the carcase of such animal shall be the property of the Administration and may be disposed of as the Administrator may direct.

(2) The Administrator shall out of moneys appropriated by the Legislative Assembly for the purpose, reimburse a person the expenses necessarily incurred by him in carrying out any duty imposed upon him under this Ordinance, in connection with any animal, provided he is not the owner of such animal.

(3) The Administration may recover in any competent court from the owner of any animal or thing, any expense incurred or reimbursed by it under this Ordinance, in connection with such animal or thing.

12. No person shall remove, except under the authority of a permit, or contrary to any condition imposed in a permit, or rescue, from any place of detention or isolation any animal or thing detained or isolated under this Ordinance.

13. (1) The Administrator may cause any veterinary fixture to be constructed on any land and defray the cost of construction thereof out of moneys appropriated by the Legislative Assembly for that purpose: Provided that he may, if he thinks fit, order the owner of the land on which such fixture has been constructed, to contribute an amount fixed by him towards such costs.

(2) The Administrator may order the owner of any land whereon there are animals to which anything, involving the use of any veterinary fixture, is required to be done under this Ordinance, to construct, maintain, repair, or improve such veterinary fixture thereon at his own expense, and within a time fixed, and in accordance with plans and specifications approved by the Administrator.

(3) If two or more owners of land have been ordered by the Administrator to construct on their respective

grond dieselfde soort veeartseny-installasie op te rig, en die stukke grond aan mekaar grens of van mekaar geskei word net deur grond waarop geen sodanige veeartseny-installasie is nie, en hulle 'n ooreenkoms, deur die Administrateur goedgekeur en in 'n notariële akte beliggaam, aangegaan het om so 'n veeartseny-installasie op die grond van een van hulle op te rig vir die gemeenskaplike gebruik van eenaars van diere wat op hul onderskeie stukke grond gehou word of wei, is dit, ná nakoming van die bepalings van paragraaf (a) van sub-artikel (4), onnodig dat elkeen van hulle so 'n veeartseny-installasie oprig, maar sodanige eenaars en iedereen op wie so 'n ooreenkoms ingevolge paragraaf (b) van daardie sub-artikel bindend is, word beskou as ingevolge sub-artikel (2) gelas om 'n veeartseny-installasie op te rig ingevolge die ooreenkoms en die voorwaardes wat die Administrateur by die goedkeuring van die ooreenkoms opgelê het.

(4) (a) By goedkeuring van 'n ooreenkoms ingevolge sub-artikel (3) moet die partye daartoe onverwyld die betrokke notariële akte by die Registrateur van Aktes indien om teen die titelbewys van hul grond geregistreer en geëndosseer te word, en 'n afskrif van daardie akte by die direkteur inlewer.

(b) Sodanige ooreenkoms mag nie sonder die skriftelike toestemming van die Administrateur ingetrek of gewysig word nie, en solank dit van krag is, is dit bindend op die eenaars van die betrokke grond sowel as op hul regsopvolgers.

(5) Indien die eenaar van enige grond ingevolge sub-artikel (1) of (3) tot die koste van die oprigting van 'n veeartseny-installasie daarop bygedra het, of ingevolge sub-artikel (2) so 'n installasie opgerig of verbeter het, en daardie grond aan iemand anders verhuur word of aan 'n vruggebruik of serwituut onderworpe is, waardeur die eenaar op die tydstop toe hy deur die Administrateur gelas is om tot die koste van die oprigting van die installasie by te dra of om dit op te rig of te verbeter, van die bewoning van die grond ontdoen is, kan hy van die huurder, vruggebruiker of persoon wat die serwituut het, na gelang van die geval, so 'n bedrag ten opsigte van die veeartseny-installasie vorder, op die voorwaardes van betaling wat die Administrateur, met inagneming van die omstandighede, bepaal.

(6) Indien 'n veeartseny-installasie geheel en al of deels op koste van die Administrasie op Kroongrond opgerig is wat iemand besit ingevolge 'n huurkontrak, vergunning of toekenning, wat nie 'n opsie om daardie grond te koop bevat nie, kan die Administrateur die huurgeld van daardie grond met die bedrag verhoog wat hy, met inagneming van die koste, billik ag.

(7) Die Administrateur kan in 'n bevel om 'n veeartseny-installasie op te rig, gelas dat die eenaar daardie installasie oprig op 'n plek in daardie bevel aangewys, of op 'n plek uitgekies deur 'n beampte in daardie bevel genoem.

(8) Niemand mag sonder die skriftelike toestemming van die Administrateur 'n veeartseny-installasie opgerig ingevolge hierdie artikel of kragtens 'n bevel uitgereik deur die Administrateur ingevolge 'n wet wat by hierdie Ordonnansie herroep is, sloop, afbreek, verwyder of in doelmatigheid verminder nie.

14. (1) Die Administrateur kan die bewoner van grond waarop daar 'n veeartseny-installasie is, gelas om daardie installasie te gebruik, of om toe te laat dat dit gebruik word, vir die doen, aan 'n dier wat op daardie grond gehou word of wei, van enigiets wat kragtens hierdie Ordonnansie daaraan gedoen moet word, en om die nodige middele en fasiliteite vir sodanige gebruik te voorsien.

(2) Indien so 'n installasie gebruik word vir 'n dier waarvan so 'n bewoner nie die eenaar is nie, kan hy van die eenaar van so 'n dier die gelde vir sodanige gebruik vorder wat die Administrateur bepaal: Met dien verstande dat indien so 'n installasie ingevolge sub-artikel (1) van artikel *dertien* opgerig is en die Administrasie al die koste van sodanige oprigting gedra het, die Administrateur die eenaar van so 'n dier kan gelas, indien hy dit goed ag, om vir sodanige gebruik aan die Administrasie of die bewoner, of altwee, die gelde te betaal wat hy bepaal.

lands the same type of veterinary fixture, and such lands are contiguous or separated from each other only by land on which there is no such veterinary fixture, and they have entered into an agreement, approved by the Administrator and embodied in a notarial deed, to construct such a veterinary fixture on the land of one of them for the common use of owners of animals kept or depastured on their respective lands, it shall, after compliance with the provisions of paragraph (a) of sub-section (4), not be necessary for each of them to construct such a veterinary fixture, but they and every person upon whom such agreement is in terms of paragraph (b) of that sub-section binding, shall be deemed to have been ordered, in terms of sub-section (2), to construct a veterinary fixture in accordance with such agreement and the conditions imposed by the Administrator in approving such agreement.

(4) (a) Upon the approval of any agreement in terms of sub-section (3) the parties thereto shall forthwith lodge the notarial deed concerned with the Registrar of Deeds for registration and endorsement against the title deeds of their lands, and lodge a copy of such deed with the director.

(b) Such agreement shall not be cancelled or altered without the written consent of the Administrator, and while it is in force it shall be binding upon the owners of the lands concerned and upon their successors in title.

(5) If the owner of any land has under sub-section (1) or (3) contributed towards the costs of construction of, or has under sub-section (2) constructed or improved, a veterinary fixture thereon, and such land is leased to another person, or is subject to a usufruct or servitude, whereby the owner was, at the time when he was ordered by the Administrator to contribute towards the costs of construction of, or to construct or improve, the fixture, divested of the occupation of the land, he may charge the lessee, usufructuary, or person having the servitude, as the case may be, such amount in respect of the veterinary fixture, and upon such terms of payment as the Administrator may, having regard to circumstances, fix.

(6) If a veterinary fixture has been constructed wholly or partly at the expense of the Administration on Crown land held by any person under a lease, licence or allotment, which does not contain an option to purchase such land, the Administrator may increase the rent of such land by such amount as he may deem equitable having regard to such expenses.

(7) The Administrator may in any order to construct a veterinary fixture order the owner to construct such a fixture upon a site designated in such order, or upon a site selected by an officer named in such order.

(8) No person shall without the written consent of the Administrator demolish, dismantle, remove, or impair in efficacy, any veterinary fixture erected under this section or in terms of any order issued by the Administrator under any law repealed by this Ordinance.

14. (1) The Administrator may order the occupier of any land whereon there is any veterinary fixture to use such fixture, or allow it to be used, for the doing to any animal kept or depastured on such land, of any thing required under this Ordinance to be done to it, and to furnish the necessary materials and facilities for such use.

(2) If such fixture is so used for any animal of which such occupier is not the owner, he may charge the owner of such animal such fee for such use as the Administrator may fix: Provided that if such fixture has been constructed in terms of sub-section (1) of section *thirteen* and the Administration has borne the whole of the cost of such construction the Administrator may, if he thinks fit, order the owner of such animal to pay to the Administration or such occupier, or both, for such use, such fee as he may fix.

15. Die Administrateur kan met die toestemming van die bewoner van grond waarop daar 'n veeartseny-installasie is, die eienaar van 'n dier wat op grond gehou word of wei waarop daar nie so 'n veeartseny-installasie is nie, gelas om van die installasie op eersgenoemde grond gebruik te maak om aan daardie dier iets te doen wat kragtens hierdie Ordonnansie daaraan gedoen moet word, en in so 'n geval is die bepalings van sub-artikel (2) van artikel *veertien mutatis mutandis* van toepassing.

16. (1) Wanneer na die mening van die Administrateur 'n omheining langs of oor enige openbare of private pad, of langs die grens van, of op of oor enige grond nodig is vir die beheer van 'n siekte of van parasiete in die Gebied, of vir die voorkoming van die inbringings, voorkoms of verspreiding daarvan in die Gebied, kan hy so 'n omheining, en enige nodige hek en motorhek daarin, laat oprig en in stand hou, en al die koste daarvan bestry uit fondse wat die Wetgewende Vergadering vir die doel bewillig het.

(2) Die bepalings van sub-artikel (6) van artikel *der-tien* is *mutatis mutandis* van toepassing ten opsigte van 'n omheining ingevolge sub-artikel (1) opgerig.

(3) Wanneer 'n omheining, hek of motorhek wat ingevolge sub-artikel (1) opgerig is, nie meer nodig is vir die doel waarvoor dit opgerig is nie, kan die Administrateur dit, of 'n deel daarvan, laat verwyder of laat verkoop soos dit staan teen 'n prys wat hy goedkeur, of 'n ander bevel aangaande die beskikking daarvoor uitreik wat hy goed ag.

(4) Wanneer na die mening van die Administrateur 'n omheining op enige grond, hetsy oor die hele lengte of 'n gedeelte van die grens daarvan, of elders daarop, nodig is vir die beheer van 'n siekte of van parasiete in die Gebied, of vir die voorkoming van die inbringings, voorkoms of verspreiding daarvan in die Gebied, kan hy die eienaar van daardie grond gelas om op sy eie koste en binne 'n tydperk bepaal, en ooreenkomstig planne en spesifikasies goedgekeur, deur die Administrateur, so 'n omheining, en enige nodige hek en motorhek daarin, op te rig, in stand te hou, te herstel of te verbeter, en indien so 'n omheining 'n grensheining is, die eienaar van grond langs-aan die grens gelas om sodanige bydrae, by wyse van geld, arbeid of materiaal, soos die Administrateur besluit, te doen tot die oprigting, instandhouding, herstel of verbetering van die geheel of 'n gedeelte van daardie grensheining.

(5) Die bepalings van sub-artikel (5) van artikel *der-tien* is *mutatis mutandis* van toepassing ten opsigte van 'n omheining ingevolge subartikel (4) opgerig.

(6) Niemand mag sonder die skriftelike toestemming van die Administrateur 'n omheining opgerig ingevolge hierdie artikel of enige wet by hierdie Ordonnansie herroep, verwyder of in doelmatigheid verminder nie.

17. (1) Die Administrateur kan by wyse van kennisgewing aan die eienaar van grond ten opsigte waarvan daar geen bewoner is nie, hom gelas om, binne 'n tydperk in die kennisgewing aangegee, wat minstens 'n kalendermaand vanaf die datum daarvan moet wees, iemand deur die Administrateur goedgekeur as bewoner van daardie grond vir die doeleindes van hierdie Ordonnansie aan te wys, en om binne dieselfde tydperk by die direkteur 'n skriftelike ooreenkoms tussen homself en die persoon in te lewer, wat in besonderhede die voorwaardes uiteensit waarop die persoon die aanwysing aanvaar het.

(2) So 'n ooreenkoms mag nie sonder die skriftelike toestemming van die Administrateur gewysig of ingetrek word nie.

(3) Wanneer 'n eienaar na wie sub-artikel (1) verwys, nie opgespoor kan word nie of, nadat aan hom kennis gegee is, versuim om die bepalings van daardie sub-artikel na te kom, kan die Administrateur enigiemand wat bereid is om, op voorwaardes waartoe hy en die Administrateur ooreengekom het, as bewoner van so 'n eienaar se grond op te tree, aanwys om as sodanig op te tree.

(4) Iemand aldus aangewys kan daardie grond be-tree en daar enigiets doen wat die bewoner daarvan ingevolge hierdie Ordonnansie gemagtig is of vereis word om te doen.

15. The Administrator may, with the consent of the occupier of any land whereon there is any veterinary fixture, order the owner of any animal kept or depastured on land whereon there is no such veterinary fixture to make use of the fixture on the first-mentioned land for the doing to such animal of any thing required under this Ordinance to be done to it, and in such event the provisions of sub-section (2) of section *fourteen* shall apply *mutatis mutandis*.

16. (1) If in the opinion of the Administrator any fence along or across any road, whether public or private, or along the boundary of or upon or across any land, is necessary for the control of any disease or parasites in, or for preventing the introduction, occurrence or spread thereof, into or within the Territory, he may cause such fence, and any necessary gate and grid therein, to be erected and maintained, and defray the entire cost thereof out of moneys appropriated by the Legislative Assembly for the purpose.

(2) The provisions of sub-section (6) of section *thirteen* shall *mutatis mutandis* apply in respect of any fence erected under sub-section (1).

(3) When any fence, gate or grid erected in terms of sub-section (1) is no longer required for the purpose for which it was erected, the Administrator may cause it or any part thereof to be removed, or to be sold as it stands and at a price approved by him, or make such other order as to its disposal as he may deem fit.

(4) If in the opinion of the Administrator any fence upon any land, whether along the whole or any part of the boundary thereof or elsewhere thereon, is necessary for the control of any disease or parasites in, or for preventing the introduction, occurrence or spread thereof, into or within the Territory, he may order the owner of such land to erect, maintain, repair or improve, within a time fixed, and in accordance with plans and specifications approved, by the Administrator, and at his own expense, such fence and any necessary gate and grid therein, and, if such fence is a boundary fence, order the owner of any land adjoining such boundary, to make such contribution in money, labour or material, as the Administrator may determine, towards the erection, maintenance, repair or improvement of the whole or any part of such boundary fence.

(5) The provisions of sub-section (5) of section *thirteen* shall *mutatis mutandis* apply in respect of any fence erected under sub-section (4).

(6) No person shall without the written consent of the Administrator remove or impair in efficacy any fence erected under this section or any law repealed by this Ordinance.

17. (1) The Administrator may by notice to the owner of any land, of which there is no occupier, require such owner to designate, within a period of time stated in such notice and being not less than one calendar month from the date thereof, a person approved by the Administrator, to be the occupier of such land for the purposes of this Ordinance, and to deposit, within the same period, with the director an agreement in writing between himself and such person, setting forth in detail the terms upon which that person has accepted the designation.

(2) Such agreement shall not be altered or cancelled without the Administrator's written consent.

(3) If an owner referred to in sub-section (1) of this section cannot be traced, or, having been given notice, fails to comply with the provisions of that sub-section, the Administrator may designate, to act as occupier of such owner's land, any person who is willing so to do upon terms agreed to by him and the Administrator.

(4) A person so designated may enter upon such land and there do anything which the occupier thereof is under this Ordinance authorized or required to do.

(5) Die Administrasie kan in 'n regsbevoegde hof op die eenaar van daardie grond die uitgawes verhaal wat hy aangegaan het ingevolge 'n ooreenkoms wat kragtens sub-artikel (3) gesluit is.

18. (1) Die Administrateur kan —

- (a) met betrekking tot 'n besondere aangeleentheid of soort aangeleentheid, in geskryfte deur hom onderteken, enige van sy bevoegdhede kragtens hierdie Ordonnansie, behalwe die bevoegdheid om regulasies uit te vaardig, die bevoegdheid om die oprigting van veeartseny-installasies ingevolge artikel *dertien* te gelas, en die bevoegdhede deur artikel *sestien* aan hom verleen, aan iemand oordra; of in die algemeen of in die besonder, iemand magtig om iets te doen, of 'n handeling te verrig, wat kragtens hierdie Ordonnansie gedoen of verrig kan word;
- (b) op enige plek in die Gebied kwarantynstasies oprig of laat oprig vir die akkommodasie van diere wat aan aanhouding of afsondering ingevolge hierdie Ordonnansie blootstaan;
- (c) 'n dier wat aan vankantmaking ingevolge hierdie Ordonnansie blootstaan, vir waarneming of behandeling hou; en
- (e) op enige grond, of op die grens van enige grond, in die Gebied, 'n kordon oprig en in stand hou, indien dit na sy mening vir die doeleindes van hierdie Ordonnansie nodig is.

(2) Iemand aan wie enige bevoegdheid kragtens paragraaf (a) van sub-artikel (1) oorgedra is, oefen daardie bevoegdheid onderhewig aan die voorskrifte van die Administrateur uit.

(3) Die Administrateur kan te eniger tyd so 'n oordrag van bevoegdheid skriftelik intrek, en geen sodanige oordrag van bevoegdheid belet die uitoefening van daardie bevoegdheid deur die Administrateur self nie.

(4) Indien 'n gemagtigde persoon of iemand aan wie enige bevoegdheid ingevolge paragraaf (a) van sub-artikel (1) oorgedra is, nie in diens van die Administrasie is nie, kan die Administrateur uit fondse wat die Wetgewende Vergadering vir die doel bewillig, vir die dienste van so iemand die bedrag betaal waartoe met hom of met sy werkgever, na gelang van die geval, ooreengekom is.

19. (1) Iedere beampte en iedere gemagtigde persoon kan enige grond of vervoermiddel betree en saam met hom sodanige helpers, of hulle beamptes is al dan nie, en die diere, voertuie, toestelle, instrumente, gereedskap, medisyne en ander goed wat hy vir sy doel nodig ag, met hom saamneem, en daar —

- (a) enige ding doen wat hy ingevolge hierdie Ordonnansie gemagtig is of vereis word om te doen;
- (b) die doen van enigiets wat iemand anders ingevolge hierdie Ordonnansie vereis word om te doen, inspekteer, of toesig daaroor te hou;
- (c) soek na 'n dier of ding wat daar is en waarop die bepaling van hierdie Ordonnansie van toepassing is, en eis dat die eenaar, bewoner of iemand anders wat daar op die oomblik die beheer het dit aan hom toon;
- (d) sodanige diere of dinge nagaan, tel, inspekteer en hul identiteit vasstel;
- (e) vasstel of so 'n dier of ding met siekte besmet is;
- (f) vasstel of iets wat kragtens hierdie Ordonnansie gedoen moet word, gedoen is of gedoen word; en
- (g) op 'n dier of ding ten opsigte waarvan hy op redelike gronde meen of vermoed dat 'n bepaling van hierdie Ordonnansie oortree is, of wat na sy mening waarskynlik siekte of parasiete sal versprei, beslag lê en dit hou hangende die beslissing van die Administrateur wat betref die beskikking daaroor.

(2) Ten einde vas te stel of 'n dier of ding met siekte besmet is, kan 'n Staatsveearts —

- (a) eis dat iemand wat in die versorging, beheer of bestuur van daardie dier of ding betrokke is of 'n aandeel het, aan hom sodanige inligting met betrekking tot so 'n dier of ding verstrek waarvan hy kennis dra en wat, na die mening van so 'n veearts, nodig is vir 'n juiste diagnose of om tot 'n besluit te kom aangaande die maatreëls wat getref moet word om die verspreiding van siekte te beheer en te voorkom;

(5) The Administration may recover in any competent court, from the owner of such land, any expense incurred by it in terms of any agreement entered into under sub-section (3).

18. (1) The Administrator may —

- (a) in relation to any particular matter or class of matters, by writing under his hand delegate to any person any of his powers under this Ordinance, other than the power to make regulations, the power to order the construction of veterinary fixtures in terms of section *thirteen*, and the powers conferred on him by section *sixteen*;
- (b) authorize any person, either generally or specially, to do any thing or perform any act that may be done or performed under this Ordinance;
- (c) establish or cause to be established, at any place in the Territory, quarantine stations for the accommodation of animals liable to be detained or isolated under this Ordinance;
- (d) reserve for observation or treatment any animal liable to be destroyed under this Ordinance; and
- (e) establish and maintain a cordon on any land, or along the boundary of any land, in the Territory, whenever it is in his opinion necessary for any purpose under this Ordinance.

(2) Any person to whom any power has been delegated under paragraph (a) of sub-section (1) shall exercise that power subject to the instructions of the Administrator.

(3) The Administrator may at any time revoke in writing any such delegation, and no delegation of any power shall prevent the exercise of that power by the Administrator himself.

(4) If any authorized person or any person to whom any power has been delegated under paragraph (a) of sub-section (1), is not in the service of the Administration, the Administrator may out of moneys appropriated by the Legislative Assembly for the purpose pay for the services of such person such amount as may be agreed upon either with him or with his employer, as the case may be.

19. (1) Every officer and every authorized person may enter upon any land or conveyance, and take with him such assistants, whether officers or not, and such animals, vehicles, appliances, instruments, tools, drugs, and other things as he deems necessary for his purpose, and there —

- (a) do any thing which he is empowered or required to do under this Ordinance;
- (b) supervise and inspect the doing of any thing which any other person is required to do under this Ordinance;
- (c) search for, and require the owner, occupier, or any other person for the time being in charge there to produce to him, any animal or thing which may be there, and to which any provision of this Ordinance applies;
- (d) check, count, inspect, and establish the identity of any such animals or things;
- (e) ascertain whether any such animal or thing is infected with disease;
- (f) ascertain whether any thing required to be done under this Ordinance has been, or is being, done; and
- (g) seize and detain, pending the Administrator's decision as to its disposal, any animal or thing, in respect of which he, on reasonable grounds, believes or suspects that any provision of this Ordinance has been contravened, or which in his opinion is likely to spread disease or parasites.

(2) For the purpose of ascertaining whether any animal or thing is infected with disease a State veterinarian may —

- (a) call upon any person concerned in, or having any part in, the care, control, or management of such animal or thing, to furnish him with such information relating to such animal or thing as is within his knowledge, and is, in the opinion of such veterinarian, necessary for a correct diagnosis or for deciding on the measures which should be taken to control and prevent the spread of disease;

- (b) so 'n dier of ding op die wyse wat hy nodig ag, ondersoek of toets;
- (c) 'n dooie dier ondersoek en, indien hy dit nodig ag, enige ander dier, waarvan die nadoodse ondersoek na sy mening, sal meehelp om 'n juiste diagnose te maak, afmaak;
- (d) 'n orgaan of deel van 'n dooie dier of geslagte dier vir nadere ondersoek verwyder; en
- (e) in die algemeen, sodanige verdere ondersoek wat hy nodig ag, instel of laat instel.

(3) 'n Beampte, gemagtigde persoon of polisiebeampte kan alle redelike bystand eis van —

- (a) die eienaar van 'n dier, vervoermiddel of ding, by die doen van enigiets wat so 'n beampte, gemagtigde persoon of polisiebeampte gemagtig is of vereis word om ingevolge hierdie Ordonnansie met betrekking tot daardie dier, vervoermiddel of ding te doen;
- (b) die bewoner van grond, by die doen van enigiets wat so 'n beampte, gemagtigde persoon of polisiebeampte gemagtig is of vereis word om ingevolge hierdie Ordonnansie te doen met betrekking tot 'n aangeleentheid wat so 'n bewoner uit hoofde van sy bewoning van daardie grond beheer; en
- (c) die eienaar van grond, by die doen van enigiets wat so 'n beampte, gemagtigde persoon of polisiebeampte gemagtig is of vereis word om ingevolge hierdie Ordonnansie te doen met betrekking tot 'n aangeleentheid wat so 'n eienaar uit hoofde van sy eiendomsreg op daardie grond beheer.

(4) 'n Beampte, gemagtigde persoon of polisiebeampte kan —

- (a) enige grond wat vir die doel van 'n kordon nodig is, betree en in besit neem;
- (b) sodanige helpers, of hulle beamptes is al dan nie, en sodanige diere, voertuie, tente, materiaal, instrumente, gereedskap, medisyne en ander goed met hom saamneem wat hy vir die uitvoering van sy pligte of vir die doel van so 'n kordon, nodig ag; en
- (c) op die grond aldus in besit geneem, vir die doel van die kordon —
 - (i) 'n kamp met die nodige toebehoorsels en bykomstighede oprig, en 'n pad wat toegang daartoe verleen, aanlê;
 - (ii) enige plantegroei verwyder;
 - (iii) enige omheining of hek oprig, verander of verwyder;
 - (iv) van weiding, vuurmaakgoed en water gebruik maak; en
 - (v) enige ander handeling verrig wat die Administrateur gelas.

(5) Die direkteur kan 'n beampte of ander persoon aanstel om toesig te hou oor 'n kwarantynstasie wat ingevolge hierdie Ordonnansie opgerig is.

20. (1) Wanneer die eienaar of bewoner van grond, of die eienaar van 'n dier, vervoermiddel of ding versuim of weier om iets te doen wat hy ingevolge hierdie Ordonnansie vereis word om te doen, of wanneer, in 'n geval waar dit ingevolge hierdie Ordonnansie vereis word dat kennis aan so 'n eienaar of bewoner om iets te doen, gegee moet word, die saak, na die mening van die Administrateur, so dringend is dat dit sonder versuim gedoen moet word, kan die Administrateur dit sonder verdere kennisgewing, of sonder enige kennisgewing hoegenaamd, na gelang van die geval, laat doen, en die koste daardeur aangegaan op die betrokke eienaar of bewoner verhaal op die wyse in hierdie artikel bepaal.

(2) Die koste deur die Administrasie ingevolge sub-artikel (1) aangegaan, is by voltooiing van die ding wat gedoen moet word opeisbaar en op aanvraag betaalbaar, en in 'n regsbevoegde hof verhaalbaar: Met dien verstande dat wanneer so iets een van die dinge is vir die doen waarvan daar in sub-artikel (2) van artikel *dertien* of in sub-artikel (4) van artikel *sestien* voorsiening gemaak word, en die eienaar van die betrokke grond aansoek doen om die geleentheid om in paaiemente te betaal, die Administrateur die aansoek kan toestaan en die paaiemente en die tydperk waarin die skuld betaal moet word, kan bepaal, maar die tydperk kan hoogstens tien jaar wees, en rente, teen 'n koers deur die Administrateur be-

- (b) examine or test such animal or thing in such manner as he may deem necessary;
- (c) make an examination of any dead animal, and, if he deems it necessary, slaughter any other animal, the post-mortem examination of which would, in his opinion, assist in reaching a correct diagnosis;
- (d) remove any organ or part of a dead or slaughtered animal for further examination; and
- (e) generally make or cause to be made such further investigation as he may deem necessary.

(3) Any officer, authorized person or police officer may require all reasonable assistance from —

- (a) the owner of any animal, conveyance or thing, in the doing of any thing which such officer, authorized person or police officer is authorized or required to do under this Ordinance in relation to such animal, conveyance, or thing;
- (b) the occupier of any land, in the doing of any thing which such officer, authorized person or police officer is authorized or required to do under this Ordinance in relation to any matter within the control of such occupier by virtue of his occupation of such land; and
- (c) the owner of any land, in the doing of anything which such officer, authorized person or police officer is authorized or required to do under this Ordinance in relation to any matter within the control of such owner by virtue of his ownership of such land.

(4) Any officer, authorized person or police officer may —

- (a) enter upon and occupy any land required for the purpose of any cordon;
- (b) take with him such assistants, whether officers or not, and such animals, vehicles, tents, material, instruments, tools, drugs and other things, as he may deem necessary for the performance of his duty or for the purpose of such cordon; and
- (c) for the purpose of the cordon, on the land so occupied —
 - (i) establish a camp, together with the necessary accessories and appurtenances thereof and construct a road giving access thereto;
 - (ii) remove any vegetation;
 - (iii) erect, alter or remove any fence or gate;
 - (iv) make use of grazing, fuel and water; and
 - (v) perform any such other act as the Administrator may direct.

(5) The director may appoint any officer or other person to take charge of any quarantine station established under this Ordinance.

20. (1) If the owner or occupier of any land, or the owner of any animal, conveyance or thing, fails or refuses to do anything which he is required under this Ordinance to do, or if, in any case in which notice to do a thing is required under this Ordinance to be given to any such owner or occupier, the matter is, in the opinion of the Administrator, so urgent that the thing should be done without any loss of time, the Administrator may without further notice, or without any notice, as the case may be, cause such a thing to be done, and recover the cost thereby incurred from the owner or occupier concerned in the manner provided in this section.

(2) Any cost incurred by the Administration under sub-section (1) shall on completion of the thing to be done, be due and payable on demand and be recoverable in any competent court: Provided that, if such thing is one of those for the doing of which provision is made in sub-section (2) of section *thirteen* or in sub-section (4) of section *sixteen*, and the owner of the land concerned applies for the facility of payment by instalments, the Administrator may grant such application and fix the instalments by which, and the period within which, the debt shall be paid, but such period shall not exceed ten years, and interest at a rate fixed by the Administrator shall

paal, moet op die onbetaalde deel van die skuld betaal word en is saam met elke paalement betaalbaar.

(3) Wanneer die geleentheid om in paalemente te betaal aan 'n eienaar van grond ingevolge die bepalings van sub-artikel (2) verleen word, moet die Sekretaris onverwyld op skrif aan die Registrateur van Aktes volledige besonderhede deurstuur wat —

- (a) die naam van daardie eienaar en die beskrywing van die betrokke grond;
- (b) die aard en bedrag van die skuld; en
- (c) die geleentheid wat vir die vereffening van die skuld verleen is.

aantoon, en die Registrateur moet onverwyld 'n aantekening daarvan in sy register ten opsigte van die betrokke grond laat maak en aan die Sekretaris 'n gewaarmerkte afskrif van die aantekening deurstuur.

(4) (a) Wanneer 'n skuld deur die Registrateur ingevolge sub-artikel (3) aangeteken is, is die bedrag van die skuld, of soveel soos nog verskuldig is, 'n las op die betrokke grond en is iedere opvolgende eienaar daarvan vir die paalemente en rente, wanneer dit opeisbaar word, aanspreeklik net asof hy die skuld self aangegaan het.

(b) Ingeval sulke grond verdeel of 'n deel daarvan oorgedra word, moet die Administrateur bepaal of, en indien wel, in watter mate, die skuld 'n las op elke afsonderlike deel van die grond is, en indien uit hoofde van so 'n bepaling 'n bedrag van die skuld 'n las op so 'n deel is, is elke opvolgende eienaar daarvan aanspreeklik vir die paalemente en rente ten opsigte van die bedrag betaalbaar, wanneer dit opeisbaar word, net asof hy die bedrag van die skuld self aangegaan het.

(c) Geen oordrag van sulke grond of deel daarvan, of verdelingstransporte daarvan, mag deur die Registrateur van Aktes geregistreer of geattesteer word nie, behalwe ná voorlegging aan hom van 'n sertifikaat wat deur die Sekretaris uitgereik is en wat aantoon —

- (i) dat alle paalemente en rente wat op daardie tydstip ten opsigte van die skuld opeisbaar is, betaal is;
- (ii) watter bedrag van die skuld nog uitstaande is; en
- (iii) as die grond verdeel word of enige deel daarvan oorgedra word, watter bedrag van die skuld, indien enige, 'n las op elke afsonderlike deel van die grond is.

(d) Die sertifikaat in paragraaf (c) vermeld, is *prima facie* bewys van die feite wat daarin uiteengesit word, en die Registrateur moet in sy register ten opsigte van, en op iedere titelbewys of transportakte van, daardie grond of die betrokke deel daarvan, die bedrag van die aanspreeklikheid laat aanteken wat volgens daardie sertifikaat 'n las op daardie grond of deel daarvan, na gelang van die geval, is.

(5) Die skuldenaar kan te eniger tyd die onbetaalde balans van die skuld tesame met die rente dan opeisbaar betaal.

(6) By ontvangs van 'n sertifikaat van die Sekretaris dat die hele skuld wat 'n las op enige grond is, en die rente daarop, gedelg is, moet die Registrateur die desbetreffende aantekening in sy register en op die betrokke titelbewys of transportakte deurmaal.

21. (1) Behoudens die bepalings van sub-artikel (2) van hierdie artikel, sub-artikel (2) van artikel twee en artikel twee-en-twintig kan enigiemand wat ingevolge die regulasies gemagtig is om permitte uit te reik, na goeddunke 'n permit uitreik of weier om 'n permit uit te reik, en kan die direkteur na goeddunke 'n permit intrek of 'n beampete gelas om dit te doen.

(2) 'n Permit mag nie uitgereik word nie ten opsigte van 'n dier of ding waarvoor iemand by die Administrasie vir enige bedrag in die skuld staan, alvorens sodanige bedrag betaal is.

be paid on the unpaid balance of the debt, and be payable with each instalment.

(3) Whenever facility to pay in instalments is granted to any owner of land under the provisions of sub-section (2), the Secretary shall forthwith transmit in writing to the Registrar of Deeds full information showing —

- (a) the name of such owner and the description of such land;
- (b) the nature and amount of the debt; and
- (c) the facilities granted for the payment of the debt, and the Registrar shall forthwith cause a note thereof to be made in his register in respect of the land in question, and transmit to the Secretary a certified copy of such note.

(4) (a) Whenever a debt has been noted by the Registrar under sub-section (3) the amount of such debt, or as much as may be owing, shall attach to the land concerned, and each successive owner thereof shall be liable for the instalments and interest as they fall due, as if the debt had been incurred by him.

(b) In the event of such land being partitioned, or a portion thereof transferred, the Administrator shall determine whether, and, if so, the extent to which the debt shall attach to each separate portion of the land, and if in terms of such determination an amount of the debt attaches to any such portion, each successive owner thereof shall be liable for the instalments and interest payable in respect of such amount, as they fall due, as if that amount of the debt had been incurred by him.

(c) No transfer of any such land or any portion thereof, or any deeds of partition transfer thereof, shall be registered or attested by the Registrar of Deeds, except upon the production to him of a certificate issued by the Secretary and indicating —

- (i) that all instalments and interest then due in respect of the debt have been paid;
- (ii) the amount still owing in respect of the debt; and
- (iii) if the land is being partitioned, or any portion thereof is being transferred, the amount of the debt, if any, which shall attach to each separate portion of the land.

(d) The certificate mentioned in paragraph (c) shall be *prima facie* proof of the facts stated therein, and the Registrar shall cause to be noted in his register in respect of, and on every title deed or deed of transfer of such land, or the relevant portion thereof, the amount of any liability which in terms of such certificate attaches to such land or such portion, as the case may be.

(5) The debtor may at any time pay the balance of the debt still unpaid together with the interest then due.

(6) Upon receipt of a certificate from the Secretary that the whole of the debt which attaches to any land, and the interest thereon have been paid, the Registrar shall cancel the note relating thereto in his register and on the relevant title deed or deed of transfer.

21. (1) Subject to the provisions of sub-section (2) of this section, sub-section (2) of section two and section twenty-two, any person authorized under the regulations to issue permits may, in his discretion, issue or refuse to issue any permit, and the director may in his discretion cancel, or instruct any officer to cancel, any permit.

(2) No permit shall be issued in respect of any animal or thing in respect of which any person is indebted to the Administration for any amount, until such amount has been paid.

(3) Iemand wat toesig oor 'n dier of ding het wat binne die Gebied vervoer word op gesag van 'n permit kragtens hierdie Ordonnansie uitgereik, moet daardie permit op aanvraag deur 'n beampste of 'n polisiebeampste vir inspeksie toon.

22. Wanneer iemand wat ingevolge die regulasies gemagtig is om permitte uit te reik, weier om 'n permit uit te reik, of wanneer die direkteur 'n permit intrek of laat intrek, kan daar hoër beroep teen sodanige weiering of intrekking gedoen word by die Administrateur wie se beslissing afdoende is.

23. Behalwe vir sover anders in hierdie Ordonnansie bepaal word, is die Administrasie, die Administrateur, 'n beampste, gemagtigde persoon of polisiebeampste nie vir enigiets wat te goeder trou kragtens hierdie Ordonnansie gedoen is, aanspreeklik nie.

24. (1) (a) Wanneer 'n dier of ding kragtens die bepalings van hierdie Ordonnansie van kant gemaak, vernietig of andersins oor beskik word, is vergoeding aan die eienaar daarvan betaalbaar: Met dien verstande dat wanneer 'n dier kragtens die bepalings van artikel ses van kant gemaak of andersins oor beskik word, geen sodanige vergoeding betaalbaar is nie, tensy die Administrateur die teendeel gelas.

(b) Wanneer 'n dier kragtens die bepalings van hierdie Ordonnansie vir waarneming of behandeling gehou word, is ten opsigte daarvan die vergoeding betaalbaar wat betaalbaar sou gewees het indien die dier inderdaad van kant gemaak was: Met dien verstande dat wanneer 'n dier wat aldus gehou word, gevind is op die wyse wat artikel ses aandui, geen sodanige vergoeding betaalbaar is nie, tensy die Administrateur die teendeel gelas.

(c) Wanneer 'n dier of ding kragtens die bepalings van hierdie Ordonnansie gekonfiskeer word, is geen vergoeding ten opsigte daarvan betaalbaar nie, tensy die Administrateur die teendeel gelas.

(2) Wanneer vergoeding ingevolge sub-artikel (1) betaalbaar is, moet dit, behoudens die bepalings van sub-artikels (3), (4), (5), (6), (7) en (8), ooreenkomstig die regulasies en die voorgeskrewe skale betaal word.

(3) Wanneer vergoeding ten opsigte van 'n dier of ding betaalbaar is, moet die Administrateur van sodanige vergoeding die uitgawes aftrek wat kragtens hierdie Ordonnansie deur die Administrasie ten opsigte van so 'n dier of ding aangegaan, betaalbaar of vergoed is, en wat nie op die eienaar daarvan verhaal is nie.

(4) Wanneer —

- (a) 'n dier kragtens hierdie Ordonnansie van kant gemaak of anders oor beskik is;
- (b) die hele of 'n deel van die karkas daarvan by wyse van verkoping van die hand gesit is;
- (c) vergoeding ten opsigte van so 'n dier aan die eienaar daarvan betaalbaar is; en
- (d) die opbrengs van daardie verkoping die bedrag van die vergoeding wat betaalbaar is, oorskry,

moet die Administrateur, na aftrekking van die redelike uitgawes aan daardie verkoping verbonde, die balans van die oorskot aan daardie eienaar betaal.

(5) Wanneer —

- (a) 'n dier kragtens hierdie Ordonnansie van kant gemaak of anders daarvoor beskik is;
- (b) vergoeding ten opsigte van so 'n dier aan die eienaar daarvan betaalbaar is; en
- (c) die hele of 'n deel van die karkas van so 'n dier 'n handelswaarde het en, na die mening van die direkteur, aan die eienaar van daardie dier teruggegee kan word sonder gevaar om siekte te versprei,

kan die Administrateur gelas dat daardie karkas of deel daarvan aldus teruggegee word, en indien daardie eienaar bereid is om dit aan te neem, moet die waarde daarvan, soos deur die direkteur vasgestel, van die bedrag van die vergoeding wat betaalbaar is, afgetrek word.

(6) Wanneer vergoeding betaalbaar is ten opsigte van 'n dier wat kragtens hierdie Ordonnansie vir waarneming of behandeling gehou is, of ten opsigte van 'n dier of ding wat kragtens hierdie Ordonnansie gekonfiskeer is, is die bepalings van sub-artikels (4) en (5) *mutatis mutandis* ten opsigte daarvan van toepassing.

(3) The person in charge of any animal or thing which is being moved within the Territory under the authority of a permit issued under this Ordinance shall produce such permit for inspection on demand by an officer or police officer.

22. If any person authorized under the regulations to issue permits, refuses to issue a permit, or if the director cancels or causes to be cancelled any permit, an appeal against such refusal or cancellation shall lie to the Administrator whose decision shall be final.

23. Except where otherwise provided for in this Ordinance no action shall lie against the Administration, the Administrator, any officer, authorized person or police officer, for anything done in good faith under this Ordinance.

24. (1) (a) If any animal or thing is destroyed or otherwise disposed of under the provisions of this Ordinance, compensation shall be payable to the owner thereof: Provided that if any animal is destroyed or otherwise disposed of under the provisions of section six, no such compensation shall be payable unless the Administrator otherwise directs.

(b) If any animal is reserved for observation or treatment under the provisions of this Ordinance, compensation shall be payable in respect thereof as would have been payable if such animal had in fact been destroyed: Provided that if any animal so reserved was found as is contemplated in section six, no such compensation shall be payable unless the Administrator otherwise directs.

(c) If any animal or thing is confiscated under the provisions of this Ordinance, no compensation shall be payable in respect thereof unless the Administrator otherwise directs.

(2) If any compensation is payable under sub-section (1) it shall, subject to the provisions of sub-sections (3), (4), (5), (6), (7) and (8), be paid in accordance with the regulations and the scales prescribed.

(3) If any compensation is payable in respect of any animal or thing, the Administrator shall deduct from such compensation any expense incurred, payable or reimbursed under this Ordinance by the Administration, in connection with such animal or thing, and not recovered from the owner thereof.

(4) if —

- (a) any animal has been destroyed or otherwise disposed of under this Ordinance;
- (b) the whole or any part of the carcase thereof has been disposed of by sale;
- (c) compensation is payable in respect of such animal to the owner thereof; and
- (d) the proceeds of such sale exceed the amount of the compensation payable,

the Administrator shall, after deducting any reasonable expense incidental to such sale, pay the balance of such excess to such owner.

(5) if —

- (a) any animal has been destroyed or otherwise disposed of under this Ordinance;
- (b) compensation is payable in respect of such animal to the owner thereof; and
- (c) the whole or any part of the carcase of such animal has a commercial value and can, in the opinion of the director, be returned to the owner of such animal, without danger of spreading disease,

the Administrator may direct that such carcase or part thereof be so returned, and if such owner is willing to accept it, the value thereof, as assessed by the director, shall be deducted from the amount of the compensation so payable.

(6) If any compensation is payable in respect of any animal reserved for observation or treatment, or any animal or thing confiscated under this Ordinance, the provisions of sub-sections (4) and (5) shall *mutatis mutandis* apply in respect thereof.

(7) Wanneer vergoeding ten opsigte van 'n dier of ding wat verseker was, betaalbaar is, kan die Administrateur van die vergoeding 'n bedrag aftrek wat gelyk is aan die bedrag wat uit hoofde van sodanige versekering aan die eienaar van so 'n dier of ding betaalbaar is by die plaasvind van die gebeurtenis ten opsigte waarvan die vergoeding betaalbaar is.

(8) Die Administrateur kan na goeë dunde die vergoeding wat ten opsigte van 'n dier of ding betaalbaar is, geheel en al of deels terughou, indien, na sy mening, die eienaar daarvan of die persoon wat die toesig daarvoor gehad het 'n oortreding ten opsigte daarvan kragtens hierdie Ordonnansie gepleeg het of, as daardie dier, indien dit in die Gebied ingevoer is, syns insiens aan 'n siekte gelyk het toe dit die Gebied binnegekome het.

25. (1) Die vergoeding wat ingevolge hierdie Ordonnansie deur die Administrasie betaalbaar is, moet betaal word uit fondse wat die Wetgewende Vergadering daarvoor bewillig het.

(2) Die Administrateur moet na elke jaar wat op die een-en-dertigste dag van Maart afsluit, ten opsigte van daardie jaar 'n opgawe in die *Offisiële Koerant* publiseer wat aantoon —

- (a) die totale getal diere van elke diersoort wat kragtens hierdie Ordonnansie gekonfiskeer, van kant gemaak of waarvoor anders beskik is; en
- (b) die totale bedrag wat by wyse van vergoeding daarvoor betaal is, en besonderhede van die bedrag wat ten opsigte van elke diersoort en elke soort siekte betaal is, en van die omstandighede waaronder die vergoeding betaal is.

26. Die Administrateur kan gelas dat —

- (a) enige grond wat, na sy mening, vir die doel geskik is, gebruik word vir die afmaak van 'n dier wat kragtens hierdie Ordonnansie van kant gemaak kan word, en vir die beskikking oor die karkas daarvan, ongeag of die grond deur die eienaar van so 'n dier besit of bewoon word of nie; en
- (b) enige openbare of private slagpale gebruik word vir die afmaak van 'n dier wat kragtens hierdie Ordonnansie van kant gemaak kan word by betaling, uit fondse deur die Wetgewende Vergadering vir dié doel bewillig, van die gelde wat die Administrateur bepaal.

27. (1) Die Administrateur kan regulasies uitvaardig —

(a) wat —

- (i) die behandeling, invoer, aflaai, oorskeping, beweging en verwydering van diere en besmetlike dinge in, na of vanuit die Gebied verbied, beheer, reguleer of beperk; en
- (ii) die inenting van 'n dier verbied of vereis, met die doel om 'n siekte of parasiete in die Gebied uit te roei of om die inbring, voorkoms of verspreiding daarvan in of na die Gebied te voorkom;
- (b) wat die aanhouding, afsondering, inspeksie, nagaan, tel, ondersoek, toets, ontsmetting, skoonmaak, veilige bewaring, merk en die toon aan beamptes en gemagtigde persone, en die brandmerk, byeenbring, mulband, afskeer, skeer en immunisasie, en die afmaak, vernietiging, in beslag neem, begrawe en opgrawe van diere of besmetlike dinge en die beskikking andersins daarvoor, beheer, reguleer of vereis, met die doel om 'n siekte of parasiete in die Gebied uit te roei of om die inbring, voorkoms of verspreiding daarvan in of na die Gebied te voorkom;
- (c) wat die invoer, vervaardiging, adverteer, verkoop, uitreiking, verspreiding, gebruik van en beskikking oor 'n entstof, serum, toksien, antitoksien, antigeen of ander produk wat geheel en al of deels afkomstig is van 'n mikro-organisme of van die kliere, organe, vloeistowwe of enige deel van enige dier en wat gebruik word of bedoel is om gebruik te word by of vir die toets, behandeling of immunisasie van enige dier vir of teen 'n siekte, verbied, beheer, reguleer of beperk, en wat die

(7) If any compensation is payable in respect of any animal or thing that was insured, the Administrator may deduct from such compensation a sum equal to the amount payable, in terms of such insurance, to the owner of such animal or thing on the occurrence of the event in respect of which such compensation is payable.

(8) The Administrator may, in his discretion, withhold, either wholly or in part, any compensation payable in respect of any animal or thing, if in his opinion the owner, or person who had the charge thereof, committed an offence under this Ordinance in respect thereof, or if in his opinion such animal, having been imported into the Territory, was diseased at the time when it entered the Territory.

25. (1) Any compensation payable by the Administration under this Ordinance shall be paid out of moneys appropriated by the Legislative Assembly for the purpose.

(2) The Administrator shall, after the close of each year ending on the thirty-first day of March, publish a return in the *Official Gazette* showing in respect of such year —

- (a) the total number of each species of animals confiscated, destroyed or otherwise disposed of under this Ordinance; and
- (b) the total amount paid as compensation therefor, and details of the amount paid in respect of each species of animals and each kind of disease and the circumstances under which such compensation was paid.

26. The Administrator may direct that —

- (a) any land, which in his opinion is suitable for the purpose, be used for the destruction of any animal liable to be destroyed under this Ordinance, and for the disposal of its carcase, whether such land is owned or occupied by the owner of such animal or not; and
- (b) any abattoir, whether public or private, be used for the destruction of any animal liable to be destroyed under this Ordinance, on payment, out of moneys appropriated by the Legislative Assembly for the purpose, of such fees as may be determined by the Administrator.

27. (1) The Administrator may make regulations —

- (a) (i) prohibiting, controlling, regulating or restricting the treatment, importation, landing, transshipment, movement and the removal in, into or from the Territory, of animals and infectious things; and
- (ii) prohibiting or requiring the inoculation of any animal,

for the purpose of eradicating, or of preventing the introduction, occurrence or spread of, any disease or parasites in or into the Territory;

- (b) controlling, regulating or requiring the detention, isolation, inspection, checking, counting, examining, testing, disinfecting, cleansing, securing, marking, and the production to officers and authorized persons, and the branding, mustering, muzzling, clipping, shearing and immunization, and the destruction, seizure, burial, exhumation and disposal otherwise, of animals or infectious things for the purpose of eradicating, or of preventing the introduction, occurrence or spread of, any disease or parasites in or into the Territory;
- (c) prohibiting, controlling, regulating or restricting the importation, manufacture, advertising, selling, issue, distribution, use and disposal, and controlling and regulating the unit of standardization, standard of potency, purity, quality, packing, labelling, storing, inspection, detention, testing, seizure, confiscation and destruction, of any vaccine, serum, toxin, anti-toxin, antigen or other product derived

- eenheid van standaardisering, sterkte-eenheid, suiwerheid, gehalte, verpakking, etiketteer, opberging, inspeksie, aanhouding, toets, inbeslagneming, konfiskasie en vernietiging daarvan beheer en reguleer;
- (d) wat die aanmeld van die besmetting of verdagte besmetting van 'n dier met 'n siekte, die aanmeld van die dood van 'n dier aan enige oorsaak hoegenaamd, die slag daarvan inbegrepe, en die verskaffing van smere en ander monsters en organe van 'n dier wat met siekte besmet of vermoedelik besmet is, of wat doodgaan aan enige oorsaak hoegenaamd, die slag daarvan inbegrepe, vereis en reguleer;
- (e) wat die oprigting en gebruik van kwarantynstasies en die beheer van diere daarin, met inbegrip van die kosgee, watergee, versorging en verwydering daaruit van, en toegang tot, sodanige diere, beheer en reguleer;
- (f) wat vir die registrasie van kermisse, markte, vendusiekrake, tentoonstellingsterreine, sirkusse, diereversamelings, dieretuine, wildreserwes, voëlparke, troeteldierwinkels, hondehokke, dierehospitale, diereklinieke, dieretuistes, skutte, renbane, slagpale en ander plekke waarheen diere gebring word, of waar hulle versamel word, vir verkoping, vertoning, sport, uitvoering van toertjies, huisvesting of om geskut, behandel of geslag te word, voorsiening maak; wat die verslae wat deur diegene wat toesig oor sulke plekke het, by die Departement ingedien moet word, voorskryf; wat die voorsorgsmaatreëls wat by sulke plekke teen die verspreiding van siektes getref moet word, voorskryf, met inbegrip van die vereiste dat diere wat by slagpale aankom daar op 'n sekere tydperk binne 'n sekere tydperk geslag moet word; en wat die bring van diere na, of die versameling daarvan op, enige so 'n plek verbied of beperk, indien, na sy mening, sodanige bring van diere daarheen, of versameling daarvan daarop, waarskynlik siekte sal versprei;
- (g) wat die skoonmaak en ontsmetting van enige grond of vervoermiddel, met inbegrip van die wegruiming en verbrand van enige plantegroei of plante-aardige stowwe op grond, vereis, beheer en reguleer, om die verspreiding van siekte of van parasiete te voorkom;
- (h) wat die skale van vergoeding wat ten opsigte van 'n dier of ding betaalbaar is wat kragtens die bepaling van hierdie Ordonnansie gekonfiskeer, van kant gemaak, vir waarneming of behandeling gehou of waaroor anders beskik is, die wyse en die vorm waarop aansoek om sulke vergoeding gedoen moet word en die besonderhede wat in so'n vorm verstrek moet word, voorskryf;
- (i) wat die beweging van enigiemand op enige grond beperk of verbied, indien, na sy mening, sodanige beweging waarskynlik siekte sal versprei, en wat die wyse van ontsmetting van die liggaam en klere van so 'n persoon, en ander voorsorgsmaatreëls wat getref moet word om die verspreiding van siekte deur so 'n persoon te voorkom, voorskryf;
- (j) wat die inligting voorskryf wat enigiemand aan beamptes en gemagtigde persone aangaande enige aangeleentheid moet verstrek waarop die bepaling van hierdie Ordonnansie van toepassing is;
- (k) wat die aantekeninge en registers wat deur enigiemand gehou moet word, die omstandighede waaronder en die persone deur wie iemand van die hou van sulke aantekeninge of registers vrygestel kan word, en die persone deur wie en die omstandighede waaronder sulke aantekeninge en registers ondersoek kan word, voorskryf; en wat vir die in besit neem en vernietiging daarvan, die beskikking daarvoor, en die maak van uittreksels en verstrekking van inligting daaruit, voorsiening maak en dit reguleer en beheer;
- (l) betreffende die verpligte inenting, behandeling, ontsmetting en skoonmaak van enige dier op enige grond of in enige gebied, en betreffende die ver-
- wholly or partly from any micro-organism, or from the glands, organs, fluids or any part of any animal, and used or intended to be used in or for the testing, treatment, or immunization of any animal for or against any disease;
- (d) requiring and regulating the reporting of the infection or the suspected infection of any animal with any disease, the reporting of the death of any animal from any cause whatsoever, including slaughter, and the furnishing of smears and other specimens and organs from any animal which is infected or suspected of being infected with any disease, or which dies from any cause whatsoever, including slaughter;
- (e) controlling and regulating the establishment and use of quarantine stations and the management of animals therein, including the feeding, watering and tending of, the access to, and the removal therefrom, of such animals;
- (f) providing for the registration of fairs, markets, saleyards, showgrounds, circuses, menageries, zoological gardens, game reserves, bird sanctuaries, pet shops, kennels, animal hospitals, animal clinics, animal homes, pounds, race-courses, abattoirs, and other places to which animals are brought, or where they are assembled, for sale, exhibition, sport, performance, lodging, impounding, treatment, or slaughter; prescribing the reports to be submitted to the Department by those in charge of such places; prescribing the precautions to be taken at such places against the spread of disease, including the requirement that animals arriving at any abattoir shall be slaughtered there at or within a certain time; and prohibiting or restricting the bringing and assembling of animals to and at any such place if in his opinion such bringing thereto or assembling thereat would be likely to spread disease;
- (g) requiring, controlling and regulating the cleansing and disinfection of any land or conveyance, including the clearing and burning of any vegetation and vegetable matter on any land, to prevent the spread of disease or parasites;
- (h) prescribing the scales of compensation payable in respect of any animal or thing confiscated, destroyed, reserved for observation or treatment or otherwise disposed of under the provisions of this Ordinance, the manner in which and the form on which application for such compensation shall be made, and the particulars to be furnished in such form;
- (i) restricting or prohibiting the movement of any person upon any land, where, in his opinion such movement would be likely to spread disease, and prescribing the manner of disinfection of the body and clothing of such a person, and other precautions to be taken to prevent the spread of disease by such person;
- (j) prescribing the information to be furnished by any person to officers and authorized persons on any matter to which the provisions of this Ordinance apply;
- (k) prescribing the records and registers to be kept by any person, the circumstances under which, and the persons by whom, any person may be exempted from keeping any such record or register, and the persons by whom, and the circumstances under which, such records or registers may be inspected; and providing for, and regulating and controlling, the seizure, destruction and disposal thereof, and the taking of extracts, and the furnishing of information therefrom;
- (l) as to the compulsory inoculation, treatment, disinfection and cleansing of any animal on any land

pligte verwydering en uitsluiting van enige dier van daardie grond of gebied;

- (m) wat die vorms vir sertifikate, permitte en ander dokumente wat kragtens hierdie Ordonnansie vereis word, die persone wat dit mag uitreik, en die besonderhede wat in so 'n vorm ingevoeg of verstrekk moet word, voorskryf;
- (n) wat die gelde en koste voorskryf wat betaal moet word vir enige handeling deur of ten behoeve van die Administrasie ingevolge hierdie Ordonnansie verrig;
- (o) wat enige aangeleentheid voorskryf wat ingevolge hierdie Ordonnansie voorgeskryf kan word; en

in die algemeen, betreffende enige aangeleentheid, hetsy in paragraaf (a) tot en met paragraaf (o) vermeld al dan nie, wat hy nodig of dienstig ag om voor te skryf, te vereis, te beheer, te reguleer, te beperk of te verbied met die doel om die bepalinge van hierdie Ordonnansie uit te voer en daaraan gevolg te gee, of met die doel om 'n siekte of parasiete in die Gebied uit te roei of om die inbring, voorkoms of verspreiding daarvan in of na die Gebied te voorkom.

(2) Die Administrateur kan verskillende regulasies ten opsigte van verskillende soorte diere, siektes, parasiete, dinge, grond, gebiede, persone en omstandighede uitvaardig, en hy kan die regulasies laat wissel, sodat hulle ten opsigte van die verskillende dele van die Gebied onderskei in enige besonderhede wat hy nodig of dienstig ag vir die doelmatiger toepassing van hierdie Ordonnansie of vir die voorkoming, beheer of uitroeijing van 'n siekte of van parasiete.

(3) Die Administrateur kan 'n proklamasie, regulasie, bevel of kennisgewing wat kragtens sub-artikel (2) van artikel *ses-en-dertig* van krag bly, wysig, opskort of intrek.

(4) Wanneer die Administrateur voornemens is om 'n regulasie uit te vaardig moet hy in die *Offisiële Koerant* 'n afskrif van die voorgenome regulasie laat publiseer, tesame met 'n kennisgewing wat alle belanghebbendes versoek om enige besware teen, of vertoë aangaande die voorgenome regulasie binne 'n bepaalde tydperk, wat nie korter as vier weke vanaf die datum van sodanige publikasie moet wees nie, skriftelik in te dien, en na verstryking van hierdie tydperk kan die Administrateur die regulasie met of sonder veranderings, soos hy goed ag, afkondig: Met dien verstande dat indien, na die mening van die Administrateur, die doel van 'n regulasie deur verdragting verydel sal word, hy die regulasie sonder sodanige voorafgaande publikasie kan uitvaardig.

28. (1) Iemand wat —

- (a) met die opset om siekte te versprei —
 - (i) die virus of mikro-organisme van 'n siekte, of 'n parasiet, of enige ander ding wat 'n siekte kan veroorsaak of oorplant, die Gebied inbring;
 - (ii) parasiete, of enige ander ding, hetsy lewend of leweloos, wat 'n siekte kan veroorsaak of oorplant, versamel;
 - (iii) 'n dier wat met 'n siekte besmet is of 'n besmetlike ding vervoer of gebruik; of
 - (iv) 'n parasiet, of enige ander ding wat 'n siekte kan veroorsaak of oorplant, besit;
- (b) in besit van 'n dier of 'n besmetlike ding gevind word ten opsigte waarvan daar te eniger tyd 'n redelike vermoede bestaan dat dit strydig met die bepalinge van hierdie Ordonnansie die Gebied inbring is of ingekom het;
- (c) die bepalinge van sub-artikels (1) en (3) van artikel *twee*, paragrafe (c) en (e) van artikel *drie*, sub-artikel (1) van artikel *ses*, artikels *sewe*, *agt*, *nege*, *tien* en *twaalf*, sub-artikel (8) van artikel *dertien*, sub-artikel (6) van artikel *sestien* en sub-artikel (3) van artikel *een-en-twintig* by daad of versuim verontagsaam;
- (d) 'n permit deur middel van valse voorwendsels verkry;
- (e) 'n permit, of 'n sertifikaat waarna in paragraaf (c) van sub-artikel (4) van artikel *twintig* verwys word, in enige opsig verander, of vervals;

or in any area, and the compulsory removal and exclusion of any animal from such land or area;

- (m) prescribing the forms for certificates, permits and other documents required under this Ordinance, the persons who may issue them and the particulars to be inserted or furnished in any such form;
- (n) prescribing the fees and charges to be paid for any thing done by or on behalf of the Administration under this Ordinance.
- (o) prescribing any matter which may be prescribed under this Ordinance; and

generally, as to any matter, whether or not mentioned in paragraphs (a) to (o) inclusive, which he deems necessary or expedient to prescribe, require, control, regulate, restrict or prohibit for the purpose of carrying out, and giving effect to, the provisions of this Ordinance, or for the purpose of eradicating, or of preventing the introduction, occurrence or spread of, any disease or parasites in or into the Territory.

(2) The Administrator may make different regulations in respect of different classes of animals, diseases, parasites, things, land, areas, persons, and circumstances, and he may vary the regulations so that they differentiate between different parts of the Territory in any such particular as he may deem necessary or expedient for the better administration of this Ordinance, or for the prevention, control or eradication of any disease or parasites.

(3) The Administrator may amend, suspend or withdraw any proclamation, regulation, order or notice which continues to be in force under sub-section (2) of section *thirty-six*.

(4) When the Administrator intends to make any regulation he shall cause to be published in the *Official Gazette* a copy of the proposed regulation together with a notice inviting all interested persons to submit in writing any objections to, or representations concerning, the proposed regulation, within a stated period, being not less than four weeks from the date of such publication, after which period the Administrator may promulgate the regulation, with or without modifications, as he may deem fit: Provided that if, in the opinion of the Administrator, the purpose of any regulation would be defeated by delay, he may make such regulation without such prior publication.

28. (1) Any person who —

- (a) with intent to spread disease —
 - (i) introduces into the Territory the virus or micro-organism of any disease, or any parasite, or any other thing whatsoever capable of producing or transmitting any disease;
 - (ii) collects any parasites, or any other things, whether animate or inanimate, which are capable of producing or transmitting disease;
 - (iii) moves or uses any animal infected with disease, or any infectious thing; or
 - (iv) possesses any parasite, or any other thing capable of producing or transmitting disease;
- (b) is found in possession of any animal or infectious thing with regard to which there is at any time a reasonable suspicion that it was introduced or came into the Territory in contravention of the provisions of this Ordinance;
- (c) contravenes or fails to comply with the provisions of sub-sections (1) and (3) of section *two*, paragraphs (c) and (e) of section *three*, sub-section (1) of section *six*, sections *seven*, *eight*, *nine*, *ten* and *twelve*, sub-section (8) of section *thirteen*, sub-section (6) of section *sixteen*, and sub-section (3) of section *twenty-one*;
- (d) obtains a permit by means of false representations;
- (e) alters in any particular, or forges, a permit, or a certificate referred to in paragraph (c) of sub-section (4) of section *twenty*;

- (f) met die opset om die bepalings van hierdie Ordonnansie te ontduik 'n veranderde of vervalste permit of sertifikaat gebruik;
- (g) nadat hy 'n permit verkry het, 'n handeling strydig met 'n voorwaarde daarin opgelê, verrig;
- (h) versuim of nalaat om enige aangeleentheid aan te meld wat ingevolge paragrawe (a), (b) en (d) van artikel *drie* dit sy plig is om aan te meld;
- (i) in enige aanmelding waarna in paragraaf (h) van hierdie sub-artikel of in paragraaf (b) van sub-artikel (1) van artikel *ses* verwys word, 'n valse verklaring, wetende dat dit vals is, maak;
- (j) betrokke is of 'n aandeel het in die versorging, beheer of bestuur, van 'n dier of 'n ding en weier om sodanige inligting waarna in paragraaf (a) van sub-artikel (2) van artikel *negentien* verwys word, te verstrek of valse inligting, wetende dat dit vals is, verstrek, wanneer 'n staatsveearts ingevolge daardie paragraaf eis dat hy aan hom sodanige inligting verstrek waarna daarin verwys word;
- (k) opsetlik weier of versuim om 'n vereiste wat 'n beampte, gemagtigde persoon of polisiebeampte ingevolge sub-artikel (2) van artikel *ses* of paragraaf (c) van sub-artikel (1) of sub-artikel (3) van artikel *negentien* gestel het, na te kom;
- (l) 'n beampte, gemagtigde persoon, polisiebeampte, of persoon waarna in sub-artikel (3) van artikel *sewentien* verwys word, by die uitoefening van sy bevoegdhede of die verrigting van sy pligte ingevolge hierdie Ordonnansie, belemmer of hinder;
- (m) 'n dier, voertuig, toestel, instrument, gereedskap, medisyne of ander ding wat vir die doel van hierdie Ordonnansie in die bewaring van 'n beampte of gemagtigde persoon is, beseer of beskadig of sonder magtiging verwyder;
- (n) opsetlik weier of versuim om 'n bevel wat kragtens paragraaf (b) van sub-artikel (3) van artikel *vier*, artikels *dertien*, *viertien* en *vyftien* en sub-artikel (4) van artikel *sestien* gegee is of wat beskou word as daarkragtens gegee, uit te voer;
- (o) deur middel van valse voorwendsels vergoeding kragtens hierdie Ordonnansie verkry of probeer verkry of iemand anders hulp en bystand verleen om dit deur middel van valse voorwendsels te verkry; en
- (p) 'n regulasie, of 'n proklamasie, bevel of kennisgewing wat kragtens die bepalings van sub-artikel (2) van artikel *ses-en-dertig* van krag is, by daad of versuim verontagsaam,

is aan 'n oortreding skuldig en by skuldigbevinding strafbaar —

- (i) in die geval van 'n oortreding waarna in paragraaf (a) verwys word, met gevangenisstraf vir 'n tydperk van hoogstens vyf jaar; en
- (ii) in die geval van 'n oortreding waarna in enige ander paragraaf van sub-artikel (1) verwys word, indien dit —
 - (aa) 'n eerste veroordeling ingevolge hierdie Ordonnansie is, met 'n boete van hoogstens vyftig pond of, by wanbetaling, met gevangenisstraf vir 'n tydperk van hoogstens ses maande, of, in die geval van 'n oortreding waarna in paragraaf (b) van hierdie sub-artikel verwys word, en van 'n oortreding van die bepalings van sub-artikels (1) en (3) van artikel *twee* en van artikels *sewe*, *agt* en *nege*, of 'n versuim om dit na te kom, met sodanige gevangenisstraf sonder die keuse van 'n boete of met beide sodanige boete en sodanige gevangenisstraf;
 - (bb) 'n tweede veroordeling ingevolge hierdie Ordonnansie is, met 'n boete van hoogstens honderd pond of met gevangenisstraf vir 'n tydperk van hoogstens een jaar, of met beide sodanige boete en sodanige gevangenisstraf;
 - (cc) 'n derde of daaropvolgende veroordeling ingevolge hierdie Ordonnansie is, met 'n boete van hoogstens tweehonderd-en-vyftig pond of met gevangenisstraf vir 'n tydperk van

- (f) uses any altered or forged permit or certificate with intent to evade the provisions of this Ordinance;
- (g) having obtained a permit, does any act contrary to any condition imposed therein;
- (h) fails or neglects to report any matter which it is his duty to report in terms of paragraphs (a), (b) and (d) of section *three*;
- (i) makes any false statement in any report referred to in paragraph (h) of this sub-section or in paragraph (b) of sub-section (1) of section *six*, knowing such statement to be false;
- (j) being concerned in, or having any part in, the care, control or management of any animal or thing, refuses to give such information as is referred to in paragraph (a) of sub-section (2) of section *nineteen* or gives false information, knowing it to be false, when called upon by a State veterinarian, in terms of that paragraph, to furnish him with such information as is referred to therein;
- (k) wilfully refuses or fails to comply with any requirement made by any officer, authorized person or police officer under sub-section (2) of section *six* or paragraph (c) of sub-section (1), or sub-section (3) of section *nineteen*;
- (l) obstructs or hinders any officer, authorized person, police officer, or person referred to in sub-section (3) of section *seventeen*, in the exercise of his powers or the performance of his duty under this Ordinance;
- (m) injures, damages or removes without authority any animal, vehicle, appliance, instrument, tool, drug, or other thing, which is in the custody of an officer or authorized person for the purpose of this Ordinance;
- (n) wilfully refuses or fails to carry out any order given, or deemed to have been given, under paragraph (b) of sub-section (3) of section *four*, sections *thirteen*, *fourteen* and *fifteen* and sub-section (4) of section *sixteen*;
- (o) obtains or attempts to obtain, or aids and abets any other person to obtain, by means of false pretences, any compensation under this Ordinance; and
- (p) contravenes or fails to comply with any regulation, or with any proclamation, order or notice in force under the provisions of sub-section (2) of section *thirty-six*,

shall be guilty of an offence and liable on conviction —

- (i) in the case of an offence referred to in paragraph (a) to imprisonment for a period not exceeding five years; and
- (ii) in the case of an offence referred to in any other paragraph of sub-section (1), if it is —
 - (aa) a first conviction under this Ordinance, to a fine not exceeding fifty pounds or, in default of payment, to imprisonment for a period not exceeding six months, or, in the case of an offence referred to in paragraph (b) of this sub-section, and of a contravention of, or failure to comply with, the provisions of sub-sections (1) and (3) of section *two* and of sections *seven*, *eight* and *nine*, to such imprisonment without the option of a fine or to both such fine and such imprisonment;
 - (bb) a second conviction under this Ordinance, to a fine not exceeding one hundred pounds or to imprisonment for a period not exceeding one year, or to both such fine and such imprisonment;
 - (cc) a third or subsequent conviction under this Ordinance, to a fine not exceeding two hundred and fifty pounds or to imprisonment for

hoogstens twee jaar, of met beide sodanige boete en sodanige gevangenisstraf.

(2) Dit is 'n afdoende verweer teen 'n aanklag kragtens paragraaf (b) van sub-artikel (1) van hierdie artikel as die beskuldigde aan die hof bevredigende bewys lewer —

- (a) dat hy die betrokke dier wettig ingevolge artikel ses aangehou het;
- (b) dat hy, nadat hy in besit van die betrokke dier of ding buite die Gebied gekom het, dit wettig die Gebied ingebring het; of
- (c) dat hy besit van die betrokke dier of ding in die Gebied verkry het —
 - (i) deur aankoop op 'n publieke veiling;
 - (ii) onder omstandighede wat geen redelike gronde om 'n oortreding van die bepalings van hierdie Ordonnansie te vermoed, openbaar het nie; of
 - (iii) op 'n tydstip nadat die Administrateur besluit het om daardie dier of ding nie te konfiskeer of van kant te maak nie.

(3) 'n Veroordeling weens 'n oortreding van 'n bepaling van 'n wet wat by hierdie Ordonnansie herroep is, of van 'n proklamasie, regulasie, bevel of kennisgewing daarkragtens uitgereik, uitgevaardig of gegee, word beskou as 'n vorige veroordeling kragtens hierdie Ordonnansie.

29. Ondanks andersluidende wetsbepalings het 'n magistraatshof regsbevoegdheid om enige straf op te lê, waarvoor hierdie Ordonnansie voorsiening maak.

30. Wanneer dit in 'n vervolging weens 'n oortreding kragtens hierdie Ordonnansie nodig is om ter staving van die aanklag te bewys dat —

- (a) die beskuldigde kennis van 'n feit, aangeleentheid of saak gedra het, of 'n besondere opset gehad het, word dit vermoed dat hy sodanige kennis, of so 'n opset, na gelang van die geval, gehad het, tensy en totdat hy die hof bevredigende bewys lewer dat hy nie sodanige kennis gedra het nie, en dat hy nie deur die uitoefening van redelike ywer en versigtigheid sodanige kennis kon verwerf het nie, of dat hy nie so 'n opset gehad het nie;
- (b) die beskuldigde vermoed het of redelik gronde gehad het om te vermoed dat 'n feit bestaan, word dit vermoed dat hy aldus vermoed het of, na gelang van die geval, dat hy redelik gronde gehad het om aldus te vermoed, tensy en totdat hy aan die hof bevredigende bewys van die teendeel lewer;
- (c) die beskuldigde ten tye van die pleging van die beweerde oortreding nie 'n permit, skriftelik toestemming of ander magtiging besit het nie wat hom gemagtig het om die handeling te verrig wat hy, na bewering verrig het, word dit vermoed dat hy op daardie tydstip nie so 'n permit, toestemming of magtiging besit het nie, tensy en totdat hy aan die hof bevredigende bewys van die teendeel lewer;
- (d) die beskuldigde sekere diere na of van enige grond verwyder het, of toegelaat het dat dit gedoen word, en daar word bewys dat hy op 'n tydstip, wat sover dit die aanklag betref, ter sake is, 'n sekere aantal diere, van die soort wat na bewering verwyder is, op daardie grond gehad het en dat hy daarna, op 'n tydstip wat aldus ter sake is, 'n groter of kleiner aantal sulke diere, na gelang van die geval, daarop gehad het, word dit vermoed dat hy 'n aantal diere, gelyk aan die verskil tussen die getalle op sodanige verskillende tydstippe, na of vanaf daardie grond, na gelang van die geval, verwyder het of toegelaat het dat dit gedoen word, en is dit onnodig om te bewys dat hy 'n besondere dier verwyder het of toegelaat het dat dit gedoen word, maar is dit 'n afdoende weerlegging van hierdie vermoede indien die beskuldigde aan die hof bevredigende bewys lewer dat hy nie daardie diere of enige daarvan verwyder het nie, en dat hy alle redelike maatreëls getref het om te verhoed dat hulle afdwaal of verwyder word;
- (e) die beskuldigde die plaasvind van 'n gebeurtenis toegelaat het of versuim het om te verhoed dat dit plaasvind, en daar word bewys dat sodanige

a period not exceeding two years, or to both such fine and such imprisonment.

(2) It shall be a sufficient defence to a charge under paragraph (b) of sub-section (1) of this section if the accused proves to the satisfaction of the court —

- (a) that he was lawfully detaining the animal concerned in terms of section six;
- (b) that having acquired possession of the animal or thing concerned outside the Territory, he introduced it lawfully into the Territory; or
- (c) that he acquired possession of the animal or thing concerned within the Territory —
 - (i) by purchase at a public sale;
 - (ii) in circumstances disclosing no reasonable grounds to suspect a contravention of the provisions of this Ordinance; or
 - (iii) at a time after the Administrator had decided not to confiscate or destroy such animal or thing.

(3) Any conviction for contravening any provision of any law repealed by this Ordinance or of any proclamation, regulation, order or notice issued, made or given thereunder, shall be deemed to be a previous conviction under this Ordinance.

29. Notwithstanding anything to the contrary in any other law contained a Magistrate's Court shall have jurisdiction to impose any penalty provided for in this Ordinance.

30. Where in any prosecution for any offence under this Ordinance it would be necessary in order to establish the charge, to prove that —

- (a) the accused had knowledge of any fact, matter or thing, or had any particular intent, it shall be presumed that he had such knowledge, or such intent, as the case may be, unless and until he proves to the satisfaction of the court that he had no such knowledge and that he could not by the exercise of reasonable diligence and vigilance have gained such knowledge, or that he had no such intent;
- (b) the accused suspected or had reasonable grounds to suspect the existence of a fact, it shall be presumed that he did so suspect or, as the case may be, had reasonable grounds so to suspect, unless and until he proves the contrary to the satisfaction of the court;
- (c) the accused was not at the time of the commission of the alleged offence the holder of a permit, written consent or other authority empowering him to do the act which he is alleged to have done, it shall be presumed that at the time he was not the holder of such permit, consent or authority, unless and until he proves the contrary to the satisfaction of the court;
- (d) the accused had moved or permitted to be moved certain animals to or from any land, and it is proved that at a time relevant to the charge he had upon such land a certain number of animals of the kind alleged to have been moved and that subsequently, at a time relevant to the charge, he had a greater or a smaller number of such animals on such land, as the case may be, it shall be presumed that he moved or permitted to be moved to or from such land, as the case may be, a number of animals equal to the difference between the numbers at such different points of time, and it shall not be necessary to prove that he moved or permitted to be moved any particular animal, but it shall be sufficient rebuttal of this presumption if the accused proves to the satisfaction of the court that he did not move such animals, nor any of them, and that he took all reasonable measures to prevent them from straying or being moved;
- (e) the accused allowed, or failed to prevent the occurrence of any thing, and it is proved that such thing occurred, it shall be presumed that he allowed,

gebeurtenis plaasgevind het, word dit vermoed dat hy die plaasvind daarvan toegelaat het of, na gelang van die geval, versuim het om te verhoed dat dit plaasvind, tensy en totdat hy aan die hof bevredigende bewys lewer dat hy alle redelike ywer aan die dag gelê het en alle redelike voor-sorgsmaatreëls getref het, maar nie die plaasvind daarvan kon verhoed nie;

(f) 'n dier afgedwaal het, en dit word bewys dat daardie dier op grond gevind is, waar dit, kragtens die bepalings van hierdie Ordonnansie, nie behoort te wees nie, en toe dit aldus gevind is, dit nie deur iemand opgepas is nie of deur of namens sy eienaar weggeja geword is, word dit vermoed dat dit na daardie grond afgedwaal het, tensy en totdat die beskuldigde aan die hof bevredigende bewys van die teendeel lewer; of

(g) 'n kennisgewing wat die tydstip of tussenpose vir die doen van iets vasstel, wat kragtens hierdie Ordonnansie gereeld op 'n vasgestelde tydstip of by vasgestelde tussenpose gedoen moet word, aan iemand bestel is, en dit word bewys dat hy so iets by drie agtereenvolgende geleenthede op sodanige tydstip of by sodanige tussenpose gedoen het, word dit vermoed dat sodanige kennisgewing behoorlik aan hom bestel is, tensy en totdat hy aan die hof bevrediging bewys van die teendeel lewer.

31. (1) By 'n vervolging weens 'n oortreding ingevolge hierdie Ordonnansie word die aantekeninge wat deur 'n beampte of gemagtigde persoon in die loop van sy diens gehou word, by voorlegging daarvan deur so 'n beampte of persoon, of iemand in wie se bewaring dit is, beskou as *prima facie* bewys van die feite daarin opgeteken.

(2) Niemand buiten 'n beampte of gemagtigde persoon mag, behalwe met die toestemming van die Administrateur, insage in aantekeninge wat kragtens en vir die doeleindes van hierdie Ordonnansie gehou word, verleen word nie, en geen sodanige aantekeninge mag in 'n ander regsgeding as 'n vervolging weens 'n oortreding kragtens hierdie Ordonnansie gebruik word nie.

32. (1) Die bestelling van 'n kennisgewing of ander dokument kragtens hierdie Ordonnansie kan bewerkstellig word —

- (a) deur 'n afskrif daarvan aan die persoon aan wie dit bestel moet word, self te oorhandig;
- (b) deur so 'n afskrif by sy gewone of jongsbekende woon- of besigheidsplek te laat;
- (c) deur so 'n afskrif per aangetekende pos na sy gewone of jongsbekende woon- of besigheidsplek te stuur; of
- (d) op sodanige ander wyse, met inbegrip van 'n wyse van bestelling wat nie vereis dat die kennisgewing of ander dokument of 'n afskrif daarvan aan daardie persoon oorhandig word nie, wat die Administrateur voorskryf: Met dien verstande dat indien die persone op wie so 'n wyse van bestelling van toepassing gemaak word, naturelle is, die Administrateur die Minister van Naturellesake moet raadpleeg voordat hy dit voorskryf.

(2) Wanneer grond deur twee of meer persone gesamentlik besit word, word 'n kennisgewing of dokument wat kragtens hierdie Ordonnansie aan enigeen van hulle as eienaar van die grond bestel word, beskou as aan hulle almal bestel.

(3) In 'n vervolging weens 'n oortreding ingevolge hierdie Ordonnansie is 'n dokument wat volgens sy inhoud 'n beëdigde verklaring is, afgelê deur iemand wat daarin beweer dat hy, handelende op gesag kragtens hierdie Ordonnansie aan hom verleen, aan die beskuldigde ooreenkomstig die bepalings van sub-artikel (1) van hierdie artikel 'n kennisgewing of ander dokument bestel het, en die besonderhede van daardie kennisgewing of ander dokument en die tydstip, plek en wyse van bestelling uiteensit, by die blote voorlegging daarvan, maar *mutatis mutandis* onderhewig aan die bepalings van sub-artikel (5) van artikel tweehonderd ses-en-twintig van die Kriminele Prosedure en Bewyslewing Proklamasie 1935 (Proklamasie 30 van 1935) *prima facie* bewys dat daardie kennisgewing of dokument behoorlik aan die beskuldigde bestel en deur hom ontvang is.

or, as the case may be, failed to prevent, its occurrence, unless and until he proves to the satisfaction of the court that he used all reasonable diligence and took all reasonable precautions but could not prevent its occurrence;

(f) an animal had strayed, and it is proved that such animal was found upon land where, under the provisions of this Ordinance, it should not be and, when so found, was untended by any person, or was being driven off by or on behalf of its owner, it shall be presumed that such animal had strayed on to such land unless and until the accused proves the contrary to the satisfaction of the court; or

(g) a notice fixing the time or interval of doing any thing required to be done regularly at a fixed time or interval under this Ordinance, was served upon any person, and it is proved that he did such thing on three consecutive occasions at such time or interval, it shall be presumed that such notice was duly served upon him, unless and until he proves the contrary to the satisfaction of the court.

31. (1) In any prosecution for an offence under this Ordinance any record kept by any officer or authorized person in the course of his duty shall be *prima facie* proof of the facts therein recorded upon its production by such officer or person, or person in whose custody it is.

(2) No person, other than an officer or authorized person, shall, except with the Administrator's consent be given access to any record kept under and for the purposes of this Ordinance, and no such record shall be used in connection with any legal proceedings other than a prosecution for an offence under this Ordinance.

32. (1) Service of any notice or other instrument under this Ordinance may be effected —

- (a) by delivering a copy thereof personally to the person upon whom it is to be served;
- (b) by leaving such copy at his usual or last known place of residence or business;
- (c) by sending such copy by registered post to his usual or last known place of residence or business; or
- (d) in such other manner, including a mode of service not requiring the notice or other instrument or a copy thereof to be delivered to such person, as the Administrator may prescribe: Provided that if the persons to whom such mode of service is made applicable are natives, the Administrator shall consult with the Minister of Native Affairs before prescribing it.

(2) If any land is owned jointly by two or more persons any notice or instrument which is under this Ordinance served upon any one of them as owner of such land shall be deemed to have been served upon them all.

(3) In any prosecution for an offence under this Ordinance a document purporting to be an affidavit made by a person who therein alleges that, acting upon authority conferred upon him under this Ordinance, he served upon the accused in accordance with the provisions of sub-section (1) of this section a notice or other instrument, and sets forth the particulars of such notice or other instrument, and the time, place, and manner of service, shall upon its mere production, but subject, *mutatis mutandis*, to the provisions of sub-section (5) of section two hundred and twenty-six of the Criminal Procedure and Evidence Proclamation, 1935, (Proclamation 30 of 1935), be *prima facie* proof that such notice or instrument was duly served upon the accused and received by him.

(4) In so 'n vervolging is dit nie 'n verdediging nie dat die beskuldigde inderdaad nie 'n kennisgewing of ander dokument ontvang het nie, indien daar bewys word dat hy geweier het om dit te ontvang toe dit aan hom persoonlik of per aangetekende pos aangebied is, of dat hy geweier of versuim het om 'n handeling te verrig wat van hom vereis word kragtens 'n wyse van bestelling wat ingevolge paragraaf (d) van sub-artikel (1) voorgeskryf is, tensy hy aan die hof bevredigende bewys lewer dat sy versuim nie aan gebrek aan ywer van sy kant te wyte was nie.

33. Geen bepaling van hierdie Ordonnansie word vertolk as sou dit 'n daad of versuim van 'n beampte, of van 'n persoon wat deur die Administrateur gemagtig is om ondersoek, proefneming of navorsing te doen in verband met 'n siekte, verbied, vir sover dit sodanige ondersoek, proefneming of navorsing bevorder.

34. Die Administrasie van die Suid-Afrikaanse Spoorweë en Hawens is nie aanspreeklik nie op grond van —

- (a) sy weiering om 'n dier of ding te vervoer omrede -
 - (i) die verwydering daarvan kragtens hierdie Ordonnansie verbied is; of
 - (ii) vir die verwydering daarvan 'n permit kragtens hierdie Ordonnansie vereis is, en die af-sender versuim het om so 'n permit aan die Administrasie te toon;

of

- (b) sy aanhouding of beskikking oor 'n dier of ding ooreenkomstig 'n bevel wat deur die direkteur of die Administrateur kragtens die bepalings van hierdie Ordonnansie uitgereik is.

35. Hierdie Ordonnansie bind die Administrasie.

36. (1) Die wette in die Bylae vermeld word hierby behoudens die bepalings van sub-artikel (2), herroep in die mate wat die derde kolom daarvan aandui.

(2) 'n Proklamasie, regulasie, bevel en kennisgewing uitgereik, uitgevaardig of gegee kragtens 'n wet wat by sub-artikel (1) herroep is, en wat by die inwerking-treding van hierdie Ordonnansie van krag is, bly van krag totdat hulle kragtens hierdie Ordonnansie ingetrek word, en enige ander daad of stap wat kragtens 'n bepaling van 'n aldus herroepde wet gedoen is, word beskou as kragtens die ooreenstemmende bepaling van hierdie Ordonnansie gedoen.

37. Hierdie Ordonnansie heet die Ordonnansie op Diersiektes en -parasiete 1959, en word beskou as reeds in werking met ingang van die 9de dag van Augustus 1958.

BYLAE.

<i>Nommer en Jaar van wet.</i>	<i>Kort titel van wet.</i>	<i>In hoeverre herroep</i>
Proklamasie 8 van 1919.	Proklamasie op vervoer van levende have 1919	Die geheel.
Proklamasie 19 van 1920.	„Consignment of Cattle Proclamation,” 1920.	Die geheel.
Proklamasie 28 van 1920.	Veeziekten Proklamasie 1920.	Die geheel.
Proklamasie 57 van 1921.	Omheinings Proklamasie 1921.	Hoofstuk 2 (Artikels 9—17).
Proklamasie 24 van 1924.	Veeziekten Wijzigingsproklamasie 1924.	Die geheel.
Ordonnansie 5 van 1928.	Veesiekteswet-Wysigings-ordonnansie 1928.	Die geheel.
Proklamasie 26 van 1928.	Verbode Gebiede Proklamasie 1928.	Artikels 2 (2) en 3(3).
Ordonnansie 11 van 1931.	Veesiektes (Wysigings) Ordonnansie 1931.	Die geheel.
Ordonnansie 10 van 1939.	Veesiektes-Wysigingsordonnansie 1939.	Die geheel.
Ordonnansie 14 van 1958.	Ordonnansie op Diersiektes en -parasiete 1958.	Die geheel.

(4) In any such prosecution it shall be no defence that the accused did not in fact receive a notice or other instrument, if it is proved that he refused to accept such notice or other instrument when it was tendered to him either personally or by registered post, or that he refused or failed to do any act required of him under any mode of service prescribed under paragraph (d) of subsection (1), unless he proves to the satisfaction of the court that his failure was not due to any lack of diligence on his part.

33. Nothing in this Ordinance contained shall be construed as prohibiting any act or omission of any officer, or of any person authorized by the Administrator to conduct any investigation, experiment or research in connection with any disease, in so far as it is in furtherance of any such investigation, experiment or research.

34. No action shall lie against the South African Railways and Harbours Administration by reason of —

- (a) its refusal to transport any animal or thing for the reason that —
 - (i) the removal thereof was prohibited under this Ordinance; or
 - (ii) for the removal thereof a permit was required under this Ordinance, and the consignor failed to produce such permit to such Administration;

or

- (b) its detention or disposal of any animal or thing in accordance with an order issued by the director or the Administrator under the provisions of this Ordinance.

35. This Ordinance shall bind the Administration.

36. (1) Subject to the provisions of sub-section (2) the laws set forth in the Schedule are hereby repealed to the extent shown in the third column thereof.

(2) Any proclamation, regulation, order and notice issued, made or given under any law repealed by subsection (1) and in force at the commencement of this Ordinance, shall remain in force until withdrawn under this Ordinance, and any other thing done or action taken under any provision of a law so repealed, shall be deemed to have been taken or done under the corresponding provision of this Ordinance.

37. This Ordinance shall be called the Animal Diseases and Parasites Ordinance, 1959, and shall be deemed to have come into operation on the 9th day of August, 1958.

SCHEDULE.

<i>Number and Year of law.</i>	<i>Short title of Law.</i>	<i>Extent Repealed.</i>
Proclamation 8 of 1919.	Removal of Livestock Proclamation, 1919.	The whole.
Proclamation 19 of 1920.	Consignment of Cattle Proclamation, 1920.	The whole.
Proclamation 28 of 1920.	Diseases of Stock Proclamation, 1920.	The whole.
Proclamation 57 of 1921.	Fencing Proclamation, 1921	Chapter 2 (Sections 9—17)
Proclamation 24 of 1924.	Diseases of Stock Amendment Proclamation, 1924.	The whole.
Ordinance 5 of 1928.	Stock Diseases Law Amendment Ordinance, 1928.	The whole.
Proclamation 26 of 1928.	Prohibited Areas Proclamation, 1928.	Sections 2 (2) and 3 (3).
Ordinance 11 of 1931.	Diseases of Stock (Amendment) Ordinance, 1931.	The whole.
Ordinance 10 of 1939.	Diseases of Stock Amendment Ordinance, 1939.	The whole.
Ordinance 14 of 1958.	Animal Diseases and Parasites Ordinance, 1958.	The whole.

No. 35 of 1959.]

ORDONNANSIE

Ter wysiging van die wet op banke.

(Goedgekeur 18 Junie 1959.)

(Afrikaanse teks deur die Administrateur geteken.)

Die Wetgewende Vergadering van die Gebied Suidwes-Afrika, met die toestemming van die Goewerneur-generaal dermate sodanige toestemming nodig is, voorafverkreë en deur boodskap van die Administrateur aan die Wetgewende Vergadering meegedeel ooreenkomstig die bepaling van artikel *ses-en-twintig* van die „Zuidwest Afrika Konstitutie Wet 1925” (Wet 42 van 1925) soos gewysig by artikel *sestien* van die Wysigingswet op Aangeleenthede van Suidwes-Afrika 1949 (Wet 23 van 1949) van die Parlement van die Unie van Suid-Afrika, VERORDEN:

1. Artikel *een* van die Bankeproklamasie, 1930 (Proklamasie 29 van 1930), hierna heet dit die hoofproklamasie, word hierby gewysig deur:

(a) die byvoeging aan die einde van die omskrywing van „bank” of „bankier” van die woorde „en ’n leningsbank”; en

(b) die volgende woordbepalings na die woordbepaling van „Suid-Afrikaanse Reserwebank” in te voeg:—

beteken „leningsbank”, ’n persoon wat die aanneem van deposito’s en die verstrek van lenings waarvan ’n belangrike deel uit lenings wat deur borgaktes gedek word, bestaan, as gedryf uitoefen;

beteken „garansie-deposito’s”, deposito’s wat as tydelike maatreël deur ’n leningsbank aangeneem word en wat uitsluitlik of gedeeltelik die kapitaal van die bank uitmaak, maar op voorwaarde dat —

(a) dit terugbetaal word slegs na gelang die leningsbank daartoe besluit;

(b) dit terugbetaal moet word wanneer die opgehoopte reserwefondse van die leningsbank die terugbetaling toelaat;

(c) ingeval die leningsbank gelikwieder word, al sy ander verpligtings preferent is aan sy verpligtings ten opsigte van daardie deposito’s;

beteken „likwiede bate”, die totale bedrag aan —

(a) obligasies van die Regering van die Unie van Suid-Afrika, Unieskatkiesbewyse en obligasies van plaaslike besture wat op ’n effektebeurs in die Unie genoteer word en alle ander munisipale obligasies of ander effekte wat die Administrateur vir die doeleindes van hierdie woordbepaling goedkeur; en

(b) alle kredit-saldos by die Reserwebank of enige handelsbank of by enige behoorlike geregistreerde bouvereniging of by die Nasionale Finansiële korporasie van Suid-Afrika ingestel by artikel *twee* van die Wet op die Nasionale Finansiële korporasie, 1949 (Wet 33 van 1949) of by enige ander instelling wat die Administrateur vir die doeleindes van hierdie woordbepaling goedkeur; en

(c) bankbiljette van die Reserwebank of van enige handelsbank in die Gebied; en

(d) staafgoud, goudmunt en pasmunt;

beteken „onaangetaste reserwefondse”, alle fondse wat uit werklike verdienstes, invorderings, premies of aandele, of winste voortspruitende uit die tegelmaking van kapitaalbate, opgebou is, en as algemene of besondere reserwe afgesonder is, en vir die nakoming van verpligtings teenoor die publiek volgens hierdie Proklamasie, beskikbaar is.”

No. 35 van 1959.]

ORDINANCE

To amend the law relating to banks.

(Assented to 18th June, 1959.)

(Afrikaans text signed by the Administrator.)

BE IT ORDAINED by the Legislative Assembly for the Territory of South West Africa, with the consent of the Governor-General, in so far as such consent is necessary, previously obtained and communicated to the Legislative Assembly by message from the Administrator in accordance with the provisions of section *twenty-six* of the South West Africa Constitution Act, 1925 (Act 42 of 1925), as amended by section *sixteen* of the South West Africa Affairs Amendment Act, 1949, of the Parliament of the Union of South Africa, as follows:—

1. Section *one* of the Banks Proclamation, 1930 (Proclamation 29 of 1930), hereinafter called the principle Proclamation, is hereby amended by:

(a) the insertion at the end of the definition of “bank” or “banker” of the words “and a loan bank”; and

(b) the insertion of the following definitions after the definition of “South African Reserve Bank”:—

“loan bank” means a person who carries on the business of accepting deposits and of granting loans whereof a substantial proportion consists of loans secured by surety bonds;

“guarantee deposits” means deposits accepted as a temporary measure by a loan bank and constituting in whole or in part the capital of the bank, but on condition that —

(a) they are to be repayable only at the instance of the loan bank;

(b) they are to be repaid whenever the accumulated reserve funds of the loan bank render the repayment practicable;

(c) in the event of liquidation of the loan bank all its other liabilities are to be preferent to its liabilities in respect of those deposits;

“liquid assets” means the aggregate amount of —

(a) stocks of the Government of the Union of South Africa, Union treasury bills and stocks of local authorities quoted on the stock exchange of the Union, and all other municipal stock or other security approved by the Administrator for the purposes of this definition; and

(b) any credit balances with the Reserve Bank or any commercial bank or with any duly registered building society or with the National Finance Corporation of South Africa established by section *two* of the National Finance Corporation Act, 1949 (Act 33 of 1949) or with any other institution approved by the Administrator for the purposes of this definition; and

(c) notes of the Reserve Bank or of any commercial bank in the Territory; and

(d) gold bullion, gold coin and subsidiary coin;

“unimpaired reserve funds” means all funds which have been built up out of actual earnings, recoveries, premiums on shares, or profits resulting from the realization of capital assets, and have been set aside as a general or special reserve, and are available for the purpose of meeting liabilities to the public under this Proclamation.”

2. Artikel twee van die hoofproklamasie word hierby gewysig —

- (a) deur in paragraaf (c) van subartikel (5) die woorde: „onderhewig aan terugtrekking deur middel van 'n tjek, wissel of order” te skrap; en
- (b) deur aan die end van subartikel (5) die volgende paragraaf by te voeg.
„Of
- (d) dat die betrokke maatskappy voornemens is om in die Gebied slegs die bedryf van 'n leningsbank uit te oefen. In so 'n geval moet die registrasiesertifikaat dienooreenkomstig geëndosseer word en is die bepalings van artikel *seventien bis* van toepassing.”

3. Die volgende artikel word hierby na artikel sewentien van die hoofproklamasie ingevoeg:

17bis. 'n Leningsbank —

- (i) moet 'n gestorte kapitaal of garansie-deposito's of onaangetaste reserwefondse besit en in stand hou wat te same minstens tien persent van sy totale verpligtings teenoor die publiek bedra volgens die jongste staat oor die vorige kwartaal wat ingevolge paragraaf (a) van subartikel (1) van artikel *agt* aan die Sekretaris van Suidwes-Afrika voorgelê is: Met dien verstande dat vir die doeleindes van hierdie paragraaf 'n leningsbank 'n bedrag wat gelyk staan met sy likwiede bate van sy voormelde verpligtings kan aftrek; en
- (ii) moet likwiede bate besit en in stand hou tot 'n bedrag van minstens die totaal van —
 - (a) dertig persent van sy op aanvraag betaalbaar deposito's; en
 - (b) vyftien persent van sy verpligtings teenoor die publiek (met uitsondering van op aanvraag betaalbare deposito's) wat binne ses maande of met minder as ses maande opsegging opeisbaar is; en
 - (c) vyf persent van sy verpligtings teenoor die publiek wat na ses maande of met minstens ses maande opsegging opeisbaar is;

volgens die in paragraaf (i) genoemde kwartaalstaat: Met dien verstande dat vir die doeleindes van hierdie paragraaf 'n leningsbank —

- (aa) van die in subparagraaf (b) bedoelde verpligtings kan aftrek die bedrag uitstaande op 'n lening deur daardie bank verstrekk teen sekerheid van spaar- of vaste deposito's wat by daardie subparagraaf ingesluit word, en wat hy ten bate van die lener besit;
- (bb) van die in subparagraaf (c) bedoelde verpligtings kan aftrek die bedrag uitstaande op 'n lening deur daardie bank verstrekk teen sekerheid van spaar- of vaste deposito's wat by subparagraaf (c) ingesluit word, en wat hy ten bate van die lener besit;
- (iii) moet enige minimum bedrag deur paragrafe (i) en (ii) voorgeskryf besit en in stand hou te alle tye gedurende die tydperk vanaf die datum van sertifisering ingevolge paragraaf (a) van subartikel (1) van artikel *agt* van die staat met verwysing waar-

2. Section two of the principal Proclamation is hereby amended —

- (a) by the deletion of the words “subject to withdrawal by cheque, draft or order” in paragraph (c) of sub-section (5); and
- (b) by the addition of the following paragraph at the end of sub-section (5):—
“Or
- (d) that the company concerned proposes merely to carry on the business of a loan bank in the Territory. In such event the certificate of registration shall be endorsed accordingly and the provisions of section *seventeen bis* shall apply.”

3. The following section is hereby inserted after section *seventeen* of the principal Proclamation:—

“Loan banks.

17bis. A loan bank

- (i) shall have and maintain a paid-up capital or guarantee deposits or unimpaired reserve funds together amounting to not less than ten percent of its total liabilities to the public as shown in the last preceding quarterly statements furnished to the Secretary for South West Africa under paragraph (a) of sub-section (1) of section *eight*: Provided that for the purposes of this paragraph a loan bank may deduct from its aforesaid liabilities an amount equal to its liquid assets; and
- (ii) shall have and maintain liquid assets amounting to not less than the aggregate of —
 - (a) thirty percent of its deposits payable on demand; and
 - (b) fifteen percent of its liabilities to the public (other than deposits payable on demand) payable within six months or subject to less than six months' notice before becoming payable; and
 - (c) five percent of its liabilities to the public payable after six months or subject to not less than six months notice before becoming payable;

as shown in the quarterly statement mentioned in paragraph (i): Provided that for the purposes of this paragraph a loan bank may deduct —

- (aa) from the liabilities referred to in subparagraph (b) the amount outstanding on any loan made by such bank against the security of savings or fixed deposits included under such sub-paragraph which it holds to the credit of the borrower;
- (bb) from the liabilities referred to in sub-paragraph (c) the amount outstanding on any loan made by such bank against the security of savings or fixed deposits included under sub-paragraph (c) which it holds to the credit of the borrower;
- (iii) shall have and maintain any minimum amount prescribed by paragraphs (i) and (ii) at all times during the period from the date of certification under paragraph (a) of sub-section (1) of section *eight* of the state-

na daardie bedrag bepaal word, tot die dag voor die datum waarop die eersvolgende sodanige staat aldus ge-certifiseer word;

- (iv) mag nie, behalwe met die skriftelike toestemming van die Administrateur, wat in die algemeen gestel kan word, en onderworpe aan die voorwaardes wat die Administrateur voorskryf, in verhouding met sy totale verpligtings teenoor die publiek soos in die eerste kolom hieronder onderskeidelik uiteengesit, enige persoon toelaat om 'n kreditsaldo op 'n spaar-rekening wat dié in die tweede kolom hieronder uiteengesette bedrag te bowe gaan, te hou nie, of enige persoon toelaat om vaste deposito's te hou nie wat altesaam met uitsluiting van rente, tien maal dié in laasgenoemde kolom uiteengesette bedrag te bowe gaan, of wat binne enige enkele maand terugbetaalbaar is tot 'n bedrag wat, met uitsluiting van rente, die bedrag in die derde kolom uiteengesit, te bowe gaan.

Totale verpligtings teenoor die publiek van leningsbank op sluitingsdatum van sy jongste boekjaar.	Maksimum krediet op spaar-rekening. £	Maksimum bedrae aan een persoon in een maand op vaste deposito's terugbetaalbaar. £
£100,000 nie te bowe gaande nie.	100	200
£200,000 nie te bowe gaande nie.	200	400
£400,000 nie te bowe gaande nie.	300	600
£600,000 nie te bowe gaande nie.	400	800
£600,000 te bowe gaande.	500	1,000

- (v) mag geen rente op 'n lening wat hy toegestaan het, vooruit aftrek of ontvang nie, en hy mag geen rente op enige deel van die lening wat alreeds terugbetaal is, beding of ontvang nie;
- (vi) moet as voorwaarde van iedere lening wat hy toestaan, behalwe 'n lening teen die sekerheid van spaar- of vaste deposito's wat die lener by die bank te goed het, stel dat die lening in ongeveer gelyke paaielemente met tussenpose van hoogstens een maand elk terugbetaal moet word; en
- (vii) moet ten tyde van die sluiting van 'n lening aan die lener 'n uiteensetting oorhandig wat opgestel is in 'n deur die Administrateur goedgekeurde vorm (waarop 'n afskrif van paragraaf (v) gedruk moet word) en wat op duidelike en heldere manier uiteensit die bedrag en datum van die lening en die manier van terugbetaling daarvan, die aard van die eventuele sekerheid vir die lening, die naam en adres van die lener en van die leningsbank en die ooreengekome rentekoers; en
- (viii) moet aan enigiemand wat enige geld op 'n lening afbetaal, ten tyde van die afbetaling 'n skriftelike erkenning van daardie afbetaling oorhandig: Met dien verstande dat 'n leningsbank op versoek van so iemand so spoedig doenlik daarna 'n duidelike en volledige kwitansie vir die aldus afbetaalde geld aan hom moet verstrek, waarin die bedrag wat ter vereffening van rente en die bedrag wat ter aflossing

ment by reference to which the amount is determined until the day preceding the date on which the next succeeding such statement is so certified;

- (iv) shall not, save with the written consent of the Administrator, which may be in general terms, and subject to such conditions as the Administrator may prescribe, in relation to its total liabilities to the public as severally set out in the first column hereunder, allow any person to maintain a credit balance on savings account in excess of the amount set out in the second column hereunder or allow any person to hold fixed deposits which exceed in the aggregate exclusive of interest, ten times the amount set out in that column or which fall due for repayment in any one month in an amount which exceeds, exclusive of interest, the amount set out in the third column.

Total liabilities to the public of a loan bank as at the close of its last financial year.	Maximum savings account credits £	Maximum amounts repayable on fixed deposits to any person in any one month. £
Not exceeding £100,000	100	200
Not exceeding £200,000	200	400
Not exceeding £400,000	300	600
Not exceeding £600,000	400	800
Exceeding £600,000	500	1,000

- (v) shall not deduct or receive in advance any interest on a loan which it has granted, and it shall not charge or receive any interest on any part of a loan which has already been repaid;
- (vi) shall make it a condition of every loan which it grants other than a loan against security of savings or fixed deposits which such bank holds to the credit of the borrower, that the loan shall be repayable in approximately equal instalments at intervals of not more than one month each; and
- (vii) shall at the time when any loan is made, deliver to the borrower a statement (upon which shall be printed a copy of paragraph (v)) in a form approved by the Administrator showing in clear and distinct terms the amount and date of the loan and the method of repayment thereof, the nature of the security, if any, for the loan, the name and address of the borrower and of the loan bank, and the agreed rate of interest; and
- (viii) shall give to any person who pays any money on account of a loan, at the time when payment is made, a written acknowledgement of such payment: Provided that a loan bank shall at the request of such person furnish him as soon as may be thereafter a plain and complete receipt for the money so paid, wherein are specified the amount applied to the payment of interest and the amount ap-

van die hoofsom dien, aangegee word, en waarin die nie-terugbetaalde saldo van die lening vermeld word; en

- (ix) moet op enige dag wanneer rente op, of 'n paaielement van 'n lening betaalbaar word, aan die betrokke lener toestaan om, behalwe sodanige rente of so 'n paaielement, enige bedrag van minstens een pond vooruit te betaal op 'n toekomstige paaielement (uitsluitende rente); en
- (x) moet op 'n treffende plek in elke gebou of kantoor waarin hy sy besigheid dryf 'n volledige en noukeurige uiteensetting in maklike leesbare letters en in 'n vorm wat deur die Administrateur goedgekeur is, van die rente wat hy gewoonlik beding en van die manier waarop hy sodanige rente bereken, vertoon;
- (xi) is nie onderhewig aan die bepalings van artikels *sestien* en *sewentien* nie."

4. Hierdie Ordonnansie heet die Wysigingsordonnansie op Banke, 1959.

No. 36 van 1959.]

ORDONNANSIE

Om voorsiening te maak vir die kwalifisering van bourekenaars, die stigting van die Instituut van Suidwes-Afrikaanse Bourekenaars, en vir die regte, bevoegdhede, voorregte en pligte van die Instituut en sy lede.

(Goedgekeur 18 Junie 1959.)

(Afrikaanse teks deur die Administrateur geteken.)

Die Wetgewende Vergadering van die Gebied Suidwes-Afrika VERORDEN:—

1. In hierdie Ordonnansie en die regulasies wat daaruit voortvloei, beteken, tensy dit met die sinsverband strydig is —

„bourekenaar” iemand wat ingevolge hierdie Ordonnansie as lid van die Instituut van Suidwes-Afrikaanse Bourekenaars geregistreer is;

„werk van 'n bourekenaar” die berekening en opstelling, namens 'n bou-eienaar of sy gemagtigde agent, van hoeveelheidslyste vir gebruik by die aanvraging van tenders van kontrakteurs, hetsy teen besoldiging of nie;

„hoeveelheidslys” 'n lys van alle materiaal en arbeid wat nodig is vir werk in verband met geboue en/of bykomende werke in so 'n vorm dat kontrakters die koste van die werke sal kan vasstel;

„plaaslike bestuur” 'n stedelike plaaslike owerheid of outoriteit soos bepaal by subartikel (3) van artikel *sewe* van die Volksgezonheidswet 1919 (Wet 36 van 1919) van die Unieparlement soos op die Gebied toegepas by die Publieke Gezondheids Proklamasie 1920 (Proklamasie 36 van 1920);

„Instituut” die Instituut van Suidwes-Afrikaanse Bourekenaars wat by hierdie Ordonnansie gestig word;

„Stigtingsraad” die raad wat die Administrateur by artikel *ses* instel;

„Uitvoerende Komitee” die uitvoerende komitee van die Instituut wat by regulasie ingevolge artikel *sewe* ingestel word en hierna die Komitee heet;

„register” die lys van bourekenaars wat as lede van die Instituut geregistreer word.

plied to the repayment of the principal sum, and wherein is set forth the unrepaid balance of the loan; and

- (ix) shall permit the borrower concerned, on any day on which interest on, or an instalment of, his loan falls due, to pay in advance, in addition to any such interest or instalment, any amount of not less than one pound in respect of any future instalment (exclusive of interest); and
- (x) shall display conspicuously in every building or office in which it conducts its business a full and accurate statement in easily legible letters in a form approved by the Administrator of the interest which it ordinarily charges and of the method by which it computes that interest;
- (xi) shall not be subject to the provisions of sections *sixteen* and *seventeen*."

4. This Ordinance shall be called the Banks Amendment Ordinance, 1959.

No. 36 of 1959.]

ORDINANCE

To provide for the qualification of quantity surveyors; for the establishment of the Institute of South West African Quantity Surveyors; and for the rights, powers, privileges and duties of the Institute and the members thereof.

(Assented to 18th June, 1959.)

(Afrikaans text signed by the Administrator.)

BE IT ORDAINED by the Legislative Assembly for the Territory of South West Africa as follows:—

1. In this Ordinance and the regulations made thereunder if not inconsistent with the context:—

“quantity surveyor” means a person registered as a member of the Institute of South West African Quantity Surveyors in terms of this Ordinance;

“work of a quantity surveyor” means the measurement for and preparation on behalf of a building owner or his authorised agent of bills of quantities for use in calling for tenders from contractors whether for remuneration or not;

“bill of quantities” means a list of all materials and labour required in building works and/or works accessory thereto in such a form as will enable contractors to value the cost of the works;

“local authority” means an urban local authority as defined by sub-section (3) of section *seven* of the Public Health Act, 1919 (Act 36 of 1919) of the Union Parliament, as extended to the Territory by the Public Health Proclamation, 1920 (Proclamation 36 of 1920);

“Institute” means the Institute of South West African Quantity Surveyors as by this Ordinance established;

“the Inaugural Board” means the Board appointed by the Administrator in terms of section *six*;

“Executive Committee” means the Executive Committee of the Institute established by regulation in terms of section *seven* hereinafter referred to as the Committee;

“the register” means the list of quantity surveyors registered as members of the Institute.

2. Na drie maande vanaf die inwerkingtreding van hierdie Ordonnansie mag niemand —

- (a) hom as bourekenaar beskryf of voordoen, hetsy elders geregistreer of nie;
- (b) die werk van 'n bourekenaar verrig nie tensy hy in diens van 'n geregistreerde bourekenaar is of onder sy toesig werk;
- (c) deur middel van 'n advertensie, beskrywing, dokument of andersins —
 - (i) enige sodanige naam, titel, toevoeging, beskrywing of letters gebruik, as sou hy 'n bourekenaar wees, hetsy elders geregistreer of nie; of
 - (ii) verklaar of te kenne gee dat hy bereid of gewillig is om die werk van 'n bourekenaar te onderneem nie,

tensy hy ingevolge hierdie Ordonnansie geregistreer is.

3. Elkeen wat 'n bepaling van artikel twee verontagsaam, is skuldig aan 'n oortreding en is by skuldigbevinding strafbaar met 'n boete van hoogstens eenhonderd pond vir elke oortreding.

4. (1) 'n Instituut wat heet „Die Instituut van Suidwes-Afrikaanse Bourekenaars” word hierby gestig.

(2) Die Instituut wat hierby gestig word, is 'n regspersoon met ewigdurende opvolging en kan by 'n regs-geding as eiser sowel as verweerder optree, en kan roerende of onroerende eiendom verkry, hou en vervreem.

5. Die Instituut bestaan uit al die lede wat ingevolge artikels *agt* en *nege* as sodanig geregistreer word.

6. (1) Die Administrateur kan 'n Stigtingsraad van hoogstens vyf lede aanstel van wie twee bourekenaars is wat as sodanig in die Gebied praktiseer, en hy kan 'n vakature aanvul.

(2) Die Stigtingsraad kan 'n lid van die Tak van Suid-Afrikaanse Kwantiteitsopnemers wat gestig is ingevolge die Argitekthe en Kwantiteitsopnemers (Private) Wet 1927 (Wet 18 van 1927) van die Unieparlement om hulp in 'n raadgewende hoedanigheid inroep.

7. (1) Onderhewig aan die Administrateur se goedkeuring en die bepalings van hierdie Ordonnansie kan die Stigtingsraad regulasies afkondig wat —

- (a) die bestuur, bevoegdhede en pligte van die Instituut, die klas en beskrywing van sy lede, die omvang van hul regte en die perke van hul verpligtinge bepaal;
- (b) die instelling van 'n Uitvoerende Komitee van die Instituut en die aanstelling of verkiesing van sy lede en die aanstelling en pligte van sy ampsdraers reël;
- (c) die prosedure, bevoegdhede en pligte van die genoemde Komitee en die bestuur van sy verrigtinge voorskryf;
- (d) wangedrag ten opsigte van die bourekenaarsberoep bepaal;
- (e) die wyses waarop die wangedrag van bourekenaars ondersoek moet word en waarop daarteen opgetree moet word en die strawwe wat vir sodanige wangedrag opgelê moet word, bepaal;
- (f) bourekenaarsgelde bepaal;
- (g) die registrasiegelde en die inskrywingsgelde van lede van die Instituut bepaal;
- (h) beroepsopleiding en -eksamens voorskryf; en
- (i) die stand van Suidwes-Afrikaanse bourekenaars in die algemeen handhaaf en bevorder, en die sluiting van wederkerige ooreenkomste met ander volkere in verband met die registrasie van bourekenaars bewerkstellig.

(2) By die ontbinding van die Stigtingsraad ingevolge artikel *twaalf* kan die Administrateur na oorleg met die Komitee enige regulasie wat uit subartikel (1) voortvloei, wysig of intrek, of nuwe regulasies afkondig, wysig

2. After the expiration of three months from the commencement of this Ordinance no person unless he is registered in terms of this Ordinance shall —

- (a) describe or hold himself out as a quantity surveyor, whether registered elsewhere or not;
- (b) perform the work of a quantity surveyor unless employed by or under the supervision of a registered quantity surveyor;
- (c) by advertisement, description, document or other means —
 - (i) use any such name, title, addition, description or letters as to indicate that he is a quantity surveyor, whether registered elsewhere or not; or
 - (ii) hold out or state that he is willing or prepared to perform the work of a quantity surveyor.

3. Any person contravening any of the provisions of section *two* shall be guilty of an offence and liable, on conviction, to a fine not exceeding one hundred pounds for each offence.

4. (1) An Institution is hereby established entitled “The Institute of South West African Quantity Surveyors”.

(2) The Institute so established shall be a body corporate with perpetual succession and shall be capable in law of suing and being sued, and of acquiring, holding and alienating property, movable and immovable.

5. The Institute shall consist of all the members registered as such in terms of sections *eight* and *nine*.

6. (1) The Administrator may appoint an Inaugural Board of not more than five members, two of whom shall be quantity surveyors practising as such in the Territory. In case of any vacancy the Administrator shall have power to fill the same.

(2) The Inaugural Board may call to its assistance in any advisory capacity a member of the Chapter of South African Quantity Surveyors established under the provisions of the Architects and Quantity Surveyors (Private) Act, 1927 (Act 18 of 1927) of the Union Parliament.

7. (1) The Inaugural Board may make, subject to the approval of the Administrator, regulations not inconsistent with this Ordinance —

- (a) providing for the management, powers and duties of the Institute; the classes and designations of members; the defining of their rights, and limiting of their liabilities;
- (b) providing for the establishment of an Executive Committee of the Institute and for the appointment or election of members and the appointment and duties of officers thereof;
- (c) prescribing the procedure, powers and duties of the said Committee and the conduct of its business;
- (d) as to what in a quantity surveyor shall constitute unprofessional conduct;
- (e) determining the mode of enquiry into and method of dealing with unprofessional conduct on the part of any quantity surveyor and the sanctions to be imposed in respect of such conduct;
- (f) governing the fees payable to quantity surveyors;
- (g) as to the fees to be paid in respect of registration and as to subscriptions to be paid by members of the Institute;
- (h) as to professional education and examinations; and
- (i) tending in general to maintain and improve the status of South West African Quantity Surveyors and to enable agreements to be entered into with other countries on a reciprocal basis as to the registration of quantity surveyors.

(2) Upon the dissolution of the Inaugural Board in terms of section *twelve* the Administrator may, after consultation with the Committee, modify, alter or repeal any regulations made under sub-section (1), make new regulations, relating to matters referred to in that sub-

of intrek in verband met sake genoem in daardie sub-artikel.

3. Elke sodanige regulasie en elke wysiging daarvan moet in die *Offisiële Koerant* verskyn.

8. (1) Die Stigtingsraad moet onverwyld 'n register instel waarin die naam van elkeen wat ingevolge sub-artikel (2) op registrasie aanspraak het, as bourekenaar geregistreer word.

(2) Elkeen, minstens een-en-twintig jaar oud, het, na behoorlike aansoek om lidmaatskap van die Instituut binne drie maande na die inwerkingtreding van hierdie Ordonnansie en na die storting van vyf pond vyf sjielings aan registrasiegeld by die Stigtingsraad, aanspraak op registrasie as bourekenaar, mits hy ten genoë van die Stigtingsraad bewys dat hy —

- (a) voor die eerste dag van Januarie 1958 openbaar en *bona fide* die werk van 'n bourekenaar in die Gebied verrig het; of
- (b) voor die eerste dag van Januarie 1958 ses maande lank as assistent by 'n bourekenaar in die Gebied gewerk het en altesaam minstens vyf jaar ondervinding van die werk van 'n bourekenaar het.

9. (1) Elkeen wat ingevolge artikel *agt* as bourekenaar geregistreer word, is lid van die Instituut.

(2) Elkeen minstens een-en-twintig jaar oud wat —

- (a) in 'n kwalifiseerende eksamen, goedgekeur deur die Administrateur, geslaag het; en
- (b) minstens vyf jaar opleiding of kontraktuele vakleerlingskap in die werk van 'n bourekenaar deurgemaak het of net so lank en onafgebroke die werk van bourekenaar onder 'n bourekenaar in die diens van die Inieregering of van die Administrasie van die Gebied, of van die Suid-Afrikaanse Spoorweg- en Hawensadministrasie, of van 'n Provinsiale Administrasie in die Unie of van 'n plaaslike bestuur in die Unie of in die Gebied,

kan ook by die Komitee aansoek doen om registrasie as bourekenaar en om lidmaatskap van die Instituut.

(3) As die meerderheid van die voltalige Komitee se lede oortuig is dat so 'n aansoeker behoorlik ooreenkomstig subartikel (2) gekwalifiseer is, moet die Komitee hom as bourekenaar registreer in die register wat ingevolge subartikel (1) van artikel *agt* ingestel is en so iemand is dan lid van die Instituut.

(4) Die eksamen waarop subartikel (2) dui, word nie deur die Instituut afgeneem nie, maar kan wel afgeneem word deur 'n owerheid wat die Administrateur na oorleg met die Instituut van Suidwes-Afrikaanse Bourekenaars goedgekeur.

10. Wanneer ook al die Stigtingsraad weier om iemand te registreer wat ingevolge artikel *agt* om registrasie aansoek doen, of die Komitee 'n aansoek om registrasie as bourekenaar en lidmaatskap van die Instituut ingevolge artikel *nege* weier, kan so iemand hom skriftelik op die Administrateur beroep teen die besluit van die Stigtingsraad of die Komitee, na gelang, en die Administrateur kan dan, na oorleg met die Stigtingsraad of die Komitee, na gelang, die besluit van die Raad of van die Komitee ter syde stel of bekragtig, en kan die Stigtingsraad gelas om so iemand as bourekenaar te registreer of die Komitee gelas om sy aansoek om registrasie en lidmaatskap van die Instituut te aanvaar.

11. (1) Waar die Komitee die beweerde wangedrag van 'n lid van die Instituut ondersoek het op die wyse wat die regulasies voorskryf, en die wangedrag bewese blyk en daar teen die lid opgetree is soos die regulasies magtig, kan die lid by die Administrateur in hoër beroep gaan teen die Komitee se bevinding en optrede. So 'n beroep moet skriftelik geskied en die Administrateur kan 'n feiteverslag van die Komitee aanvra. By die oorweging van so 'n beroep en moontlike feiteverslag van die Komitee

section, and modify, alter or repeal any new regulations so made.

(3) All such regulations and any amendments thereof shall be published in the *Official Gazette*.

8. (1) The Inaugural Board shall forthwith open a register in which the names of all persons who are entitled to be registered in terms of subsection (2) shall be registered as quantity surveyors.

(2) Any person who has attained the age of twenty-one years shall, after due application for membership of the Institute within three months after the commencement of this Ordinance, be entitled, upon payment of a registration fee of five pounds five shillings to the Inaugural Board, to be registered as a quantity surveyor: Provided he proves to the satisfaction of the Inaugural Board that —

- (a) prior to the first day of January, 1958, he was publicly and *bona fide* performing the work of a quantity surveyor in the Territory; or
- (b) prior to the first day of January, 1958, he was engaged as an assistant to a quantity surveyor in the Territory for six months and has at least a total of five years experience in the work of a quantity surveyor.

9. (1) Those persons who have become registered as quantity surveyors in terms of section *eight* shall be members of the Institute.

(2) Any person over the age of twenty-one years who has —

- (a) passed a qualifying examination approved by the Administrator; and
- (b) had not less than five years training or articulated pupilage in the work of a quantity surveyor, or has been employed for a like period continuously doing the work of a quantity surveyor under a quantity surveyor in the service of the Union Government, or of the Administration of the Territory, or of the South African Railways and Harbours Administration, or of a Provincial Administration of the Union or of a local authority whether in the Union or the Territory,

shall also be entitled to apply to the Committee for registration as a quantity surveyor and admission to the Institute.

(3) If the majority of the whole Committee is satisfied that any person so applying is duly qualified in terms of sub-section (2) the Committee shall register such person as a quantity surveyor in the register opened in terms of sub-section (1) of section *eight* and thereupon such person shall become a member of the Institute.

(4) The examination referred to in sub-section (2) shall not be conducted by the Institute but may be conducted by an authority approved of by the Administrator after consultation with the Institute of South West African Quantity Surveyors.

10. Whenever the Inaugural Board refuses to register any person applying to be registered under the provisions of section *eight*, or the Committee has refused to accept the application of any person under the provisions of section *nine* for registration as a quantity surveyor and admission to the Institute, such person may appeal in writing to the Administrator against the decision of the Inaugural Board or the Committee, as the case may be, and the Administrator may, after consulting the Inaugural Board or the Committee, as the case may be, reverse or confirm the decision of such Board or Committee and may order the Inaugural Board to register such person as a quantity surveyor, or the Committee to accept the application of the said person for registration and admission to the Institute.

11. (1) Where the Committee has inquired into any alleged misconduct of any member of the Institute in such manner as may be prescribed by regulation and has found such misconduct proved, and action has been taken against the member as authorised by regulation, such member may appeal to the Administrator against such finding and action by the Committee. Such appeal shall be in writing and the Administrator may call for a report on the facts from the Committee. On considering such ap-

kan die Administrateur die Komitee se bevinding en optrede bevestig of ingevolge paragraaf (i) van subartikel (2) handel.

(2) As die Komitee opgetree het deur 'n feiteverslag aan die Administrateur uit te bring en die wangedrag wat bewese is, na die Komitee meen, van 'n ernstige aard is, kan die Administrateur, ongeag of die lid by hom in hoër beroep gegaan het of nie —

- (i) die bevinding en optrede van die Komitee ter syde stel as die feite syms insiens sodanige bevinding en optrede nie regverdig nie; of
- (ii) die lid skors vir 'n tydperk wat hy bepaal; of
- (iii) gelas dat die lid se naam uit die register geskrap moet word.

(3) Word 'n lid geskors, verbeur hy die voorregte van lidmaatskap vir solank die skorsing duur, en as sy naam uit die register geskrap word, is hy daardeur geen lid meer nie. Desnieteenstaande bly hy aanspreeklik vir al die gelde wat hy tot op die datum van sodanige skorsing of die skrapping van sy naam uit die register skuld.

12. Sodra die Komitee ooreenkomstig die regulasies ingestel is, moet die Stigtingsraad daardie feit skriftelik by die Administrateur aanmeld en die Administrateur kan dan die ontbinding van die Stigtingsraad in die *Offisiële Koerant* bekend maak.

13. (1) Binne veertien dae nadat iemand se naam ingevolge hierdie Ordonnansie geregistreer is, moet die Stigtingsraad of die Komitee 'n afskrif van die inskrywing in die register aan die Administrateur besorg.

(2) Elke verandering wat die register raak, moet daarin aangeteken en aan die Administrateur meegedeel word.

14. Lede van die Stigtingsraad of van die Komitee is nie persoonlik vir hul optrede in daardie hoedanigheid aanspreeklik nie, en die persoonlike aanspreeklikheid van 'n *bona fide* lid van die Instituut word beperk tot die betaling van sy jaarlikse ledegeld.

15. Hierdie Ordonnansie heet die Ordonnansie op Bourekenaars 1959.

No. 37 van 1959.]

ORDONNANSIE

Ter wysiging van die wet op paaie.

(Goedgekeur 18 Junie 1959.)

(Afrikaanse teks deur die Administrateur geteken.)

Die Wetgewende Vergadering van die Gebied Suidwes-Afrika VERORDEN:—

1. Artikel *drie-en-veertig* van die Ordonnansie op Paaie 1953 (Ordonnansie 17 van 1953) — hierna heet dit die hoofordonnansie — word hierby gewysig deur die vervanging van subartikel (4) deur die onderstaande subartikel:—

- „(4) (a) Wanneer 'n eienaar, huurder of bewoner van 'n eiendom 'n publieke pad so afgekamp het dat die bou van motorroosterhekke in heinings oor daardie pad onnodig word, kan die Administrateur na goeddunke tot sodanige afkamping bydra.
- (b) Waar die Administrateur gelas het dat 'n hoofpad afgekamp moet word om die noodsaaklikheid van hekke, hetsy swaai- of motorroosterhekke, daarvoor uit te skakel, en die omheiningswerk gedoen word of deur die

peal and any such report from the Committee the Administrator may confirm the finding and action of the Committee or act in terms of paragraph (i) of sub-section (2).

(2) If the action of the Committee has been the reporting of the facts to the Administrator where in the opinion of the Committee the misconduct which has been proved is of a serious nature, the Administrator may, whether or not there has been an appeal by the member —

- (i) set aside the finding and action of the Committee if in his opinion such finding and action are not justified by the facts; or
- (ii) suspend the member for a period to be determined by the Administrator; or
- (iii) order the name of the member to be removed from the register.

(3) In the event of a member being suspended he shall not be entitled to the privileges of membership during the period of such suspension, and if his name is removed from the register he shall *ipso facto* cease to be a member. He shall nevertheless be liable to pay all moneys due by him up to the date of such suspension or removal of his name from the register.

12. As soon as the Committee has been established as provided for by regulation, the Inaugural Board shall report that fact in writing to the Administrator who may thereupon publish a notice in the *Official Gazette* dissolving the said board.

13. (1) The Inaugural Board or the Committee shall, within fourteen days of the registration of any person under this Ordinance, transmit to the Administrator a duplicate of such entry in the register.

(2) Every change affecting the register shall be noted therein and notified to the Administrator.

14. Members of the Inaugural Board or the Committee shall not be personally liable for any action they may take in such capacity; and the personal liability of any *bona fide* member of the Institute shall be limited to the payment of this annual subscription.

15. This Ordinance shall be called the Quantity Surveyors Ordinance, 1959.

No. 37 of 1959.]

ORDINANCE

To amend the law relating to roads.

(Assented to 18th June, 1959.)

(Afrikaans text signed by the Administrator.)

BE IT ORDAINED by the Legislative Assembly for the Territory of South West Africa as follows:—

1. Section *forty-three* of the Roads Ordinance, 1953 (Ordinance 17 of 1953), hereinafter called the principal Ordinance, is hereby amended by the substitution for sub-section (4), of the following sub-section:

- “(4) (a) When an owner, lessee or occupier of a property has so fenced off a public road that the erection of motor-gridgates in fences across that road is no longer necessary, the Administrator may in his discretion contribute towards such fencing.
- (b) Where the Administrator has directed that a trunk road shall be fenced off in order to eliminate the necessity for either swing or motor-gridgates across it, and the fencing work is done either by the owner, lessee

eienaar, huurder of bewoner van die betrokke eiendom of op las van die Administrateur, daar nie soos by paragraaf (a) bepaal vergoeding vir die uitskakeling van hekke betaal word nie, maar is die Administrateur bevoeg om, voordat enige omheiningswerk gedoen word, en na beraad met die betrokke eienaar, huurder of bewoner, te gelas dat die koste verbonde aan die oprigting van die betrokke heinings deur die eienaar, huurder of bewoner van die betrokke eiendom en die Administrateur om die helfte gedra moet word op voorlegging van dokumentêre bewys van uitgawe.

- (c) 'n Heining wat ingevolge paragrafe (a) of (b) opgerig is, of 'n hek wat daarby ingesluit is, moet in goeie orde gehou word deur die eienaar, huurder of bewoner van die eiendom waarop die heining is. As sodanige eienaar, huurder of bewoner versuim om dit in goeie orde te hou, kan die Administrateur skriftelike kennisgewing aan die betrokke persoon of persone laat bestel om die heining of hek, na gelang, binne die tydperk wat die kennisgewing bepaal, ten genoë van die Hoofpadingenieur te herstel, en as die heining of hek nie binne die aldus bepaalde tydperk bevredigend herstel word nie, kan die Hoofpadingenieur die herstelwerk doen en die koste daarvan word deur die eienaar, huurder of bewoner van die betrokke eiendom gedra.

Wanneer ook al die bestelling van so 'n kennisgewing nie sonder aansienlike tydverlies uitgevoer kan word nie, kan die Hoofpadingenieur die herstelwerk sonder sodanige kennisgewing uitvoer, en die koste is dan verhaalbaar op die eienaar, huurder of bewoner van die betrokke eiendom."

2. Artikel *vyf-en-veertig* van die hoofordonnansie word hierby gewysig deur die skraping van paragraaf (b) van subartikel (1); paragrafe (c), (d), (e) en (f) word nou onderskeidelik paragrafe (b), (c), (d) en (e).

3. Hierdie Ordonnansie heet die Wysigingsordonnansie op Paaie 1959.

or occupier of the property concerned or by order of the Administrator, compensation as provided for in paragraph (a) shall not be paid for the elimination of such gates, but the Administrator shall, before any fencing work is done and after consultation with the owner, lessee or occupier concerned, possess the power to direct that the costs connected with the erection of such fences shall be borne equally by the owner, lessee or occupier of the property concerned and the Administrator on submission of documentary proof of the expenditure.

- (c) Any fence erected in terms of paragraphs (a) or (b), or any gate connected therewith, shall be maintained in good repair by the owner, lessee or occupier of the property on which the fence is situated. If such owner, lessee or occupier fails so to maintain it, the Administrator may cause written notice to be served upon the person or persons concerned to put the fence or gate (as the case may be) in repair to the satisfaction of the Chief Roads Engineer and within a time to be fixed by the notice, and if such fence or gate be not put into satisfactory repair within the time so fixed, the Chief Roads Engineer may execute the repairs and the cost thereof shall be borne by the owner, lessee or occupier of the property concerned.

In any case in which the service of such notice cannot be effected without loss of considerable time, the Chief Roads Engineer may execute the repairs without such notice, and the cost shall be recoverable from the owner, lessee or occupier of the property concerned."

2. Section *forty-five* of the principal Ordinance is hereby amended by the deletion of paragraph (b) of subsection (1); paragraphs (c), (d), (e) and (f) becoming paragraphs (b), (c), (d) and (e) respectively.

3. This Ordinance shall be called the Roads Amendment Ordinance, 1959.